

Yirmine Asrın Cahiliyyeti

Muhammed KUTUB

Tercüme: M. Hasan BEŞER

**HİLÂL
YAYINLARI**

20. ASRIN CAHİLİYYETİ

Yazan :

Muhammed KUTUP

Tercüme

M. Hasan BEŞER

HİLÂL YAYINLARI
P. K. 448 ANKARA

20. ASRIN CAHİLİYYETİ

Yazan :

Muhammed KUTUP

Tercüme

M. Hasan BEŞER

HİLÂL YAYINLARI
P. K. 448 ANKARA

DİZGİ : GAMA Matbaacılık
BASKI : ERTU Matbaası

T A K D İ M

Biz Muhammed Kutub'ü ilk defa «İslâmın Etrafındaki Şüpheler» isimli eserde tanıdık. O zamana kadar bütün bildiğimiz, büyük şehit Seyyid KUTUB'un kendisi gibi mücahit ve mücahide üç kardeşinin daha olduğu ve bu kardeşlerden herbirinin ilim bakımından çok üstün bir seviye temsil ettiği... Evet, bildiklerimiz bundan ibaretti. Tabii buna bilgi denilebilirse.

Biz bu bilgisizlik içinde bocalarken, çok sevdiğimiz bir ağabey olan «Cağaloğlu Yayınevi» sahibi, muhterem âlimin yukarıda bahsi geçen eserini neşretti.

Yalnız bu eserini okuyanlar nezdinde bile, o, büyük bir âlimdir. Bahsi geçen bu kitap, mevzuu itibariyle, Türkiye için yepyeni ve hiç işlenmemiş problemleri ele alıyor, çok üstün bir il-yakatle ve müthiş bir mantık metodu kullanılarak en girift meseleler bir bir hallediliyordu.

Bu eseri okuduğumuz zaman, yabancı mükelliflerin, hem metot ve hem de bilgi bakımından bizden kat kat ileride olduklarını anlamış olduk. Geri oluşumuzun üzüntüsünü bir yana bırakırsak, bir insanlık dâvası olan islâmın anlaşılması için bütün güçleriyle çalışan müslüman Türklerin, bu faaliyette yalnız olmadıklarını, anlamları ve bunu bilmenin huzuru içinde, kendilerine daha büyük bir gayretin düştüğünü anlamalarına vesile oluşuna nekadarkin sevinsek yeridir.

Bahsi geçen eserini okuduktan sonra, müellifin fikri yapısını şöyle nitelemiştik: Duru bir kafa, sabırla araştıran bir mizaç ve hepsinden mühimi, korkunç bir zihin faaliyeti, yani; tefekkür! Bu vasıflar bir insanda toplanınca, o şahıs, eksiği olmayan bir mütefekkir olur. Hele bu insan, hak ve hakikat âşığı, Allah dâvasının fedaisi olursa hangi kuvveti iktisab edeceği münakaşadan azâdedir.

İşte, Muhammed Kutub bütün bu saydığımız meziyetleri şahsında toplayan ender islâm mütefekkirlerinden biridir. Elimizde bulunan kitabı okuyanlar ve okudukları üzerinde düşünmesini bilenler, sözümüzde hiçbir hilâf olmadığını derhâl tastikleyeceklerdir.

M. Kutub'un, herhangi bir meseleyi ele alınca, onu başka fikirlerle karıştırmadan, kendi müstakil hattı üzerinde öyle bir hallediş tarzı var ki, büyük bir hayranlık duymamak idrâksizliğin ta kendisi olur.

Bir kitabın değeri, ele aldığı mevzuun orijinallğine ve meselelerin işlenişinde kullanılan materyaller üzerinde, müstakil ve nev-i şahsına münhasır bir şahsiyetin kıymet hükümlerini gösterebilmesine bağlıdır. Bir eser, okuyucuya yeni görüşler getirebildiği nispette kıymet kazanır, yepyeni tefekkür ufukları gösterebildiği kadar değerlidir.

İşte, elinizdeki bu eseri okuyanlar, sonsuz olan tefekkür der- yasına gömülecek ve bir eserin boğulmayı nasıl zevk haline getirdiğini müşahade edeceklerdir.

serin orijinallği, daha başlangıçta ve ismiyle birlikte kendini gösteriyor. «20 nci Asrın Cahiliyyeti» adını taşıyan bir kitap, insanın dikkatini bir anda üzerine çekiveriyor. Nasıl olur? İnsanın, tabiat kuvvetlerini yendiğini iddia ettiği bir asırda, onu cahiliyyetle itham eden bir kitap telif edilebilir mi? Bu nasıl bir çılgınlıktır?...

Evet, 20 nci Asrı, medeniyetinşahıkası zannedenlere göre, böyle bir kanaate sahip olabilmek ancak zırdelilere ait bir vasıftır. Aklı başında, medenî (!) bir insanın böyle bir iddia taşıyabilmesi muhallerin ötesinde bir keyfiyettir.

Yapmış olduğu teknik hamlelerle, elde ettiği makine kudretiyle, dünyayı çocukların oynadığı zıb-zıb kadar küçültün ve üzerinde istediği gibi hareket eden insan cahiliyyette, öyle mi?..

Atomlar, kobaltlar, nükleer silâhlar, roketler, füzeler ve daha bilmem neler yapan, fezayı fethetmesi çok yakın görünen insan, cahiliyyette... Yok, yok... Böyle bir kanaate sahip olan insan başka yıldızlardan gelme tehlikeli bir canavar olmalı ki insanlığın en yüksek (!) bir seviye belirtmiş olduğu yirminci asrı cahiliyyetle itham edebilsin.

Zaten, bu kitabın müellifini derhal teşhis eden «Modern Firavun» bütün bir insanlığın medeniyeti (!) adına onu zindana atıp, orada, ancak bir canavara yapılması mümkün olan muame-

leye tâbi tutarak öldürecek ve bütün beşerî böyle bir canavarın (1) şerrinden kurtaracaktır.

Bu büyük tehlikeyi bertaraf ederek, insanlığa medenî (1) hayatlarını yaşama imkânı verdiği için bütün insanlık âlemi «Modern Firavuna» her hâlde medyunu şükrandır.

Evet, elinizdeki bu kitap, böyle canavarca bir iddiayı ispatlamaya çalışan bir Islâm düşünürünün eseridir.

Biraz da esere eğilip, Muhammed Kutub'un neler söylediğini izliyelim.

Cahiliyyet, bizim bildiğimiz malûm mânânın tamamen aksine ve bambaşka bir tarifle karşımıza çıkıyor. Biz, cahiliyyetî zamanla alâkalı bir keyfiyet olarak bilir, muayyen bir mekân ve mahdut bir cemaat içinde muteber bir hayat tarzı diye bellerdik. Çünkü, bize böyle nakledilmiş ve böyle inandırılmıştı. Birçok hakikatle birlikte, bu kelimenin ifade ettiği mâna da bizlerden saklanmıştı. «Cahiliyyet» insanlardan saklanması gereken köklü hakikatlerin yüklü olduğu bir deyimdi. Bundan dolayı, belki asırlardır müslümanlara yanlış olarak izah ediliyor ve hakikatlerin öğrenilmesine mâni olunuyordu. Bu kelimeyi anlamaktaki yanlış telâkki, zamanla, kendini normal hale getiren bir tekerlemeyle son bulmuştu; «Devri Cahiliyye.» İşte bu deyimle, can alıcı bir mânâya sahip olan bir deyimın bütün ağırlığı, islâmdan evvelki bir avuç Arab'a yüklenmişti. Islâmdan evvelki Araplar cahiliyyette, insanları kendilerine kul yapanlar hidayette; oh ne âlâl...

Elinizdeki kitap, evvelâ cahiliyyet kelimesinin ifade ettiği mânâyı anlatıyor ve kafalara yanlış olarak yerleştirilmiş bu deyimın, insanların itikat ve yaşayışlarıyla alâkalı olduğunu söylüyor! Muayyen bir zamanla, sınırlı bir mekânla ve mahdut sayıdaki bir cemaatle sınırlandırıldığı takdirde bu deyimın mânâlandırılmayacağına işaret ettikten sonra, kelimeyi şöyle mânâlandırıyor: «Cahiliyyet, Allah'ın hidayetini Kur'anın kast ve tehdit ettiği mânâyı göre kabul etmeyen bir hâleti-rûhiye ve ilâhî nizamı terkederek bir takım beşerî nizamlara bağlanmak ve hükümlerine razı olmaktır.» Evet, cahiliyyeyi böyle tarif ediyor!...

Görülüyor ki, cahiliyye muayyen, bir devirde mahdut sayıdaki insan camiasının yaşadığı bir hayat tarzını ifade etmekten daha da ileri, bir itikat ve yaşayışı ifade etmekte kullanılan bir deyimdir. Hak peygamberlerin ilâhî rahmet olarak getirdiklerine, ne ki zıddır ve çatışıyor, işte o, cahiliyyenin ta kendisidir. Ve

cahiliyyeden kurtulmanın bir tek yolu var; Allah'ın hâkimiyet hakkını tanımak: Bu hakkı tanımamanın da bir tek yolu var; O'nun peygamberlerini tanımak; O'nun peygamberlerini tanımamanın da bir tek yolu var; Peygamberler peygamberi, Hatemül Enbiyayı tanımak: Çünkü; onun getirdiği şeriatle Allah'ın dinî tamamlanmış ve insanlara takib edecekleri yol eksiksiz bir şekilde bildirilmiştir.

İşte Allah'ın resûlünün bildirdikleri dışında, her hangi bir sisteme, nazariyeye, kanaate bağlanmak cahiliyyenin ta kendisidir. İsterse, o, bütün dünyayı yerinden oynatacak bir kuvvet iktisab etmiş olsun. İnsanı ve onun emirlerini dinlemek mecburiyetinde olunca, isterse Merih'e çıkıp kendine orada villâ yapmış olsun, yine cahiliyyetten kurtulmuş olmaz. İllâ Allah'ın murat ettiği hayatı yaşamadıkça bu sıfattan kurtuluş yok..

İşte eser, bu en büyük hakikatı, enine boyuna tartışmak suretiyle anlatıyor ve her şeyi aslına irca ediyor. İnsanların bağlandığı iki kutub var, biri imân, öbürü küfür. Allah'a peygamberlerinin bildirdiği gibi inananlarla, hiç inanmayanlar veyahut kendi bildikleri gibi inananlar. Bu iki zıddınanış kutbunun mücadelesiyle doludur insanlık tarihi. İşte bu mücadele Allah'la insan arasında geçen münasebetlerin hikâyesidir. Kitap bu macerayı anlatıyor ve insanlığın, şimdilik şeytanın elinde olduğunu itiraz edilmez delillerle ispat ediyor. İşte, yirminci asrın cahiliyyeti şeytanın emrinde oluşundan geliyor. Muhammed Kutub, cahiliyyetli hususiyetlerine göre tasnif ediyor ve belli başlı noktalarını anlatarak günümüzün cahiliyyesine giriş yapıyor. Tarihi, sosyal bakımdan etkiliyen ve cahiliyyeyi besleyen belli başlı kaynakların en müessiri olarak Yunan medeniyetini gösteriyor ve müteakiben Roma, Ortaçağların başbelâsı Hristiyanlık inancı ve nihayet, yirminci asrı meydana getiren en yakın müessirler...

Yunan medeniyetinin müspet yönlerini inkâr etmeden, bugünün cahiliyyesine vücut veren bâtil nazariyeleri işaret ediyor ve buna en müşahhas misâl olarak Yunan mitolojisinden bazı örnekler veriyor. Meselâ; tanrıların elinden atesi çalan «Prorlete» efsanesinin hangi mânâyı sembolize ettiğine temas ediyor ve bu efsanenin insanı Allah'a ebediyen isyankâr kıldığını, çünkü, ateşi elinden alınan tanrıları insana kınlandığını ve intikam almak için her çareye başvurdıklarını, bu yüzden de insanın, Allah'a karşı savaşında haklı olduğunu telkin eden bir efsane olduğu izah ediliyor. Ve bu telâkki yirminci asrın cahilliyyetiyle irtibatlandı-

rılıyor ve oradan Roma medeniyetine geçilerek, telâkkilerinin bütününü materyalist felsefeye dayadıktan sonra, bu medeniyetin yirminci asır cahiliyyetine neler aktardığını izah ediyor. Sonra da putperestlikle mezcedilmiş hristiyanlık devrini ele alıyor ve bu devri, bizzat bu dine samimiyetle bağlı olan fikir adamlarının kalemiyle gözler önüne seriyor.

Bu kısımda calibi dikkat bir husus var ki, onu işaretlemekten geçemiyeceğiz. Hristiyanlığı aslı karakterinden çıkarıp onu putperestlik inancı haline sokan «Kostantin» devri hristiyanlarının, puta taparlık âdetlerinden bir çoğunu dine ithâl etmenin hristiyanlığa kuvvet kazandıracağına samimi bir şekilde inanmış olmalarıydı. Putperestlik âdetlerini alırlarsa siyasi kuvvetlerinin artacağını, zira, bu tutumun kendilerine çok sayıda taraftar kazandıracağını, böylece devlet otoritesini ele geçireceklerini düşünmüşlerdi. Bir kere bu otoriteyi ele geçirdikleri takdirde, dine dışarıdan ithâl ettikleri fikir, inanışları ayıklamanın kolay olacağına inanmışlardı. Nitekim, bu düşünceleri onlara «Kostantin» in şahsında iktidarı kazandırdı. Fakat dini bütünüyle birlikte kaybettirdi. Putperestlik, şiddetini artırıyor artırıyor öyle hale geldi ki, Avrupa'yı bin yılla yakın bir zaman karanlıkta bırakıp, neticede insanları kendisine düşman etti. Keşke, sadece kendisine düşman etmekle kalsaydı, ne gezer? Bu düşmanlık bizzat Allah'a kadar uzandı ve yirminci asrın «ate» neslini meydana getirdi.

Bu hâdise bize gösteriyor ki, hak dâvasından küçücük bir taviz vermek, onu, bütünüyle kaybetmek demektir. Hiçbir manşının namıhesabına Allah'ın dininden taviz verilmez. Çünkü, Allah'ın kanunlarıyla cahiliyye âdetleri birbirini ifna edicidir. Bu, devrimizdeki bazı müslümanlıklar için, uyanmalarına vesile olacak ibretengiz bir hâdisedir. Umulur ki, bu kanaate sahip olanlar telâkkilerini değiştirirler. Yirminci asrın cahiliyyetine gelince, bu zaten kitabın ana mevzuudur. Onu kitap bütün detaylarıyla anlatmaktadır. Yalnız, şu kadarını söyleyelim ki, yirminci asrın cahiliyyesini dört Yahudi temsil etmektedir. Bunlar, «Darvin», «Marks», «Froyd» ve «Durkaym» dir. Bugünkü cahiliyyeyi besleyen kaynak, işte, bu zındıkların ve ebedî Allah düşmanlarının fikirleridir. Ne gariptir ki, memleketimizdeki bazı hayvan soylular bu adamların Türkiye'deki fikir mümessillerini bir kurtarıcı telâkki etmekte ve o fikirler adına aksiyon yapmak gayretindedirler. Hem de «maneviyatçılık» adına...

Bu tarihi tasniften sonra, yirminci asrın cahiliyyesini içtimal ruh zaviyesinden tetkik ederek değer ölçülerini ortaya koyuyor. Herşeyden evvel «tasavvurdaki» fesadı izah ediyor. Çünkü, diğer bozuklukları meydana getiren müessirin itikad olduğu gün gibi meydandadır. Davranışta, ahlâkta, siyasette ve hayatın diğersahalarındaki fesat sadece tasavvurdaki yanlışlıklardan doğar.

Muhterem âlim, bütün bunları, en ikna edici deliller getirerek bir bir anlatıyor. Son kısımda; insanın büyük bir inanç buhranı içinde olduğunu izah ediyor ve bu buhranı ancak İSLAMLA dindireceğini, kendisi için başka kurtuluş yolu olmadığını, islâm-dan ölçüler getirerek kafalara ve gönüllere perçinliyor.

Ve eser şu fikirle son buluyor: İnsanlığın bugünkü zellî hali, onun Allah'tan uzaklaşmasıyla meydana gelmiştir. Kendisine isyan ettiği için Allah insanlara ceza veriyor, fakat insan bunun farkında değildir. Farkına vardığı zaman kendisini bu hale getirenleri başından atıp Allah'ın emirlerine teslim olacaklardır. İşte bu demde Islâm baştacı edilecektir. İnsanın buhranı bütün şiddetiyle bu neticeyi çekiyor.

Eser insanlığın bütün macerasını anlatıyor. Evet bütün macerasını... Okuyanlara, okudukları üzerinde çok çok düşünmelerini tavsiye ederiz. Böyle bir eseri neşretmekte bizi vesile kılan Allah'a sonsuz ham ve senâlar...

Gayret bizden, hidâyet Allah'tan....

H İ L A L

ÖNSÖZ

Bir çok kimseler bu kitabın adına şaşacaklar, onu tuhaf bulacaklar ve kabul etmiyeceklerdir!

20 nci asır?! Medeniyet asrı. İlimler ve keşifler asrı. İnsanın, Tabiata hâkimiyetini ilân ettiği devir. Atomlar ve füzeler devri. Her şeyde tanzimat ve tertibat. Bütün bunlar cahiliyyet mi?

İnsan, bütün tarihi boyunca erişemediği azamet ve kudretin en yüksek seviyesine bu asırda erişmiş, yüzlerce asır değilde, yarım asır gibi kısa bir zamanda, yeryüzü sakinlerinin rüyalarında bile göremedikleri kuvvet, hâkimiyet ve ceberrut, artık son hadde varmıştır; Peki öyle ise, insanın 20 nci asırda cehalet devrinde yaşadığı nasıl iddia olunabilir?

Sonra, bugün beşeriyetinin inandığı ve gölgesi altına sığındığı mefhumlar ve değerler. Hürriyet ve istiklâl. Kardeşlik ve mûsavat. Demokrasi ve sosyal adalet.

İçinde yaşadığımız böyle bir asıra nasıl cahiliyyet denebilir?

İnsanların büyük bir ekserisi, Cahiliyyeti, İslâm-dan önce ve Arap yarımadasında geçen muayyen bir devir zannederler.

Bunlardan iyi niyet sahipleri, Resûlûllahın zuhundan evvel, Arap sosyal hayatını Kur'anda vasfolunduğu gibi — hiç münakaşa etmeden — kabul ederek, bunun İslâm'a nazaran tam mânâsiyle bir cahiliyet olduğuna inanırlar.

Kötü niyet taşıyan garazkârlar ise, Peygamberin ((Menfi ırkçılığa dâvet eden bizden değildir.)) Hadisine kulak vermiyerek, İslâmî olmayan bir çok tesirlere kapılırlar. Bunlar, uzun münakaşa ve mücadelelere sahne açarak, Arap cahiliyyetini müdafaya kalkışan ve Kur'anda vasfolunduğu gibi onun bir cahiliyet olmadığını iddia edenlerdir!.

Derler ki: Arap cemiyetinde faziletler, zatî değerler, bilgiler. Rum ve Fars devletleriyle temas neticesi kazandıkları bir medeniyet mevcuttu. Şarkiyatçıların yaptıkları son araştırmalar da bunu belirtmekte ve apaçık meydana çıkarmaktadır.

Bunlar, madem ki, cahiliyeti bu ölçü ile tanıtıyorlar, öyleyse, 20 nci asırda, cahiliyyetin mevcudiyetini tasavvur etmelerine imkân ve ihtimâl yoktur.

Cahiliyyet mefhumunu, bu iki sınıftan hiçbirisi, ne Kur'an-ı Kerîm'in kastettiği mânâda, ne de hakikat ve mahiyyeti itibariyle anlayamamaktadırlar!

İyi niyet sahipleri, Cahiliyyeti, körükörüne bir şirk, iptidai bir putperestlik ve öç almak gibi bir takım anânelere ve o gün Arap cemiyetinde yaygın olan bir çok ahlâkî hastalıklara hasrederler. Yani bunlar, cahiliyyetin zahirine bakarak, onu cehlin ta kendisi telâkki ederler. Bundan dolayıdır ki, cahiliyyeti yeryüzünde Arap yarımadasına ve tarihin muayyen bir

devrine sıkıştırırlar ve onun hiç bir zaman ve hiç bir yerde bir daha dönmek üzere tarihe karıştığını zannederler.

Garâzkârlar ise, cahiliyyeti, ilim, medeniyet, maddî ilerleme, fikrî içtimâî, siyasî ve iktisadî değerlerin karşılığı, kanaatiyle, Arapların cahil olmadıklarını ispata kalkışır ve bu hususta büyük gayretler sarfederek kendilerini yorarlar. Ve derler ki: (Araplar geri değillerdi, bazı bilgilere sahiptiler, medeniyet denilen kavramla ilgileri olduğu gibi bir çok değerlerden ve faziletli sıfatlardan kendileri ve cemiyetleri bîhaber değildi. Sahavet, şecaat, muhtaçların yardımına koşmak, kabile, şeref ve namus uğruna seve seve can vermek gibi yüksek meziyetlere sahiptiler. Bunun içindir ki; Kur'anın, o devri cahiliyyet diye vasıflandırması, tarihî bir hakikat değildir. Yine bu itibarlardır ki: 20 nci asır, insanın ancak rüyalarında görebileceği, beşerî yükselişin zirvesidir.)!

— Dediğimiz gibi — bunlardan hiçbiri cahiliyyetin mahiyetini ve Kur'anda kasdolunan mânâsını anlayamamıştır. Çünkü cahiliyyet, iyi niyetlilerin tasavvur ettikleri gibi, tarihe karışan ve bir daha tekerrür etmeyen muayyen bir hayat şekli değildir. O, zamanın, mekânın ve hayat şartlarının değişmesiyle muhtelif şekiller alan başlı başına kaim, bir cevherdir ve bir hakikattir. Zâhirde şekilleri değişse bile, cahiliyyet olmaları bakımından eşittirler.

Keza; cahiliyyet, garazkârların tasavvur ettikleri gibi, ilim, irfan, medeniyet, maddî ilerleme ve bilumûm fikrî içtimâî, siyasî ve insanî değerler telâkki olunan şeylerin karşılığı da değildir. 20 nci asır cahiliyyeti, bu bakımdan Arap cahiliyyetinin aynıdır. Bu değişmeyen bir hakikattir.

Öyle ise, cahiliyyet, Allah'ın hidayetini — Kur'an in kast ve tahditettiği mânâyâ göre — kabul etmiyen bir hâleti rûhiye ve ilâhî nizâmı terkederek, bir takım beşerî nizâmlara bağlanmak ve hükümlerine razı ol-maktır. ((Hâlâ cahiliyyetin hükmünü mü istiyorlar? Şüphesiz bir bilgi ve kanaate sahip olacak bir kavim indinde, hükmü, Allahdan daha güzel olan kimdir)) (1).

Şu halde, cahiliyyet, ilim, maddî medeniyet ve bol intaç karşılığı değil de, Allah'ı bilmek, gösterdiği yol-da yürümek ve hükümleriyle âmel etmek karşılığıdır.

Kur'an Arapların yaşadığı devire (cahiliyyet dev-ri) demiştir. Fakat bu, Arapların Astronomi, tabiat, kimya ve tıp ilimlerini bilmedikleri veya siyasî nizam-dan mahrum oldukları ve intaç sahasında geri kal-dıkları, yahutta, birçok meziyyetlerin ve değerlerin kendilerinde bulunmadığı için değildi. Kur'anın cahi-liyyetten maksadı bunlar olmasaydı Araplara aynı şeylerden, daha iyi ve daha mükemmel şekilleriyle başkalarını verirdi. Meselâ: İlmî cehalet yerine, Ast-ronomi, tabiat, kimya ve tıp ilimlerini bildirir, siyasî cehalet yerine, mufasssal siyasî nazariyeler öğretir ve bazı fazilet ve değerlerdeki naksı — mazi ile ilgileri-ni keserek — tekâmül ettirmeğe çalışırdı.

Hâlbuki, onlara verilen şey bunlardan hiç biri değildi. Fakat onlara, cahiliyyettedirler çünkü, Allah'-ın hükmünü reddediyorlar, Hevâ ve heveslerine tâbi oluyorlar demiş ve cahiliyyete bedel olarak onlara is-lâm dinini vermiştir (2).

(1) Elmaide Sûresi, âyet : 50.

(2) Filhakika, İslâmın yayılmasıyla müslümanlar bu sahalarda dev adımlarla ilerlemişler ve gözler kamaştıran bir medeni-yet meydana getirmişlerdir. İslâm ilerici bir din olmasına rağmen, asıl kendilerinden istenen bu değildi.

İşte Kur'an beşeriyetin hayatını bu kıstas ile ölçüyor. Arap cahiliyyetinin veya tarihte geçen herhangi bir cahiliyyetin mukabili de budur.

Tarihe karışan bir çok kavimlerin medeniyetinden Kur'an-ı Kerîm bahsetmiştir. Hiç şüphe yok ki; bunlar İslâmiyetten önceki Araplardan daha medenî idiler. Buna rağmen İslâm o devirleri dahi birer cahiliyyet devri saymıştır. Çünkü Onlar da Allah'ın hidâyetinden mahrum kalmışlardı.

«Onlar yer yüzünde gezip de kendilerinden evvel gelenlerin akıbetinin nice olduğuna bakmadılar mı? Onlar kuvvet bakımından kendilerinden daha üstün idiler. Toprağı ekmişler, altını üstüne getirmişlerdi. Onu - toprağı - bunlardan daha çok imâr etmişlerdi. Peygamberleri onlara da ne açık hüccetler, deliller getirmişlerdi. Şu halde onlara zûlmeden Allah değil, kendileri, bizzat kendilerine zûlmediyorlardı. Sonra, kötülük edenlerin akıbeti ateş oldu. Zira, onlar Allah'ın âyetlerini yalanlamışlardı. Âyetlerle istihza ediyorlardı» (1).

Kur'an-ı Kerîm âyetlerle, Cahiliyyet Araplarından, geçen cahiliyyetlerinin kötü akıbetlerine ibret nazarlariyle bakmalarını, fecî neticelerini görerek onlar gibi Allah'ın âyetlerini tekzip etmemelerini, Allah'a ve onun dinine inanarak hidâyete erişmelerini; yoksa aynı akıbetin başlarına geleceğini bildiriyor.

Bu âyetlerde, sarîh bir şekilde, [Cahiliyye] kelimesi istimal edilmiyorsa da, aynı mânâyı ifade etmektedirler. Araplara hitap eden bu âyetler şu mânâyı taşımaktadırlar. **[Geçen ümmetler sizden daha kuvvetli ve dünyayı imâr bakımından daha medenî idi-**

---

(1) Er Rum Sûresi, âyet : 9 - 10.

ler. Buna rağmen onlar da, sizin gibi Cahiliyyette idiler. Şu halde, size ve tarihte geçen bütün medeniyetlere şâmil olan, sapık cahiliyyet belâsından kurtulunca, Cenabı Hakkın nurlu hidâyetine girin. Bu sizin için daha evlâdır.]

Demek ki, Cahiliyyet Allah'ın hidâyet nurunda engel olan, bir halet-i rûhiye ve Onun inzâl buyurduğu ilâhî nizâmdan uzaklaşarak, başka nizâmları kabul etmektir.

Bu sapık ideolojilerin, kötü neticeler doğuracağı muhakkaktır. Sapıklığın, şekil ve derecesine göre, çeşitli neticeler doğacaktır. Fakat hepsi de, beşer hayatında, huzursuzluk, bedbahtlık, işkence, sarsıntı ve tahribat âmilleri olmaları bakımından müsavidirler!...

Bu itibarladır ki, Cahiliyye muayyen bir devirde yalnız Araplara münhasır değil; fakat onun her yerde ve her devirde bulunması mümkündür!. Medeniyetler, ilimler, maddî ilerlemeler, fikrî, siyasî, içtimâî ve insânî değerler, hangi seviyede olursa olsun, hevâ ve heveslere uyar da ilâhî hidâyetten uzaklaşır ve Allah'ın emrettiği nizâma tâbi olmazlarsa, cahiliyyet te onlarla beraber yaşar!.

Cahiliyyet, hevâ ve heves aynı şeylerdir!.

Nefis ve hevâlarına uyanlar, Allah'ın emirlerine ittiba etmeyenlerdir ki, müsbet ilimler, maddî ilerlemeler, iktisadî, siyasî ve içtimâî nizâmlar adını verdikleri şeylerde, hangi seviyeye erişirlerse erişsinler, onlar cahiliyyettedirler. Ve bu cahiliyyenin mutlaka doğuracağı huzursuzluk, bedbahtlık, perişanlık ve mahrumiyet gibi korkunç neticelerle karşılaşmağa mahkûmdurlar!..

Bunun içindir ki, Cahiliyyette yaşayanlar, sırf islâmîyetten önceki Araplar değil, hevâ ve heveslere tâbi olan ve hidâyetten mahrum kalan her millettir!...

Cahiliyyetin, islâmiyetten evvel, sırf Araplarda olduğu zannedenlere, 20 nci asırda yaşadıkları hayatın, mahiyet ve şeklini anlayabilmeleri için, cahiliyyetin hakikatini onlara izah etmek isteriz. Taassup neticesi Arap Cahiliyetini savunmağa kalkanlara da, bu yolda yorulmamalarını tavsiye edeceğiz. Ne kadar çalışsalar ve kendilerini yorsalar da, 20 nci asır medeniyetinin meydana getirdiği ilmî ilerlemelere, siyasî ve içtimâî nizâm ve fikrî kıymetlere, Arapların, kendi cahiliyyeleri devrinde eriştiklerini iddia etmelerine imkân yoktur. Bununla beraber, 20 nci asır cahiliyyeti, bundan 14 asır evvel geçen Arap cahiliyyetinden daha çirkin, meş'um ve korkunçtur. Belki - vâkîde - 20 nci asır cahiliyyeti, yeryüzünde, tarihte geçen cahiliyyelerin en tehlikelisidir.

Evet, Arap cahiliyyeti, daha sâde ve basitti. Yaptıkları ve gördükleri bir takım putlara taparlar, bir çok sapık inanç ve saçma âdetlere bağlanırlardı. Fakat bunlar sâde ve basitti.

Hak ve adaletin sesine, kulaklarını kapayan Kureyş'in yaptığı zülüm, istibdad ve çevirdiği entrikalar, sırf menfaatlerini ve Araplar üzerine tesis ettiği hâkimiyetini korumak ve devam ettirebilmek içindi.

Kureyş'in yaptığı zûlûmlerin ve oynadığı oyunların - cevher itibariyle öteki cahiliyyetlere benzerse de - basit bir surette olduğu muhakkaktır. Çeşitli ve çirkin olmasına rağmen, açıkça ve doğrudan doğruya yapıldı. Çünkü bozulan, fıtratın aslı değil, zahirde görülen şekliydi. Hakkın sesi fıtratı, bürüyen kara perdeyi izâle edince, çabucak bu sese icabet etmiş ve zûlmetler yıkılıvermişti.

Yeni cahiliyyet ise, daha çirkin, bulanık ve daha şiddetli ve yıkıcıdır!.

[İlim] cahiliyyetidir bu!.

Tecrübeler, araştırmalar, nazariyeler cahiliyyeti!.

Cihanı saran, kuvvetine meftun, mağrur maddî ilerleme cahiliyyeti!.

İlmî esaslar üzerine kurulan, plân dahilinde teşekküllenen ve hazırlanan ve beşerîyetin imhası için yöneltlen, entrikalar cahiliyyeti!.

Tarihte benzeri olmayan bir canavar!!!!.

Bu kitap, 20 nci asrın yaşadığı bu cahiliyyeti, sebeplerini, şekillerini, düşünce ve davranışlarda yaptığı akisleri, gerçek hayatta doğurduğu neticeleri ve istikbalde durumun ne olacağını mevzubahis ve tahlil edecektir!. Bu hususlarda vereceğimiz örnekler ve misaller — Şark'ta ve Garp'ta — bilfiil yaşadığımız hayattan alınacaktır!...

Gayemiz, tasavvur ve davranışlarımızdaki hataları tashih etmektir.

Bugün, medeniyet, ilerleme ve modernleşme adıyla, insanların fitnesine kapılarak, hayran oldukları 20 nci asır cahiliyyetinin ne olduğunu açıklamak suretiyle, kendilerini doğru yolda zanneden insanları uyandırmak ve süratle yuvarlandıkları uçurumun hakikatini öğretmek istiyoruz. Gayemiz, - aynı zamanda - insanoğlu zûlmetlerden kurtularak, nura kavuşunca, - inandığımız gibi - istikbâlde, beşer hayatının nasıl olacağını müjdelemektir.

Şunu da söylemek isterim ki; bu gayeye bir kitabın değil, hattâ bin kitabın bile varamayacağını biliyorum. Ancak burada iki şeyi kaydetmek istiyorum.

Birincisi — yazılan veya söylenilen bir söz, bir müddet bizlere yabancı ve tuhaf gelse ve ondan kaçınılsa bile, zayi olmayacağına katiyetle inanıyorum.

İkincisi ise — zûlmetten nura çıkış devrinin bilfiil başladığı kanâatindeyim.

Karanlıklar ortasında parlamaya başlayan bir nuru gözlerimle görüyor ve bu ışığın altında da bu kitabı yazıyorum.

Allah istediği şeye muvaffak edicidir...

Muhammed KUTUB

GİRİŞ

Cahiliyyetin, tarihe gömülen kısa bir devirden ibaret olmadığını ve onun ilim ve maddî ilerleme denilen şeylerle de ilgisi bulunmadığını öğrendik ve dedik ki: Cahiliyyet Allahın hidayetine girmeyi kabul etmeyen bir haleti ruhiye ve hükümlerini terk ederek bir takım başka ideolojilere bağlanmaktadır.

Bu itibarla, şimdi, cahiliyyetten bahsedebiliriz. Çünkü, akıllarımız ve ruhlarımız — cüzi de olsa — buna hazırlanmış bulunuyor.

Birçok insanlar, alayla omuzlarını silkerek diyeceklerdir ki: «Eğer cahiliyyetten maksadınız bu ise içinde bulunduğumuz hâl ne iyidir!... Siz isterseniz, cahiliyye deyiniz. Biz ondan tamamen razıyız!... Hat-tâ onu yaşatmak için bütün gücümüzle çalışacağız. Onu bırakarak, Allah'ın yoluna dönmek istemiyoruz! Sizin, Allah'ın yolu dediğiniz, (hâşâ) cehlin, hurafenin, gericiliğin, zaaf ve medeniyetsizliğin tâ kendisidir! Biz medenî olmak ve karanlıktan ışığa çıkmak için, bile-rek bunları terkettik!... Hayır, hayır. Biz cahiliyyeyi, sizin dâvet ettiğiniz şeyden daha çok seviyoruz!!!...»

Hak Taâla'nın şu âyetleri, bunların halini ne iyi tavsif ediyor:

«Onlar kötülüğü hidâyete tercih ettiler». (1)

---

(1) Fûsillet sûresi, âyet : 17.

«Onlardan evvel geçen ümmetler de, tıpkı onların söyledikleri gibi söylemişlerdi. Kalpleri birbirine ne kadar da benzemiş.» (2)

Demek ki, cahiliyye mensupları, bütün tarih boyunca aynı insanlarmış!!!

Dediğimiz gibi, cahiliyyeden bahsedebilmemiz için akıllarımız ve ruhlarımız — cüzî de olsa — hazırlanmıştır. Bidayette görüldüğü gibi, artık şimdi kitabın, ele aldığı mevzuu, acaip ve gayrimâkûl görünmiyecektir. Fakat, hâlâ uzun boylu izâha muhtaçdır. Bu mevzu hakkında geniş bilgiye sahip olmak istenirse, bu kitap ve daha başka birçok kitaplar, bu meselenin etraflıca aydınlanması için kâfi gelmiyecektir!.

Cahiliyyet denilen, müzmin hastalık — Bütün cahiliyyetler — Allah'ın yolunda yürümeyi kabul etmez, dalâlet zulmetini, iman nuruna tercih eder, bulunduğu hâlin sırf hayır, dâvet olduğu, hidâyetin ise zarar ve hüsrân olduğu iddiasında bulunur. (3)

Bize düşen vazife, bu gün insanların dûçar oldukları dalâlet ve dolayısıyla huzursuzluğun içyüzünü açıklamak ve bu durumla, Allah'tan uzaklaşmalarının arasındaki münasebeti beyan etmektir.

Cahiliyye, gönüllerde yer yapmış, tasavvur ve davranışlarda, birçok sakat ve yanlış telkinleri kabul ettirmiştir. Bu itibarla, cahiliyye mensuplarının, akıl ve ruhlarına tesir ederek, onlara hakikati anlatmak pek kolay olmayacaktır.

Çünkü;

---

(1) El Bakara sûresi, âyet: 118.

(2) Şekâvet ve ıstırabını, dalâlet ve sapıklığını, ancak hidâyetle kavuşarak zulmetleri yıktığı ve Allah'ın hidâyetiyle, fitratın istikâmetine avdet ettiği gün anlayabilir.

Cahiliyye, bazan onlara, bugünkü hayat şartları gereğince, bütün tasavvur ve davranışlarında Allah'ın emirlerine muhalefet etmediklerini ve bunlardan, Allah'ın razı olacağını, hatta böyle emrettiğini imâ etmekte; bazen de her tarafı saran, sakat düşünce ve sapık hareketlerde onların hiç bir mesuliyeti olmadığını, ortadan kaldırılması ve değiştirilmesi mümkün olmayan bu durumun asrın icabı olduğunu söylemektedir!!!

Cahiliyye, bu duruma bütün zaviyelerden bakarak tefsir ettiği halde, Allah'ın ismi anılan zaviyeye bakmamaktadır.

Yer yüzünde mücâdele edilmesi gereken herhangi zalim ve müstebid bir kuvvet, yahut değiştirilmesi elzem olan zararlı, kötü bir durum, bütün ölçülerden geçirildiği halde, — hesapta olmadığı için — yalnız, Allah'ın ölçüsünden geçirilmiyor!

İnsanlar — kendilerine gelerek, bu vahim durumlarını anladıkları zaman — sırf yeni cahiliyyetin değil, Tarihe karışan bütün cahiliyyelerin de, insanoğlunu nasıl aldattıklarına şaşacakları muhakkaktır...

«İman etmeyenler bir hayasızlık yaptıkları vakit biz babalarımızı da böyle bulduk ve Allah bize bunu emretti dediler.» (1)

«Allah'a şerik — eş — koşanlar diyecekler ki: Eğer Allah dilemeseydi, ne biz, ne atalarımız şerik koşamazdık.» (2)

Cahiliyyetler, yaşayışları ve şekilleri bakımından birbirlerine benzemezlerse de, tasavvurları ve tesirleri bakımından aynı sayılırlar.

---

(1) El-âraf Sûresi, âyet : 28.

(2) El-enâm Sûresi, âyet : 148.

Ne olursa olsun, insanların doğru yoldan ayrıldıklarını bilmeleri pek kolay olmayacaktır. Bilseler bile, Allah'ın hidâyetinden uzaklaştıkları için sapıttıklarını idrak etmeleri bir mes'eledir. Bunu da idrak ettiklerini farzedelim, onları elem ve ıstıraptan, endişe ve huzursuzluktan kurtararak, emniyet ve huzura saadet ve rızaya kavuşturmak zor olacaktır. Cahiliyyetleri ve sapıklıkları neticesi, müşküllerini halletmeleri kolay olmayacaktır.

Evet, bunlar birer meseledir. Çünkü, cahiliyye onları Allah'dan uzaklaştırmak ve hidâyetinden nefret ettirmek için, büyük gayretler sarfetmiş ve insan hayatını Rabbânî zaviyeden başka, diğer bütün zaviyelerden tefsir ederek ona başka bir çehre vermiş ve mefhumlarını tamamen tahrif etmiştir.

Fakat, mes'elenin böyle güç oluşu, bu kitabı sizlere takdim etmekten, beni alakoymayacak ve beşeriyetin hak ve hidayet yoluna dönmesine hakiki bir mania teşkil etmiyecektir.

İnsanlarda, — yeni cahiliyyetin ve bütün cahiliyyelerin talimatı hilâfına — hak ve hakikat bir anda kalplerini açarak öğrenme istidadı vardır. Öğrendikten sonra da, onu sevmesini, onunla amel etmesini ve yolunda mücadele yapmasını bilirler.

Bidâyetle, insanlar inanmayacaklardır!!!

Onları yakıp kavuran bugünkü huzursuz hayatın, Allah'tan uzaklaştıklarından neş'et ettiğine inanmayacaklardır!!!

Yeni cahiliyye onlara, bugünkü bahtsızlığın, kapitalizm, sınıf mücadeleleri, ferdî mülkiyet, biribirini — mecburen — nakzeden bir takım âmiller ve iktisadî

zaruretlar baskısı gibi, sebeplerden meydana geldiğini, ileri sürmüş, hiç bir zaman bu günkü, hayat durumunun, yakından veya uzaktan, Allah'ın nizâm ve kanunlarıyla ilgisi olduğunu, söylememiştir.

Hayatın, ilerleyiş ve gerileyişinde, saâdet ve şekâvetinde, durumu ilâhî zaviyeden tefsir etmenin gülünç bir şey olduğunu iddia ederek alâya almıştır. Nazariyelerde olsun, tatbikat sahalarında olsun, insanların hayat mes'elelerini müzakere ederken, onların akıl ve ruhlarını, Allah ile alâkalı olan her şeyden tamamen uzaklaştırmaya çok dikkat etmiştir. Daha ileriye giderek, Allah'ın nizâmıyla, eski ve orta karanlık çağları birbirine bağladığı gibi, ilmî terakkinin de Allah'dan uzaklaşmanın bir neticesi olduğunu iddia etmiştir.

Bunun içindir ki, bidâyette insanları inandırmak pek kolay olmyacaktır.

Bu kitapta, — ilk önce — (Tarihten bir yaprak) sunarak, yeni cahiliyyenin nasıl doğduğunu açıkladıktan sonra, devam ederek, bu gün, insanların içinde yaşadıkları cahiliyyenin, şekil ve nev'ilerini (Hazırdan bir yaprak) ismi altında takdim edeceğiz. Daha sonra, hayatı baştan başa istilâ eden cahiliyyeye muhtelif cephelerden bakacağız. Ve sizlere, tasavvur ve davranışta, siyaset ve iktisatda, cemiyette, ahlâkta, kadın ve erkek münâsebetlerinde ve bütün hayat sahalarında meydana gelen fesâdı, müstakil fasıllar halinde arz ederek bu günkü durumu öğrenmeğe çalışacağız.

Ve nihayet insanlar Allah'ın yolundan sapıtmasalardı hayatları ne halde olacaktı? Ve — şu anda — is-

terlerse üzerlerine çöken kirlı toprakları silkerek, Allah'ın hidâyet nuru altında yükselen, temiz ve doğru yola koyulmaları nasıl mümkün olacaktır? Emellerle dolu (istikbalden bir yaprak).

İşte sevgili okuyucularım, bunları teker teker sizlere takdim edeceğim.

TARİHTEN BİR YAPRAK

İmanın olduğu gibi, cahiliyyetin de, yeryüzünde tarihi çok eskidir. İkisi de — ilk insan — Adem ile evlâdlarına uzanır ve her ikisi de, dalâlet ve hidâyete cahiliyyet ve irfana, istidadı olan insanın, kendi tiynetindeki mürekkebin unsurlara (1) rücû eder.

«Her bir nefse ve onu düzenleyene ve sonra ona hem kötülüğü hem takvayı ilhâm edene. Nefsini tertemiz yapan muhakkak umduğuna ermiş, cehalet ve günâhla onu körelten ise ziyana uğramıştır.» (2)

«Biz ona iki yol gösterdik.» (3)

«Hakikat, biz ona — insana — «doğru» yolu gösterdik, ister şükür edici olsun, ister nankör «kâfir» (4).

Yer yüzünde, insandan sadır olan ve ona yapılan her şey, ancak delâlet ve hidayete istidadlı mürekkep bir tiynetle insanı yaratan Allah'ın düsturu gereğince vukua gelir; İnsan bütün tarihi boyunca bu kaidenin dışına çıkamamıştır.

Beşeriyet tarihi, şu iki halden, yer yüzünde hiç bir insanı istisna etmemektedir.

---

(1) Ruh ve çamur unsurları (Mütercim).

(2) Eşşems su, âyetler 7-10.

(3) Elbeled su, âyet: 10.

(4) Eddehir su, âyet: 3.

İslâm ve hidâyet, yahut cahiliyyet ve dalâlet... Dünyada insanlar devirden devire intikal etmekte ve ilerlemektedirler.

İlerlemenin iki mânâsı vardır: Olgunlaşmak ve tekâmül etmek, yahutta sapıtarak uçuruma doğru süratle ilerlemektir.

Onlar bu devirlerde, maddî ve ilmî ilerleyiş, içtimaî, iktisadî ve siyasî seviye ve yaşadıkları muhite göre birçok hallere girerler. Fakat, bütün devirlerde ve hallerde üçüncüsü olmıyan iki şeyin dışına çıkmazlar!...

Hidâyet veya dalâlet!... İslâm veya cahiliyyet!...

Bunun içindir ki, cahiliyyetin zaman ve mekânla hiç bir ilgisi yoktur. Medeniyet, tanzimat, maddî ilerleme ve ilmî seviyelerle de, ilgili değildir.

Hidâyetler biribirinden ayrılmayan bir cevherdir. Cahiliyyetler de böyle. Tarih boyunca yaşamaktadırlar. Cevher itibariyle aynı şeylerdir bunlar. Şu kadar var ki, suretler ve şekiller başka başkadır!... Hidayet, Allah'ı bilmek ve yolunda yürümektir!... Cahiliyyet, Allah'ı bilmemek ve yolundan ayrılmaktır!... Şu bir hakikattir ki, hidâyetler ve cahiliyyetler, iktisadî, içtimaî, siyasî, ilmî ve diğer sahalarda muhtelif şekillerle kendilerini gösterirler. İnsan aklının, maddî âlemle teması ve hayatta çeşitli müessirleri biribirine raptederek tecrübeler yoluyla elde ettiği şeylerle, münasebet kurarlar.

İktisad, siyaset, sosyal, ulûm ve funûn ve herşey, birçok şekiller almalarına rağmen, iki halden dışarı çıkamazlar!...

Hidâyet veya dalâlet!... İslâm veya cahiliyyet!...

Bu bakımdan, cahiliyyetle, tarihte insanların tavırdan tavıra geçmeleri arasında hiçbir bağlantı olmadığı açıkça anlaşıyor.

Tarihin bütün safhalarını takip etmemize imkân yoktur. Yalnız, hayatta, insanları Allah'a bağlayan bütün rabitaları koparmak için, cahiliyyetin kasden ihmalettiği bir hakikatı aydınlatan bazı misâller vereceğiz!...

Din — olalıdan beri — bütün hayatı kucaklayan bir nizamdır. İnsanların, içtimaî, iktisadî ve siyasî hayatlarını şamil olduğu gibi, vicdan ve itikatlarını da şamildir.

Yeni cahiliyyet — daha sonra izah edeceğimiz gibi — bu hakikatten ısrarla yüz çevirmekte, dinin vicdan ve akide mes'elelerinden başka şeyler de salâhiyet sahibi olmadığını ve hayat realiteleriyle hiç bir ilgisi bulunmadığını ileri sürmektedir!...

Şu bir hakikattir ki: Tarihte geçen bütün dinlerdeki ibâdet şekilleri ne kadar değişse de, akide sabit kalmış, değişmemiştir. Yaratan Allah, ibâdet olunan Allah'tır.

Şeriate — yani hukuka — gelince, beşeriyetin tekâmül ve olgunlaşmasıyla mütenasip bir şekilde o da tekâmül edegelmiş, sâde iken güçleşmiş, ve muhtasar iken mufasssal olmuştur ve nihayet din, islâmda akide ve hukuk olarak kemâle ermiştir.

«Bugün dininizi kemâle erdirdim ve üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak müslümanlığı hoş gördüm.» (1)

---

(1) Elmaide su. âyet: 3.

Durmadan peygamberler gönderilmiş. Allah tarafından emirler gelmiş, bununla beraber hidâyet ve cahiliyyet bütün tarih boyunca, yan yana, ve ardı ardına devam edegelmişlerdir!... İnsanlar da hayatın muhtelif devirlerinde hidâyete ermişler ve yine aynı devirlerde veya başkalarında, hidâyetten ayrılarak cahiliyyete girmişlerdir ve böylece hem hidayet, hem cahiliyyet bulundukları hayat şekilleriyle mütenasip bir surette yaşamışlardır!...

«... ve Medyen ahalisine kardeşleri Şuaybı «gönderdik» Dedi ki: Ey kavmim Allah'a kulluk edin. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Rabbinizden size açık bir bürhan gelmiştir. Artık kileyi ve teraziyi tam tutun. İnsanların eşyasında haksızlık etmeyin. Yer yüzü islâh edildikten sonra, onu fesâda vermeyin, inancılar iseniz, sizin için bunlar hayırlıdır.»

«Allah'a iman edenleri de tehdid etmeyiniz, onları, Allah'ın yolundan menederek, yolun eğriliğini arayarak, öyle her caddenin başını tutup oturmayın. Düşünün ki bir zamanlar siz pek az idiniz de, Allah sizi çoğalttı. Bakın ki, fesâd çıkaranların sonu nice olmuştur.» (1)

İşte, Şuayb Peygamberin, kavmine yaptığı dâvet bu idi. (Akide) ve (Şeriat).

Sabit, değişmeyen bir akide «Allah'a kulluk ediniz, sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur» ve o günkü yaşadıkları hayata uygun bazı iktisadî, içtimâî ve siyasî talimatı şamil, sâde ve kolay bir şeriat.

Şuayb devrinde, insanlardan bazıları, iktisadî, içtimâî ve siyasî hayatlarını, Allah'ın şer'ine muvafık

---

(1) Elâraf sûresi, âyetler: 85 - 86.

bir şekilde tanzim ettikleri için mûmîn olmuşlar ve — İslâmın umum mânâsiyle de — müslüman sayılmışlardır. Ötekiler ise, hayatlarında, o şeriatı tatbik etmediklerinden dolayı, cahiliyyette kalmışlardır!...

İslâm olsun, cahiliyyet olsun, insanların yaşadıkları hayat seviyesine göre, cemiyette tesirlerini gösterir.

Sonra, Musa (A.S.) Peygamber gelmiş ve kendisine nur ve hidayet dolu, Tevrat inmiştir. Tevrat'ta, sabit değişmeyen bir akide «Allah'a kulluk ediniz. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur» ve o günkü hayat şartlarına uygun bir şeriat, o devrin insanları, cemiyet, devlet ve hükûmet işlerinde daha fazla tekâmül ettikleri içindir ki, iktisadî siyasî ve içtimaî talimat ve nizamlar, hayatları ile mütenasip bir şekilde ve daha mufassal olarak Tevrat'ta zikrolunmuştur; Alış veriş muamelelerini, evlenme, boşanma usullerini, ceza kanunlarını ve birçok devlet idâre işlerini ihtivâ etmiştir.

Bu devrin insanlarından bazıları da bu şeriate ittibâ ederek, hayatlarını ona göre tanzim ettikleri için, mû'min ve müslüman olmuşlar; diğer bir kısmı **bu şeriatı** kabul etmediklerinden dolayı cahiliyetten kurtulamamışlardır.

Daha sonra İncil ile İsâ (A.S.) Peygamber gönderilmiş, kendisinden evvel inen Tevratı tasdik etmiş ve o devrin insanlarına haram olan bazı şeyleri helâl kılmıştır.

İncil, akide ve şeriat bakımından Tevrat'ın bir eki ve tamamlayıcısı kabul olunmuştur.

Ve nihayet, İslâmın gelmesiyle, din kemâle ermiş ve Hak Taalâ'nın beşeriyet üzerine olan nimeti tamamlanmıştır.

İslâm da her din gibi, akide ve şeriat olarak gelmiştir. Sabit, değişmeyen bir akide ve en son şekliyle tekâmül etmiş bir şeriat. Beşeriyetin olgunluk seviyesiyle mütenâsip Allah'ın gönderdiği ve insanlara din olarak bu şeriat, beşeriyetin istikbali için yer yüzünde hayat sona erinceye kadar insanların gelişme ve tekâmüllerini itibara alan ve bütün hayat işlerini ihtiva eden esaslarla doludur.

Birçok ümmetler, İslâm'a inanmışlar, mü'minlik ve müslümanlık sıfatına haiz olmuşlar. İnanmayanlarsa, o tarihten bu âna kadar cahiliyyette kalmışlardır.

İslâmın zuhurundan sonra, geçen ondört asır zarfında, hayat değişmiş veya tekâmül etmiştir. Bununla beraber, bütün dünyada, insanlar üçüncüsü olmayan iki fırka halinde yaşamışlardır:

Müslümanlar ve cahiliyeciler!...

Yaşadıkları devir ve o devrin hayat seviyesi ve icaplarına göre ya Allah'ı hakkiyle bilerek onun hidâyetine mazhar olmuşlar ve bütün hayat işlerinde, hükümlerine teslim olmuşlardı. İşte hakiki müslüman bunlardır. Yahut Allah'ı gerektiği gibi bilememişler ve Onun hidâyet nurundan uzaklaştıklarından hükümleriyle amel etmemişler. İşte cahiliyeciler de bunlardır, (her ne kadar resmî makamlarca ve gelenek icabı kendilerine müslüman sıfatı verilse bile!...).

İşte verdiğimiz bu tarihî misâllerle, hakikat, açık meydana çıkmaktadır.

Bütün hayat bu iki halden, birine bağlıdır. Ya İslâm ve hidâyet, yahut cahiliyet ve delâlet!... Bütün devirler, nesilden nesle muhtelif şekiller alırlar. Fakat üçüncüsü olmayan bu iki çerçevenin dışına çıkamazlar.

Hidâyet veya dalâlet. İslâm veya cahiliyyet.

Hidâyeti veya cahiliyyeti, tahdid ve tayin eden devrin kendisi değildir de, çerçevesi içinde yaşadığı hayat ve takip ettiği yoldur.

Beşer hayatında, hidâyet muayyen bir devire hasrolunamaz. Cahiliyyet de böyledir. Bunlar bidayet-ten, nihayete kadar bütün devirlerde, bulunurlar.

Bu fasılda, asıl hedefimiz tarihten verdiğimiz mi-sâller değildir. Bunlar arz etmek istediğimiz şeyleri daha iyi anlayabilmemiz için bir mukaddime hükmündedirler. Asıl hedefimiz, yeni cahiliyyetin tarihini öğrenmektir. Nasıl başladı? Ve niçin yürüdüğü istikameti ihtiyar etti? Tâ ki 20. Asırda hallolunması güç bir mesele haline geldi. Bu devirde bütün beşer hayatını kuşatan, kol budak salarak her tarafa uzanan ve çok kuvvetli görünen bu cahiliyyeti yaşatan ve besleyen amiller nelerdir? Bunların izahına çalışacağız.

Avrupa, bu gün Dünyada tam bir hâkimiyet kuramamışsa da, medeniyetiyle, zihniyetiyle, idealleriyle ve itikadiyatıyla hâkim durumdadır. (Amerika ondan uzanan bir koldan başka bir şey değildir!) Avrupa tarihi, baştan başa, birbirine bağlı, Cahiliyyetler Tarihidir.

Eski Yunan ve Roma cahiliyyetleri, Avrupa'da yaşamıştır. Daha sonra, orta çağlarda tahrif olunan akide cahiliyyeti zuhur etmiş ve ardından yeni cahiliyyet doğmuştur. Bu — bir bakımdan — Yunan ve Roma cahiliyyetlerine dönüş — diğer bir bakımdan do (DÂRWİNCİ'lerin) vücuda getirdiği ve Siyonizmin — Tahrip edici zekâsiyle — istismar ettiği bir cahiliyyet telâkkisidir!...

Bu kitapta, esas konumuz, yeni cahiliyyet olduğuna göre, eski ve orta çağlar cahiliyyetlerini yolu aydınlatacak kadar kısaca gözden geçireceğiz ki, aniden zuhur etmeyen fakat tarihin derinliklerinde ve Avrupa topraklarında derin kökleri olan yeni cahiliyyetli daha iyi anlayabilmemiz mümkün olsun!...

Muasır Avrupa medeniyetinin, esas temellerini Yunan ve Roma cahiliyyetleridir!... Bunu, Avrupa kaynakları da bizzat itiraf etmektedir. Fakat pek tabiidir ki, buna cahiliyyet demiyor da medeniyet diyor. Aynı **kaynaklar, yeni Avrupa** kalkınmasında İslâm medeniyetinden, çok — hem de pek çok — istifade ettiğini söylüyor. Fakat ne yazık ki, islâm medeniyetinden faydalanırken, islâmî yolda yürümemiş ve hattâ Rab-bani olan bütün hatlardan ayrılmıştır. Medeniyetine, Yunan ve Roma medeniyeti rengini vererek, eski putperestliğine avdet etmiştir. Bu putperesliği — Avrupa kilisesinin tasvir ettiği gibi — hıristiyanlık ince bir perde ile gizliyordu. Zamanla ve tedrici bir surette daha çok incelen, bu perde, 19 uncu Asrın sonlarında ve Yirminci Asırda tamamen yırtılıvermişti.

Yunan cahiliyyetinde, güzel san'atlar, felsefi nazariyeler, siyasî görüşler ve tatbikat sahalarına konmayan ilmî nazariyeler vardı. Yunanlıların bıraktıkları miras oldukça zengindir.

Avrupa, son kalkınmasında, Yunan medeniyetine bütün zâviyelerden bakmış ve en ince teferruatına varıncaya kadar, geniş çapta tetkik etmiştir. Çünkü, Avrupa'yı bugünkü seviyeye yükselten müessirler kuvvetini bu medeniyetin kaynaklarından almaktadır!...

Hiç şüphe yok ki, Yunanlılar, medeniyetlerindeki sahaların çeşitli oluşu ve ufuklarının derinliği sebebiyle çok çalışmışlar ve müthiş gayretler sarfetmişlerdir.

İnsanların sahip oldukları, meziyetleri kıymetten düşürmek doğru bir hareket olamaz. Bu itibarla, Yunan düşüncesindeki sapık ve nakıs tarafları ele alarak, onları hesaba çekmek bizim vazifemiz değildir. İmkânları nispetinde bütün gayretleriyle çalışmalarına rağmen onları sapıklıktan kurtararak, doğru yola sevk edecek bir mürşit bulamamışlar, kendi kendilerini islâh etmeleri de mümkün olamamıştır!... Bizim burada izah etmek istediğimiz — hiç bir kimseyi **sorumlu tutmaksızın** — sırf Yunan medeniyetinin sapık taraflarıdır. Sapıklık, cahiliyyet alâmetlerinden biridir. Yeni cahiliyyetin sapıklıklarını daha açık bir surette anlatabilmemiz için, kaynaklarından beslendiği Yunan medeniyetindeki bazı hatalı hususlara işaret etmeyi faydalı buluyoruz.

Demiştik ki, Yunanlılar kendilerine, hidâyet yolunu gösterecek bir mürşid bulamadıkları halde büyük gayretler sarfetmişlerdir. Bu hususta onları muahaze etmiyoruz. Fakat, yeni cahiliyyette — sapıklık iştihasından başka — ortada hiç bir sebep yok iken, eskilerin sapık yollarından yürüyenleri sorumlu tutmaktan kendimizi alamıyoruz.

Muhakkak ki, Yunan medeniyetinde, faydalı birçok şeyler vardır!... Eski Mısır, Fars, Hint ve Çin medeniyetleri de böyledir. Yalnız bu konuda iki mühim noktaya temas etmemiz lâzımdır.

1— Avrupa - yeni cahiliyyette - taassubu yüzünden Yunan medeniyetini, tâzim ve takdisde, çok mü-

balâğa etmekte, hattâ onu - bütün şekilleriyle - insanların hayalinde, en üstün bir ideal gibi göstermektedir. Belki de, bu medeniyet şahikası, bazen de tekzip ettikleri - ekseriya tekzip ettikleri - Allah'ın vahileriyle mukayese olunmaktadır. Çünkü, Avrupa nazarında, Yunan medeniyetinden daha üstün ve doğru bir merci daha yoktur!...

2— Yunan medeniyetini - bazı cihetlerden - beğenmemiz ve takdir etmemiz, eski Mısır, Fars, Hind ve Çin medeniyetlerini de - yine bazı cihetlerden - beğenmemize ve takdir etmemize benzer. Bunun mânâsı bu medeniyete hudutsuz bir değer vermek değildir ve böyle olmaması gerekir. O, yaşadığı devirle mukayese olunmalıdır. Aynı zamanda saptıklarında, belki mazur olan, bu medeniyetten ilham almamız da icap etmez.

Cahiliyyetten kurtularak, nura kavuştuktan sonra, veya kurtulmamız icap ederken, Yunan medeniyetinden ilham almamızda ve ona ittiba etmemizde, hiç bir makûl sebep yoktur.

Allah ile - veya sahte tanrılarla - insanlar arasında, mücadele fikrini aşıl原因 ve bu fikri derinleştiren, yani bu sapıklığı irtikap eden Yunan cahiliyyetini bu zâviyeden ele alalım.

İlâhlar, ister maddî ve mahsus olsunlar, ister manevî, taaddüt (1) inancı, eski ve yeni bütün cahiliyyetlerin bir alâmetidir. Bu inanç doğrudan doğruya ve açık, yahut bilvasıta ve gizli olur. Bu meseleyi bir tarafa bırakalım. İzah etmek istediğimiz şey, zamanın sahte ilâhlariyle, insanlar arasına, sonsuz düşmanlık fikrini, ilk defa sokan yunan cahiliyyetidir!... Mukad-

---

(1) Birden fazla tanrılara inanmak.

des ateşi çalan, (Vipromithius) efsanesi bunun en canlı bir misalidir.

«(Vipromithius) efsanevî bir varlık, (zeus) ilâh, onu sudan ve çamurdan insanları yaratırken kullanırmış!... (Vipromithius) da insanlara karşı bir şefkat uyanmış ve gökten mukaddes ateşi çalarak onlara vermiş. (Zeus) ilâh da, bu hırsızı, Kafkas dağlarında zincirlerle bağlayarak cezalandırmış. Bir de kartal göndermiş, bu kartal (Vipromithius)un ciğerlerini gündüzleri parçalarmış, gece olunca tekrar ciğerleri yerine gelirmiş. Bu suretle yapılan işkence devam edermiş.

(Zeus) ayrıca, mukaddes ateşi ellerine geçiren insanlardan intikam almaya karar vermiş. Bu maksatla(Pandura) yı göndermiş - yer yüzünde ilk dişi varlık - (Pandura) insan nev'ini imha gayesiyle, içi her türlü kötülüklerle dolu bir sandık getirmiş. (Promihius) un kardeşi (Epihithius) bu dişi varlıkla evlenmiş, ilâhların hediyesi olan sandığı kabul ederek açınca, kötülükler her tarafa yayılmış ve bütün yer yüzünü istilâ etmiş...»

İşte Allah ile insanlar arasındaki münasebetin aslı ve mahiyeti!...

Mukaddes ateş - ilim ve irfan ateşi - bütün kâinatın ve hayatın esrarını öğrenerek, ilâh olabilmeleri için, insanların çalarak ellerine geçirdikleri ateşti. İlâhlar, kuvvet ve nüfuz sırf kendilerinde kalsın diye bu ateşi çalan, insanlardan vahşi bir intikam almıştı. Avrupa - yeni cahiliyyette - Yunan efsaneleri ve hususiyle bu efsane hakkında bir çok tefsirler yapmıştır. Meselâ demiştir ki: «İnsan bu şekilde, yani bu mücadelesiyle, hayatta, varlığını, benliğini, faaliyet ve yapıcılığını isbat etmiştir. Allah'a isyan etmek kuvvet ve kudretin bir delilidir..»

Burada yeni cahiliyyetle münakaşa edecek değiliz. Fakat bu efsanelerin zamanla Avrupa fikrine nasıl tesir ettiğini gösteren bazı delillerden bahsedeceğiz.

— Kanaatimizce — Yunan cahiliyyeti, kendisine has sapıklığın en çirkin örneğini veriyor. Diğer cahiliyyetler de, birden fazla ilâhın olduğunu zannetmiş ve bunların, insanı imha gayesiyle, tuzaklar kurmak ve intikam almaktan başka işleri olmayan kötülük ilâhları olduklarına inanmıştır!...

Şu kadar var ki, insanın faaliyet ve yapıcılığını isbat için, ilâhlarla beşer arasında, böyle gaddar bir mücadelenin mevcudiyetini ve ilâhların insanları ilelebet lânetlediklerini, sırf Yunan cahiliyyeti tahayyül etmiştir. İnsan, zatiyetini ancak bu akidesi nam ve hesabına ispat etmiş oluyor, vicdanı, Allah ile bir türlü uzlaşmıyor. Zatiyetini isbat için, içinden gelen Fitrî arzu ile, yine Fitrî bir ihtiyaç olan, Allah'a iman arasında bir anlaşma temin edemiyor!...

Yunan cahiliyyeti, ruh aleyhine akli tazim ve takdis etmiştir. Bu cahiliyyet - yeni Avrupa cahiliyyetinin tefsirine göre - hayatta insanın benliğini, kudsiyetini yapıcılığını, cevherindeki kâdir ve kıymetin ulviyetini tebarüz ettirmeğe çalışırken, bu varlıkta en yüksek makamı işgâl eden ruh unsurunu heder ediyor, insanın, efendisi telâkki ettiği akla, önem verdiği gibi, ruha önem vermiyor.

Şüphe yok ki akıl, insanın varlıklar arasında mevcudiyetini, faaliyet ve yapıcılığını ispat etmekte en mühim rolü oynayan beşerî bir kudrettir. Fakat, sırf akli tanımak veya ruh hesabına akla inanmak, sonunda, insanın değerini düşüren, cahilî bir sapıklıktır

Çünkü, insana - Yunan Felsefesinin tarif ettiği gibi - akıllı bir hayvan, nazariyle bakmak doğru değildir. O insan ki, hakikatte, hayvandan farkı, sırf akli ile değil, bütün varlığıyla, terkip ve tekâmülüyle, rif'ati -üstünlüğü - bakımından örneği olmayan bir varlıktır. İnsandaki ruh ve terki binde mühim roller oynayan diğer kıymetler hesabına Akli Takdis etmek, neticede, Yunan cahiliyyetinde birçok sapıklıklara yol açmıştır. Meselâ: Aklın idrâk edemediği hiçbir şey itibara alınmamış, Allah'ın varlığı da dahil, bütün varlıklar yalnız akıl cephesinden mütalâa edilmiştir. Demek ki, Allah, aklın idraki nisbetinde mevcut oluyor ve mevcudiyeti sırf bu çerçeveye içinde aranıyor. Allah'ı, ruh yoluyla idrâk ise, bütün Yunan Felsefesinde - ve daha sonraki yeni cahiliyyette - itibardan düşürülüyor ve hayatta yaptığı tesire fazla önem verilmiyor.

Akla lüzumundan fazla önem vermenin tabii bir neticesi olacak ki, Yunan Felsefesi, mantikî kaziyelerle doldurulmuştur. Bu kaziyeler, orta çağlarda, bütün Avrupa'nın zihnini bir hayli yormuş ve nihayet son asırda müslümanlardan iktibas ettiği, müşahadeci mezhebin tesiriyle onlardan kurtulabilmiştir.

Ahlâk meseleleri de gerçek hayatta tatbik olunmayan mücerred nazariyelerden ibaretti. Gerçi Yunan demokrasisi, ferdleri bir takım sosyal faziletler çerçevesinde terbiye etmişse de, cinsî meselelerde, ahlâk tamamen bozulduğu halde bu hususta tedbirler almadığından ve onu kayıtsız bıraktığından yıkılıp gitmişti!...

İşte bunlar, Yunan cahiliyyetinin bir kısım sapıklıkları idi.

Sûratle gözden geçiriyoruz. Çünkü - dediğimiz gibi - kitabımızın konusu bu değildir. Şu kadar var ki, yeni cahiliyyetin ve tarihte geçen bütün cahiliyyetlerin iç yüzünü açıklarken, Yunan cahiliyyetinden devireceğimiz bazı mânâlardan faidelenmek istiyoruz.

İlk önce : Her hangi bir cahiliyyette bir takım fazilet ve meziyetlerin, ardında bıraktığı yüksek bir medeniyetin mevcudiyeti - ki hiç bir cahiliyyet bunlardan hâli değildir - onun dürüst bir hayat yaşadığına delâlet etmez. Yolunda yürümeyi ve her şeyi ondan iktibas etmeyi de icap ettirmez.

Saniyen : — Her hangi bir cahiliyyette bir takım fazilet ve meziyetlerin ve yüksek bir medeniyetin mevcudiyeti, ondan cahiliyyet sıfatını kaldıramaz. Çünkü ondaki sapıklıklar bu değerleri çirkinleştirir ve elde edilen mahsulü ifsad eder.

Sâlisen : — Sapıklıkların başlıca sebebi, cahiliyyetlerin hevâ ve heveslerle, yahut nakıs beşerî bilgilerle hükmetmeleridir. Hidâyet nedir bilmezler, yahut bilirler de başka nizâmlara bağlanarak ondan ayrılırlar.

Madem ki bu faideli hakikatleri öğrendik, şimdi de Roma cahiliyyetini gözden geçirmeğe başlayalım.

Roma cahiliyyeti, maddiyat ve hissi meta - zevk - cahiliyyeti idi. Daha önce Yunan cahiliyyetinin büyük bir başarı ile meydana getirdiği şeyler gibi Roma cahiliyyeti de siyasî sahalarda, askerî ve medenî - sivil - idare hususlarında beşeriyete çok faideli şeyler bırakmıştı.

Hayatı kolaylaştırmak ve halkı refaha kavuşturmak için bütün maddî imkânlarını ve maddî kazançlarını seferber ederek kurduğu medeniyette, yollar,

köprüler, barajlar, kanallar, hamamlar, tiyatrolar ve spor sahaları inşa etmişti.

— Dediğimiz gibi — Her hangi bir cahiliyyetin bazı hayırlı ve faideli şeylerden tamamen alâkasız olması kâbil değildi. Fakat bu cüz'i hayrın ve faidenin, mevcudiyeti cahiliyyeti sapıklıktan kurtaramıyor ve nihayet yıkılmasını önleyemiyor.

Roma cahiliyyetinin en büyük sapıklığı, maddeye sonsuz inanca idi. Ona göre varlık, his ve müşahede olunan varlıktı. -Ruh gibi- müşahede olunamayan her şey mevcut değildi ve olsa da itibarı pek azdı. Bundan dolayıdır ki; Roma hayatında, akide ciheti, her şeyden daha zâif ve perişan bir durumda idi.

Sapıklıklarının en büyüklerinden biri de, hissiyat âlemine ve bedeni zevklere haddinden fazla düşkün olmaları idi. Bundan dolayıdır ki, Romalılar bütün ah-lâk kaideleri dışında, hudutsuz sefahat âlemlerine dalmışlardı. Mübtezel bir hale gelen cinsî zevk yetmi-yormuş gibi - asılları köle olan - yetiştirilmiş bir çok pehlivanları ölüm meydanlarında, birbirlerinin kanlarını akıtırken, kılıçlarla, hançerlerle karınlarını yararken, kollarını ve bacaklarını doğrarken, bu vahşet dolu kanlı sahneleri seyretmek, onlar için hayatta aldıkları zevklerin en büyüğü idi.

Roma'nın canavar ruhlu efendileri, her şeye tercih ettikleri bu kanlı sahneler için büyük bir cömertlikle paralar harcarlardı. Zevk ve heyecanla seyrettikleri oyunlarda pehlivanlardan biri öldürüldüğü zaman, neşeleri son haddini bulurdu.

Bu cahiliyyetin başka bir sapıklığı daha vardı ki, o da, meşhur Roma adaleti idi. Bu adalet sırf Romalılar içindi!... Sömürülen ve İmparatorluğu teşkil eden diğer milletler ise, Romalıların bir kölesi haline getirilmiş, adaletten ve bütün insan haklarından mahrum

edilmişti. Bunlara düşen vazife yalnız efendilerine hizmet ve onlar için çalışmaktı!...

İşte tarihin meşhur Romasında, cahiliyyetin sapıklıklarından bazıları bunlardı.

Ortaçağ devrine gelince; orada da cahiliyyetin bir başka türlüünü göreceğiz. Bu tahrif olunan akide cahiliyyetidir.

Amerikalı (Draper), «Din ve ilim arasında münazaa» adlı eserinde şöyle diyor: Münafıkların tesiriyle Hristiyanlığa, şirk ve putperestlik karışmıştır. Hristiyanlıkla hiç bir ilgisi olmayan ve hiç bir vakit yolunda yürümeyen bu münafıklar, kendilerine Hristiyan süsü vererek Roma devletinde büyük vazifeler elde etmişler ve çok hassas makamlara geçmişlerdi. İmparator Kostantin dahi bunlardan biri idi. Bütün ömrünü zûlüm yapmakla ve sefahat âlemlerinde tüketmişti. Ancak son günlerinde, kilisenin emirlerine, nisbeten bağlanmıştı (337) M.»

«Hristiyanlar kuvvetlenerek, Kostantini, devletin başına getirmeğe muvaffak oldularsa da, putperestliğin bir türlü kökünü kurutamamışlar ve şerrinden kurtulamamışlardı.»

Bu mücadele neticesi, ortaya yeni bir din çıkmıştı. Putperestlik, hristiyanlık prensipleriyle meczolmuş ve her ikisi de bu yeni dinde apaçık kendilerini göstermişlerdi.

Bu noktada, islâmiyet, hristiyanlıktan ayrılmaktadır .Çünkü islâm, bir numaralı rakibi olan putperestliği ortadan kaldırmış ve akidelerini, saf bir şekilde etrafa yaymıştı. »

«Dinî akidelerinin hiç bir değeri olmıyan, dünya zevklerinin bir uşağı haline gelen İmparator, kend

menfaatlerini korumak için aralarında çatışma olan ayrı itikadı - hristiyanlık ve putperestlik - birleştirmeyi uygun bulmuştu. Mutaassıp hristiyanlar bile bu hareketi protesto etmemişlerdi!... Belki de şöyle düşünmüşlerdi: Hristiyanlık, eski putperestlik akideleriyle aşılırsa kuvvet bulacak ve her tarafa yayılacaktı ve zamanla bu dini, putperestlik lekesinden kurtarmak kolayca mümkün olacaktı...»

Avrupa'da, sağlam akidenin nasıl bozulduğunu isbat için, garplı hristiyan bir yazarın bu şahadeti kâfidir zannederiz.

Bu hususta tafsilâta girmek ihtiyacını hissetmiyoruz. Yalnız, Ortaçağlarda - zahiren - din gölgesi altında yaşayan Avrupa cahiliyyetinin, âmelî hayattaki bazı sapıklıklarına ,işaret etmeyi zarurî buluyoruz.

Hristiyanlık — Allah'ın nezdinden inen her din gibi — Akide ve Şeriat idi. Gerçi ihtiva ettiği hukukî teferruat azdı. Çünkü, İsa (a.s.) Peygambere gönderilen İncil'de, bazı hükümlerde tadilât olmasına rağmen, hukuk bakımından Tevrat esas olarak kalmıştı. Bu hususta Haktealâ şöyle buyurmaktadır:

«Önümdeki Tevratı tasdik edici olarak ve size haram edilen bazı şeyleri helâl kılmaklığım için -gönderildim-»

Bu âyeti kerîmenin ifade ettiği mânâ açıktır. İncil'de vârid olan tadilâta riayet şartıyla, hristiyanlık Tevrat'ta nâzil olan Şeriatle hükmedecekti. Fakat bu böyle olmadı. Avrupa kilisesi, sahip olduğu mutlak salâhiyet ve otoriteyi kullandığı halde, ilâhî kanunlar, asliye hukuktan başkasına tatbik olunamadı. Hayatta çoğunluk teşkil eden diğer meseleler de Roma kanunları - isterseniz eski Roma cahiliyyeti deyiniz - hükmediyordu. Ahalinin his ve tasavvurlarında, dinin büyük ve tesiri olmasına rağmen, böyle hayat işlerinden

ayrı tutulması, Avrupa'da Ortaçağ cahiliyyeti alâmetlerinden biri idi. Daha bir çok tehlikeli alâmetler vardı, fakat bunun tehlikesi oldukça büyük sayılırdı.

Dünya işlerinde, Roma kanunlarının icra edilmesinde bir mahzur görmeyen kilise; kalplere ve gönüllere tesir ederek salâhiyet ve nüfuzunu devam ettiriyordu. Kilisenin, sahip olduğu nüfuz sayesinde, yaptığı baskı tasavvurun fevkinde idi!... Papazlar, mukaddesatı tamamen ihtikâr etmişler ve Lâhutî ilimleri kendi inhisarlarına almışlardı. Kim onlardan hoşnut ise, onlar da onu rıza ve saadete kavuşturuyorlar (!), başkaları ise bu nimetten mahrum ediliyorlardı...

Kilise, akılları ve ruhları zincirliyor ve ahaliden çok ağır vergiler alıyordu. Sahip olduğu geniş topraklarda halkı ücretsiz çalışmağa mecbur ettiği yetmiyormuş gibi, zavallılardan, öşürler ve büyük yardımlar koparıyordu. Kendisine isyan eden kralları tedip için halkı seferber ederek, ordularına ilhak ediyordu.

Otoritesini suiistimal eden kilisenin, halka yaptığı zûlüm ve istibdadın daha bir çok çeşitleri vardı. Din adamlarının hakır gördüğü ve zillate alıştırdığı ahali, bunlardan biri önlerinden geçerken, burunları çamurlara batıncaya kadar eğilirlerdi.

Hurafelerle dolu ilim ve fikirlerini zorla kabul ettirirlerdi. Muhalefet edenler, Allah'ın rahmetinden mahrum (!) edilir, yahut ölünceye kadar kendilerine işkence yapılırdı. Bu hurafeler asırlarca yaşamış ve nihayet (Jerdano), (Bruno), (Copernicus) ve (Galile) nin yeni nazariyeleri ve tecrübeler esasına dayanan müsbet ilimleri sayesinde, asırlarca yaşayan bu köhne fikirlerin bâtil olduğu meydana çıkmıştı. Fakat ne hazindir ki, kilise bu bilgileri rahat bırakmamış, türlü işkenceler altında ölüm cezalarına çarptırmıştı.

Din gölgesi altında yaşayan bu cahiliyyet, bu kadarla da iktifa etmiyerek, Allah'ın farz kılmadığı ruhbanıyeti ihdas etmişti!...

Devamlı ibâdete tahsis olunan yerler, bir fesad yuvası haline getirilmiş, Rahiplerle rahibeler arasında - normal ve anormal - her türlü ahlâksızlık ve fuhuş irtikâb olunmakta idi.

Hele o tarihte meşhur olan, (mağfiret - tapuları) papazların ihsan ettikleri beraatnameler ne gülünç şeylerdi. Artık din, hakikat ve ciddiyetini tamamen kaybetmiş. Sahtekârlık, deccallık ve her türlü ahlâksızlık yapan din adamlarının - tüccarlarının - elinde bir maskara haline gelmişti.

Din adiyle, Ortaçağlarda hüküm süren cahiliyyetin sayısız sapıklıklarından bazıları işte bunlardı!...

Yeni cahiliyyeti, kendisinden evvel geçen cahiliyyetler doğurmuştur. Bu onların bir hülâsasıdır ve ilâve olunan bir çok sapıklıklar kendisinde mevcuttur.

Tasavvur ve davranışlarda, yeni cahiliyyetin bütün alâmetlerinden, kitabımızın ilerdeki bölümlerinde, uzun uzadıya bahsedeceğiz, yalnız, burada, tarihin seyrinde attığı adımları takip ediyoruz.

Yeni Avrupa kalkınması, tam olarak din düşmanlığı esasına dayanmasa da, şurası muhakkaktır ki, dinden çok uzak olarak husule gelmiştir. Kalkınmanın bu şekilde husule gelmesi doğru bir şey değildi. Ama o günlerdeki Avrupa'nın durumuna bakarsak bunu tabîî karşılamamız lâzımdır.

Ortaçağlarda, hristiyan Avrupa ile İslâm arasında cereyan eden haçlı muharebeler malûmdur. Daha önce dediğimiz gibi Avrupa, gerçekten hristiyan olmamasına rağmen, müslümanlarla - bazen vahşet de-

recesine varan - harblerden kendini alamamıştır. Bu harpleri menfur taassup ve dünya menfaatı neticesi olarak kabul etmek lâzımdır. Haddizatında taassup, sahte dindarlığın bir alâmetidir. Hakikî dindar, taassupdan uzaktır. Dindar kimse her fırsatta, hidayet nûrundan istifade etmiye çalışır. Bu itibarla Avrupa, Allah'ın dinine girmek ve onun prensiplerini kabul etmek istememişti. Hâlbuki bu, onun için ele geçmez bir fırsattı. Fakat ne yazık ki o, cahiliyyet bataklıklarında kalmayı tercih etmişti. Kilisenin tasallutundan kurtulduktan sonra hak ve hakikat yolunu ihtiyar etmesinde hiç bir mani yoktu.

İş bununla da kalmıyordu...

Avrupa kalkınırken bir çok çeşitli âmiller tekerleri sûratle öne itiyordu!...

Fakat hangi yolda idi?

Haçlıların islâm âlemiyle teması, Avrupa hayatında tedrici bir tahavvülün - değişmenin - başlangıcı oldu. Aynı zamanda, Avrupa'nın Fas ve Endülüs müslümanlariyle yakın alâka kurması, yeni tarihini meydana getiren başlıca âmillerden biri idi.

(Brivolt) insaniyetin binası (Making of Humanity) adlı eserinde şöyle diyor: «İslâm medeniyetinin yeni dünyaya bahşettiği şeylerin en önemlisi ilim oldu. Fakat, bu ilim meyvesini mevsiminde verememişti. İspanya'da İslâm kültürünün bir neticesi olan, yüksek düşünce ve idrâk kudreti gününde değil, Endülüs medeniyeti, zûlmet bulutları arasında gurup edip gittikten sonra, eserini göstermişti. Avrupa'ya hayat veren sırf ilim değildi. Bu ülkeye ilk hayat ışıkları saçan islâm medeniyetinin meydana getirdiği, bir çok âmillerin de mevcut olduğu muhakkaktır. **Bugün Avrupa medeniyetinin her sahada inkişafını sağlayan kayna-**

ğı, hiç şüphe etmeden, islâm kültürünün meydana getirdiği âmillere irca etmek mümkündür. Bilhassa Yeni Dünyanın ilerlemesinde rol oynayan mütemayiz ve sabit kuvveti, meydana getiren kudretin, ulumutabiiye ve ilmî araştırma merakından, neşet ettiği görölüyor...»

Bu âmillerin, Avrupa'da çağdaş medeniyetin doğmasında büyük tesirleri olmuştur. Avrupa, kalkınmasında hak yolunu ihtiyar edeceği yerde, medeniyetinin temel taşını teşkil eden, borçlu olduğu, İslâm dine amansız düşmanlığını ilân etmiş ve aynı zamanda, din ve akidelerle mücadeleye girişmiştir.

Avrupa'nın, İslâma düşmanlığı, bilhassa bir imha hareketi sayılan haçlı seferlerinde, kendisini gösteren kara taassubun bir mahsulüdür. Din ve akidelerle giriştiği mücadeleler ise, kilisenin hamakatle irtikap ettiği cinayetlerin, intikam alma aşkıyle, Avrupalıların ruhlarını galeyana getirmesinden neş'et etmiştir.

Kilise, ilimle de mücadeleye girişmişti. Çünkü cahalet, halk kitleleri üzerinde kuvvet ve otoritesini idame ettirebilmesi için, kilisenin dayandığı en kuvvetli bir mesned idi. Nüfuzunu ancak bu şekilde, yani haklı cahil bırakmakla yaşatabileceğini anlıyordu. Bilirdi ki, halk, kilisenin telkin ettiği şeylerin bir yığın hurafeden ibaret olduğunu ve ilmî hakikatler karşısında derhâl yıkılacağını öğrendiği gün, cahalet ve karanlık içinde kiliseye kolayca teslim olduğu gibi ilim ışığı altında teslim olmayacaktı.

Kilise, hürriyetle de amansız bir mücadeleye girdi. Çünkü, hürriyet onun zâlim ve müstebid nüfuzuna karşı en tehlikeli bir unsurdur. Hürriyetin tadını tadanların, din adına olsa da köleliğe uzun müddet sabretmeyecekleri muhakkaktı.

Kiilse, insanlara dindar ve takva sahipleri olmalarını ve iyi ahlâklarla ahlâklanmalarını tavsiye ederken, ibâdethanelerinde ve manastırlarında fuhuşun ve menhiyatın her türlü irtikap edilirdi. Ayrıca, kilise, fakrın ve mahrumiyetin pençesinde ezilen köylüler hesabına büyük toprak sahiplerini - derebeyleri - himaye eder, üstelikte bu biçârelerden öşürler ve ağır vergiler alırdı.

Şüphe yok ki, - hangi devirde olursa olsun - yapılan kalkınma hareketleri - böyle bir dine, düşmanlığını sarahaten ilân etmese bile; ondan uzaklaşacağı muhakkaktır. Bilfii! vukua gelen de bu idi.

Bu medeniyet - kalkınma - dinsizlik — secular — esasına dayanarak doğmuş ve mihverinin etrafında dönerken, din ve akideden ve bunlara bağlayan his ve duygulardan yavaş, yavaş uzaklaşmıştı. Artık hristiyanlık eski kaynaklarına yani Yunan ve Roma cahiliyyetlerine avdet etmişti!... Evet, haddi zatında kendisi de bir cahiliyyet sayılan bu yeni medeniyet, bir zûlmet unsuru olan, Ortaçağların bozulan akide cahiliyyetinden önce yer yüzünde hüküm süren eski büyük cahiliyyete dönmüştü!... Avrupa, bunu, nura dönüş, telâkki etmişti. Filhakika, İslâm âleminde doğan güneşin nurlu ışıkları, karanlık Avrupa ülkelerine yayılmıştı. Bu ışıklar sayesinde, Avrupalılar zihinlerini hurafelerden ve kendilerini kilisenin zâlim nüfuzundan kurtarabilmişlerdi. Avrupalı bu nurun ışığı altında şahıslara köle olmaktan kurtulmuş ve her yerde, hürriyetine kavuşmak için çalışmıştı.

Fakat Avrupa, bu nuru olduğu gibi almamış ve onun gösterdiği doğru yolda yürümemişti. Nurunu ictibas ettiği İslâmın, çizdiği yolu takip ederek Allah'a teveccüh etmemişti. Bilâkis kendisine ilim ve irfan

başşeden ũstadlarını bile tanımamış ve nankŕrlũk etmişti. Engizisyon mahkemeleri vahşetle, mũslũmanları Endũlũsten kovmuş ve bu suretle Endũlũs tekrar şeytanın eline geçmişti!...

Avrupa, mũslũmanlardan ilim, irfan ŕğrenmiř, medeniyet ŕğrenmiř, hũrriyet ŕğrenmiřtir. Yeni, ilmĩ kalkınmasını meydana getiren, mũřahadeci sistemi ŕğrenmiřtir. Bũtũn kuvvet ve salāhiyetleri avuçlarında tutan ve kendilerini birer ilāh zanneden, bũyũk toprak sahipleri derebeylerin zũlmũ altında, kŕle gibi dağınık bir halde yaşarken, toplanarak bir millet halinde yaşamayı ŕğrenmiřtir. İnsan varlığının ve vicdanının boğucu esaretten nasıl kurtarılacağını ve insan haklarının neler olduğunu ŕğrenmiřtir. Fakat, bũtũn bunlara rağmen, o cahiliyyette kalmıştır. Çũnkũ, Allah'ın hidayet nurunu kabul etmemiş. İslām ālemin-den iktibas ettiği nur ile beraber eski cahiliyyete, yani, Yunan ve Roma medeniyetlerine avdet ederek kurtuluş fırsatını kaçırmıştır.

ŕğrenmiř, medenileşmiş, hũrriyete kavuşmuş muazzam ve yũksek bir medeniyet vũcude getirmiş... Fakat, temellerini suya atmıştır.

Dinden uzaklaşma işi, āni ve kesin bir darbe ile vukua gelmemişti. Bŕyle bir keyfiyet insan fıtratında mevcut değildir... Her mũessir insan nefsinde, tedrici bir surette tesirini gŕsterir. Nesillere tesir, şahıslara tesirden daha gũçtũr. Çũnkũ, nesillerde bir birlik vardır ki, bu birlik fikirlerin ve hislerin çabucak yıkılmasına engel olur. - iyi veya kŕtũ - her yeninin karşısında, muhtelif vasıtalarla dayatır. Alıştığı hayat - iyi ve-

ya kötü - nasıl olursa olsun, fark yoktur. Bu, bir kaide olarak kabul olunmalıdır.

Bundan dolayıdır ki, Avrupa, asırlarca mürekkebi bir şahsiyetle yaşamıştır. Hem hristiyan, hem putperest.

Avrupa, İslâm âleminde ve İslâm medeniyetinde aldığı, her yeniye, eski Yunan ve Roma cahiliyetlerine mal etmiştir. Bunların putperesliğinden ilham alarak tek yönlü kalkınmasında ilerlerken, akide, insanların vicdanında büzülmüş davranışlarda ve hayat mefhumlarında — bir hadde kadar — tesirini muhafaza ettiği halde gerçek hayatta dine aykırı veya dinle ilgisi olmayan bir takım prensipler, tedrici bir surette hüküm sürmeye başlamıştı.

Avrupa'nın, bu mürekkebi şahsiyeti zamanında, tarihte, dinî ıslâhat hareketleri diye bilinen hareketler başlamıştı. Bundan maksat, dinî bidâyette olduğu gibi saf ve temiz bir hale getirmek ve aynı zamanda, gerçek hayatta nüfuzunu artırmaktı. Fakat bu mümkün olmadı. Ve bu hususta hiç bir ilerleme kaydedilemedi. Zira, din - hattâ ıslâhatçıların kendi kanaatlerince dahi - hâlâ cahiliyet ruhunu taşımakta idi. Bu ruh hukukun, akideden ayrılması ve yaşanan hayatta ilâhî hukuktan başka her hangi bir nizâmın hükmetmesinde müsamaha gösterilmesi idi. Bundan dolayıdır ki, yapılan her hangi bir dinî ıslâh, yaşanan hayatta değil, vicdanlarda bozulan akide ıslâhı olacaktı. Bir de, bu hareketlerin yapılmasındaki hakikî sebepler dinî olmaktan ziyade millî idi. Her millet kendi kilisesini, Roma kilisesinden ayırarak, bu şekilde milliyetini ibraz etmek istiyordu. Bu ise, millet veya vatan mefhumları esasına değil de, mutlak vahdet esasına dayanan dinin cevherine aykırı idi.

Beşerî varlık bir birliktir. O, vicdan ve âmel diye ikiye bölünemez.

Beşeriyet hayatı bir birliktir... Duygular ve davranışlar diye parçalanamaz.

Allah'ın dini de bir birliktir... Akide ve hukuk diye birbirinden ayrılamaz.

Dinî islâhat hareketleri başladığı sırada, kapitalizm, faiz ve ihtikâr gibi dine aykırı esaslara dayanarak yetişiyor ve hayatın çehresini değiştiriyordu.

Bu zalim rejim, bir lokma ekmek için, çalışan biçârelerin kanını emmeğe başladığı sırada, islâhatçılar da vicdanın islâhı ile meşgul idiler.

Her ne olursa olsun, Avrupa mürekkebe şahsiyetiyle birkaç asır yaşamıştı. Fakat tarihin seyrini iyi takip edenler, olayların dinsizliğe (Scularism)e doğru istikâmet aldığında ve bütün hayat sahalarında, yavaş, yavaş dinden uzaklaşma olduğunda şüphe etmiyecektir. Şu kadar var ki, Avrupa tarihinde büyük olaylara sahne olan 19 uncu asra kadar, bu dinsizlik hareketi, tedrici bir surette inkişaf etmişti. Nihayet bu olaylardan ikisi tarihin seyrini tayin edivermişti.

Darvencilik ve sınaî inkılâb!... Sanki bunlar, orta çağlardan kalan — daha doğrusu, orta çağ cahiliyyetinden kalan — köhne binayı yıkıp, enkazı üzerine azametli ve muhteşem yeni cahiliyyetin binasını inşa etmek için aralarında bir anlaşma yapmışlardı. Darvencilik, nazariye ve tasavvurlar âleminde, sınaî inkılâb da tatbik sahalarında, akideyi temellerinden sarsmışlardı.

Darvin, 1809 yılında doğdu, 1859 da (Cinlerin aslı), 1871 de de (İnsanın aslı) isimli kitaplarını neşret-

ti. Bundan sonra fikir ve akide âlemlerinde olaylar birbirini takip etmişti. Artık dev zincirlerini koparmış, önüne geleni tepeliyordu. Durdurulmasına imkân yoktu. Bu dev'in adına Tekâmül (1) deniyordu. Bu mütecaviz dev, önüne çıkan her şeyi çiğniyor, eski olan her şeyi değiştirmekte ısrar ediyordu.

Bütün Avrupa dünyasında ve akide âleminde Darwinizm'in ihdas ettiği sarsıntıdan, birçok kitaplarımda uzun boylu bahsetmiştim. Burada tekrar edilmesi mümkün değildir. Gelecek bölümlerde bu meseleyi tekrar ele alacağımız için, burada hülâsa olarak, bir fikir veriyoruz.

«Başkalaşmak ve yenileşmek fikri, Darwin'in yaptığı, ilmî bahislere münhasır kalmamıştı ve bu saha ya hasretmek de imkânsızdı. Bu fikir, bütün tabakalara tesir ediyor, kafaları döndürüyor, düşünceleri allak bullak ediyordu. Artık kâinatta, sabit, değişmeyen bir varlık göremez olmuşlardı. Akide mefhumu, hattâ Allah mefhumu da bu fitneden kurtulamamıştı.

Kilise - Darwin mücadelesi bütün şiddetiyle başlamıştı. Kilise Darwin'i zındıklıkla, Darwin ise kiliseyi cehil ve hurafelerle itham ediyordu. Ahali, bida yette kiliseyi desteklemişti. Çünkü, inançlarından ayrılımları güçlerine gitmişti ve Darwin'in kendilerini adî bir hayvan gibi tasvir etmesini bir türlü hazmedememişlerdi. Fakat bir müddet sonra, kendilerine zillet acıları tattıran kilisenin bakî kalan zalim nüfuzundan kurtulmak için, bunun iyi bir fırsat olduğunu anlamışlar ve Darwin'le beraber olmuşlardı!

---

(1) Başkalaşma ve biçim değiştirme, veya genişleme. (Mütercim)

Zincirleri koparan dev'in önünde hiç bir şey duramıyordu artık! Mücadelenin neticesi belli olmuştu. Din hezimete uğramıştı.

Bu sırada sanaî inkılâb her tarafta fırtınalar koparıyor, yeni binayı ikame etmek için, cemiyetin şeklini değiştiriyordu!...

Akideden ayrı bir bina!...

Her şey-dinle savaşıyor, yahut ondan uzaklaşıyordu.

Zalim kapitalizm, dinin talimatını küçümsemekle kalmıyor, çalıyor, yağma ediyor, suikasdler tertipliyor, kanlar akıtıyor, daha çok kazanmak için halkın ahlâkını bozuyor, sâde ve ciddî hayatlarını terk etmeleri için envai çeşit eğlence ve tuvalet levâzımı icat ediyor ve çarşılara sürüyordu!...

Kapitalizm, bir lokma için, kadını evinden sokağa düşürüyor, daha sonra, çok az ücretle çalıştırdığı ve bütünü enerjilerini, sırf kendi menfaatleri için harcıyarak kanlarını emdiği işçilerin ayaklanma hareketlerini felce uğratmak gayesiyle, kadını bir âlet gibi kullanıyordu.

Bir yandan, iğrenç bir şekilde kadını istismar ederken öbür yandan da ahlâkını bozmak için büyük gayretler sarfediyordu.

Fuhuş yoluyla, cinsî arzularını tatmin edebilmeleleri için, kolaylıklar gösteriyor, aile yuvalarından, daha küçük yaşlarda iken ayrılan işçiler arasında, fuhşun ve ahlâksızlığın yayılmasına çok önem veriyordu.

İşte bunlara benzer, daha birçok vasıtalarla, akide ve ahlâk karakollarını durmadan bombardıman ediyordu!...

Bu çirkin gidişe hizmet etmek, sadece Darwinizm ve sınaî inkılâba münhasır kalmıyordu. Ortalıkta, daha birçok şer unsurları şeytanlar mevcuttu.

Siyonizm, büyük emeline nail olmak için fırsat bekliyordu. Onun emeli, ümmileri, yani Yahudi olmayan bütün ırkları hâkimiyeti altına almaktı!...

Talmud, Yahudilere «Allah'ın seçilen ırkı binsin diye, ümmiler Allah'ın yarattığı eşeklerdir» diyor.

Protokolleri ise; onlara şu talimatı veriyor: «Bekleyin tâ ki eşeklerin sırtına atlamak için, gaflet ettikleri zamanı bulun.»

Dinsizlik esasına dayanan Avrupa kalkınması, siyonizmi, ne kadar sevindirmişti. Avrupa'daki, akideyi ortadan kaldırmak için yapılan çalışmalar yolun yarısı sayılırdı. Bu şeytanlar, hile ve oyunlarının karşısında, ancak sağlam bir akidenin durabileceğini biliyorlardı. Bunun için, akide Siyonizm'in ezeli bir düşmanı sayılırdı. Akide çözüldüğü gün, eşeklere binmeleri kolay olacaktı.

Allahû Taâla, Şeytana şöyle hitap ediyor:

«Benim kullarım üzerinde senin hiç bir tahakkümün olamaz .Ancak sapıtanlardan senin izinde yürüyenler olsun.» (1)

Ve Şeytandan şöyle haber veriyor:

«Hakikat şudur ki, iman edenler ve Rablarına güvenenler üzerinde şeytanın hiç bir hâkimiyeti yoktur.»

---

(1) Elhıcr sûresi, âyet: 42.

«Onun hâkimiyeti ancak onu dost edinmekte olanlara ve onu Allah'a eş koşanlardır.» (2)

Şeytanlar ve dostları olan bütün dünya Yahudileri, asırlarca beklemişler. Zaman ve mekân icaplarının hazırladığı tarihî iki büyük olay — Darwinizm ve sınaî inkılâb — emellerine kavuşabilmeleri için, kendilerine en büyük yardımda bulunmuştu!...

Belki, Darwin, beşeriyete kötülük etmek isteyen bir şeytan değildi. Belki o — yolunda yürüyen (Yeni Darwinizm) inde söylediği gibi — nazariyelerinde, birçok hatalar irtikâp etmesine rağmen, inandığı şeylerin doğru olduğunu zanneden bir bilgindi!...

Darwin, insanın hayvan olduğunu iddia etmişti. Halbuki, daha sonra ilim, insanın nefsi, ruhi ve akli meziyetleri şöyle dursun, biyolojik bakımdan bile önceki hayvanlardan ayrıldığını ispat etmiştir.

Nazariyesinde birçok sakatlıklar olmasına rağmen, Darwin onu etrafa yayarken, belki kötü niyet beslemiyordu. Fakat ne olursa olsun, din mefhumlarını nazariyesinden uzaklaştırma hatasını işlediği için, onu suçsuz göstermek güçtür.

Darwin şöyle diyor: «Allah'ın müdahalesi ile hayatı tefsir, sırf otomatik bir durum arzeden tabiata, olağanüstü bir unsuru - kuvveti sokmak demektir... Tabiat her şeyi yaratır, kudretinin hududu yoktur...»

Artık, beşeriyetin varlığını kasden tahrip etmek isteyen Yahudi şeytanları cirit oynuyorlardı. Yahudi protokollerinde şunlar yazılıdır: «Darwin Yahudi değildir. Fakat biz onun nazariyelerini, geniş çapda yaymak suretiyle dini yıkmak için, en müessir silâh olarak kullanmasını bildik... Fikirlerini yaymak suretiyle, Marx ve Nietche'nin, başarı kazanmalarını temin et-

tik. Bunların ortaya koyduğu nazariyelerin, Yahudi olmayanların fikir sahalarında meydana getirdiği yıkıcı tesirler; bizlere malûmdur.»

Siyonizm, Darwin nazariyesini, tavır değiştirmek ve yenileşmek fikrini, Avrupa cahiliyyetinde mevcut kalan her türlü fazilet bakiyelerini yok etmek için, en çirkin bir surette istismar etmiştir. O devrin en büyük bilginleri Marx, Freud ve Durkhiam (1) bu hareketin öncüleri ve temsilcileri olmuşlar, durmadan, yorulmadan, dini küçümseyerek ve tahkir ederek ondan bahsetmişler ve insanların gönlünde din mefhumları hakkında kötü intibalar meydana getirmişlerdir.

«Din fitrî bir varlık değildir.»

(Durkhiam)

«Din, milletlerin afyonudur... Din, fakirleri teskin etmek ve ahiret nimetleriyle avutup oyalarıarak dünyadaki sefaletlerini unutturmak maksadiyle, kapitalizmin ve büyük toprak sahipleri asîlzadelerin uydurduğu, bir yağın efsâneleridir...»

(Marx)

«Din, oğlanın, anasına karşı hissettiği cinsî arzuyu ve babasını öldürme isteğini, içinde gizlemesinden neş'et eder...»

(Freud)

Bunların üçü de ahlâkı bozmak için seferber edilmişlerdi.

«Cinayet normal bir şeydir. Evlenmek fıtrattan değildir. Ahlâktan değişmeyen bir cevher gibi bahsetmek abesdir. Çünkü, bunlar tezatlarla dolu, bir hal üzere kalmayan cemiyet aklının icat ettiği şeylerden ibarettir.»

(Durkhiam),

---

(1) Bunların üçü de Yahudidir.

«Ahlâk sabit bir değer değildir. O, durmadan değişen iktisadî durumun akisleridir...»

(Marx)

«Ahlâkın normal şekillerinde bile kasvet vardır. O, insan varlığı için zararlı bir baskıdır...»

(Freud)

Bunlar yetmiyormuş gibi, kadını evinden sokağa çıkarmak için ne oyunlar oynanıyor.

«Kadın muhakkak çalışmalıdır...»

(Marx)

«Evlenmek fitrat'tan değildir...»

(Durkhiam)

«Kadın, bütün kayıtlardan sıyrılarak, varlığını cinsî yoldan gerçekleştirmelidir...»

(Freud)

Siyonizm sırf nazariyeler âleminde çalışmakla iktifa etmemiş, fiilî hayat sahalarında da faaliyete geçmişti.

Siyonizm, terakkî ve tekâmül nazariyesini, Darwin'in bile hayalinde olmayan çirkin bir surette nasıl istismar etmişse sınaî inkılâbını da aynı şekilde istismar etmiş, terakkiyi dar ve katı esaslar üzerine kurmuştur.

Kapitalizm, Yahudi icadıdır. Bu nizâmın gölgesi altında Yahudi murabahacılar, aşırı faiz oyunlarından çok istifade etmektedirler.

Kapitalizm ,beşeriyete faydalı birçok işler yanında, kötülüğü doğuran saiklere de yardımcı oluyor. Meselâ, her şeyden önce birer Yahudi müessesesi olan sinemalarda arzolunan cinsel filimlerle — kız - oğlan — bütün gençlerin devamlı surette ahlâkını bozuyor:

Moda evlerinden ve tuvalet salonlarından gaye, Marx'ın çalıştırma adıyla sokağa düşürdüğü kadını, erkek için bir fitne unsuru yapmak ve onunla fikrini meşgul ederek kalbindeki iman ve manevî değerleri öldürmektir. Maksat bütün dünyayı behimî arzularla dolu bir batakhane haline getirmek, erkekleri ve kadınları bu bataklıkta boğmaktır. İşte bundan sonra Yahudiler merkeplerin sırtına binecekler ve böylece habis telkinlerle dolu mukaddes kitaplarının (1) işaret ettiği korkunç şeytanî emellerine nail olacaklardır.

Ve nihayet cahiliyyet bütün cihana hâkim oldu demektir. Tarihe uzanan köklerinden yeniden hayat bulan cahiliyyetin bir tarlası hükmünde olan Avrupa, bu gün insanlığa hükmetmektedir. Bütün zihinlere, Avrupa'nın cahiliyyet mefhumları hâkimdir. Yunan ve Roma cahiliyyetleri orta çağların tahrif olunan akide cahiliyeti, Darwinizm ve sınaî inkılâb devrinde, dini dünya işlerinden ayıran cahiliyyet, bütün bu cahiliyyetler bir araya gelerek yeni cahiliyyeti yani 20. asır cahiliyyetini vücuda getirmişlerdir. Bu cahiliyyet yalnız Avrupa'ya munhasır kalmamış. Fakat emperyalistler bunu bütün dünyaya yaymışlar ve girdikleri yerlerde bu zihniyeti aşlamışlardır. Yegâne söz sahibi de bunlar olmuşlardır. Tarihin bu yaprağını böyle süratle gözden geçirdikten sonra, artık şimdi, yeni cahiliyyetin alâmetlerine intikal edelim.

---

(1) Tahrif olunan kitapları.

YENİ CAHİLİYETİN ALÂMETLERİ

Tarihte her cahiliyyeti diğerlerinden ayıran özel alâmetler vardır. Bu alâmetler, cahiliyyetin, içinde yaşadığı muhit ve o günkü iktisadî, içtimâî ve siyasî duruma göre değişirler!... Bununla beraber hepsi de esasları ve müşterek unsurları itibariyle aynıdırlar. Ve her hangi bir devire cahiliyyet vasfını veren bu unsurlardır.

Gelecek fasılların ikisinde tasavvur ve davranışları hem nazarî, hem amelî bakımdan ele alarak, yeni cahiliyyetin sapıklıklarından mufasssal bir şekilde bahsedeceğiz. Yalnız, asırlardan beri değişegelen cahiliyyetlerin bir mahsulü olan 20. asır cahiliyyetine girmezden önce, nasıl ki geçen fasılda tarihten bir yaparak takdim ettikse şimdi de bu cahiliyyetin belirli alâmetlerinden kısaca bahsetmeyi faydalı buluyoruz.

Topyekûn bütün cahiliyyetler, Allah'a dürüst bir şekilde inanmazlar. Bu onların müşterek bir vasfıdır. Hatta cahiliyyetin asıl menşei budur. Tasavvur ve davranışlardaki bütün sapıklıkları da bundan ileri gelir.

Şu bir hakikattir ki, varlıklar arasında, insanın lâıyk olduğu makamı tayin eden, her yerde ve her

zaman attığı adımları doğru istikamete sevkeden müessir, sağlam ve dürüst bir akidedir. İnsanın vicdanı, duyguları, hareketleri, idealleri ve bütün hayatı salâh bularak — gerektiği gibi — birbirine bağlı, mütakâmil bir surette, doğru istikâmete yönelir. İnsan bu akideden mahrum olursa, hayatında muvazenesizlik olacağından hiç şüphe etmemelidir. Mıknatıslı bir iğne, mihveri etrafında dönerken, önüne bir şey konunca nasıl titrer ve muvazenesi bozulursa, akideden ayrılan bir insanın da bütün varlığında sarsıntı olacağı muhakkaktır. Bu vahdet teşkil eden varlık parçalanacak, atılan adımlar dolaşacak, vicdan boğulacak, tasavvurlar, mefkûreler ve davranışlar perişan olacaktır. Parçalanan bu vahdetin — gerektiği gibi — bir daha meydana gelmesi kabil değildir. Bu, şu demektir ki, insan dürüst akidenin kontrolü ve nizamların en hayırlısı olan ilâhî nizamın gölgesi altında nail olduğu emniyet ve huzurdan mahrum kalacaktır. İşte o zaman cahiliyyet doğdu demektir!

Allah'a kulluk etmekten uzaklaşmaya cahiliyyet demiştik: Kulluk, bütün hayat işlerinde sadece Allah'ın hükümleri ve emirlerine boyun eğmekle tahakkuk eder. Allah'a yapılan kulluğun vasfı bu olmazsa, baştan başa hayat bozulacak, prensiplerde mefkûrelerde, insanın Allah ile, içinde yaşadığı hayat ve bütün varlıklarla ve bilhassa insanlarla olan münasebet ve alâkalarında bir ayarsızlık ve muvazenesizlik olacaktır.

Hakikî ilâha kulluktan uzaklaşılsın da, bunun ardından tasavvurlarda, davranışlarda ve bütün münasebetlerde sapıklık doğmasın; bu mümkün değildir. İnsan farkında olsun veya olmasın, istesin veya istemesin, bunların hepsinde itidal ve muvazene vücuda getiren akidedir. Başka bir tabirle; Allah'a hakkiyle

kulluk edildiği müddetce yeryüzünde muvazenesizlikler ve sapıklıklar olmamıştır.

Belki, akide bulunabilir. Fakat sadece onun bulunması kâfi değildir. Akide, canlı, hareketli, şümüllü ve mütekâmil bir şekilde, insanı bazı cihetlerden değil bütün varlığını ihata etmeli ve kontrolü altına almalıdır. Yani, onun ideallerine düşünce ve davranışlarına ve yaşadığı hayata şamil olmalıdır. Aksi takdirde, kendisinde Allah akidesi bulunsun veya bulunmasın yaşadığı hayat cahiliyyetlerden biridir ve buna da cahiliyyet adı verilir. Netice itibariyle aynı akibete uğrayacaktır. Çünkü, Allah'ın düsturu bunu iktiza ettirecektir.

Cahiliyyet Arapları, Allah'ı bilirler, varlığına inanırlar ve ona yönelirlerdi. Fakat bu yönelme yanlış bir şekilde yapıldı. Hak Taâla, Kur'ân-ı Kerim'inde Araplar hakkında şu âyetleri inzâl buyurmuştur:

«Andolsun ki, onlara gökleri ve yeri kim yarattı diye sorarsan, muhakkak «Allah» diyecekler.» (1)

«Andolsun ki kendilerini kimin yarattığını onlara sorarsan, elbette, Allah derler. O halde nasıl olur da, Allah'a ibâdetten çevriliyorlar.» (2)

«Ey peygamberim de ki, gökten ve yerden size rızık veren kimdir? O kulaklara ve gözlere malik olan kimdir? Ölüden diriye, diriden ölüyü kim çıkarıyor. Bütün işleri kim tedbir — idare — ediyor? Derhal diyecekler ki: «Allah» (3).

---

(1) Ellokman sûresi, âyet: 25.

(2) Elzzuhuf sûresi, âyet: 87.

(3) Yunus sûresi, âyet: 31.

«Habîbim onlara de ki: Kimindir o yer ve ondaki bütün mahlûklar biliyor musunuz? Allah'ındır diyecekler. De ki: O halde iyice düşünüp de ibret almaz mısınız.»

«Ve de ki: Kim o yedi semanın Rabbi ve o büyük arşın sahibi? Allah'ındır diyecekler. Sen de onlara söyle de: Öyledir de, Allah'a şerik koştuktan sakınmaz mısınız?»

«De ki: Her şeyin mülkü ve tasarrufu kimin elindedir ki daima o himaye ediyor. Kendisi asla himayeye muhtaç olmuyor? Biliyorsanız haydi söyleyin.»

«Hepsi Allah'dır diyecekler. De ki o halde nasıl olup ta böyle büyüleniyorsunuz.» (1)

Şu halde Allah'ı biliyorlardı. Yaratan ve idâre eden, mülk ve tasarruf elinde olan Allah'a inançları vardı. Fakat cahiliyyette idiler. Çünkü, Allah'ı hakkiyle bilmezler, O'na doğru bir şekilde inanmazlar ve bütün işlerinde sadece O'na rucu etmezlerdi.

«Allah'ın kadrini hakkiyle takdir etmediler.» (2)

Onu bildikleri halde bu bilgiden doğacak olan tabii ve mantikî neticelerle amel etmiyorlardı. Allah'a inanıyorlardı ama, sadece ona değil, başka ilâhlara da tapıyorlardı. İtikat ve vicdan bakımından bu halde idiler. Fiiliyata gelince. Allah'ı bilmelerine rağmen, bütün işlerinde O'nun emirlerine tâbi olarak, kanunlarını icra etmiyorlardı. Bundan dolayı, kâfirdirler. Cahiliyyetteydiler. Kur'an-ın ortadan kaldırmak istediği cahiliyyette bütün bu sapıklıklar mevcuttu.

Akide meselesinde, putlara, yani kendi elleriyle yaptıkları birçok uydurma ve sahte ilâhlara taparlardı.

---

(1) Elmüminin sûresi, âyetler: 84 - 89.

(2) El enâm sûresi, âyet: 91

ken, Allah'a yaklaşmak için bunların birer vasıta olduklarını iddia etmeleri, ateşten kurtulmalarına yarım etmiyecektir. Buna imkân yoktur.

«Dikkat et. Halis din Allah'ındır. O'nu bırakıp da, kendilerine birçok dostlar edinenler, derler ki: Biz bunlara Allah'a daha fazla yaklaştırsınlar diye tapıyoruz. Şüphe yok ki Allah aralarında ihtilâf edegeldikleri şeyler hakkında hükmünü verecektir. Yalancı ve kâfir olan kimseleri Allah doğru yola sevketmez.» (3)

Şeriat, yani hukuk meselesine gelince; Kur'an bu hususta çok şiddet göstermiş ve üzerinde hassasiyetle durmuştur. Çünkü, akidenin hukuktan ayrılması mümkün değildir. Bütün işlerde ilâhî hukuka baş vurulmadıkça ve onunla amel edilmedikçe, hakiki imanın bulunması imkânsızdır.

«Elbette biz Tevratı indirdik, onda hidayet ve nur vardır. Kendilerini Allah'a teslim eden peygamberler — İsrail peygamberleri — Yahudilerin dâvalarında onunla hükmederlerdi. Alimler Fakıyhler de Allah'ın kitabını hıfza memur oldukları için onunla hükmederlerdi. Ve hepsi onun Allah tarafından geldiğine şahittiler. O halde siz insanlardan değil de, benden korkun. Benim âyetlerimi az bir bahaya satmayın. Kim Allah'ın indirdiği, hükümlerle hükmetmezse işte onlar kâfirlerin tâ kendileridir.»

«Biz Tevrat'ta onların üzerine şunu yazdık: Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, diş diş karşılıktır ve bütün yaralar biribirine kısastır. Fakat kim bunu sadaka olarak bağışlarsa, o kendisinin günahları için bir keffarettir. Kim Allah'ın inzâl ettiği hükümlerle hükmetmezse onlar zalimlerin tâ kendileridir.»

«Ve arkadan bu peygamberlerin izinden, Meryem oğlu İsa'yı, kendinden evvelki Tevrat'ın bir tasdikcisi olarak gönderdik. Ona da içinde hidâyet ve nur bulunan İncil'i, kendisinden evvelki Tevrat'ın bir tasdikcisi ve takva sahipleri için bir hidâyet ve öğüt olmak üzere verdik.»

«Ve İncil sahipleri Allah'ın, onun içinde indirdiği hükümlerle hükmetsinler «dedik.» Kim Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse, onlar Fasıkların tâ kendileridir.»

«Daha sonra, sana da - ya muhammet - hak olarak Kur'anı kendinden önceki kitapları tasdik edici ve onlara şahit olmak üzere gönderdik. O halde sende Allah'ın indirdiği ile hükmet. Sana gelen hakikatîten ayrılarak onların heveslerine uyma - Ey ümmetlersizden her biriniz için bir şeriat, bir yol tayin ettik. Eğer Allah dileseydi, hepinizi bir tek ümmet yapardı. Fakat, O, size verdiklerinde sizi imtihan etmek için ayırdı. Öyle, hayırlı işlerde yarış edin. Hepinizin en son dönüp gelişi Allah'adır. Artık O, hakkında ihtilâf etmekte olduğunuz şeyleri size haber verecektir.»

«Ey nebî, aralarında Allah'ın indirdiği şeyle hükmet, onların keyflerine uyma. Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni sapıtmassınlar, sakın onlardan. Eğer onlar hükümlerden yüzçevirirlerse bilki, Allah günahlarının bir kısmıyla onları musibete uğratmak istiyordur. İnsanlardan bir çokları muhakkak ki Allah'ın emrinden çıkanlardır.»

«Onlar halâ cahiliyyetin kötü hükmünü arıyorlar şüphesiz bir kanaate sahip olacak bir kavim indinde hükmü, Allah'dan daha güzel olanda kimdir?» (1)

---

(1) Elmaide sûresi, âyetler: 44 - 50.

«Üzerlerine Allah'ın ismi okunmayanlardan yemeyin, çünkü bu bir fıstıktır muhakkakki, şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için dostlarına telkinlerde bulunurlar. Eğer onlara itaat ederseniz, sizde Allah'a eş tanıyanlarsınızdır» (2)

Bu âyeti kerimelerden anlaşıldığı gibi, şeriat meselesi akide mes'elesi gibidir. Aralarında fark yoktur. Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmeyenler, hangi devirde olurlarsa olsunlar, cahiliyyettedirler ve müşrik sayılırlar. Hak Taâlâyı bilerek, ona gerektiği gibi imandan sonra nasıl ki ibadetler sırf onun için yapılıyorsa, hâkimiyet hakkının da yalnız ona tanınması lâzımdır. Çünkü, Halik odur. Mülk sahibi odur. Ve boynular yalnız ona eğilmelidir.

Akide ve şeriat iki şıkkı olan bir hakikattir. Bir kaynaktan doğarlar ve bir gayede birleşirler. Bu kaynağa ve bu gayeye inanmak ve teslim olmak zarurîdir.

Cahiliyyetlerin birinci alâmeti, Allah'a hakkiyle iman etmemeleri ve hükümlerine teslim olmamalarıdır ki bu hususta akide ve şeriat — hukuk — müsavidirler ve hiç bir suretle birbirinden ayrılamazlar.

İman, ibadetin sırf Allah'a yapılmasını, islâm'da hâkimiyet hakkının yalnız Allah'a tanınmasını icap ettirir.

Cahiliyyet, bunların bulunmamasından neş'et eder. O başka ilâhları eş tutar ve Allah'ın indirdiği ilâhî hükümleriyle hükmetmez.

Cahiliyyet, madem ki Allah'ın hükümleriyle hükmetmiyor. O halde heva ve heveslere uyacağı muhak-

---

(2) El enâm sûresi, âyet: 121.

kaktır. Aslında Allah'a iman etmemekten ve onun emirlerine boyun eğmemekten meydana gelen cahiliyyetin, ikinci alâmeti işte budur.

Hak Taâla şöyle buyurmuştur:

«Ey nebî, aralarında Allah'ın indirdiği kitapla hükmet, onların keyiflerine uyma. Dikkat et, Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni sapıtmaları.» (1)

Şu halde, ya Allah'a iman — ki O'na teslim olmak ve emirlerine ittiba etmek bundan ileri geliyor — yahut cahiliyyet... heva ve heveslerin esiri olmak!...

Allah kendi kanunlarından başkalarıyla hükmetmenin heva ve heveslerden başka bir şey olmadığını bildirmiştir. İnsan tarihi de buna şahit olmuştur. Heva ve hevesler, devirden devire, muhitten muhite ve milletten millete değişirlerse de esas itibariyle aynı şeylerdir. Hevâ, her zaman hevâdır. İnsanlardan bir grup, ötekilere hükmeder.. Bir şahıs yahut bir cemâat sırf kendi menfaatlerini göz önünde tutarak büyük ekseriyetleri hükmü altına alarak türlü zulümler irtikap eder. Hevâ ve heveslerden ve şahsî menfaatlerden azade sadece Allah'ın nizamıdır. Çünkü, O'nun hiç bir şahısa veya hiçbir grupta menfaatleri yoktur ki bunu göz önünde tutsun.

Allah şöyle buyuruyor:

«Ben insanlardan bir rızık istemiyorum. Bana yemek yedirmelerini de istemiyorum.» (2)

Hak Taâla insanların yaratılışları itibariyle eşit olduklarını, fazilet ve üstünlüğünün ancak takva ile kazanılabileceğini bildirmiştir.

---

(1) Elmaide sûresi, âyet: 49.

(2) Ezzariyat : 57.

«Ey insanlar, biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık. Sizi sırf biribirinizle tanışmanız için büyük büyük cemiyetlere, küçük küçük kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki, Allah'ın indinde en şerefli olan en çok korkanınızdır. Allah her şeyi hakkıyla bilen ve haberdardır.» (2)

Hülâsa :

İnsanın müslüman sıfatına haiz olması için Allah'ın hükmüne boyun eğmesi lâzımdır. Yoksa ilelebet cahiliyyette kalmağa mahkûmdur.

Bütün cahiliyyetlerin üçüncü alâmeti, yer yüzünde şeytanların, yani; şer unsurların bulunmasıdır. İnsanları hakikî Allah'a kulluktan alakoymak, prensiplerinden ayırmak, hevâ ve heveslere tâbi kılarak, kendilerine kul yapmak, bu unsurların en büyük gayesidir.

«İman edenlerin yardımcısı Allah'dır. Onları zulmetlerden nura çıkarır. Küfredenlerin dostları da şeytandır ki onları nurdan karanlıklara çıkarır.» (3)

«İman edenler Allah yolunda harp ederler. Kâfirlerse, şeytanın yolunda savaşırılar...» (4)

Şer unsurlarının yer yüzünde mevcudiyetleri Allah yolundan uzaklaşmanın kat'î bir alâmetidir. Başka bir ifade ile: Bu unsurların bulunması Allah'tan uzaklaşıldığına delâlet eder.

Beşeriyet hakikî kulluk yolundan sapınca bir takım başka varlıklara kul olacak, onlara tapacak, yahut Allah'a bu sahte ilâhları eş koşacaktır. İşte o zaman, bu ilâhlar birer şer unsuru olacaklardır.

---

(2) Elhüçürat: 13.

(3) Elbakara: 257.

(4) Ennisa: 76.

Şahıslar, gruplar, adet ve an'aneler, insana tasallut eden, emirlerine boyun eğdiren zalim ve müstebit kuvvetler, şer unsurları olmaları bakımından müsavî sayılırlar. Şer unsuru — hangisi olursa olsun — insanların Allah'a iman ederek, Ona kulluk etmelerinden hoşlanmaz. Çünkü, Allah'a kulluk ve bağlılık oldukça, O'nun yaşamasına ve hüküm sürmesine imkân yoktur. O, ancak insanlar Allah'dan uzaklaştıkları vakit onları hevâ ve heveslerine ram etmeye muvafak olur.

Bundan dolayıdır ki, şer unsuru, sağlam akide karşısında daima cephe alır. Şahsına ve menfaatlerine her zaman sadakat gösterilmesini ister. O, akideye düşmandır. Çünkü, akide insanı Allah'a bağlar. Allah'a bağlanan bir insanın başkalarına boyun eğmiyeceği muhakkaktır.

Bu itibarla, cahiliyyet yani, Allah'a kulluk yolundan sapıtmak, şer unsurlarının mevcut olduğuna bir alâmettir. Cahiliyyet demek şer unsurlarının yer yüzüne hâkimiyeti demektir.

İlâhî prensiplerden ayrılmanın tabii bir neticesi olan dördüncü müşterek alâmet ise behimi arzuların esiri olmak ve şehvet cereyanlarına kapılmaktır ki, bunun sebepleri ekseriya beşerin bizzat kendi fıtratına racidir.

Şehvetler ve iştihalar, insan nefsinin sevdiği ve hoşlandığı şeylerdir.

«Kadınlara, oğullara, yığın yığın biriktirilmiş altın ve gümüşlere güzel atlara, türlü hayvanlara, ekinlere olan, ihtiraskârane sevgi, insanlar için bezenip süslenmiştir. Bunlar geçici dünya metaidirler...» (1)

---

(1) Al-imran: 14.

Bütün bunların, muayyen bir miktarı, hayatın be-kâsı ve yer yüzünde insan oğlunun hilâfet vazifesini yerine getirebilmesi için zarurîdir. Yemek, içmek, giymek, mesken sahibi olmak, cinsî münasebetlerde bulunmak, makamlar işgal etmek ve servet yapmak gibi fitrî ihtiyaçlar — arzular da denebilir — insanı hayata bağlayan, ona hayatı sevdiren ve ilerlemesini sağlayan âmillerdir. Fakat bunlar makûl haddi aşarsa, insan varlığı için zararları büyüktür. Çünkü, bunlar birer ihtiyaç olmaktan ziyade insan varlığını istilâ eden ihtiraslar haline gelirler ki, insan varlığından gaye bu değildir.

Dünyada hilâfet vazifesini edâ edebilsin diye Allah'ın insana bahsettiği bu niyetlerde suiistimal yapmaması gerekir. Yoksa gaye unutulur, insanın tiyene ti bozulur. Enerjileri dağılır, hebâ olur. Vazifesini edâ edemez bir hale gelir. Ve nihayet Allah'ın mükerrem ve muazzez kıldığı insan, yüksek insânî seviyeden düşerek, hayvanların ve şeytanların seviyesine iner.

Behimi arzuları gemliyen ve insan varlığını istilâ etmesine engel olan Allah akidesi ve ilâhî nizam gölgesi altında yaşanan dürüst hayattır. Asırlar boyunca beşeriyetin uzun tecrübeleri bu hakikati teyit etmiştir. Allah'ın nurlu hidâyet yolunda yürünmedikçe, insanlık, başta cins olmak üzere bilûmum menhiyat cereyanlarına kapılarak uçurumlara doğru sürüklenip gitmeye mahkûmdur.

Allah korkusu olmazsa, insanın nefsinin şehvetlerden menetmesi, mümkün değildir. Kanunî cezalara çarpılmaktan korkan bir kimse, her türlü ahlâksızlığı kanunun ulaşamayacağı yerlerde yapabilir. Belki insanlardan korktuğu için cinayetleri gizlice irtikâp eder. Fakat kendisinde Allah korkusu olursa hiç bir kötülük işlemesine imkân yoktur. Çünkü bilir ki, Allah

ile arasında perdeler yoktur. Her şeye muttali olan Allah'ın huzurunda nasıl olur da kötülük yapabilir?

Ahlâksızlık, kanunen her ne kadar yasak edilmiş gibi görünürse de, bütün tarihte, cahiliyyetlerin fuhşu ve hayasızlığı tayin ve tahdid ederek tamamen yasak ettiği vaki değildir. Bu hususta Arap, Fars, Hind, Yunan ve Roma cahiliyyetleri eşittirler. 20. Asır cahiliyyeti de bunlar gibidir.

Sebepler başka başkadır!...

Bazen sebep; yakın menfaatlerinin muhafaza ve himayesiyle meşgul olan şer unsuru hâkim kuvvet — ilâhî nizamdan başka her nizam şer unsurudur — cinsî mes'elelerde hasıl olan sapıklıklara iltifat etmiyerek bu sapıklıkları izâle etmek için ilgi göstermesidir.

Bazen de; kendisini gayrimeşru zevklere veren, yahut, yapılan zulmün farkına varmasınlar diye insanları avutup oyalamak maksadiyle, şer unsurunun fuhşu ve hayasızlığı bile bile cemiyette yaymasıdır. Çünkü, cinsî fuhuş bataklıklarında bocalayan bir milletin yapılan zulümden haberdar olmasına ve müsebbipleri — sebep olanları — hesaba çekmesine imkân yoktur.

Her ne olursa olsun behimî arzular peşinde koşmak, cahiliyyetin sabit alâmetlerinden biridir. Cahiliyyet olsun da fuhuş olmasın bu görülmemiş bir şeydir.

İşte tarih boyunca Dünyada hüküm süren bütün cahiliyyetlerde görülen alâmetler bunlardır. Hepsi de Allah'a kulluktan uzaklaşmanın bir neticesidir. Bu müşterek alâmetlerden, herhangi bir cahiliyyetin aza-de olması imkânsızdır.

Ancak, zahiren şekilleri değişen, hattâ, bazen de şekilleri bile aynı olan bu alâmetler, Arap, Fars, Yunan, Roma ve Mısır cahiliyyetlerinde mevcut idi. 20. asır cahiliyyetinde ise bunların hepsi vardır.

Arap cahiliyyetinde, tek Allah'a kulluk yolundan uzaklaşmış. Hem akide, hem şeriat — hukuk — tamamen tefessüh etmişti.

Allah'a eş koşulan putlara tapılmakta ve Allah'ın şeriatı yerine bir takım cahiliyyet kanunları ve an'aneleri hüküm sürmekteydi. Halkın mukadderatı hevâ ve heveslere tâbi idi. Ortada hiç bir sebep yokken, zayıflar kuvvetlilerin zulmüne uğrardı. Galibiyet hak ve adâletle değil, pazu kuvvetiyle elde edilirdi. Her tarafı şer unsurları sarmıştı. Kureyşin ileri gelenleri, kâhinler, Kâbe kayyumları, kötü an'aneleri bir yasa haline getiren bu unsurlar, sırf menfaatleri için keyiflerine göre hükmediyorlar, istedikleri şeyleri helâl, istemediklerini de haram kılıyorlardı. Bununla da kalmıyor, her yeni yıl bu hükümleri değiştiriyorlardı. Bâtılın hamisi olan kuvvet ve salâhiyetlerini, ahaliyi zelil etmek ve tahakkümleri altına almak için kullanıyorlardı. Fuhuş almış yürümüş, içki, kadın, kumar bir hastalık haline gelmiş, kitaller, yağmalar, baskınlar, öç almalar, tecavüzler ve tefahürler cemiyetin altını üstüne getiriyordu.

Bu gün, o tarihten 14 asır sonra aynı köklerden yeni cahiliyyet hayata kavuşmuş, hükmünü icra etmektedir. Bu asırda akide bozulmuş ve ilâhî prensiplerden o kadar uzaklaşmıştır ki, buna işaret etmeye bile lüzum yoktur.

İş, Allah ile ilgili birçok hakikatlerde ve şeriatin bütün ameli safhalarında husule gelen sapıklıklarla da kalmamış, tam bir ilhada — dinsizliğe — girilmiştir. İlhat bazı kimselerde bir moda halini almış, bazı

insanlara da zorla kabul ettirilmiştir. Artık her tarafta şeytanlar koşmakta ve bu durumu alkışlamaktadır.

20. asırdaki taşkınlık, hevâ ve heveslere uymak, o hale gelmiştir ki, bütün tarih boyunca hiç bir asırda, bunun bir benzeri daha görülmemiştir.

Şarkta ve Garpta her şey çığırından çıkmış, akideler çürümüş, mukaddesat alay mevzuu olmuştur. İnsanın davranışlarını zabtırabt altına alan bilûmum ahlâk kaideleriyle istihza olunmaktadır. Moda hastalığı her tarafı sarmış, tasavvurun fevkinde her türlü ahlâksızlıklar irtikâp olunmaya başlamıştır.

Şer unsurları!... Bunların sayısı ne kadar çoğalmıştır.

Bazan kapitalizm, bazan proletarya (1), bazen mabutlaşan şahısları, bazen de kötü an'aneler ve sakat mefkûreler ve bunların idarecileri ve hamileri. Bunların hepsi şer unsurları!...

Bir de, her türlü şehvetler ve ihtiraslar...

Bütün tarih boyunca, yer yüzünde hükümrân olan cahiliyyetler, bu hastalıklardan kurtulamamışlardır.

Gelecek iki bölümde mufasssal bir şekilde, tekrar bahsedeceğimiz bu müşterek cahiliyyet alâmetleri hakkında kısaca verdiğimiz bilgi ile iktifa ediyoruz. Şimdi, yeni cahiliyyeti diğerlerinden ayıran bazı özelliklerini sür'atle gözden geçirelim ki, umum manzarası önümüzde tablolansın.

Demiştik ki: Bütün sapıklıkların asıl men'şei ve hakikî sebebi, Allah'a kulluk ve ibadetten uzaklaş-

---

(1) Günlükle çalışan İşçiler sınıfı (Mütercim).

maktır. Yeni cahiliyyete gelince, ondaki sapıklıkların, şekilleri ve çeşitleri bakımından kendine has bir manzara arz etmektedir. Çünkü ondaki sapıklıklar, muhitin ve bir takım hayat şartlarının vücutte getirdiği şeylerdir. Aynı zamanda ilâhî nizamdan uzaklaşmak ve ona karşı cephe almak gibi dinsizlik esasına dayanan ilmî, siyasî iktisadî, içtimaî ve fikrî istihalelerin neticeleridir.

Tarihte geçen cahiliyyetlerin birbirine benzeyen müşterek alâmetleri vardı. Bununla beraber her cahiliyyetin kendine has bir takım özellikleri vardır ki, bunlarla başkalarından ayrılırdı.

Meselâ: Arap cahiliyyeti, kız çocuklarını diri diri defnetmek ve kadın - erkek bazı kimseleri çıırılçıplak hacca çıkarmak gibi, çok saçma ve gülünç şeylerle meşhurdu.

«Onlar — cahiliyyet Arapları — Allah için, onun yarattığı ziraat mahsulleriyle hayvanlardan bir hisse ayırdılar ve zanlarınca «Bu Allahın» dediler. Şu da ortaklarımız olan putların .Ortaklarına ait olanlar Allah'a ulaşmaz ama Allah için olanlar onlara ulaşır. Hüküm vermekte oldukları bu şeyler ne kötüdür.»

«Keza onların ortakları — yani putlara hizmet edenler — müşriklerden bir çoğuna hem onları helâke düşürmek, hem kendilerine karşı dinlerini karma-karışık etmek için, öz evlâtlarını öldürmelerini hoş göstermiştir. Eğer Allah dileseydi bunu yapmazlardı. Artık, sen onları düzmekte oldukları yalanlarıyla baş-başa bırak.»

«Onlar —zanlarınca— dediler ki: Bu davarlarla ekinler haramdır .Ancak bizim dilediklerimiz, onları yiyebilirler. Şu davarlara binmek de yasak edilmiştir. Bir takım davarlar da vardır ki, üzerlerine Allah'ın ismini anmazlar. Allah böyle emrediyor diye iftira et-

tiler. Allah onları bu iftiraları yüzünden cezalandıracaktır.»

«Ve dediler ki, şu davarların karınlarında bulunan yavrular canlı doğarsa sırf erkeklerimize helâldir. Kadınlarımıza haramdır. Eğer ölü doğarsa onlar bunda ortaktırlar. Allah onların cezasını verecektir...» (1)

Yunan cahiliyyeti, akla ve cisme çok önem vermesiyle hatta onlara tapınmasıyla şöhret almıştı. Roma cahiliyyeti, kanlı güreş sahalarıyla, Hind cahiliyyeti — Sholer — atılmışlar nizamiyle ve dinlerinin talimatı gereğince, mabetlerde zinâ eden ve sırf bu iş için getirilen veya yetiştirilen fahişe kadınlarla, yani, mabet hizmetkârlarıyla, eski Mısır cahiliyyeti, Firavuna tapınmasıyla ve bu mabudlaşan insana hizmet için bütün milletin benliğini öldürme siyasetiyle, orta çağlar cahiliyyeti ise, kilisenin zulmü, ibadethanelerde ahlâksızlık ve Cennet tapularıyla meşhurdular.

Yeni cahiliyyete gelince; kendisinde bu sapıklıkların birçokları mevcuttur. Ayrıca, bir de kendisine has, yani, onu başkalarından ayıran bir takım özellikleri vardır.

Kısaca:

1 — Beşeriyeti Allah'ın hidâyetinden ayırarak dâlâlete sürüklemek ve onlara kötülük yapmak için — birçok vasıtalar meyanında - kullanılan müthiş il-mî vasıtalar.

2 — Maddî ilerlemeler ve ilmin elde ettiği başarılar karşısında, meftun olan insanın Allah'a dil uzatarak böbürlenmesidir ki, artık Allah'a ihtiyacı kalmadığını, yahut bizzat kendisinin Allah olduğunu zannediyor.

---

(1) Elenam, âyetler: 136 - 139.

3 — Maddî ve manevî bütün sahalarda beşeriyeti sapıklığa sevkeden birçok ilmî nazariyeler.

4 — Modernleşmek ve tekâmül etmek fikri.

5 — Kadının hürriyete kavuşması meselesi.

Yeni cahiliyyetin en büyük fitnesi, sahip olduğu ilmî kudretin ve maddî kuvvetin azametindedir. Şu muhakkaktır ki, bunlardan bir kısmı insanlığa hayırlı ve faydalıdır. Çünkü yer yüzünde, maddî sahalarda hayatı bir hayli kolaylaştırmıştır.

Bundan dolayıdır ki, kuvvet ve kudretine meftun olan bu cahiliyyet, öteki cahiliyyetlere nisbetle, daha çirkin, bulanık ve daha şiddetli ve yıkıcıdır.

Öteki cahiliyyetlerde sarahat vardır. Bâtılın bâtil olduğu belli idi. Cehil ve dâlâlat, insanların akıllarına ve vicdanlarına hâkim olduğundan, inançlarındaki bâtilliği göremiyorlar ve dâvet olundukları hakkı, bâtilin ve hüsrânın tâ kendisi zannediyorlardı. Bununla beraber, cehlin, kötülüğün ve bâtilin derecesi daha azdı. — mücadelenin çetin olmasına rağmen, sonunda hak, bâtıldan kolayca ayrılıyorlar, hakikatler insanlara zahir oluyor ve hiç tereddüt etmeden, sağlam bir inançla hidayet yolunu ihtiyar ediyorlardı.

Bugün ise, Bâtıl, ilme istinat etmekte, şaşırtmak ve aldatmak için ilmî vasıtalar kullanılmaktadır. Böylece hak, bâtıla karışıyor, ayırtilmesi imkânsız bir hale geliyor.

Maddî kuvvet de, fitne sebeplerinden biridir.

Tarihte geçen her cahiliyyet, şer unsurlarını desteklemek ve yaşatmak için, bir nevi maddî kuvvete dayanırdı. Bu unsurlar sahip oldukları kuvvet sayesinde zorla kendilerini çoğunluklara kabul ettirirlerdi.

Ekseriyet — korktuğu için, yahut kendi isteğiyle — bu unsurların arzularını, münakaşa götürmeyen müsellemler bir mes'ele gibi telâkki ederler, nüfuz ve otoritelere muhalefet etmeyerek boyun eğerdiler. Muhalefet etmek, belki akıllarından bile geçmezdi. Buna, rağmen, eski cahiliyyetlerdeki, bu maddî kuvvetin, bugüne nisbetle tehlikesi daha az, tahribatı daha hafif ve teşekkülleri daha basit idi.

Bugünkü cahiliyyetin kuvveti sadece büyük sermayeler ve korkunç silâhlar değil, bunların yanında, daha müessir, beşer tarihinde bir örneğine daha raslanmayan yayım ve propaganda vasıtalarıdır ki, matbuat, radyolar, sinemalar ve televizyonlar devamlı surette, milletlerin kafalarını bozmak için birer vasıta olarak kullanılmaktadır.

Durum o kadar vahimdir ki, bâtil hak oluyor. An-kâ kuşu gibi, hakkın, hayattaki varlığı bir türlü tespit edilemiyor.

Fitne sebeplerinden biri de, yeni cahiliyyetin beşeriyet için meydana getirdiği zahirinde hayır ve menfaatler olan birçok şeylerin mevcudiyetidir.

Her cahiliyyette muhakkak ki, bir nebze hayır vardır. İyi şeylerden tamamen mahrum, yer yüzünde hiç bir cahiliyyet tasavvur olunamaz. Çünkü, bu, insanın fıtratındaki hayırlı temayülleri ve dünyadaki faydalı nesneleri inkâr sayılır.

Beşerî varlık — ne kadar tereddi ederse etsin — bir bütün olarak şer unsuru haline gelmesi kabil değildir. Belki bazı şahıslar bulunabilir ki, şer, kendilerini tamamen istilâ etmiş, hayırdan nasipleri kalmamıştır. Fakat beşeriyetin topyekûn, bu hale gelmesi,

mümkün değildir. Bütün hallerde, kendilerinde hayırlardan bir nebze kalacaktır. İşte, beşerin nefsinde yaşayan bu nisbî hayırdan — en kötü hallerde bile — bütün cahiliyyetlerde — zahire faydalı şeyler meydana gelmiştir. Zahirde diyoruz. Çünkü; o hakka istinat etmediğinden ve dürüst bir nizâm gölgesi altında husule gelmediğinden, insanî hayatta, bir değer olamıyor ve hebâ olup gidiyor. Şu kadar var ki, cahiliyyetlerin meydana getirdiği, bu kıymetler ve nisbî hayırlar, insanların gözlerini kamaştırdığı için, cahiliyyette olduklarının farkına varamıyorlar!...

«Onlar doğru yolda olduklarını zannederler.» (1)

Yeni cahiliyyetin — ilmî ve maddî imkânları sayesinde — meydana getirdiği faydalı şeyleri ne kemiyet, ne de keyfiyet bakımından hiç bir cahiliyyet meydana getirememiştir. Bundan dolayıdır ki, Beşeriyet. bu cahiliyyetin meftunu olmuş, ondaki kötülükleri göremez bir hale gelmiştir. Hak Taâla'nın buyurduğu gibi **«onlar kendilerinin doğru yolda olduklarını zannediıyorlar.»**

Hak ve hakikat yolundan son derece uzaklaşan yeni cahiliyyetin bugünkü taşkınlığı, insanların ona aşırı bağlanmalarının ve onu sevmelerinin bir neticesidir. Demiştik ki: Şer unsurlarının kuvvet ve tahakkümü, Allah'tan uzaklaşma nisbetinde olur. Bugün, hakkın nurlu yolundan uzaklaşmış, karanlık ve bâtıl yollara sapıtılmıştır. İnsanlık tarihi bunun bir benzerine daha şahit olmamıştır. Bunun içindir ki, şer unsurları hiç bir devirde elde edemedikleri kuvveti bu devirde elde etmişlerdir.

---

(1) Elaraf: 30.

İlim, kuvvet ve teşkilâtlar, bu asrın dehâsıdır. Bugün bütün vasıtalar şer unsurların hizmetindedir. Şüphe yok ki, bu tarafsız vasıtalar kimin eline geçerse ona hizmet edecektir. **Bu itibarla, yarın Beşeriyet,** Allah'a yönelince bütün bu vasıtaları hayırlı yollarda kullanacaktır.

Bütün insanlık camiasını şamil, gerçekten hayırlı yollarda...

Bütün hayatlarını son derece ifsat eden, bu azgın cahiliyyetin meftunları, şunu iyi bilsinler ki, her türlü menfaatlere nail olmaları mümkün iken, ne büyük fırsatlar kaybettiklerini bilmeleri onlara kâfidir. Bugünkü cahiliyyetin onlara takdim ettiği menfaatler — Dünya hayatını kolaylaştıran ilmî ilerlemelerde, içtimâî ve sıhhî hizmetlerde bu veya şu nizamın gölgesi altında, nail oldukları cüz'î adâlete de şer unsurların ihsan ettikleri kırıntılardan ibarettir. Bu şekilde, onları uyuşturuyor ve avutuyor ki, yer yüzünde bekâsını sağlayabilsin ve insanları köleleştiren zâlim kuvveti sayesinde tek başına hayatın safasını sürsün.

Şer kuvvetlerin eline geçen bugünkü imtiyaz, tarihin hiç bir devrinde, bu fesat unsurlarına nasip olmamıştır.

İnsanlar bu hakikati öğrendikleri gün, gerçekten cahiliyyette yaşadıklarını anlayacaklar ve onu yıkmak için ciddî teşebbüslerde bulunacaklardır. Gelecek bölümlerin ikisinde, 20. asır cahilliyyetinin **bütün cihan**da meydana getirdiği, fesadın derecesini izah etmeye çalışacağız.

Tasavvurda fesât... Davranışta fesât...

TASAVVURDA FESAT

Yeni cahiliyyetin tasavvur âleminde ifsat etmediği bir şey kalmamıştır!...

İnsanın, Allah'la, varlıklarla hayatla ve diğer insanlarla olan normal münasebetlerini bozmuş düşünce ve telâkkilerini ifsat etmiştir.

İlk sapıklık, Allah mefhumunda ve insanın Allah'la olan alâkasını tasavvurda olmuştur.

Her şeyi, tasavvurda ifsad etmek!...

Varlıkların Allah'la olan alâkasını, insanın varlıklarla, varlıkların insanla olan alâka ve münasebetlerini tasavvurda ifsad!...

Hayatı, hayat meselelerini ve hayattan istihdaf olunan hedefleri tasavvurda ifsad!...

Beşer nefsinin, şahıslar ve nesiller, kadınlar ve erkekler arasındaki münasebetleri, tasavvurda ifsad!...

Hülâsa:

Bütün insan hayatını saran bir fesad ve sapıklık!!...

— Daha önce de dediğimiz gibi — yeni cahiliyyet Avrupa cahiliyyetlerinin bir hülâsasıdır. O, Yunan Roma ve orta çağlar cahiliyyetlerinin mirasçısı hükümdededir. Fazla olarak da, Yahudi bilginlerinin ve fikir adamlarının ve bunların izinde yürüyen diğer ırk-

ların ilâve ettikleri birçok unsurlar kendisinde mevcuttur.

Hayatın fiiliyat sahalarında olsun, ilim ve felsefe olsun Avrupa ilâh ve ilâhlık mes'elesinde saçmalamış ve büyük hatalar irtikâp etmiştir. Zati İlâhiyeyi ve mutlak vahdaniyeti tasavvurda, akide sapıklıkları üzerinde fazla durmayacağız. Çünkü, — evvelce' de işaret ettiğimiz gibi — bu hususta Amerikalı Draper'in (İlim ve Din Arasında Münazaa) adlı eserindeki şehâdeti bizlere kâfidir.

Draper, zikri geçen kitabında: Kostantin'in, imparatorluk halkına nasraniyeti zorla kabul ettirdiğini ve putperestlerin gönüllilerini kazanmak maksadiyle, putperestlik mefhumlarının birçoklarını hristiyanlığa karıştırdığını bildiriyor.

Orta çağların hristiyan Avrupası olsun, yeni çağın mülhid — dinsiz — Avrupası olsun, yanlış telâkilerle yaşamış ve büyük vehimlere kapılmıştır. Bizim burada izah etmek istediğimiz nokta işte budur.

Avrupa, dini Allah'la kul arasında bir rabıta olarak telâkki ediyor ve onun hayat realiteleriyle hiç bir ilgisi olmadığını ileri sürüyor.

Avrupalıya göre, akidenin yeri vicdandır. Hayat kervanı o vicdanî duygunun tesirine kapılmadan, kendine has seyrinde devam etmelidir!...

Dediğimiz gibi, bu telâkki cahiliyyet evhamından biridir.

Sağlam veya bozuk, akide demek hayat demektir. Bütün beşeriyet hayatını besleyen kaynak akidedir. Hiç bir duygu ve hiç bir davranış onun sınırları dışına çıkarak, müstakil bir âlemde yaşayamaz!...

Hukuku akideden, davranışları duygulardan, yani dünya işlerini ,dinden ayırmasıyle, Avrupa karanlık asırlarında hamakatin en büyüğünü irtikâp etmişti.

Fakat, din dünya işlerinden bilfiil ayrılmış mıdır?

Buna imkân yoktur. Şu kadar var ki, bozulan akide, Avrupa hayatını gölgelemiş ve tedrici bir surette onu da bozmuştur. Ve nihayet fesad her tarafı istilâ etmiştir. Bunun böyle olacağı muhakkaktı. Çünkü, hayatın akideden ayrılmasının imkânsız olmasına rağmen, Avrupa ayırdığını zannediyordu.

Akide nedir?

Akide vicdanlarda gizli bir inançtan ibaret değildir. O öyle bir temeldir ki, hayatı ve hayatla ilgili her şeyi dürüst bir şekilde tasavvur, ona dayanmakta, insanın kâinatta, bütün varlıklar arasındaki değer ve merkezini yine o tayin ve tahdit etmektedir.

Belki, din dar görüşlü insanlar indinde, vicdanî bir inanç telâkki olunur. Fakat bu doğru değildir. Olayların felsefesini yapmaktan aciz, ve hayatın inceliklerini anlama kabiliyetinden mahrum, bu basit görüşlü insanların bile — sırf dinî inançların tesiriyle — hayatta muayyen bir davranışları vardır. Bunlar hayatta bir takım şeylere inanırlar, bazı şeyleri de reddederler. Olayların ve hattâ her şeyin birbirleriyle olan ilgilerini vicdanî inançlarından ilham alarak tefsir ve tahlile koyulurlar.

Demek ki, bu insanların nefislerinde bile, dinin gerçek hayat sahalarında ve hayat mefhumlarında muayyen bir yeri ve tesiri vardır.

— Cahiliyyet devirlerinde — insan hayatında ve bilumum hayat işlerinde, dini, tesir bakımından zayıf görenler, dinin böyle olduğunu zannederek aldanır-

lar. Dünya işlerinin akideden ayrıldığını, din ile hiç bir ilgisi olmayan, bir takım başka amillere mahkûm olduğunu zannederler.

Dine bu nazarla bakış, başlı başına cahiliyyet alâmetlerinden biridir... Ve cahiliyyetin, tasavvurları ifsat ettiğini ifade eder.

Amelî hayat sahalarında, din tesirinin zayıflaması, vicdanlarda akidenin bozulduğuna delâlet eder. Bunun bir neticesi olarak da, artık hayat tabii bir şekilde seyrine devam edemez ve hayatta bir takım sapıklıkların belirmesi kaçınılmaz bir netice olur. Tesirlerinin bir müddet sonra görüleceğinden hiç şüphe etmemelidir.

Dinin tesiri amelî hayatta zayıflarsa, bunun taşıdığı mâna, insanların, Allah'a hakkiyle kulluk etmedikleri kulluklarında yalnız Allah'a dönmedikleri ve hayat işlerinde ilâhî prensiplerle âmel etmiyerek, Allah'a eş koştukları bir takım sahte ilâhlara ve onların hükümlerine müracaat etmeleridir.

Tarih boyunca, bütün cahiliyyetlerde birden fazla ilâha tapmak, akidede başlayan ilk sapıklıktır. Cahiliyyet alâmetlerinden biri de, birden fazla ilâha tapınmaktır.

Akide ışıkları ve akisleri bir arada toplanarak doğru bir istikamete sevk edileceği yerde, muhtelif istikametlere sevk edilerek, onları dağıtmanın tabii neticesi, amelî hayat sahalarında din tesirinin zayıflaması olacaktır.

Evet, bu bir cahiliyyet alâmetidir. Fakat, bunun neticeleri her ne kadar geç kalsa da, muhakkak ki, tedrici surette zuhur edecek ve insanlar gafletleri sebebiyle, ancak uzun bir müddet sonra bunun farkına varacaklardır.

Belirecek olan ilk netice, ruhî buhrandır. İnsanın inandığı, değerler ve hayatta önem verdiği varlıklar arasında bir muvazenesizlik vücutte gelecek, madde ile mânâ arasında bocalayacak, fıtrî bir ihtiyaç olan Allah inancıyla, sapıklıklarla dolu, tamamen maddîleşen dünya hayatı arasında bir münasebet temin etmek imkânını bulamayınca attığı adımlar dolaşacak, hak yolundan ayrıldığı için, uzun müddet mukavemet edemiyerek, nihayet yuvarlanacaktır.

Böyle olacağı gayet tabiidir, çünkü; rabbani mefhumlara göre, yüksek bir kıymeti haiz olan herhangi bir şeyin, Allah'tan uzaklaşan cahilî hayat mefhumlarına göre hiç bir değer ve itibarı olmayacak, Allah'ın yasak ettiği şeyler, cahiliyyet hayatında birer zaruret, hiç olmazsa beğenilen ve istenilen şeyler addolunacaktır. Bu durumun sıkleti altında vicdanların eziyeceği muhakkaktır. Fakat insanlar bunun farkına ancak birkaç nesil sonra varabileceklerdir.

Akide ışıklarından uzaklaşan hayat, çığrından çıkacak, bir takım sahte ilâhlara tapılacak ve yer yüzünü kötülükler istilâ edecektir.

Bütün sahalarına, hevâ ve heveslerin, şer unsurların, şehvet ve ihtirasların hâkim olduğu hayat, sür'atle uçuruma doğru giderken, dünyada, fesat arttıkça artacak, sahte ilâhlar, hayata tamamen tahakküm ettikleri gün, Allah, anılan ve tapılan en son ilâh olacak. İşte o zaman beşeriyetin hayatı en fecî bir durum arzedecek, belki de nihayete erecektir!...

Avrupa'nın hikâyesi işte budur!...

Birkaç asır süren bir hikâyedir bu!...

Dini, dünya işlerinden ayırmakla başlamış, daha sonra başlayan kalkınma hareketleriyle büsbütün dinden uzaklaşmıştır.

Orta çağlarda Avrupa, İsa (A.S.) Peygamberin «Kaysere ait olanı Kaysere, Allah'a ait olanı da Allah'a verin» sözünden ne kastedtiğini iyi anlayamadığı gibi, Hak Taâlanın, Kur'an-ı Kerimde yine İsa (A. S.) Peygamberden hikâye ettiği **«Ben kendimden önceki Tevratı tasdik edici ve üzerinize haram edilenlerin bazılarını helâl kılmak için gönderildim.»** âyeti kerîmesini sanki hiç duymamıştır.

Belki Avrupa'da birçok tarihî vakıalar bu sapıklığa sebebiyet vermiştir.

Şarkiyatçı, (Leopold Vice) nin — sonradan islâmîyeti kabul etmiş ve adı Muhammed Esed olmuştur — dediği gibi, Roma kanunlariyle hükmedilen koca imparatorlukta, hristiyanlık mutlak otoriteye sahip olmak kudretinde değildi. Zaten din, bütün imparatorlukta ancak zahiri şekliyle kendisini gösterebiliyordu. Hakikatlerden çok uzak idi. Milâdî üçüncü asırda, imparator (Kostantin) hristiyanlığı cebren, imparatorluğa kabul ettirdiği zaman, hristiyanlık hukukî bakımdan gerçek hayatta tatbik olunmamış, sırf bir akide olarak kabul ettirilmişti. Hukuk şöyle dursun, mücerred akide âleminde bile, bu din putperestlikle meczolunmuştu!...

Bununla beraber, halk kitlelerinin yeni akideye karşı gösterdiği iştihak sebebiyle, amelî hayat sahalarında din, cüz'î bir nüfuza sahip olmuştu.

Avrupa, mefhumlarını ve tasavvurlarını, eski (Helenizm) den istimdat etmeğe başlamıştı ki, bu tutum yavaş yavaş hayatın çehresini değiştiriyor ve duruma hâkim oluyordu. Hisler, Allah'tan uzaklaşıyor, bir takım yeni ilâhlarda temerküz ediyordu. Yani Allah'tan ziyade, bunlara meylediliyor ve gönül veriliyordu!...

Bunun iki büyük sebebi vardı. Birincisi; açık ve vazih bir şekilde duygu ve düşüncelerde başlayan tebeddülât idi. İkincisi ise, tarihin derinliklerinde gizli idi. Menfi tepkiler yapmağa başlamıştı.

Birinci sebep, ilme ve ilim adamlarına ve doğmakta olan ilmî hareketlere karşı, kilisenin açtığı savaş da kendini gösteriyordu. Çünkü, kilise uzun asırlar süregelen an'anevî nüfuz ve otoritesini, ilim vasıtasıyla kaybedeceğinden korkuyor ve kendisinin hissedar olmayacağı başka bir kuvvetin eline geçmesinden endişe duyuyordu. Bunun tabii bir neticesidir ki, doğan ilmî hareketler kiliseye düşman olmuş ve onun otoritesinden kendini kurtarmıştı. Fikrî ve içtimaî inkılâplar da aynı yolu takip etmişlerdi. Çünkü, kıyame kadar durumun değişmemesini ve her şeyin hali üzere kalmasını isteyen kilisenin siyasetine aykırı bir istihâle ve tekâmül hareketleri idi bunlar. Fikrî ve içtimaî inkılâpların sonunda vaziyete hâkim olacağı apaçık görülüyordu. Çünkü, bunlar tabiatleri icabı hayatın amelî sahaları ve insanların günlük hayatlarıyla temas ediyorlardı.

Madem ki kilise bu hareketleri takdis ve tebrik etmiyor ve ayak uydurmuyor, o halde — o günkü hayat şartları da göz önünde tutulursa — kilisenin temsil ettiği din ile, gerçek — amelî — hayat arasında korkunç bir ayrılma olacağı muhakkaktı!...

Bozuk durumu düzeltmek ve cahiliyyetten çıkarak Allah'ın hak ve hakikat yoluna yönelmek için, Avrupa iyi bir fırsat elde etmiş oluyordu. Fakat ne yazık ki — evvelce de dediğimiz gibi — Avrupa kara taassuptan kurtulamamış, ehlihalip, hıristiyanlığın tesiriyle bu fırsatı reddetmişti.

Avrupa, müslümanlardan ilim ve irfanlarını, de-
neme ve araştırma sistemlerini ve her sahada inkişaf
etmiş olan medeniyetlerini aldığı halde, kalkınmasını
temelleri üzerine inşa ettiği İslâm nizamını almaktan
imtina etmişti. Ve böylece kalkınmasını sakat temel-
ler üzerine kurmuş oldu. Açık ve vazıh olan sebep iş-
te budur.

Kökleri tarihe uzanan gizli sebep de şu idi:

Avrupa şuurunda ve vicdanında uzun asırlar ya-
şayan (Helenizm) in vücuda getirdiği eski Yunan ca-
hiliyeti idi.

(Vipromithius)... Ateş hırsız!... O, bugün Avru-
pa'da yaşayan modern insanın tâ kendisidir. Bu ef-
sâne ve benzerleri. Avrupalıların ruh ve vicdanların-
da yapacağını yapmış, ilim sahalarında ilerlerken, Al-
lah'a karşı düşmanlık hisleri aşılarmıştı. Bu efsâneler,
Allah'ın —veya tapındıkları sahte ilâhların— insan
için hayır ve saadet dilemediklerini, ilim ve irfanın bu
ilâhların elinden ancak zorla alınabileceğini ve ancak
düşmanlıkla insanın refah ve saadete kavuşabilece-
ğini telkin etmişlerdi. Avrupalının zihninde yerleşmiş-
ti bunlar... (Jolein Hecesy) (Yeni Alemde İnsan) ad-
lı eserinde şöyle diyor:

«.. İnsanı, Allah'a boyun eğdiren saik, cehl ve
aczden başka bir şey değildir. İnsanın bilgisi ve kuv-
veti artınca — demek ki — Allah fikrine ve ibadetle-
re lüzum kalmayacaktır... İnsan Allah olmalıdır!...»

Tabiidir ki, durum ilk hamlede, bu derece kötü-
leşmemişti. Çünkü, insan nefsinde bir şeyin değişme-
si çok tedricidir. Hususiyle, akide meselelerinde de-
ğişiklik olabilmesi uzun bir zamana ve birkaç neslin
değişmesine bağlıdır.

Orta çağlarda, Allah yerine, tabiata tapınılmağa
başlanmıştı. Din adına insanları köle haline getirerek,

öşürler alan, topraklarında ücretsiz çalıştıran, ordularında mecburî hizmetler yaptıran ve din adamları önünde zillet ve meskenetle boyunlarını eğdiren kilisenin ilâhından kaçan insanlar, kendilerini tabiatın kucağına atmışlardı ve burayı perişan olan vicdanları için bir kurtuluş yeri addetmişlerdi. Oh! ne iyi, burada kilise yok, mecburiyetler yok, vergiler yok!...

Bu yeni ilâh — tabiat — ibadet ederken, Allah'a yönelirken, fitratın isteklerini yerine getiriyor ve aynı zamanda uzun asırlar, Avrupa kilisesinin din adı altında suiistimal ettiği diktatör nüfuzundan kaçmak isteğine cevap veriyordu.

Bu şekilde, tabiata tapınıldığı devirlerde, Allah duygusu, Avrupalıların kalbinde hâlâ mevcuttu. Vicdanlariyle ona teveccüh ediyorlar, kiliselere gidiyorlar, inandıkları için değil de, adet ve an'ane icabı bir takım ahlâk kurallarını din mefhumlarından almağa çalışıyorlardı. Ve böylece tapılan ilâhlar birden fazla olmuştu ve aralarında bir insicam vücade getirmeğe imkân yoktu.

Allah, heybetli sevgili, kilisede ibadet anlarında ve bazı dünya işlerinde ölçüsüz bir sevgi ile anılıyor ve hemen unutuluyordu.

Tabiat, heybetli sevgili, bir yandan güzel san'atlar ve edebiyat onunla ilgileniyor, romantik duygular, bütün şiirleriyle, tablolarıyla onu canlandırıyor, takdis ediyor, öbür yandan ilmî kalkınmalar hep ondan bahsediyordu.

Bilginler varlıklara hükmeden «Tabiat kanunlarını» keşfetmeğe başlamışlar ve söz götürmez birer kaziye ve hakikat gibi, bunları doğrudan doğruya tabiata isnad etmişlerdi. Akıl, hattâ bizzat bu kanunları keşfeden ilmî mantık bile bu hususta münakaşa edemiyordu.

İsteyerek ve istemeyerek, ahalinin tapındığı ve sultasına boyun eğdirdiği bir üçüncü ilâh daha vardı ki, o da, devlet ve kanunlar idi. İşte böylece, haddizatında akide ve hukuk olarak bir bütün olan din, orta çağlarda, akide ve hukuk diye ikiye bölündüğü yetmiyormuş gibi, birbirine zıt üç muhtelif kola ayrılmıştı. İnsanlar bu üç yolun ortasında şaşırıp kalmışlardı. Hangi ilâha tapacaklarını bilmiyorlardı ve bu sebeple ruhî buhranlar geçiriyorlardı.

Daha sonra cezri bir değişme daha vukua gelmişti.

Allah Avrupalıların kalbinden tamamen silinmişti.

Duygu ve davranışlarında tesiri çok azalmıştı.

Allah'ın yerini insan almıştı!... Yani, insan (hâşâ) Allah olmuştu!...

Zâdeganlar rejimi yıkılmış, bunu — icad edilen makineler sayesinde — sınaî inkılâb takip etmişti. Fikir inkılâbı da bu esnâda husule gelmişti. Zahiren Al-Alah'a tapan bu cahiliyyette vukua gelen sınaî inkılâb duruma hâkim olan cahiliyyetin tesirine kapılmış ve onun evsafını almış ve yeni hamlelerle cahiliyyetin ileri gitmesine sebebiyet vermişti.

Her ne kadar köylülerin his ve vicdanları Allah'a bağlı ve — başka ilâhlarla beraber — ona yöneliyorlarsa da şehirlerde oturanlar — cahiliyyetin tesiri altında kaldıklarından bir türlü Allah'a bağlanamıyorlardı. Çünkü köylü, hububatın yetişmesini, meyvelerin erimesini ve toprağın bereketli olmasını hâlâ Allah'tan bekliyor, soğuktan ve âfetlerden hıfzetmesi için, O'na yalvarıyordu. Şehirlerde ise — fabrikalarda ve imalâthanelerde — yaratma işini yapan (Hâşâ) Allah değil, insandı. Cahiliyyet bunu böyle zannetmiş veya

böyle zan olunmasını istemişti. — ilmî kudretiyle — maddenin hassalarını bilen ve türlü türlü makineleri icat eden insan değil miydi? Makineyi işleten — isteyince durduran — bir yandan ham madde koyan, öbür yandan işlenmiş bir şekilde aynı maddeyi elde eden insan değil miydi?

Öyle ise, (Hâşâ) Allah'a değil, hârikalar yaratan bu insana tapmak daha yerinde idi!...

O sıralarda, tabiat güzellik ve sihrini kaybetmiş, insanların gönlünden silinmiş ve ilâhlıktan azledilmişti (!)

Romantik devirde olduğu gibi, şimdi güzel sanatlar tabiatla pek ilgilenmiyor, yeni ilâh ile, yani, insanla meşgul oluyordu.

İlimde, tabiatın birçok esrarına vakıf olmuş ve insanın tabiata hâkimiyetinin arttığını görmüş, artık ona da tesir etmez olmuştu ve böylece ilâhlık, sıfatları Allah'tan ve tabiattan, insana intikal etmiş ve onun şahsında toplanmıştı.

Bu devirde, insan şöyle diyordu: Görülmeyen ve duyulmayan, gizli bir kuvvete, yani; Allah'a tapmak insan için ne büyük bir züldür!... Fikirlerini, duygularını, ahlâk ve geleneklerini bu gizli kuvvetten alması, zamanı ve mekânı olmayan bu efsânelerin, efsaneler âleminde indirdiği, kanunlar üzerinde, münakaşa etmeden, fikrini söylemeden, onlara körü körüne itaat etmesi, insana hiç yakışır mı? Hayır! Bu olamaz. Artık insan boyunduruktan kurtulmuştur. Karanlık ve cehâlet günlerinde yaptığı şeyleri bugün de yapması, küçüklük sayılır. Eskiden içinde yaşadığı varlığın hakikatini bilmiyor, çevreye ve tabiata hâkim olamıyordu. Bu günden sonra Allah'a tapmak, kelâmını dinlemek ve emirlerine boyun eğmek olamaz. Bu ayıptır. Aciz ve zaaf alâmetidir. İnsanın her şeyi elemesi ve

ayırması lâzımdır. Onun elindeki ölçü insan aklıdır. Akla muvafık olan şeyleri kabul edecek, olmazsa bâtil ve hurafe sayacaktır. İnsan hayat kanunlarını kendisi yapmalıdır. Çünkü o, zatî ihtiyaçlarını ve değişen hayat şartlarını orta çağlar ilâhından daha iyi bilir!...

Kısaca:

İnsan hayatını kendi eliyle yapmalıdır. Çünkü, — bu varlıkta — O'nun bir ortağı daha yoktur!...

Daha sonra, sapıklık biraz daha artmış ve insanın ilâhlık devri sona ermişti.

Bugünkü cahiliyyette, zirveyi işgal eden bu son merhaleye girmezden önce ilâhlık hakikatlerini tasavvurda, sapık cahiliyyetlerin bıraktığı izlere süratle bakmamız gerekir.

Bundan önce, Allah'la insan arasında düşmanlık ve nefretin vücade gelmesinde Yunan cahiliyyetinin yaptığı tesirleri öğrenmiştik.

Burada, beş hâsse ile idrak olunamayan şeylere inanç mes'elesinde Roma cahiliyyetinin bıraktığı izleri öğreneceğiz.

Bu cahiliyyet, beş duyu vasıtasıyla idrak olunamayan herhangi bir şeyi nazarı itibara almazdı. Madem ki, Allah bu beş vasıttan biriyle idrak olunamıyor, o halde O'na iman etmek zaruri değildi. İman etmemek daha evlâ idi (!)

Yunan cahiliyyeti, avdet ederek, yeni cahiliyyette tekrar kendini gösteriyor ve insan aklını en yüksek makama çıkararak takdis ve tebcil ediyor ki, insan Allah'ın vahiylerine tahakküm eden bir ilâh olabilsin, hattâ dilerse bizzat (Hâşâ), Allah'ın varlığına da tahakküm edebilsin.

Yunan cahiliyyetine başka bir zaviyeden bakarak, onun Allah ile insan arasında nasıl düşmanlık hisleri meydana getirdiğini bir kere daha hatırlatacağız.

Kalkınma devrinin başlangıcında, Allah mabuten, insan ile Allah arasındaki savaş doğrudan doğruya oluyordu; insan, cehli ve zaafı yüzünden mağlubiyeti kabul ediyordu. İlim silâhı ile silâhlanarak, kuvvet sahibi olunca nazarında kendisi bir derece yükseliyor, ilâh ise, o nisbette küçülüyor ve gözünden düşüyordu. İlmi ve irfanı arttıkça bu yükseliş ve iniş işi de devam ediyordu. Nihayet bir gün geldi ki, insan kendisinin hayatı yarattığını ve ilâh olduğunu zannetmişti!...

Allah ile beraber tabiata tapılırken, insan ile tabiat arasında da bir mücadele başlamıştı. İnsan, tabiatı kendine ram etmek ve ateş hırsız (Vipromithius) un yaptığı gibi, onun esrarına muttali olmak istiyordu. Nitekim insan mabut olmuştu. Fakat bu sefer insanlar arasında çetin bir mücadele başlamış, hâlâ bugüne kadar devam edegelmektedir. Tapılan insanla, tapın insan boğazlaşmasıdır bu!... Fertlerin cemaatlerle ve devletlerle giriştiği mücadele!.. Cemiyetteki yaygın değerlerle yaptığı mücadele, ferdin bizzat kendi nefsiyle ve enerjileriyle yaptığı mücadele!...

İnsanların biribirleriyle yaptıkları bu son mücadele neticesi insana tapılmaktan vazgeçilmiştir. Onun da ilâh olmadığı anlaşılmıştır.

İnsan, —hâlâ Allah'ın karşısında böbürlenmesine ve emirlerine itaat etmemesine rağmen— kendisinin yer yüzünde hakiki ilâh olmadığını anlamış durumdadır.

İnsanlar arasında cereyan eden boğuşmalar es-nâsında yapılan ilmî bahisler ve ince tetkikler, ortalıkta —insanlardan— başka ilâhların mevcut olduğunu keşfetmişti!...

Bunlar, insan iradesi üstü, bütün hayata tahakküm eden içtimaî, iktisadî ve tarihî icaplardır. Bunlar önlenmesi mümkün olmayan, insan iradesi dışında bütün hayatı saran —kaza ve kader hükmünde— zaruretlerin icap ettirdiği bir takım hayat kanunlarıdır.

(Marx) şöyle diyor: «İnsanlar içtimaî hayat sahalarında, mecburiyet tahtında, birbirleriyle mahdud alâka ve münasebetler kurarlar. Bu iradelerinin dışındadır! İçtimaî, siyasî ve manevî faaliyetlerinin şeklini tayin ve tahdit eden maddî sahalardaki çalışma ve verim —intaç— sistemleridir. Varlıklarına değer veren duygu ve iradeleri değil, duygu ve iradelerini değerlendiren ve tayin eden maddî varlıklarıdır...»

(Angles) de şöyle diyor: «Maddî nazariyeler şu prensipten başlar. Herhangi bir sosyal nizamın dayandığı temel, sınaî verim ve bunu takip eden sınaî imâlâtın mubadelesidir. Bu nazariyeye şu kâfidir ki hayatta vücade gelen önemli değişmelerin ve bir halden başka bir hale tebeddülün sebeplerini, insanların akıllarında, yahut ezeli hak ve adâlet peşinde koşmalarında değil, sınaî inkişaf ve tebeddül sisteminde hasıl olan değişikliklerde arayıp bulacağız...»

İşte zaruret ve icaplar tesmiye olunan bu ilâhlar, insan hayatını bu kalıba döküyor, duygu ve düşüncelerini, hak ve adâlet mefhumlarını hiç itibara almadan insanı istedikleri yöne sevk ediyorlar.

Hak Taâla'nın insanların gönüllerine hitap ettiği ve fitrî ihtiyaçlarına cevap verdiği gibi, bu sahte ilâhlar cevap vermiyorlar.

Bunlar, canavarlar gibi, insanoğlu ile savaşılan eski cahiliyyetin sapık ilâhlarından daha beterdirler. İnsanın haysiyet ve şerefini ayaklar altına alan daimi, değişmeyen bir kasvetle —zaruret ve icabiyet kanunları adı altında— çizilen yolda devam etmektedirler.

İşte bu suretle, insan, Allah'a kulluk ederken ona eş koşmuş sonra tabiate, daha sonra da kendi nefesine tapmıştır. Ve nihayet, yıkıcı ve tahrip edici bir boğuşma neticesi, mağlûp olarak, varlığını hiçe sayan, benliğini küçümseyen, bu merhametsiz zalim ilâhların (1) esiri olmuştur. Artık bunların hükmü altında —zaruret bunu icap ettiriyor diye— ezildikçe ezilmekte, zelil ve perişan olmaktadır.

Ne meş'um bir cahiliyyettir bu... 20. asır cahiliyyeti.

Şüphe yok ki bunların hepsi, mantık ve basiret dışı ve ortalıkta hiç bir sebep yokken vukua gelen sapıklıklardır.

İlk sapıklık, Allah'a başka ilâhların eş koşulmasıyla başladığı zaman bunu icap ettiren ne bir sebep, ne de bir delil vardı.

Allah'ı hakkiyle bilen bir kimsenin ona şerik koşmasına imkân yoktur. Fakat, imparator (Kostantin)'in putperestlikle meczettiği hristiyanlığı kabul eden Avrupa, Allah'ın ulvî hakikatini bilememiş ve günden güne şiddetini artıran cahiliyyette devam etmiştir.

Bazı tarihçiler, Musa (A.S.) Peygambere gönderilen şeriatin hristiyanlar tarafından niçin tatbik olu-

---

(1) Zaruret ve icabiyet kanunları. (Mütercim)

namadığını, şu şekilde tefsir ederler: «Hıristiyanlık, Roma İmparatorluğunun ufak bir ikliminde doğduğundan, kıt'aları çevreleyen koca imparatorluğun her tarafında tesir yaratarak, otoritesini kabul ettirecek kudrette değildi!...» Bu görüş mes'eleyi ancak bir za-ziyeden tefsir etmekte, hıristiyanların Musa (A.S.) Peygambere inen şeriatı tatbik etmediklerinin, hakikî sebebinden gafil olmaktadır.

Şöyle ki; haddizatında, akide, hıristiyanlar nazarında sağlam değildi. Eğer sağlam olsaydı, Roma İmparatorluğu onun önünde duramıyacaktı.

İslâmiyet, hıristiyanlık gibi Dünyanın hücre bir köşesinde doğmamış mıdır? Fakat buna rağmen kuvveti önünde, sırf Arap yarımadasındaki cahiliyyetler değil, koskoca Rum ve Fars İmparatorlukları yıkılmıştı.

Her ne olursa olsun bunlar birer tefsirden ibarettir ve hiç biri ilâhî nizamdan inhiraf etmeyi —sapıtmayı— icap ettirmez.

Bu ilk sapıklık, daha sonraları vukua gelen birçok sapıklıkların bir habercisi idi. Madem ki, insan nefsinde şirke istidat vardır, ondan, her şey beklenebilir. Madem ki sapıklık bu yolda başlamıştı, daha başka birçok sapıklıklara ve fesada yol açacağı muhakkaktı.

Avrupa daha bidâyetle, tevfik ve hidayetle mahrum bir başlangıç yaptığından, asırlar geçtikçe ve yol uzadıkça, Allah'ın nurundan daha çok mahrum kalacağından ve daha çok sapıtacağından hiç şüphe etmemelidir.

Kilise —yukarıda bir kısmını zikrettiğimiz— muhtelif hamakatleri sebebiyle mes'eleyi daha kötü duruma sokmuş, tedrici bir surette 20. asır cahiliyyeti-

ne götüren, Avrupa akidesindeki sapıklığın artmasında büyük rol oynamıştır.

Kilisenin bu durumu da —dediğimiz gibi— sapıklığı icap ettiren şeylerden değildir. Bu bir tefsir olarak ileri sürülebilir, işte o kadar.

Bir gün geldi ki, Avrupalılar, kiliselerinin kendilerine takdim ettiği şey, hakikî din değil de kâhinlerin ve din adamlarının uydurdukları bir dünya malından ibaret olduğunu hissetmişlerdi. O sanki bir ticaret malı idi ve onda öyle şeyler vardı ki, hiç anlayamamışlardı. İlim ışıklarıyla aydınlanan beyinleri bir türlü ona saygı göstermiyordu. Fakat ne hazindir ki, Avrupalılar, kiliselerinin onlara takdim ettiği böyle bozuk bir hale gelen bu dini atarak, Hak Taâla'nın bütün peygamberlere indirdiği pâk ve temiz akideyi alacakları yerde, dinlerin hepsi, hurafedir, efsâneür evhamına kapılarak, din ve akide ile tamamen alâkalarını kesmek üzeredirler.

Avrupa'nın ileri sürdüğü birçok sebeplere (!) rağmen, bunu icap ettiren hiç bir şey yoktur.

Avrupa, karanlık orta çağlarda, putperestliği yetmiyormuş gibi, ayrıca bir de tabiata tapınmağa başladığı zaman, buna sebep ne idi Avrupalı münevverlerin (!) bile kendilerini alamadıkları bu yeni ibadet şekli —yeni putperestlik— nasıl tefsir olunabilirdi

Daha önce demiştik ki: Tabiat, din adı altında Avrupalıları köle haline getiren kilisenin zalim otoritesinden vicdanların kurtuluş yeri idi.

Fakat tabiat nedir?

Yunan cahiliyyetinin telkin ettiği düşmanlık hislerini taşıyan insan aklının uyandığı bir zamanda, akıl-

lı bir kimse meselâ— nasıl oluyor da, Darwin'in, tabiat hakkında «O her şeyi yaratır, kudretinin hududu yoktur» sözünü tekrarlıyordu?

Akliseline sahip bir insan, nasıl olmuştu da, tabiatı, kâinata hükmeden ve mukadderatını avucunda tutan —idrakli veya idraksız— bir kuvvet olarak telâkki etmişti?

Bu akıl sahipleri neden kendi kendilerine sormamışlardı? Tapındıkları bu yeni ilâhın —tabiatın— hakikî mahiyeti ne idi? O, Hâlik mi idi, yoksa mahlûk mu? Aklı var mı, yok mu? Kendine ve varlıklara hükmeden ünüversel kanunları nasıl yapmıştı? Bu kanunlar gereğince varlıkları idare eden kuvvet ne idi? Ve tabiatın herhangi bir şeyi ilzam ve icap ettirmesi nereden geliyordu?

Sonra —zamana— kâhir bir kuvvete sahip, bütün kâinatın haliki ve idarecisi zannettikleri tabiatla —mücerret akıllarla zati idrâk olunamadığı için ibâdetini terkettikleri ve zati uluhiyyesini inkâr ettikleri— hakikî ilâh, yani Allah arasında ne fark vardı? Göremedikleri ve künhüne vakıf olamadıkları, gizli kuvvette boyun eğmekten imtina ettikleri vakit, nasıl olmuştu da, kendilerinden tabiatın ne olduğunu sormamışlardı? O, gizli midir yoksa aşikâr mı? Tabiatın, gökte, yerde maddede ve şu'ada akisleri müşahede oluyorsa da, künhü cevheri ve hakiki mahiyeti ne idi? Semayı, semâ yapan, arzı arz yapan, maddeyi, madde yapan tabiatın, beş duygu vasıtalarıyla idrak olunamayan gizli kuvvet gayip âlemlerinde değil miydi? Yoksa Allah bundan başka mı idi? O da duygu vasıtalarıyla idrak olunamayan, fakat yerde, gökte madde ve şuada asârı görülen gizli bir kuvvet değil midir?

Avrupalı aydınların (!) irtikâp ettikleri bu büyük hata, cahillyet hamakatinden başka bir şey değildi.

Bir müddet sonra, tabiata tapınmak ortadan kalkınca, niçin —Allah aşkına— insan kendi nefesine tapmaya başlamıştı?

Çünkü, insan her şeyi öğrendiğini ve hudutsuz kuvvete sahip olduğunu zannetmişti. (!)

Ortada başka hiç bir sebep yokken, sırf kendisine öğrenme kudreti bahşeden, Allah'a nankörlük eden cahiliyyeti bir an için bir tarafa bırakalım da, Allah'ın nimet ve ihsanlarına garkolan insanın neler öğrendiğine bir bakalım.

Halikine şükredeceği yerde, nankörlük eden zalim insan... İlâhlarla (!) beşer arasında çetin mücadele fikrini aşıl原因an eski Yunan cahiliyyetinin telkinleriyle zehirlenen yeni cahiliyyeti bir lâhzacık unuttuk. İlâhlardan (!) ilimler ve irfanlar gasbettikçe, sahip olduğu kuvvet ve kudret sebebiyle tuğyanı artan cahiliyyet!!!...

Evet, bir an için bunları bırakalım da, kendisine nâmütenahi ihsanlarda bulunan Allah'ı tanımayan, ilmiyle mağrur insanın ne öğrendiğini görelim.

Amerikalı çağdaş bilgin, (Stanly Congden) (Gül Ağacından Ders) başlığı altında neşrettiği bir yazısında şöyle diyor:

«İlimler tecrübe süzgecinden geçirilen hakikatlerdir. Bununla beraber mülâhazalar, vasıflar ve istintaclar —elde edilen neticeler— insan hayâlinin ve hülyalarının ve ne dereceye kadar gösterdiği dikkatin tesirinden kurtulamazlar. Bu sınırlar içinde, ilmin verdiği neticeler kabul olunmaktadır. Bunlar bu itibarla vasıf ve tahminlerde sırf kemmiyet sahalarına has-

rolunmaktadır (1). İhtimallerle başlar ve ihtimallerle neticelenirler, kat'iyet ifade etmezler. İlimden alınan neticeler takribidir. Kıyaslarda ve mukayeselerde muhtemel hatalara maruzdurlar. Neticeler içtihadidir (2). İzafe ve harf gibi tadilâtı kabildir. Kesin değildir...» (3)

Bu, bir din adamının değil, fakat bir bilginin şahadetidir.

Beşerî ilimler, her ne kadar dikkatli tecrübelerle ve hassas aletlerle kazanılıyorsa da, kat'iyet ve yakın ifade etmemektedirler.

İlim meydanı nedir?

Birkaç nesilden bu yana ilim, eşyanın kühnünü Çünkü o, duygu vasıtalarıyla idraki mümkün olmayan gayip âlemindeki kühnün bilinmesine bir türlü yol bulamadığından, dış yüzü incelemekle iktifa etmektedir.

Müsbet ilimler bilginin «ihtimallerle başlar ve ihtimallerle sonuçlanırlar, kat'iyet ifade etmezler» dediği ilmî araştırmalar, işte bu dış yüzü tetkik etmektedirler.

Hakikî ilmin bütününe kıyasla, bu sathî ilmin ne kıymeti vardır? İnsanı aldatan yalancı gurur, bu hususta hangi mertebeye yükselmiştir? Sonra insanın öğrenmek aşkında olduğu şeylere nisbetle, bugünkü, ilmi nedir?

Beşeriyet, doğumundan bugüne kadar binlerce, on binlerce yıllar geçtiği halde, kühne vakıf olmak.

(1) Hakikî mahiyetinin bilinemediğini kastediyor.

(2) Özel görüş.

(3) «Allah İlim Asrında Tecelli Ediyor» adlı eserden.

istediği «ilmi gayıb» —gayıb âlemler ilmi— (1) nerededir? Bu sahada kaç adım ileriye gidebilmiştir? Doğduğu gün nasılsa bugün de aynı cehil ve hayranlık içinde değil midir?

İnsan, gaybı ne dereceye kadar bilir? Çok uzaklarda —zamanlarda ve mekânlarda— gizli olan meçhulleri ve gaybları bilmek şöyle dursun, kendisine doğru gelen ve yaklaşan ve hatta onu her taraftan kuşatan, içinde yaşadığı gayb anları ve meçhûl nıu kadderatını bilmek, ona müyesser olmuş mudur? Nerede? Arada binlerce hicap ve perdeler vardır. İnsanların elde edebildikleri ilim, işte budur. Kuvvete gelince: Evet, gerçi insanın kuvveti artmış, çevreye ve tabiata kuvvetlerine nisbeten hâkim olmuş, atomu parçalamış, füzeyi uçurmuş ve er geç yıldızlara ulaşmak için bütün gücüyle çalışmalarında devam etmek tedir.

Fakat...

İnsanoğlunun nail olmak istediği kuvvetin yanında bunun ne kıymeti vardır? Ölüme çare bularak illebet yaşama kudretine sahip olmak arzusunu, insan ne hadde kadar tahakkuk ettirebilmiştir? Bu arzu ki, şeytan, Adem'i bidâyette onunla mağlûp etmişti. Tâ kıyamet gününe kadar evlâdları da aynı arzusunun tahakkuku peşinde koşacakları muhakkaktır!...

«Şeytan «Adem ve Havva'ya» dedi ki: Rabbiniz bu ağacı ancak iki melek olacağınız, yahut ebedî kalıcılardan bulunacağınız için yasak etti «yani böyle olmayasınız diye yasak etti» ve ikisine de vesvese verdi.» (1)

---

(1) Metafizik.

(1) El âraf : 20.

Hayır, hayır, hastalıkları ne kadar önliyebilmiştir?

En modern mikroskoplarla bile görülemeyen bir mikrobun sebebiyet verdiği öldürücü hastalıkların bu âna kadar ilâcını bulabilmiş midir?

20. asrın cahiliyyet karanlıklarında kalbi körelen (Julian Heliski) «Allaha kulluğun sebebi Cehil ve acizdi» diyor: Dediği gibi olduğunu farzedelim! Fakat ilim ve kuvvet veya cehil ve âciz babında ne oldu ki, insan oğlunun Allaha kul olmaktan imtina etmesini icap ettirdi?

Her şeyi tersine —makûs— olan o eski cahiliyyete tekrar dönelim...

Allah, insana öğrenme kabiliyeti ve tabiat kuvvetlerinin bir kısmını kendine teshir —ram— etme kudreti, verdi ise, buna tefahür ve gururla ve Allah'a isyan etmekle mi mukabele etmesi lâzımdı? Avrupa efkârına (Vipromithius) efsânesinin yağdırdığı bir lânet idi bu!

Gururuna kapıldığı zaman, böbürlenerek «Benim Allah'a ihtiyacım yoktur» diyen insanı tekrar ele alalım.

Hayatında işlediği cürümler ne idi?

«İnsan, artık boyunduruktan kurtulmuştur. Ben hayatımla ilgili, yasa ve yasakları kendim yaparım.»

«İnançlarımı ve an'anelerimi ben tayin ederim.»

«Allah'ın talimatı dışında hâl ve istikbalimi kendim yaratırım ve düzenlerim...» demişti.

Ve oldu!...

Ve şeytan, derhal işi eline aldı!...

Yoksa, bu şeytan işi değil de, ya ne idi? Dünyanın her tarafında ağlarını geren bu kötülükler nedir? Nedir, o her yerde kabaran zulüm? Şarkta - garpta insanı zelil eden esaretler nedir? Kâh kapitalizmin,

kâh devletin, kâh mabudlaşan şefin, kâh şehvet ve ihtirasların ve her şeyin esiri olan insanın bugünkü zillet haline ne denir?... Yeryüzünü fesat ocağına çeviren —kız, oğlan— bütün gençleri bataklıklarında boğan bu yaygın fuhuş nedir? Medenî milletlerde (!) niçin akıl hastahaneleri zır delilerle doludur? Resmen sayılmazsa bile, vakide delilikten aşağı kalmayan hastalıklar, sapıklıklar, muvazenesizlikler ve şursuzluklar nedendir? Moda hastası, sinema hastası, televizyon hastası, saç yaptıрма hastası ve daha birçok hastalıklar ve sapıklıklar... Allah'a boyun eğmekten imtinâ eden, sahte ilâhlara yakışır mı bunlar?

Hayır, hayır, insan «Ben boyunduruktan kurtuldum. Allah'ın vasiliğine ihtiyacım yoktur, ilâh benim!» dediği zaman, ne kadar küçülmüş ve ne kadar âdileşmişti.

Ve nihâyet 19. asrın sonunda, Yahudi fikrinin meydana getirdiği bir takım yeni ilâhlara inanılmağa ve tapılmağa başlanmıştı. Yahudi olmayan ırkların âf-kârı, o zamandan beri zaruretler ve mecburiyetler adı verilen bu yeni ilâhlarla zehirlenmişti. Hepsi de tarihi, sırf maddî cepheden tefsir eden iktisadî, içtimâî ve tarihî zaruret ilâhları idi bunlar...

Zaruret dedikleri şeyler nelerdir?

Maddî tefsir, bu hususta şöyle diyor: İnsan tarihî gıda araştırma tarihidir. İşte tarihte ilk iktisadî zaruret budur. İnsan, gıda ararken istihaleler geçirmiş, tavırdan tavıra girmiş, derken birçok âlet ve edevatın icadına ihtiyaç duymuştur. Aletlerin icadından sonra insan hayatında süratli değişmeler olmuştur.

Başlangıçta ilk komünizm zuhur etmiştir. O zamanlar hiç bir kimse için ferdî mülkiyet yokmuş. Ziraat keşfolununca, toprağa ve ziraat âletlerine malik olunmağa başlanmış. Büyük topraklar elde etmek için karşılıklı baskınlar neticesi zâdeganlar rejimi (1) meydana gelmiş. Bu devirlerde, elde edilen büyük arazilerde çalıştırılmak maksadiyle, köle nizamı kabul edilmiştir. Sonra makine icat edilmiş ve bunun kat'i bir neticesi olarak da, kapitalizm (2) doğmuş, ve derebeylik yıkılmıştır.

Bir müddet sonra, kapitalizmle işçiler çatışması baş göstermiştir. Ve bu çatışma bugüne kadar devam etmektedir. Maddî tefsire göre, bir gün gelecek ki, ikinci komünizm çaresiz bütün cihana hâkim olacaktır. Artık hiç bir kimse için ferdî mülkiyet bahiskonusu olmayacaktır. Çünkü, iktisadî zaruretler bunu icap ettirmektedir!...

İşte zaruret ve icapların (!) meydana getirdiği maddî görüşün, şemasını yaptığı beşer tarihinin hülasası budur.

Meseleyi, bu şekilde, ancak cahiliyyetlerin tasavvur ve tefsir etmesi mümkündür.

Bu tefsir, insan hayatını ve bütün varlıkları sevk ve idare eden Hak Taâla'dan gafil olmuş ve onu hiç hesaba almamıştır.

Nedir yapılan bu tefsir?...

Sırf cahiliyyetçilerin tapındıkları ilimlerle dahi olsa, kendisine aydın sıfatı verilen akıllı bir insanın vicdanında bu bulanık tefsirin yeri yoktur.

Beşeriyetin, bir devirden başka bir devre intikalinin gözden geçirirken, bu tefsirin doğru olduğunu

---

(1) Aslîzâdeler ve derebeyler rejimi.

(2) Sermâyardarlar rejimi. (Mütercim) .

tarzetsek bile, hemen biraz sonra doğru olmadığını anlıyacağız. Bu istihâleler, nasıl olur da —Marx'ın iddia ettiği gibi— insan varlığı ve iradesi dışında vukua gelebilir?

Henüz daha hiç bir şeyi yokken, sonradan toprağa ve ekim âletlerine malik olan insan değil midir? Toprak mı zorla insana kendini kabul ettirmiş, yakasına sarılarak muhakkak bana sahip olmalısın demiş? Tıynetindeki temellük insiyakiyle bu işi insan kendi iradesiyle yapmamış mıdır? Makineyi kim icat etmiştir? İnsan değil midir? Niçin icat etmiştir? Kendi arzusuyla mı, yoksa makine mi onu icbar etmiş, beni icad etmelisin diye zorlamış?!

Bol randıman ve iyi mahsul elde etmek için, insan fitratındaki öğrenme ve araştırma râğbeti makineyi icat ettiren başlıca amillerden biri değil midir? Makinenin icadını tarihî ve iktisadî icaplardan biri sayalım. Fakat bunda insan irâdesinin dahli yok mudur?

Öyle ise, nasıl oluyor da tarihî istihâleler ve tahovvüller insan iradesi dışında vukua geliyor?

Kapitalizmi doğuran âmiller ne idi? İnsandaki temellük duygusu ve malik olduğu şeyleri çoğaltmak hırsı ve hattâ doğru yoldan sapınca fitratındaki tuğyan istidadı değil midir?

Ve nihayet (Angles) in alaya alarak, Dünyada hiç bir şey üzerinde tesir yoktur, dediği hak ve adâletin komünizmde gerçekleşeceğini zanneden insan, bu rejimi kendi iradesiyle meydana getirmemiş midir?

Tarihî ve iktisadî zaruret ve icaplardan bahsedilirken mülâhaza olunması gereken açık hakikatlerdir bunlar.

Başka bir hakikat daha vardır ki, zikrolunan hakikatlerden daha açık ve insan idrakine daha yakındır.

Bir takım zaruret ve icâbiyet kanunlarının mevcudiyetini kabul edelim. Kimindir bunlar? Beşeriyet, seyrinde devam ederken yolu üzerinde bunların bulunması şart mı idi? Hayatın başka şekiller alması mümkün değil miydi?

Tarihte, makinenin icadiyle insan geniş adımlar atmıştır. Bu doğrudur! Fakat bir müddet için!... İnsanın, makineyi icat etmesi üzerine farz mıydı? Ve bunu kim farzetmişti?

Nedir —Allah aşkına— bu gaflet? Niçin gözler kör olmuş, Allah'ı görmez olmuş?

Bütün bu olup bitenlerde, Allah'ın hiç bir dahli yok mudur?

İnsanı yoktan yaratan ve ona makineyi icat etmek kudreti veren Allah değil midir? İnsanın bu kudrette yaratılması zarurî midir? Bunu kim zarurî kılmıştı? Yeryüzünde insan cinsinin bulunması lâzım mıdır? Hayır, yer yüzünde değil bütün varlıklar arasında vücuduna ihtiyaç var mı?

Hayır, hayır. Allah bütün varlıkları yaratmağa mecbur muydu? Cebir kimdendi? Onu kim cebretmişti?

Nedir bu gaflet? Niçin Allah anılmıyor?

Artık insanın hak ve hakikate kalp gözünü açmasının zamanı gelmiştir. Mecbur olmadığı halde bütün bu varlıkları yaratan her türlü nakisâlardan münezze olan hakiki ilâhı bilmesi ve ona dönmesi lâzımdır. İnsanoğluna yakışan da budur.

Sonra, —muayyen devirlerde— nasıl oluyor da, Hak Taâlanın mukadderatına «Hayır sen değilsin! Fa-

kat tarihî, iktisadî ve içtimaî icaplar yahut bir takım başka ilâhlar» deniyor...

Üstelik, cahiliyyetin zirvesinde, Avrupa fikrinin tevlit ettiği bu sahte ilâhlar, gaddar, zalim insana nefes aldirmayan, iradesini kullanmasına meydan vermiyen ve isteklerini yerine getirmeyen ilâhlardır.

Bunlar —zaruretler böyle icap ettiriyor iddiasıyla— insan varlığını, duygularını, fikir ve davranışlarını hiçe saymaktadırlar. Sapıtsın veya sapıtmasın, alçalsın veya yükselsin, çalışma kudretine sahip olsun veya olmasın, imânı olsun veya olmasın, insana hiç bir kıymet vermeyen bu ilâhlar ona mühmel bir varlık nazariyle bakarlar ve bu esas üzerinden muamele yaparlar.

İnsana düşen vazife, bu ilâhların ezici baskısı altında gösterdikleri yolda —bilsin veya bilmesin— hayvanlar gibi yürümesi ve her şeye boyun eğmesidir.

İnsanın varlık ve şerefini ayaklar altına almanın en şenâatlisidir bu!!!... İnsanı, insan yapan ve onun insanî şuur ve âmellerinden doğan, değer ve meziyetleri yitirmekten daha büyük bir cinâyet tasavvur olunabilir mi?

Allah'ın himâyesinden uzaklaşarak, insanın kendi nefsi için, irâdesiyle ihtiyar ettiği şeref ve haysiyet işte budur!... Merhamet etmeyen ve feryatlarına cevap vermiyen bir takım sahte ilâhlara köle olmuştur insan!...

Ey beşeriyet! Uyan artık! 20. asır cahiliyyetinde ne bedbahttır bu insan!...

İnsan, müptelâ olduğu cahiliyyette bununla da kalmamıştı. Zâten kalmasına da imkân yoktu. Madem ki bidâyette yanlış yola girmişti, ilâhlık mefhumlarını tasavvurda başlayan sapıklığı, bütün tasavvur ve

davranışlarında başka sapıklıkların takip edeceği muhakkaktı.

İnsanlar, yeni Avrupa cahlliyyetinde, varlıkları ve bu varlıkların Allah'la ve insanoğullarıyla olan alâkasını tasavvurda büyük sapıklıklar irtikâp etmişlerdir.

Bazen, Allah'ın harikâlar yaratmağa kâdir olduğunu inkâr ederek, tabiat kanunlarının icaplarına inanırlar.

Bazen, —yine Allah'ı inkâr ettikleri için— bütün varlıkların ve hayatın kendi kendine neş'et ettiğini iddia ederler.

Bazen, ilk hayatın yer yüzünde belirebilmesi için o günkü şartlara göre bunun imkânsız olduğunu, fakat bir tesadüf eseri olarak hayatın belirdiğini ve nihayet insanın zuhur ettiğini söylerler.

Bazen de kâinat olsun, insan olsun, gayesiz varlıklar derler.

İşte bu sapıklıklar, insanın hislerini ve davranışlarını gölgelemektedir ve bütün bunlar daha bidayette, ilâhlık mefhumlarının tasavvurundaki sapıtmadan neş'et etmiştir!...

Zaruret ve icâbiyet kanunlarından bahsetmiştik. Sözde, ilmî esaslara dayanan, tabiat kanunları adını verdikleri şeylerde, esasta aynıdırlar. Hepsi de, sapıklık ve dalâlet neticesi beşeriyetin bütün varlıkları sevk ve idare eden Hak Teâlâyı ve onun mutlak irâdesini unutulmasından meydana gelmiştir.

Bu mutlak irâdenin haddi hududu yoktur ve onu hiç bir şey takyid (1) edemez. Bu irâdenin sahibi kâinatı yoktan var eden Allah'ın karşısında hangi kuvvet durabilir? Madem ki böyledir, öyle ise, neden her

---

(1) Kayıtlayamaz.

şeye hükmeden tabiat kanunlarıdır deniyor? Bu sapıklığın sebebi nedir?...

Hak Tealâ, kâinatı değişmeyen sabit kanunlarla idâre etmektedir ki bu bütün varlıklar için bir rahmettir. İşte sapık cahiliyyet, bu kanunların değişmediğini ve uzun müddet devam ettiğini görünce Allah'ı unutarak, bunu tabiate atfetmiştir.

Demek ki, Allah'ın mutlak irâdesi, kâinatın seyrini değişmeyen sabit kanuna bağlamayı murad etmiştir. Yeni cahiliyyet, bu ilâhî kanuna hakikî adını vermekten yani (Düsturu İLÂHÎ) demekten kaçınmış, ve tabiat kanunları demiştir.

Fakat, Hak Taâlanın bütün varlıkları, böyle sabit ve değişmeyen bir düstur ile idare etmesi, onun irâdesini kayıtlayamaz. O, koyduğu bu düsturun dışında mucizeler (2) yani harikulâde şeyler yaratarak mutlak kudretiyle tecelli eder. Eğer, Hak Taâla, kendi irâdesiyle koyduğu bu sabit nizâmın değişmesini dilerse, kim ona «Hayır, bu olamaz, tabiat kanunları buna müsaade etmez» diyebilir?

Her ne kadar mucizelerin, bu sabit düsturun hi-tâfına vukua geldiği zannolunursa da, hakikatte onlar da mutlâk irâde sahibi olan Hak Taâlanın yarattığı şeylerdir ve yine aynı düstur gereğince vukua gelirler.

Cahiliyyetçilerin zannettikleri gibi mucizelere iman, ilmin sabit kanunlar esasına dayanarak doğmasına ve her sahada inkişaf etmesine mâni değildir ve ikisinin arasında hiç bir tezat yoktur.

Avrupa'da yeni ilmî kalkınmanın, hususiyle müs-bet ilimlerin temel taşını teşkil eden müşahadeci sis-

---

(2) Peygamberleri teyit eden mucizeler gibi. (Mütercim)

temin İslâm kültüründen alındığı herkesçe malûmdur.

İşte tarihte müslümanları yükselten ve birçok ülkelere hâkim kılan, bu kültür, akide ve mucizelere imanın gölgesi altında meydana gelmişti.

Müslümanlar mucizelere imanla, değişmeyen sabit düstur arasında hiç bir tezat olmadığını anlamışlardı. Çünkü, bunlar birbirleriyle mütecanis birer hakikatlerdir. Hakikatler ancak her şeyi etraflıca mütalâa etmekten âciz olan dar beyinli insanların nazarında çarpışırlar ve birbirlerini nakzederler.

Dar görüşlü Avrupa'nın içinden çıkamadığı çetrefilli mesele şudur: «Bir gün gelir de mucize kabilinden olağanüstü bir değişme vukua gelirse bütün kâinatın mahut nizamı bozulacaktır. Çünkü bütün varlıklar değişmeyen kanunlarla birbirlerine bağlıdır.»

Böyle olacağını kabul edelim. Fakat şu muhakkaktır ki, eğer kâinatta bir değişme vukua gelirse, bu bir takım neticelerle sonuçlanacaktır.

Kâinatı bu şekilde yaratan ve idare eden kimdir?

İrade buyurduğu ulvî bir gayenin veya gizli bir hikmetin gerçekleşmesi için dilediği vakit kâinatın mutad nizamını, onu yaratan Allah değiştirmeye kadir değil midir? Murat olunan gaye veya hikmet tahakkuk ettikten sonra, kâinat ilâhî düstur mucibince tekrar seyri mutadında devam edecektir.

Burada şunu hatırlatmak isteriz ki, değişmediği zannolunan, tabiat kanunları da dahil, bütün ilimler faraziyelerden ve ihtimallerden ibarettir!...

Dinsiz ve mülhit olarak hayata başlayan ve nihayet ilmî müşküllerin hallolunabilmesi için, Allah'ın varlığına imanın zarurî olduğu kanaatine varan, riyazat ve tabiat bilgini, İngiliz (James Janes) şöyle diyor:

«Eski ilmin kendine son derece güveni vardı. Bunun için, tabiatın, seyrinde ancak bir yol takip edebileceğini tâkrir etmişti. Tabiatın, bidâyetten nihayete kadar çizilen yolda yürümesi, sebepler ve neticeler —illetler ve malûller— halinde ardı ardına ve birbirine bağlı devam etmesi mukâdderdir. «A» dan sonra «B» halinin geleceği muhakkaktır.» demişti.

Yeni ilim ise, bu ânâ kadar söyleyebildiği «A» dan sonra «B» nin, «C» nin yahut hasredilmesi mümkün olmayan birçok başka hallerin gelmesi muhtemeldir. Şu kadar var ki, «A» dan sonra «B» nin ve «C» nin gelme ihtimali «D» den daha kuvvetlidir. Hatta «A,B,C» hallerinin birbirlerine nisbetleri bakımından, ihtimal derecesini tayin ve tahdit etmek mümkündür. Fakat kesin olarak, hangi halin ötekini takip edeceği bilinemez. Çünkü ilim, daima vukua gelmesi muhtemel olan şeylerden bahseder. Vukua gelmesi kat'î olan şeylerin işi mukadderata bağlıdır. Mukadderatın hakikati ne olursa olsun diyor.»

Darwin'in ortaya attığı, hayatın kendi kendine zuhuru nazariyeti —efsânesi— ise, 19. asırda ve 20. asrın başlangıcında beliren cahiliyyet sapıklıklarının en acaibi idi.

Darwin, hilkât merhalelerini, arkaya doğru bir bir takip etmiş ve nihayet yer yüzünde cemadattan —camit maddeler— ilk hayatın zuhuru mes'elesine gelince bocalayıp kalmıştı. Fakat bedâhetlerle dolu akıl ve mantığa teslim olmak istememişti. Çünkü o kiliseye karşı harp ilân etmişti.

Din adı altında kendisiyle savaşılan kiliseyi ve kilisenin ilâhlarını tanımak istemiyordu.

İşte buradan, münakaşaya bile değmeyen, hayatın kendiliğinden zuhuru efsanesi meydana gelmişti.

Bizzat 20. asır bilginleri dahi bu sakil efsânenin ne kadar yersiz ve saçma ve hatta çirkin olduğunu hissetmeye başlamışlar ve onu terketmişlerdir.

Almanya (Frankfurt) Üniversitesinde, tabiat hocası, (Russel Charles Earnest) şöyle diyor:

«Cemâdat âleminde ilk hayatın nasıl zuhur ettiğini tefsir eden —yorumlayan— çeşitli nazariyeler konmuştur. Bazı araştırmalarda bulunanlara göre, hayat Protjinden (1), yahut kıymetli taşlardan, yahut do albüminli maddelerin büyük parçalarından meydana gelmiştir.

Belki bazı kimseler, cemâdat âlemiyle, canlılar âlemi arasındaki boşluğu, bu nazariyelerin doldurduğunu zannederler. Fakat şu bir hakikattir ki, cansız bir maddeden canlı bir maddeyi elde etmek için, şimdiye kadar yapılan sürekli çalışmalar boşa çıkmış ve hüsrana uğranılmıştır.

Üstelik, Allah'ın varlığını inkâr eden herhangi bir şahsın, bunu ispat edebilmesi için elinde hiç bir delili yoktur. Şu kadar var ki, tesadüf yoluyla zerrecilerin veya parçaların bir araya gelmesi, belki yeryüzünde hayatın doğuşuna, korunmasına ve canlı hücrelerde müşôhede olduğu gibi kendi kendini yöneltmesine bir başlangıç olmuştur.

Hayatın bu şekilde zuhuru hakkında yapılan tefsiri kabul etmekte, herhangi bir şahsın mutlak hürriyeti vardır. Bu sırf onu ilgilendirir. Fakat bu kanaatte olan şahıs, her şeyi yaratan ve idare eden Allah'ın varlığına inanan şahıslardan, daha müşkül duruma kendini sokmuş olur. Çünkü, Allah'ın varlığını in-

---

(1) Türlü renkte olan çok sert bir çeşit taş.

kâr ederek, hayatın kendi kendine zuhurunda inanç akla daha zor gelmekte ve bunu bir türlü kabul edememektedir.

Ben şuna inanmışımdır ki, canlı hücrelerden her biri, o kadar karışık ve muğlâktır ki, hakikatının bilinmesi bir hayli güçtür. Akıl ve mantık dairesinden ayrılmazsak, yeryüzünde yaşayan milyarlarca hücreler, Allah'ın sonsuz kudretine şâhit olmaktadır.

İşte bundan dolayı, ben Allah'ın varlığına katıyetle inanıyorum (1).

Tesadüf hikâyesine —efsanesine— gelince, yukarıda adı geçen bilginin yazısından naklettiğimiz satırlar, bunu çürütmek ve ne kadar gülünç olduğunu anlamak için kâfi gelecektir kanaatindeyiz. Fakat burada şunu kaydetmek isteriz ki: —bilginin ilim ve tecrübelerini bir tarafa bırakarak— Bütün kâinatta her şeye şümulü olan bu dâkik nizama —gören bir göz, duyan bir kalble— bir bakış. Ecrami Semaviyyenin seyr ve devranında kendini gösteren bu dikkate şâyan nizamın, bir tesadüf eseri olarak husule gelmesinin imkân haricinde olduğunu idrâk etmemize kâfi gelecektir.

Üstelik, «tesadüf» kelimesi haddizâtında ilmî bir kelime değildir. Zira, sayısı bilinmeyen, belki milyarlarca yıllardan beri, zaman ölçüsünde bir sâniye, mekân hesabına göre de bir karış bile muvazenesi bozulmayan bu dehşet veren nizamı tesadüfe atfetmek ne kadar gülünç olur ve bunu bir tesadüf işi olması imkânsızdır.

---

(1) (İlim Asrında Allah Tecelli Ediyor) adlı eserden.

Tesadüf sapıklığından, insanın ve kâinatın varlığından hiç bir gaye yoktur diyen başka bir sapıklık daha doğmuştur. Bu büyük sapıklık, insanın, Allah'ı unutmasından ileri gelmiştir. Bütün varlıkların yaratıcısı ve mutlak irâde sahibi olan Allah'a bağlanan bir insanın his ve vicdanında böyle mânasız bir şeye yer verilmesini akıl bir türlü kabul edemiyor.

Kâinatın yapısındaki bu harikulâde, nâmütenahi dikkat başlı başına bir gaye taşımaktadır. Yapıdaki bu dikkat kâinatın kasden ve bir plân dahilinde halk olduğunu ve varlığında bir gaye bulunduğunu gösteriyor.

İnsan bu gayeyi belki kendiliğinden anlayamaz. Çünkü, o, kâinat bütününden bir cüzdür. Belki de bu bütünü ve taşıdığı mânâ ve hikmetleri idrakten âcizdir. Fakat —bu âcz içinde bile— insanın kalb gözü-nü açarak, aklının, bütün inceliklerini anlayamadığı bir nizamdaki nâmütenahi dikkatin ardında muhakkak ki bir gayenin ve bir kasdın olduğunu hissetmesi gerekir.

Sapıklıktan, başka sapıklıklar doğar. Bu itibarla, varlıkların gayesiz olduğu zannına kapılan sapıklıktan, hayatın reâlitelerini ve hayatın gayelerini tasavvurda, sapıklıklar doğmuştur. İrâde sahibi olan Allah'ın, muhakkak bir plân dahilinde ve birçok gizli hikmetlere mebni, hayatî, yarattığı kabul olunmazsa, tesadüf eseri vücade geldiği ve nihayet insanın zuhuruna yol açtığı iddia olunan bir hayatın hedef ve bağlantıları olmasına imkân yoktur.

Darwin şöyle diyor: «Hayat istihâleler geçirirken, gece karanlığında yolunu şaşırarak, nereye gittiğini

bilmeyen bir deveye benzer. İnsanın zuhuru ve geçirdiği hayat merhaleleri de bu kaidenin dışında değildir.»

İşte, bu sapıklık, insanın varlığından gayeyi ve hayatta hedef tuttuğu şeyleri idrâk etmesine engel oluyor ve tasavvurlarını perdeliyor.

Ne büyük hüsrandır bu!...

Sonu gelmeyen elim hayat, sürekli bedbahtlık!...

İnsan acılara, ıstıraplara düçar oluyor. Pek kısa sürecek olan hayatının tahassürüyle yanıyor. Yahut acılarını unutmak, tahassürlerini dindirmek için, kendini sefahât âlemlerinin bağına atıyor.

Ulvî kuvvetin himaye ve teyidinden ümidini kesen ve âlemlerin rabbisi olan Allah'ın şefkât ve merhametinden mahrum kalan insanın, ümitsiz bir hayat mücâdelesidir bu!... Bundan dolayıdır ki, bu mücâdele yırtıcı hayvanların boğuşmasına benziyor. Çıldırılmış sanki insan!...

Şahıslar, nesiller, ırklar, milletler, kadınlar ve erkekler, hülâsa bütün beşeriyet bir varlık olarak, davranışlarında, yani, tatbikat sahalarında bu yıkıcı tasavvur ve telâkkilerin bıraktığı izlerden ve yaptığı tesirlerden gelecek fasılda bahsedeceğiz. Burada sâdece tasavvurda hasıl olan fesadı izah ediyoruz.

İnsan, yaratıcısı olan Allah'tan ayrılınca, rabitalar da kopmuş, çölde rehberini kaybeden yolcuya dönmüştür. Yolunu şaşırmış, varlığındaki gayeyi bilemez olmuş ve Allah'ın nezdinde kendisine verilen değer takdir edemez bir hale gelmiştir. Bunun tabii bir neticesi olarak da, yeryüzünde kendisine tevdi olunan vazifelerin neler olduğunu idrak edememektedir.

Hattâ, kendisini yaratan Allah'ın karşısında, gururlanarak «Bütün varlıklar benim emrimdedir. Ben bunların efendisiyim» gibi, mânasız sözler sarfederek, Allah'ın himâye ve nüfuzunun sınırları dışına çıktığını zannetmektedir. Fakat mağrur insan isteyerek veya istemiyerek şeytanlara, sahte ilâhlara, yani, zaruret ve icabiyet ilâhlarına kendini kaptırmıştır. Bu ilâhlardır ki, onu hiçe saymakta, izzet ve haysiyetini ayaklar altına almakta ve solucanlar gibi bataklıklarda bocalattırmaktadır.

İnsan, artık kendi hakikatini ve varlığındaki gayeyi —maalesef— bilemez bir hale gelmiştir.

«Darwin» nazarında, insanın öteki hayvanlardan farkı yoktur. Öyle ise, insanın, hayat mefhumları ve yüksek ideâller hakkında görüş ve düşünceleri diğer varlıklarınkinden daha çok takdire lâayık değildir.

Tekâmülde başarının yegâne ölçüsü bekâdır. Yani, yeryüzünde varlığını muhafaza edebilmektir. Bu itibarla dünyada mevcut bütün canlı varlıklar, değerleri bakımından eşittirler. Terâkki ve tekâmül fikri, şimdiye kadar, sırf insandan doğmuştur. Bundan dolayı halihazırda bütün varlıkların efendisi kabul olunmuştur. Fakat, belki bir gün gelecek insanın yerini fareler yahut karıncalar alacaktır (1).»

İşte insan, kendi nefsinin ve varlığındaki gayeyi bir hayvan olarak telâkki ve tasavvur ettiği için bocalamaya başlamış ve bilfiil karıncalar ve fareler seviyesine düşmüştür.

Sonra insan, yeryüzünde hayatın sona ermesiyle, onun —yani hayatın— devam edeceğine bir türlü inanmamakta ve bunu imkânsız bulmaktadır.

---

(1) Jolina Hekesly'in (Yeni Âlemde İnsan) adlı kitabından.

Eğer hayat, Dünya hayatından ibaretse, güdülen gaye tahakkuk etmiyecektir. Bu hayat, ilk ve son ise, acılarla makinalarla, mücâdelelerle ve sayısız zulümlerle dolu hayat, abes ve bâtil sayılır.

Hak, bâtıldan ayrılmayacaksa, bidâyet ve nihayet, faydasız olacaktır. Akla ve hakikate aykırı, böyle birşey, değil Allah'tan, akli selime sahip olan bir insandan dahi sadir olamaz.

İnsanlar Allah'tan uzaklaşıp da, hayatı yaşadıkları bu dünyaya hasredince, şüphesiz ki, onu çirkin, bulanık ve aynı zamanda mânasız bulmuşlar. «Hayat baştan başa bâtildir, abestir ve hiç bir zaptı rabtı yoktur» diye çığlıklar koparmağa başlamışlar ve behimi zevkler için birbirlerini canavarlar gibi parçalamaya koyulmuşlardır. «Fırsat bu fırsattır, geçen her an, bir daha geriye dönmiyecektir» bu düşüncelerle, zincirlerini koparan vahşi hayvanlar gibi, hedefsiz, gayesiz ve rehbersiz nereye gittiklerini bilmeyen bu insanlar, korkunç dalgalar ortasında emniyet, huzur rahat ve saadetten mahrum kalmışlardır.

Aslında, Allah'tan uzaklaşmak yüzünden husule gelen büyük sapıklık —fert, cemaat, millet, kadın ve erkek olarak— insan nefsinin ve insanların birbirleriyle olan alâka ve münasebetlerini, yeni cahiliyyetin tasavvur şeklidir.

Eskiden insan, bütün cehâlet ve sapıklıklarına rağmen, kendisine insan nazariyle bakıyordu. Tâ ki, Darwin ortaya çıkmış —ilmî müeyyidelerle— onun hayvan olduğunu ileri sürmüştür.

Allah, insanın doğumundan, son peygamber olan Muhammed (S.A.V.) kadar binlerce peygamberler göndermiştir. Bunların hepsi de, insanın, insanîyeti

üzerinde ısrarla durmuşlar ve onu —bu insaniyeti gereğince— kuvvet ve kudretlerinin yükseltebileceği seviyeye erişebilmesi için sürekli gayretler sarfetmişlerdir.

İnsanlık Allah'ın hidâyetiyle hidayetlensin de, yükselsin ve şeffaflaşsın ki, hârikalara benzer şeyler vücuda getirsin diye, onun yolunu aydınlatmışlardır.

Nihayet 19. asırda, ilim elçisi —Darwin— gelerek insanın hayvaniyetini ilân etmiştir.

Darwin —suçlu veya suçsuz— şeytanın elçisinden başka bir şey değildi. Darwin'in, ortaya attığı —biraz sonra bâtil olduğunu izah edeceğimiz— bu ilim, insan ve cin şeytanlarının, binlerce yıllardan beri, beşeriyet üzerinde yapamadıkları tesiri, yeni cahiliyyette yapmıştı.

Hayvan mı?... Hayvandan ne beklenebilir?...

Darwinciliğin zehirli telkinleri, politika, ekonomi, sosyoloji, psikoloji ve güzel san'atlar gibi Garbın bütün fikir ve iktisat sahalarına yayılmış, bozmadığı ve bulandırmadığı hiç bir şey kalmamıştır.

Madem ki insan, kendini bir hayvan olarak telâkki ediyor, hiç çaresiz bunun menfi tepkileri olacak ve bir takım kötü neticeler doğuracaktır.

Cehle dayanan bu sakat görüşün bir neticesidir ki, insanın idealleri, ahlâkî duyguları ve hayatî bağlantıları tereddi etmiş, ve nihayet kendisini bir hayvan olarak tefsir eden ilmin verdiği hayvanlık hissî ile bilfiil hayvanlar seviyesine düşmüştür.

İnsan bünyesinin —yapısının— hayvanlarınkine çok benzemesi, Darwin'i şaşırtmış ve düşünmeden teenni etmeden insanın hayvaniyetini ilân etmişti.

Darwin'in şahsı bizi ilgilendirmez. Fakat ortaya attığı nazariye ilmî bir hakikat olmaktan çok uzaktı. O hakikî ilme muhtaçtı. Daha sonraları, terakki ve

tekâmül nazariyesine inanan (Neo Darwinizm) yeni Darwincilik, bazı ilmî hakikatleri meydana çıkarmıştır. Ve bu ilmî hakikatleri etrafa yayan, açıkça dinsiz olduğunu ilân eden (Jolian Hekesly) olmuştur. Bunlar dinsiz olmalarına rağmen, insanın hayvandan başka bir varlık olduğunu iddai etmektedirler.

(Jolian) şöyle diyor :

«Darwin nazariyesinden sonra, insan kendi nef-sine bir hayvan nazariyle bakmaktan kendini alamaz olmuştur. Halbuki, birçok hallerde —bakımda— hiç bir benzeri olmayan bu acaip hayvanın, yani, insanın biyolojik bakımdan öteki hayvanlardan ayrı olduğu anlaşılmıştır. Buna rağmen insan üzerinde yapılan tahliller bu âna kadar tam delildir» (1).

Demek ki, Darwin'in tamamen hayvana benzediğini zannettiği için sırf bu esas üzerinden tefsirini yaptığı insan, biyolojik bakımdan bile hayvandan ayrıdır.

(Hekesly) bu ayrılığın bazılarını, şu şekilde izah etmeğe çalışıyor: «Bütün hayvanlarda adeler —kaslar— iki nevi sinirle beyinle temas ederler. Bunlardan biri gerilen, öteki de gevşeyen adelere bağlıdır. Hayvanın beyni, bir anda gerilen yahut gevşeyen adelere, ancak bir türlü işaret verebilir. Meselâ: Köpek ya koşar, yahut kaşınır. Bu hareketlerin ikisini de bir anda yapamaz. Halbuki insan, bütün yaratıkları içinde, birbirine zıt birkaç hareketi bir anda yapabilir. Çünkü insanın beyni bu muhtelif hareketleri bir anda idâre edecek kudrettedir.»

(Hekesly) insanın terkindeki özelliklerden bahsederken şöyle diyor: «İnsanın, dehşet veren ve en bariz özelliklerinden birincisi, onun bir şeyi tahayyül

---

(1) (Yeni Âlemde İnsan) adlı kitabından.

ederek düşünme kudretidir. Daha açık bir ifade ile, insanın mânaları muhtevi fasih konuşma kabiliyetidir. İnsandaki bu meziyetin pek çok eserleri vardır. En önemlisi, taklid —benzetme— sahalarının çoğalmasındır ki, bunun izlerini, insanın sahip olduğu makine ve âletleri en mükemmel bir şekle sokmak için sürekli çalışmalarında görüyoruz. İşte, canlı varlıklar arasında, insanı baş makâma yükselten, taklid sahalarının genişliği ve elde ettiği teknik vasıtaların çokluğudur.»

«Halihazırdaki, biyolojik üstünlüğü de, ender hususiyetlerinden biridir. İnsan, yalnız çoğalmakla kalmamış, terakki etmiş, otoritesini yeryüzünde bütün canlılara kabul ettirmiş ve hayatta yaşama vasıtalarını çoğaltmıştır.»

«İşte —dinlerin de dediği gibi— hayat ilmi, insanı terki bindeki meziyetlerden dolayı, bütün varlıkların efendisi olarak kabul etmiştir.»

«İnsanın düşünme ve konuşma kudreti, benzetme kabiliyeti ve âlet ve edevatı, başka mahlûklarda olmayan daha birçok meziyetleri insanda toplamıştır. Bunların çoğu herkesce malûmdur. Bundan dolayı, pek fazla bilinmeyen meziyetlerinden bahsetmeyi daha uygun buluyorum. Çünkü, beşer cinsi —bir cins olarak— sırf biyolojik bakımdan bile eşsiz bir varlıktır. İnsanın haiz olduğu evsafa, ne sosyoloji, ne de biyoloji lâıyk olduğu önemi verememiştir...»

«...e nihayet, insanın terakki ve tekâmül yolunda attığı adımlarda, yüksek sınıf hayvanlar arasında bir eşine daha raslanamaz...» (1)

Görüldüğü gibi, (Yeni Darwinizm) insanın öteki hayvanlardan başka bir varlık olduğunu itiraf ediyor.

Şu kadar var ki, bu Allah'ın varlığına inandığından değil —Çünkü Hekesly, dinsizliğiyle övünen bir insandır— fakat, ilmî müşahedelerden ve laboratuvar da yapılan tecrübelerden elde edilen malûmata inkıyat etmektedir.

Darwin, elinde hiç bir ilmî destek yokken, insanın hayvaniyetini ilân edivermişti. Çünkü, noksan ilmi, insanı bir hayvan gibi tefsir etmesine sebep olmuştu. Ona yakışan (yeni Darwinizmin) itiraf ettiği hakikati buluncaya kadar beklemesi ve insanın insan olduğunu ilân etmesiydi.

İnsana yapılan bu hayvanî tefsir ortaya çıkınca —şeytanın kalbleri istilâ ettiği gibi— bütün tasavvur ve fikirleri zehirli telkinleriyle istilâ etmiştir. Tasavvur âleminde ifsat etmediği bir şey kalmamıştır. Bu bakımdan tarihte geçen cahiliyyetlerin hiç biri, 20. asır cahiliyyetine benzemezler. Bu cahiliyyet insan hayatını tamamen bozmuş ve onu hayvanlardan daha aşağı ve daha sapık bir varlık haline getirmiştir.

Tarihe maddî

Davranışlara cinsî...

Duygulara cismânî...

Ve daha başka birçok tefsirler yapılmış, yalnız, insanı, insan olarak tefsirden kaçınılmıştır.

Tarihe sırf maddî nazarla bakan ve bu hususta öncülük eden Marx —yukarıda bir kısmını açıkladığımız gibi— bütün beşeriyet hayatını ve tarihini insa-

nı bir hayvan itibar ederek tefsir etmiş ve beşeriyet tarlhinin lokma peşinde koşma mücadelesinden ibaret olduğunu, yani, iktisadî zaruret ve icapların, tarihin seyrine kumanda ettiği iddiasında bulunmuştur.

(Marx)a göre, insanların varlık ve duygularını tayin ve tahdit eden, maddî intaç ve iktisadî sahalarda hasıl olan değişikliktir. Manevî değerlerse yok olmağa mahkûm bir takım arızî şeylerdir. Hayat ve insan için itibara alınması gereken bir tek hakikat varsa, o da maddedir.

Bu tefsir ayrıca, (Darwinizm)den —sözde— te-kâmül fikrini almış ve bilumum kıymetleri ve insanî itibarları kökünden yıpratmış ve güzelliğini lekelemiştir.

Bu tefsire göre, manevî değerler maddî değerlerle tâbidir. Bir hal üzere kalamazlar. Değişmeye mahkûmdurlar. Ortalıkta ezeli hak ve adâlet diye bir şey yoktur. Fakat durmadan değişen değerler vardır. Bugün bir fazilet addolunan. —Çünkü o, maddî durumun akisleridir— yarın, maddî durum değişince, belki bir rezâlet telâkkî olunabilir. Bunu bir hakikat olarak kabul etmek lâzımdır. Meselâ: Derebeylik devrinde dindarlık bir fazilettir. Sınaî devirinde bu bir gericliktir, irticadır. Dinsizlikse bir fazilettir. İffet ve namus derebeylikte, sosyal faziletlerden biri idi. Terakki eden (!) sınaî toplumlarda ise, bu çok gülünç bir şeydir. Çünkü, kadın iktisadî mes'elelerde hürriyete kavuşmuştur. Artık nafakasını veren erkek değildir ki onun hükmü altına girsin. Hareketlerinde, hattâ hislerinde bile iffetli ve namuslu olmasını istesin.

Erkek de, bilûmum, ahlâkî kayıtlardan sıyrılmış tam bir hürriyete kavuşmuş duygu ve davranışlarında temiz ve nezih olmak mecburiyetinden kurtulmuştur.

Çünkü, yeni ilâh —garpta kapitalizm, şarkta diktatör devlet— hiç bir kimseden bu hususları talep etmemekte ve ahlâk meseleleriyle ilgilenmemektedir.

Onu ilgilendiren başka şeydir. O, insana sırf maddî nazarla bakıyor, ruhundan hiç bahsetmiyor. Hattâ ruhu, durmadan küçümsüyor ve onunla alay ediyor, çünkü, yeni cahiliyyetin, Allah'a İmanı yoktur.

Hak Taâlanın insanoğluna ihsan eylediği ulu nef-haya inanmamaktadır.

Davranışları sırf cinsî cepheden tefsir... Bunun öncüsü (Freud) dur.

Sapıklığın en çirkini...

(Freud), insanı, adî bir hayvan gibi tasvir etmekle iktifa etmiyerek, onu, bütün enerji ve hareketleri sırf cinsî duygulardan huşule gelen en çirkin ve mülevves bir hayvan suretinde canlandırmıştır.

Adî bir hayvan, yerken yemek lezzeti, içerken içmek lezzeti ,koşarken koşmak lezzeti, cinsî faaliyette bulunurken de cins lezzeti ile bu işleri yapar.

(Freud)in insanı ise, —isterseniz menfur, mülevves hayvanı deyin— annesinin memesini veya parmağını cinsî lezzetiyle emer, abdest bozarken, kaslarını oynatırken cinsî lezzet alır. Annesine karşı duyduğu sevgi, cinsî arzularından neş'et eder.

(Freud) bununla da kalmamış, din, ahlâk ve an'aneler gibi, insanın bütün manevî değerlerinin, insanın alevlenen cinsî arzularından doğduğunu ileri sürmüştür.

Duyguları cismânî tefsir... Öncüleri, müşahade-ci sistem bilginleridir. Bunlar, bütün hayatı sırf beden cephesinden tefsir etmektedirler.

Bu tefsire göre, duygu ve fikirler, elektronik, kimyasal ve guddevî (1) faaliyetlerdir.

Meselâ; yumurtalık bezeleri cinsî duyguları, annelik bezeleri de, annelik hislerini faaliyete geçirmektedir. Şecaat veya korkaklık, böbrek üstü bezelerden husule gelir. İnsanı, hırçın, soğukkanlı yahut mutedil tabiatlı yapanlı ön boyun bezeleridir. Daima, her şeyden önce harekete geçen bedendir. Ve bundan fikirler ve duygular doğmaktadır.

(William James) (Duygu Nazariyesi) adlı eserinde şöyle diyor: «Duygu hakkında şimdiye kadar edindiğimiz fikir şudur: Herhangi bir şeyi aklın idrak etmesi duygu dediğimiz vicdanî hareketi meydana getirir. İdrakten sonra husule gelen duygudan da beden hareketleri doğar. Benim nazariyem ise bunun tamamen aksinedir. Şöyle ki, bedende hasıl olan değişiklik, herhangi bir şeyi idrak neticesini müteakiben husule gelir. Duygularımız da ,işte bu bedenî değişikliğin bir eseridir.»

Demek oluyor ki, ruh bedenden husule gelmekte ve insan varlığında başlı başına bir cevher olarak kabul olunmamaktadır.

İnsan varlığı hakkında yapılan bu tefsirleri ve benzerlerini, bundan önceki kitaplarımda uzun boylu münakaşa ettiğim için, bu bir takım sakat ve kifayetsiz ve insan hayatına dar zaviyeden bakan tefsirleri çürütmek için burada tekrar münakaşasını yapmak istemiyoruz. Şu kadar var ki yolu aydınlatacak kadar küçük işaretlerle iktifa edeceğiz.

Şüphe yok ki bu tefsirlerin hepsi irtikâp ettikleri sapıklık bakımından aynıdırlar. Zira, bunlar insan hakkında yapılan hayvanî tefsirin tesirine kapılarak bu eşsiz varlığın en zayıf ve değersiz parçasını teşkil eden beden ve ihtiyaçlarını tahlile koyulmuşlardır.

İnsan, bir bütün olarak değil de, yalnız bir cepheden ele alınırsa büyük hata işlenmiş olur. Çünkü, gerçekte vücudu olmayan uydurma bir şekil ve suret verilmiş olur. Hele bütün beşer hayatını sırf bu dar cepheden tahlil, işin kötülüğünü daha da artırır. Bir de, bütün tefsirlerin ihmal ettiği cephe, bizzat insana, insanlık sıfatı veren ve onu öteki hayvanlardan ayıran ruh cephesi olursa, bunların ne derece saçma ve akim olduğu meydana çıkar.

Lokma peşinde koşmayı, insan düşüncesinin esas kılan maddî tefsir...

Bedenin, ruhun menbaı olduğu zannına kapılarak, duyguları cismânî tefsir...

Bütün bunlar —ve benzerleri— insan varlığını ve dünya hayatını tahlil ederlerken, ruha hiç yer vermemişler ve hepsi de insana hayvan nazariyle bakmışlardır.

Madem ki böyledir, neden öyle ise, yeryüzünde insanların yaşayış şekli, öteki hayvanlardan başkadır?

Hayvan yiyecek arar.

Cinsî faaliyette bulunur.

Bütün hareketleri sırf bedenî varlığından neş'et eder.

İnsan da bir hayvan ise, niçin hayvanlar gibi yaşamıyor da varlığıyla mütenasip bir şekilde yaşıyor?

Bütün bu tefsirler, beşerin müşâhede olunan vakii (1) hayatından gafil olmuşlardır. Belki de, kasten —kötü ve şeytanî gayeler güderek— insanı, hayvan suretinde göstermişlerdir.

Ne olursa olsun, bu sahte tasavvur ve tahayyüller, insan hakikatini tefsirde acze düşmüşlerdir. Bunlar şunu tefsir edememektedirler. Gıda, cins (2), mesken ve giyecek araştırmak gibi. Faaliyette bulunan insan hangi noktadan başlarsa başlasın, niçin bu faaliyetleri —hayvanlar gibi, gelişi güzel değil de— eriştiği bir takım içtimâî, iktisadî ve siyasî prensipler ve düzenler çevresinde icra ediyor? Neden inandığı değerler, idealler ve fikirler bunlardan ayrı kalamıyor? Niçin yaptığı herhangi bir şey, bununla ilgili olan değerden ayrı olarak vukua gelmiyor? Ne sebepten dolayı hayvanlar gibi yalnız midesini doldurmayı düşünmüyor da, —doğru veya yanlış— bir takım içtimâî, iktisadî ve siyasî nizamlar dahilinde bu işi yapıyor? Devlet ve toplum nizamında ve insanlar arası münasebetlerde gıda sisteminden doğacak olan neticeleri gözönünde tutarak yemek mes'elesinde, neden bazı kanunlara tâbi oluyor ve bunlara kontrol hakkı tanıyor? Neden sırf cinsî arzuları gereğince, serbestçe cinsî münasebetlerde bulunmuyor da, bu hususta hissesini ayıran ne şekilde icra edeceğini bildiren ve bu münasebetlerin toplumda ne neticeler vereceğini gözönünde tutan —doğru veya yanlış— bir takım nizamlar ve şartlar dahilinde cinsî arzularını tatmin ediyor?

İşte bunlara benzer, insanın işlediği her iş, —ister istemez— nihayet birçok kanunlara, değerlere, fi-

---

(1) Bilfill yaşadığı hayat.

(2) Cinsi faaliyet.

kirlere ve ideallere bağlanıyor. Bunlar —doğru veya yanlış— insan hayatında bilfiil mevcutturlar.

Bunlar, insan varlığını teşkil eden, ruh ve bedenin tam bir imtizaç neticesi çaresiz vukua gelen şeylerdir ki bunu cahilî tefsirler bir türlü tasavvur edememektedirler.

Bu tefsirlerin hepsi de, uydurma, kifayetsiz ve geçicidir.

Hepsi de cahiliyyetlerdir. Bilerek Allah'tan uzaklaşan ve O'nun hidayetinden mahrum kalan büyük cahiliyyetin doğurduğu neticelerdir. Bu cahiliyyet ki, böyle bir takım cehâletler irtikâp etmekte ve saçma sapan nazariyeler ortaya atmaktadır.

Yeni cahiliyyet, insanı, nefsini idrak etmeğe çalışırken daha başka sapıklar da irtikap etmiştir.

Şimdiye kadar vukua gelen sapıklık, ruh ile bedenden teşekkül eden insan varlığının ikiye bölünmesinde ve ruh cevherinin tamamen ihmal edilmesinde kendisini gösteriyordu. Çünkü ruh, doğrudan doğruya Allah ile temas halindedir. Cahiliyyetse ondan firar etmekte ve azameti göstererek ibret verici delillerden yüz çevirmektedir.

Evet, cahiliyyet sırf beden cephesine önem vermiş ve bütün insanlık hayatını yalnız bu cepheden tefsir etmiştir. İki parçaya ayrılan bir varlığın vakî ve hakikatte mevcudiyeti yok demektir.

Cahiliyyet, Allah'ın nurlu yolundan ayrılınca bütün tasavvurlardaki ölçü, hassasiyetini kaybetmiştir. Bu hassasiyet ki, insan Allah ile ittisâl ettiği müddetçe ona sahip olabilir. Ve kainatı, hayatı ve insan varlığını bu hassasiyle tefsir eder.

Cahiliyyet ,muvazenesini kaybedince, ölçüleri bozulmuş ve insan varlığının, fert ve toplum diye birbirine zıt iki ayrı cephe olduğu kanaatine sahip olmuştur.

Cahiliyyet mensuplarından bir kısmı ferde, diğer bir kısmı da topluma önem vermekte ve her biri öteki tarafın inanç ve ideallerini hiçe saymakta, yahut kıymetini son derece düşürmektedir.

Demek oluyor ki, insan hakikati ya fertdir, yani bir varlık olarak ferde değer vermelidir. Bu telâkkiye göre, cemiyet —ferdin nazarında— insanın ferdiyetini ferdî varlığını yok etmek için baskı yapan zalim bir kuvvettir.

Yahut insan demek cemiyet demektir. Bu itibarla da fert, cemiyete karşı gelen ve cemiyetin sırtından büyük servetler yapan zalim, mağrur ve şirret bir varlık sayılır.

Yeni cahiliyyetin tasavvurunda ,bu iki cephenin muvazene ve itidâlle bir araya gelmeleri imkânsız görülmektedir.

Neticede, bu görüş ayrılığından bir takım sapık, siyasî iktisadî ve içtimaî prensipler vücade gelmektedir.

Niçin?...

Niçin cahiliyyet, fıtratın hakikatini göremiyor?

İnsan, kendisinde hem ferdiyet hem de cemiyetçilik duygu ve ihtiyaçları olan bir varlık değil midir? Benliğini his ve ferdiyetini izhar etmesini seven mustakil bir fert ve aynı zamanda başkalarıyla yaşamak ve onlara ünsiyet peydahlamak ihtiyacını hisseden bir cemiyet azası değil midir?

Filhakika çok kere, iki taraf —fert ve toplum— arasında münâzaâlar ve anlaşmazlıklar olabilir. Fakat bu, hem dış hayat sahalarında, hem de insan nef-

finin derinliklerinde ferdin ve cemiyetin mevcudiyetlerini ortadan kaldıramaz.

Bir hahikat daha vardır ve şudur; insan Allah'ın nurlu yoluna yöneldiği zaman, fert - cemiyet çatışmaları son derece hafifleyecektir.

Fakat cahiliyyetler, hakkın sesine kulaklarını kapamış ve ilâhî prensiplere tâbi olmamıştır. Tasavvur ve davranışlarda sayısız kötülükler bundan ileri gelmiştir.

Bu bölümde sırf tasavvur âleminde husule gelen fesattan bahsetmekteyiz. Öteki bölümlere geçmezden evvel bu fesadın sirayet ettiği bütün sahalara temas edeceğiz.

Aslında Allah'a kulluktan uzaklaşmanın bir neticesi olarak beşer nefsinin tasavvurda, cahiliyyetin sapıtması sebebiyle, fertlerin, cemaatlerin, milletlerin hatta —kadın - erkek - iki cinsin, birbiriyle olan alâka ve bağları, yani, insanlar arası münasebetler bozulmuştur.

A — Ferd, —ruh huzursuzluğu bakımından— nefsinde birbirleriyle çarpışan ve hiç dinmeyen bir takım emel ve ihtirasların daha doğrusu ruhî buhranların esiri, bir varlık olarak gösterilmektedir.

Hattâ yeni cahiliyyet bazen, dünyada ilerlemek, yükselmek ve müsbet faaliyetler gösterebilmek için böyle endişeli bir ruh haletinin en elverişli vasıta olduğunu ileri sürmekte ve onu tebcil ve takdis etmektedir. Ruhî huzur ve istikrarı, insanı uyuşturan ve menfi faaliyetlere sevkeden bir nev'i hastalık telâkki etmekte ve insanın bu halden içtinab etmesinin gerektiğini ileri sürmektedir.

Onlarca hayatı ileriye doğru iten «Mukaddes endişe» adını verdikleri şeydir.

Evet bu mukaddes endişe onları bilfiil ileriye doğru itmiştir. Fakat uçuruma giden bir yolda... Bugünkü, şaşkınlıklar, huzursuzluklar, delilikler, tansiyonlar, kalp hastalıkları, asabî ve ruhî hastalıklar ve bütün facialar nedendir? Niçin hastahaneler ve muayenehaneler akıl hastalariyle tıklım tıklım doludur?

Bu asırda delilik ve şuur bozukluğu medeniyet hastalıkları sayılıyor. Halbuki bunlar 20. asır cahiliyyetinin açık alâmetleridirler.

Evet, bu bir cahiliyettir. Taşan canlı faaliyetler başka, endişe yine başkadır. Aralarında hiç bir bağlantı yoktur.

İslâmın başlangıcındaki ilk müslümanlar, tarihin bildiği, en canlı ve en hareketli bir cemaattı. Yarım asırdan daha az bir zamanda okyanuslara uzanan fütuhatları, üstün ilmî hareketleri, siyasî, içtimaî ve iktisadî teşekkülleri, adalet, faaliyet ve hareketlerle dolu muhtelif fıkıh —İslâm hukuku— medreselerinin esas ve menşeiini teşkil eden Kur'an-ı Kerim'i tefsir ve cemiyet hayatının tatbikat sahalarında, vücude getirdikleri fikrî mezhepler ve daha başka birçok şeyler bir benzeri daha görülmeyen pek kısa bir zamanda husule gelmişti. Müslümanlar canlı ve hareketli idiler. Bununla beraber tam bir huzur ve istikrar içinde yaşıyorlardı. Çünkü onlar bütün işlerinde ve hareketlerinde Allah'a yönelirler ve Allah'ın zikri ile kalblerinde rıza ve itminan hasıl olurdu.

B — Fert —cemiyetle münasebetleri bakımından— cemiyetin bir düşmanı ve onunla sonsuz bir mücadele ve savaş halinde olan bir unsur olarak tasavvur olunmaktadır. Bu tasavvura binâen hayat ve insan hakkında birçok tefsirler yapılmıştır. Bunların

en meşhuru ve aynı zamanda en tehlikelisi, tarihe sırf - cemiyet boğazlaşmaları tarihî icaplardan olduğundan, çaresiz devam edecek ve hiç bir zaman bu tarihî icabın hükmü zayıflamıyacaktır.

Bu boğazlaşmalar, Allah'ın mükerrem ve muazzez kıldığı insanlık âlemine yakışan, hak - bâtil boğazlaşmaları değildir. Hayır, çünkü, cahiliyyet, hak veya bâtil diye bir şey tanımamakta ezeli ve ebedi olan hak ve adâletle en çirkin bir şekilde alay etmektedir. O, daima tabakalar arasında cereyan eden savaşların sırf dünya menfaatleri için olduğunu kabul eder. Ahlâk ölçüsü ile değerlendirmez. Ona, bu haktır, bu bâtıldır yahut bu tabaka, bu gurup veya bu şahıs tuğyan etmiştir, yahutta Allahın çizdiği sınırların dışına çıkmıştır denemez. Çünkü, onu ilgilendiren hak ve adâlet değil, maddedir.

Her tabaka, sırf kendi menfaatlerini gözönünde tutarak hak yolunda olduğunu iddia eder. Şu pek tabiidir ki, menfaatlerin çarpışmasından, boğazlaşmalar vukua gelecek; menfaat sağlayamaz bir hale gelen veya menfaatleri azalan herhangi bir rejim yıkılmağa mahkûm olacaktır.

Kimin menfaatine?...

Ne beşeriyetin, ne de hak ve adâletin; fakat cemiyette baş gösteren yeni iktisadî durumun meydana getirdiği muayyen bir tabaka menfaatine!...

Gerçekten vaki olan da budur. Cahiliyyette menfaatler çarpışmakta ve kuvvete sahip olan zümre öteki zümreleri ezmektedir. Ve nihayet —(Marxizm) cahiliyyeti telâkkisine göre— en son galibiyet (Proletarya) tabakasının olacak diğer tabakaları ortadan

kaldırarak ve yer yüzünde nihayete kadar hükümlan olacaktır.

C — Cinsler —kadın - erkek —arasındaki münasebetlerde hasıl olan fesat o kadar iğrenç ve o kadar yıkıcıdır ki, bu cahiliyyetin en büyük alâmetlerinden biridir.

«Cins, biyolojik bir faaliyettir, onun ahlâkla hiç bir ilgisi yoktur!...»

«Cins, aile ile ilgili değildir!...»

«İnsan varlığından en büyük gaye, cinstir!...»

Cins, hürriyete kavuşmaktır!...»

«Cins, şahsî meseledir. Normal veya anormal diye vasıflandırılmaz. Nasıl hoşâ giderse öyle icrâ edilir. Bu şahsın mizacına aittir!...»

İşte bunlara benzer, —cinsî faaliyetin ne demek olduğunu, cinsten gayeyi ve insan hayatında normal bir surette ve bir takım şartlar dahilinde olduğu müddetçe ona verilen değeri, görmeyen veya görmek istemeyen— birçok cahiliyyetler.

Bunlar, bütün hayat sahalarında, cinsî anarşîye ve nihayet çöküntüye yol açmaktadır. Böylesine, tarih şahit olmamıştır.

D — Hak yolundan sapıtan milletler ve kabileler arasında münasebetlerse, galibiyet ve hâkimiyet çerçevesi içinde tasavvur olunmaktadır. Buluşmalar ya savaş meydanlarında yahut hayvanların ahırlarda buluştuğu gibi, menfî milliyet, ırkçılık veya müşterek menfaatler çerçevesi içindedir.

Buluşmalar ve teessüs eden münâsebetler —Allah'ın emrettiği gibi— insanoğluna yakışan idealler esasına dayanmıyor.

İşte bunlar, cahiliyyetin, insanlar arası münsebetleri nasıl tasavvur ettiğini gösteren bazı misâllerdir

İnsan nefsinin, hakikat ve irtibatlarını cehil hakkında olan bu mevzuun hatimesini yapmazdan önce, çağdaş bilgin Dr. (Alexis Carrel)in dinden aldığı ilhamlarla değil de ilmin ışığı altında yazdığı (İnsan Bu Meçhul) adlı eserinden bazı fıkraları burada nakletmeyi faydalı buluyoruz.

«Elbette insanlık kendini tanımak için muazzam bir gayret sarfetmiştir. Alimler, filozoflar, şairler ve büyük ruhiyat âlimlerince, toplanılmış olan müşahedeler hazinesinin sahibiyiz. Ama insanın ancak bazı görünüşleriyle, bazı parçalarını sezmekteyiz. Bir insanı bir bütün olarak, anlayamamaktayız. Çeşitli parçalardan müteşekkil olduğu kanaati üzerinde bilgi sahibiyiz. Bundan başka bu parçaları kendi usullerimiz yaratmıştır. Herbirimiz ancak bir hayaller alayıyız. Meçhul hakikat bunların ortasında yürür.»

«Gerçekten cahlimiz pek büyüktür. Beşer cinsini tetkik etmekte olanlar, bizzat kendilerinden sordukları suallerden çoğu cevapsız kalıyor. İç âlemimizin hudutsuz gizli bölgeleri hâlâ bilinmiyor.»

«İnsan konusunda yapılan ilmî tetkiklerde, bilginlerin şimdiye kadar elde ettikleri başarıların kifayetsiz kaldığı ve kendi hakkımızda bilgimizin pek noksan olduğu aşikârdır.»

Bu bilgin daha sonra, insanlık hakikatine karşı olan büyük cehlin, beşeriyetin iktisadî, içtima, medenî ve fikrî hayat meydanlarında yaptığı tesirleri şöyle izah ediyor:

«Çağdaş medeniyet kendini kötü durumda bulmaktadır.' Çünkü, bizlere elverişli değildir. Hakiki tabiatımız bilinmeksizin meydana getirilmiştir. Bu medeniyet fennî keşiflerin, insan iştihalarının, hülyalarının, nazariyelerinin ve arzularının kaprislerinden doğmuştur .Bu medeniyet kendi çalışmalarımızla vücuda

gelmişse de, ölçümüze ve şeklimize uygun olmamıştır.»

«Nazariyeciler medeniyetler kurmaktadırlar. —Bu medeniyetler insan hayrına plânlandığı halde— insanın eksik veya acaip bir hayaline uygun bir medeniyet kuruyorlar.»

«İnsan her şeyin ölçüsü olmalıdır. Fakat hakikat bunun aksinedir. O, yarattığı âlemdede, bir yabancıdır. Kendi kendine dünyasını teşkilâtlandıramamıştır. Çünkü kendine dair müsbet bir bilgiye sahip değildir. Can-sız maddeler ilminin, canlı mahlûklar ilmini çok geride bırakması beşeriyetin dücâr olduğu facialardan biridir. Bizler bedbahtız. Ahlâken ve dimağen tereddî ediyoruz. Asıl sınaî medeniyetin şahikasına erişmiş gruplar ve milletlerdir ki, daha ziyade zayıflıyorlar. Yine, bunların barbarlığa dönmeleri başkalarından daha süratli olacaktır...»

Yeni cahiliyyetin, insanî mefhumlarda ihdas ettiği fesadın hülâsası işte budur. Fikir meydanlarında bozmadığı bir şey kalmamıştır. Bütün bunlar, en büyük sapıklık olan Allah'a kulluktan uzaklaşmaların meydana getirdiği şeylerdir. Yeni cahiliyyet —geçen cahiliyyetlerden daha çok— dinin şahsî bir inanç olduğunu ve hayat işleriyle alâkası bulunmadığını zannetmiştir. Onca din, Allah ile kul arasında bir rabıta-dır. Haddizâtında bu, tasavvurda vukua gelen cahiliyyet sapıklıklarından biridir.

Bugün Avrupa'nın ve peşine taktığı âlemin şahit olduğu durum, akide bozukluğunun ve Allah'a kulluktan uzaklaşmanın —yeni cahiliyyetin zannettiği gibi— yalnız ferdin vicdanında munhasır kalmadığıdır. Fakat bu bütün insanlık hayatını istilâ etmiştir. Yer-

yüzünde fesadın sirayet etmediği hiç bir şey kalmamıştır.

Akide sapıklığının insan hayatını ifsat edeceği muhakkaktı. Çünkü akide gerçek hayatla ilgisi olmayan, sırf Allah'la kul arasında bir rabitadan ibaret değildir. O, hayatı yönelten cevherin tâ kendisidir. Başlangıçta hayat bozuk ve yanlış yola yöneltirse fesadın bütün sahalara yayılacağından ve frensiz, tehlikeli uçurumlara gideceğinden, şüphe etmemelidir.

Akide sapıklığının, insanın tasavvur ve telâkkilerini nasıl ifsat ettiğini gördük.

Vukua gelen bu fesadın yalnız tasavvur âleminde munhasır kalmıyacağı, fakat davranışları da istilâ edeceği pek tebiîdir.

DAVRANIŞTA FESAT (1)

Yeni cahiliyyet Allah'a kullukta inhiraf ettiği zaman belki de akide bozukluğunun kâinatı, hayatı ve insanı anlayış şekline tesir edeceğinin pek tabii olduğunu tasavvur edememişti. Hattâ cahiliyyet —başlangıçtan beri— bu işte, doğru yoldan ayrıldığına— sapıtıldığına bir türlü inanamıyordu.

«Çünkü onlar, Allah'ı bırakıp şeytanları kendilerine dostlar edindiler ve hakikaten doğru yolda olduklarını sanıyorlardı.» (2)

Geçen fasılda, akidede inhirafın, cahiliyyetin bütün tasavvurlarına nasıl sirayet ederek ifsat ettiğini gördük. Hepsi de mantığa aykırı, hak ve hakikati göremeyen, sırf heva ve heveslerin doğurduğu tasavvurlardır ve insanın iştiha ve arzularına tabidir. Büyük bir ekseriyetin —cahiliyyetin yaptığı telkinlerle— insan arzularının ve iştihalarından tamamen uzak ve bütün müşkillerin hallinde —bir mihenk taşı gibi— tarafsız ve kesin olarak, hakkı bâtıldan ayırdığını zannettikleri müsbet ilimler dahi, bu sakat tasavvurların cereyanından kurtulamamıştır.

Müsbet ilimler hakkında edindikleri bu kanaatin ne kadar hatalı olduğunu gösteren, bizzat tecrübe-

---

(1) Bilumum tatbıkatta fesat.

(2) Elâraf : 30.

cilerin kendi elleriyle yaydıkları yazıların bazılarına geçen fasılda şahit olduk. Bu ilimlerin herhangi birşey hakkında kesin kararlar veremediğini; fakat mücerret ihtimaller ortaya koyduğunu, eşyanın cevherini değil de ancak dış yüzünü tetkik edebildiğini ve bütün bunlara rağmen insanların kaprislerinin ve sakat düşüncelerinin tesirinden kurtulamadığını öğrendik.

Yine cahiliyyetin tesiriyle, bazı kimseler şu kanâattedirler: Düşünce ve tasavvurlar bozulsa da, siyâsî içtimâî, iktisadî, ahlâkî ve fennî hayat sahalarında davranışların bozulması muhtemel değildir. Çünkü —onlarca— nazariyeler başka, tatbikat başkadır. Zira nazariyelere hükmeden, insan fikri ve arzularıdır. Tatbikata gelince, realitelerin ve tecrübelerin hükmü altındadır. Bu itibarla kurulan teşkilâtlar sakat nazariyeleri —evvelden bievvel— tashih edecek ve doğru istikamete yöneltecektir.

«— Ya Muhammed — de ki: Yaptıkları işler bakımından en çok ziyanda olanları, kendileri gerçekten iyi yapıyorlar sanarak, dünyâ hayatında emekleri boşa gitmiş olanları, size haber vereyim mi?» (1)

Eskiden şöyle derlermiş: Çomak eğri oldukça gölgesi düzelemez.

Cahaliyyet kaprislerinden bir başkası daha!...

Cahiliyyette görülen zahirî hayır ve bazı meselelerde bazı insanların nail olduğu cüz'î adâlet sebebiyle her şeyin yolunda olduğu sanılmaktadır.

Daha önce, herhangi bir cahiliyyetin, aldatıcı bir takım hayırlardan hâli olmayacağını söylemiştik. İn-

---

(1) El kehf : 103 - 104.

sanlar, matlûp olan budur, zannederler. Halbuki bu, hakikî hayır kaynaklarından fıskırmadığı ve istihdaf olunan gayeye ulaştırmadığı için aldatıcıdır, sahtedir. Bu cahiliyyetin fitnesi, ilmî imkânlarının ve imâlâtının pek çok oluşundadır. Zahren hayır olduğu görünen ve insanları aldatan pek çok şeylerin hayatı kolaylaştırmasıdır ki, insanlar yeryüzünde hayır ve bereketin yayıldığını ve her şeyin yolunda olduğunu sanıyor. Çünkü bunlar —oynayan oyunlardan ve şeytanî taktiklerden bîhaber olduklarından— içinde bulundukları kötü durumun içyüzünü anlamıyorlar. Bunlar bu oyunları ve gerçek hayatlarında meydana getirdiği fesâdı anladıkları vakit yeni cahiliyyetin yaygaralar kopararak propagandasını yaptığı bu cüz'î hayır ve adâletin kendilerine tasadduk edilen kırıntılardan başka bir şey olmadığını ve bütün dünyayı saran şer tufanının dalgaları ortasında bocaladıklarını görecekler.

Evet, bunu anladıkları gün, kendilerine ve hayatlarına tahakküm eden şer unsurlarının kuvvet ve cebbirutunu ve sürüklendikleri uçurumun ne kadar korkunç olduğunu idrâk edecekler.

Her tarafı saran bir lânettir bu!...

Bu, yeni cahiliyyeti savunanların zannettikleri gibi sırf ahlâkî bir inhitat değildir. Bunlar, cahiliyyetin kötülüklerini ehemmiyetsiz göstermek maksadiyle ahlâk prensiplerinin bir parça dışına çıkıldığını, fakat diğer sahalarda hayatın normal olduğunu, kemâle eriştiğini ve hattâ insana dehşet veren şahikaya yükseldiğini iddia ederler.

Hayır, hayır bütün hayat sahalarını istilâ eden bir lânettir bu!...

Gelecek fasıllarda, 20. asır cahiliyyetinin vücud getirdiği fesâdın, nasıl her tarafa yayıldığını, si-

yasî, iktisadî, içtimaî ve ahlâkî sahalarda, kadın - erkek münasebetlerinde ve her şeyde yaptığı tahribatı uzun uzadıya izaç edeceğiz.

Burada şu hakikati açıklamak isteriz ki: Bütün tasavvurlar bu şekilde bozulsun da, davranışlar normal olsun, bu imkânsızdır.

Bu hiç olabilir mi?...

Yeni cahiliyyet, günden güne artmakta olan propaganda vasıtalarıyla, insanlar tasavvur âleminde vuku agelen sapıklıkların farkına varmasınlar diye, sürekli gayretler sarfediyor.

Bazı mes'eleler karşısında insanlar, bu Allah'ın emrine muhaliftir, yahut hak ve adâlet böyle icap ettirmez, yahut da ahlâk kaidelerinin dışında kanaatiyle şüpheyi düşerlerse, cahiliyyet —vakit geçirmeden— sahip olduğu bilûmum yayım vasıtalarıyla harekete geçerek yaygaralar koparır.

«Efendim, buna medeniyet derler... Bu ilericiliktir... Bu asır, bunu icap ettirir... Sen bunu bilmez misin? Medeniyetten haberin yok mu? 20. asır zihniyetiyle yaşamıyorsun!... Nedir? Sen mürteci misin?... Vah vah! Ne felâkettir bu!... Sakın ha!!... Dünyada her şey muhtemeldir. Fakat 20. asırda senin geri kalı olmana imkân yoktur...»

Yeni cahiliyyet, sahip olduğu matbuat, radyo, sinema ve televizyon gibi yayım vasıtalarıyla, insan hayatını cehenneme çeviren ve kitle halinde çalışan şer unsurlarının cihana yaymakta oldukları kötülüklerin içyüzünü açığa vurmak için sarf olunan bütün gayretleri akim bırakmaktadır.

İrtica...!

İnsanları hak yola dâvet eden her insanın üzerine çevrilen en amansız silâh, cahiliyyetin elindeki en kuvvetli sindirme âleti.

Medeniyet!...

Hayır ve faziletleri, hak ve adaletleri baltalamak için seferber edilen unsurların kullandıkları silâhların en müessiri, cahiliyyetin güvendiği en kuvvetli silâh...

Evet, cahiliyyet nazarında, hakka davet gericilik-tir. Hakkı baltalamak ise medeniyet ve ilericilik.

Çok tehlikeli ve korkunç olmasına rağmen, cahiliyyet bununla da kalmıyor basit gibi görünen bu meseleyi muğlâk bir hale sokuyor; Hakla bâtıl karışıyor, mazlumlar, adâletin gölgesinde yaşadıklarını; aldatılanlar doğru yolda olduklarını, kötülüğe uğrayanlar da, refah ve saadet içinde yaşadıklarını sanıyorlar.

Şeytanlık, kurnazlık, kötülük ve kuvvet bakımından 20. asır cahiliyyeti gibi, beşer tarihinde hiç bir cahiliyyete raslanamaz. Fakat böyle olmasına rağmen hakikatin açıklanması pek güç olmayacaktır. Çünkü, bugünkü durumun vezni ve sikleti varsa, hakkın da vardır.

Herhangi bir cahiliyyetin —kuvveti ne olursa olsun— ilelebet hak ve hakikatleri insanlardan gizlemesine imkân yoktur. Şu bir hakikattir ki, bugün beşeriyet bilfiil cahiliyyetin kâbusundan ayılmak üzeredir. Muhtelif cemâatlerden birçokları, insan hayatında, cahiliyyetin meydana getirdiği muazzam kötülükleri sezmeğe başlamıştır. Fakat bu mukaddes vazifeyi yerine getirmek kolay olmayacaktır. Kolay olsa da, süratle tesirini gösteremiyecektir. Hakkı bâtıldan ayıran savaşlar ve bu yolda sarfolunması beklenen gay-

retler, cahiliyyetin büyüklüğü ve taşkınlığı nisbetinde olmalıdır.

Bilinmesi ve inanılması gereken bir hakikat var ki, o da: Bâtılın büyüklüğü, bâtılı hakka, şerrin büyüklüğü de, şerri hayra tebdil edemez.

Bu hakikate inanç içinde, yeni cahiliyyetin tasavvur âlemlerinde ihdas ettiği fesadı izah ettiğimiz gibi —yine aynı inanç içinde— tatbikat sahalarında, davranışlarda ihdas ettiği fesat ve tahribatı izah etmeğe çalışacağız.

Tasavvur âleminde vukua gelen fesat, insanın, ilâhlık hususiyetlerini, kâinatı, hayatı, insanı ve insanlar arasındaki münasebetleri tasavvurlarına şamil olmuştur. Davranışlarda hasıl olan fesat da, siyasî içtimaî, iktisadî, ahlâkî, cinsî, fennî ve bütün hayat sahalarını ihata etmiştir.

Gelecek bölümlerde bunları teker teker izah edeceğiz.

SİYASETTE FESAT

Bu asır hürriyet asrıdır (!) Bununla beraber tarih, diktatörlüklerin en şenisine bu asırda şahit olmuştur.

Bir zamanlar Avrupa'da hükümrân olan zâdeganlar rejimi idi. Geniş topraklarda çalıştırılmak için insanları köleler haline getirmişti. Şöyle ki: Toprakta çalıştırılan kimse —köle— kendi isteğiyle çalışmakta olduğu toprağı terkederek başka topraklarda çalışmazdı. Bu onun hakkı değildi. Bu işe cür'et eden kaçak sayılır. Kanun kuvvetiyle terkettiğı toprağı tekrar sevk edilirdi. Bu bir cinayet itibar edildiğinden bîçare insan, kızgın demirlerle dağlanır ve kendisine kaçak damgası vurulurdu. Çünkü, bu bir köle gibi topraklarında çalıştığı asılzadeye —küçük ilâha— karşı isyan sayılırdı.

O devirlerde köleleştirilen insana, asılzade tarafından küçük bir toprak parçası tayin edilir ve bu yolla maişeti temin edilmiş olurdu. Bu topraktan faydalanırdı, ama, tam bir tasarruf hakkı kendisine tanınmazdı. Onun hali, otlukta ayaklarından bağlı sağım hayvanlarının haline benzerdi. Bağlı bir hayvan nasıl ki muayyen bir dairenin sınırlarından çıkamazsa, o devrin insanı da —kölesi de— böyle idi.

(Raşit Elbiravi) telif ettiğı (Sosyalizm) adlı eserinde şöyle diyor:

«Derebeylik, istismar ve intaç sistemidir. Onu başkalarından ayıran hususiyeti, daimi tebaiyettir.

Bu nizam gereğince, sırf kendi emeğiyle mal istihsal eden kimse, efendisine muayyen vergiler ve hizmetler takdim etmeğe mecburdur.

Derebeylerin hüküm sürdüğü devirlerdeki cemiyeti, iki zümreye ayırmak suretiyle, durumu daha iyi aydınlatmış oluruz.

1 — Büyük toprak sahipleri.

2 — Ziraatle iştigal eden muhtelif zümreler. «Köylüler, toprak işçileri ve köleler». Bunlar yaşayabilmek için, küçük toprak parçalarına sahip olurlar ve ellerindeki âletlerle hisselerine düşen toprakları ekerlerdi. Ayrıca, evlerinde alelâde ziraat edevatı yaparlardı. Bunun karşılığı olarak, asîlzâdenin arazisinde hem hayvanları, hem kendileri ellerindeki âletlerle, haftalık meccani hizmetlerde bulunurlar; ziraat mevsimlerinde de ayrıca, asîlzâdenin yardımına koşmağa mecbur tutulurlardı. Bundan başka, bayramlarda —düğün gibi— bazı münâsebetlerde, efendiye hediyeler takdim ederlerdi. Ayrıca, derebeylerin üzümlerini sıkarak ve buğdaylarını öğütmek bunlara aitti.»

«Asîlzâde, hükûmet ve kaza işleriyle meşgul olurdu. Yani, emri altında olan mîntıkada siyâsî ve içtimâî hayatı kontrol eden, hep o idi.»

«Fakat bu nizam gölgesi altında sırf kendi emekleriyle mahsul alan insanlar —daha sonraları anladığımız mânâda— hür değillerdi. Herhangi bir insan elindeki toprağa tam bir mülkiyetle sahip olamadığından, onu satamaz, bağışlayamaz ve ardında kalan evlâtlarına bir miras olarak bırakamazdı.

Asîlzâdenin arazisinde istemiyerek ve menfaatleri hilâfına çalışmağa mecbur tutulan her insan, mik-

tarı belli olmayan vergiler ödemek suretiyle tebaiyet vazifesini ifâ etmiş olurdu. Toprakla beraber satılır ve aynı toprakta kalmağa mecbur edilirdi. İşini terk ederek başka bir efendinin hizmetine giremezdi.

Demek ki bu insan, eski çağlardaki köle ile, yeni çağın hür ziraatçisi arasında bir halka idi.

Orta çağlar cahiliyyetinde, kilisenin de desteklediği ve himaye ettiği, Avrupa'da yaşanan çirkin hayat şekli işte bu idi.

İslâm devletleri siyasî ve iktisadî sahalarda bazı hatalar işledikleri halde, islâm âlemi hiç bir devirde böyle çirkin bir hayat şekli yaşamamıştır. Çünkü, islâm âleminde hükümrân olan ilâhî kanunlar, Roma kanunlariyle hükmeden böyle kâfir ve zalim rejimlere —isiâm âleminde— meydan vermemiştir.

Artık bir zaman geldi ki, zâdeganlar rejiminin pek yakında yıkılacağını haber verdi. Evet yıkılacaktı ama, bu, Avrupa vicdanının, yapılan zûlûmlerden rencide oluşundan değildi. Çünkü, cahiliyyetler vicdanî hislerden tamamen mahrumdurlar. Fakat —tarihî, maddî cepheden tefsirin gerektirdiği gibi— makinenin icadiyle yeni bir devrin başlaması, köhneleşen derbeyliğin yıkılmasına sebep olacaktı. Maddî tahavvül icabı yeni beliren ve süratle yükselen zümre —maddî kuvveti zayıfladığı için— itibardan düşen eski zümrenin mezarını kazacağı muhakkaktır. Tarihi maddî cepheden tefsir eden zebaniler nazarında, zümre menfaatine vukua gelen böyle bir değişiklikte hak ve adâletin yeri yoktur.

Zâdeganlar rejimi, zulmü yüzünden yıkılmamıştı ve bu yüzden yıkılmaması lâzımdır. Fakat o, tarihte maddî devrini ifâ etmişti ve bunun için yıkılmağa mah-

kûm edilmişti. Yıkılan rejimin yerini alan herhangi bir rejim zulmû kaldırmak için değildir ve böyle olmaması da lâzımdır. Fakat o, sırf sınıf menfaatine, tarihin vücuda getirdiği yeni devrin başlamasıyla ortaya çıkmalıdır.

Tarihî maddecilik, verim usullerinin değişmesinden zuhur eden yeni iktisadî devirle, bu devre hükmeden istismarcı zümreyi birbirinden ayırmamaktadır. Yeni sınıf, yeni devrin efendisi demektir. Çünkü —amelî hayatta ve felsefî görüşlerde— insanlar cahiliyyette oldukları için ilâhî prensiplere değil, heva ve heveslere tâbi olurlar. Bunun bir neticesi olarak da, hâkimiyet ve otorite, servet ve kuvvet sahibi olan istismarcı zümrenin eline geçer; ve böylece istibdad ve zulüm, tarih boyunca devirden devire intikal eder.

Fennî keşifler sebebiyle istihsal usullerinde hasıl olan yenilikler gereğince, bir halden başka bir hale intikal eden iktisadî durumda, —cahiliyyet nazarında— muayyen bir sınıfın, diğer zümreleri istismar etmemesine imkân yoktur. Çünkü, bunlar —sürekli cahiliyyetlerinde— ilâhî nizam nedir, nasıl hükmeder ve dünya işlerinde hak ve adâlet ne demektir, bilmezler. Bunu, ömürleri boyunca hiç tatmamışlardır.

İktisadî hayat nasıl olursa olsun, hak ve adâletle ilgisi yoktur. Çünkü, —hak ve adâlet— muayyen bir devire mahsus değildir. Bunlar iktisadî, siyasî ve içtimaî hayat şekilleri için değil, insanoğlu için biçilmiş kaftanlardır. İnsanın erişeceği gelişme ve tekâmül devirleri ne olursa olsun.

Hülâsa, makinenin doğumuyla, Avrupa derebeylikleri yıkılmış ve toplumda yeni bir hayat şekli baş göstermişti. Fabrika ve imâlathanelerde işçilere ihti-

yaç vardı. Bunları ancak köylerden celbetmek mümkündü. Köylüleri toprağa bağlayan derebeyliklerin yıkılmasını zarurî kılan da bu faktör idi.

Köylüler toprak esaretinden kurtuluyorlar, köylerden şehirlere akın akın göç ediyorlar ve yeni iş sahalarında çalışıyorlardı (1).

Artık insanlar asırlarca köle gibi çalıştıkları toprakları terkederek şehirlerin hür hayatına kavuşmuşlardı.

İlk önceleri böyle olduklarını sanmışlardı!!

Esâret zincirlerini kırdıkları için, tam bir hürriyet havası içinde istediklerini yapabilecekleri kanaatinde idiler. —Bir cahiliyyet devrinden başka bir cahiliyyet devrine geçerlerken— yolları üzerinde pusu kuran ve kendi ayaklarıyla gelerek teslim oldukları yeni esâret zincirlerinin, ne olduğunu henüz bilmiyorlardı.

Tarihî maddeci tefsir, şöyle diyor: «Makinen'in vücade getirdiği yeni tabaka ve verim sisteminin derebeylikten kapitalizme tebeddülü, yeni esâretlere yol açmıştı. Boyunduruk zincirinin halkaları yavaş yavaş daralıyor, insanları boğuyordu.»

Maddî tefsir işin zahirine bakarak yeni esâret sebeplerini bu şekilde tahlil etmişti. Halbuki —iyi dü-

---

(1) Maddî tefsire göre, bu bir hürriyet sayılıyordu. Halbuki, Avrupa'da 13. Asırda, köylüler zulmü yıkmak için ayaklandıkları zaman, böyle yeni iş sahaları yoktu. Şu halde bu insanın fitratındaki hürriyet aşkından ileri gelmişti. İnsan uzun müddet zulme sabretse dahi, bir günü onu yıkmak için teşebbüse geçeceği muhakkaktır. 13. Asırda köylüler firara başladıkları zaman ortalıkta maddî bir değişiklik yoktu, verim sistemleri de aynı idi. Öyle ise bu hareketlerin sebebi fitrî olan hürriyet aşkından başka bir şey değildi.

şünülürse— anlaşıldı ki, ortalıkta hakikî başka bir sebep vardı ve şuydu; kapitalizm sancağı altında ilâhî prensiplerle hükmetmeyen «yeni cahiliyyet» yıkılan derebeylik devirlerinde de yine ilâhî prensiplerle hükmetmemiş olan eski cahiliyyetin bir devamıdır. Bu gelişen ve başka bir şekilde tecelli eden ihtirasların tâ kendisidir. Bu her cahiliyyette bulunan ve insanlara —madem ki, Allah'ın emirleriyle hükmetmiyorlar— dilediği gibi tahakküm eden zalim kuvvetten başka bir şey değildir. Bu, bir lokma ekmek peşinde koşan fakir kütleleri, istismar eden zebanilerin, kabaran ihtiraslarının bir başka şeklidir.

Müslümanların ilâhî nizamdan inhirafları nisbetinde, islâm âleminde de buna benzer zalim kuvvetlere şahit olunmuşsa da —fesat üzerinde olmasına rağmen— Allah'ın hükümleriyle hükmettikleri için, Avrupa'da olduğu gibi, insan hayatını bir cehennem azabına çevirememişlerdi.

Avrupa'daki meşûm derebeylikler gibisine, islâm âleminde raslanamaz. Bugün, müslüman âleminde intişar etmiş olan fesada rağmen, ilâhî nizama yöneldikleri takdirde; bu nizam eski ve orta çağların derebeylik tuğyanının hızını nasıl kesmişse, bu asırda da zâlim kapiatlizmin hızını kesmeğe kadirdir.

Tekrar Avrupa'ya dönelim; halkaları birbirine bağlı cahiliyyete!!...

Avrupa'da beliren Marxizm cahiliyyetinin tasavvur ettiği gibi, Avrupa'da vukua gelen değişiklik, iktisadî tahavvülün bir neticesi değildi. Fakat değişen kazanç ve intaç sistemlerini istismar etmeyi bilen zalim kuvvet —şer unsuru— zulüm ve istibdadını devam ettirebilmek için, maskesini değiştirmiş ve tarihî tak-

tiklerinden bir başkasını daha yapmıştı. Bunda tarihi bir zaruretyoktu. Bu yalnız o günkü hayat şartlarının tabîi bir neticesi idi. Yahut ancak bir sebepten dolayı böyle olacağı muhakkaktı ki o da; madem ki insanlar ilâhî nizama boyun eğmek istememişlerdi, ezici, zalim ve müstebid başka bir kuvvetin hükmü altına gireceklerinde şüphe yoktu.

Bu yeni yetişen ve süratle yükselen sermayedarlar sınıfıyla, zevâle doğru giden derebeyler zümresi arasında, saltanat kavgalarının vukua gelmesi, selâhiyet ve hâkimiyetin, zalim unsurların eline geçmesini önliyemeyeceği belli idi. Çünkü cahiliyyetlerde, şer unsuru muayyen bir şahıs veya tabaka değildir de herhangi bir zalim kuvvettir. Bu kuvvete kim sahip olursa, başkalarını hâkimiyeti altına alacağı muhakkaktır. Bu yolda muhtelif şahıslar ve zümreler arasında boğazlaşmalar olur; iktisadî şartlar kime yardım ederse, zafer onundur!...

İslâmın zuhurundan önce, Kureyş kabilesi hükmü eline geçirmek için, kendisi gibi dalâlette olan diğer kabilelerle mücâdeleye başlamış —iktisadî şartların yardımıyla —nihayet hâkimiyetini ilân etmiş ve insanlara olmadık zulûmler yapmıştı.

Hâkimiyet, bir zümreden başka bir zümrenin eline geçerken, bunun sebeplerini araştıran cahiliyyet, o günkü hayat şartlarını tahlil eder ve neticeye sadece bu noktadan ulaşmaya çalışır. Fakat bu unsurların yeryüzünde bulunmalarının sebeplerini ve beşeriyetin mukadderatını ne sebepten dolayı ellerinde tuttuklarını tahlil etmek istemez. Şunu iyi bilmelidir ki, eğer insanlar dilerlerse yeryüzünde şer unsurları için hayat yoktur. Çünkü, onların varlığı tarihî icaplardan değildir. Onları icap ettiren sırf cahilî tefsirlerdir.

Sınaî devrin ilk başlangıcında, yeni esâretin —köleliğin— içyüzü henüz pek belli değildi.

İşçiler toprak esâretinden, milletler de derebeylerin zulmünden kurtulduklarını ve hürriyete kavuştuklarını zannediyorlardı. Vukua gelen siyasî ve içtimâî değişikliklerde hürriyet alâmetleri vardı. Bunun adına demokrasi deniyordu. Gerçi, yeni cahiliyyette, nisbî hürriyet ve cüz'î fayda yok değildi. Ve bu sebepten dolayı insanlar, yavaş yavaş zalim bir zümrenin menfaatine, kendilerini zelil duruma düşürmekte olan kuvvetin farkında değillerdi.

Şöyle bir şahıs tasavvur edin: Maddî ve manevî her bakımdan toprağa bağlı olduğu için, çalıştığı toprağı terket me hakkına sahip olmayan; içinde yaşadığı cemiyette, kendisine zorla kabul ettirilen —doğru veya yanlış— bir takım ahlâk kaidelerinin —herkes tarafından yuhlanacağından korktuğu için— dışına çıkamayan; kilisenin zalim otoritesi altında ezilen, fakat dinsizlikle itham olunacağından ve lânetleneceğinden, bu zulme sabretmek mecburiyetinde olan bir şahıs tasavvur edin; bu şahıs, şehir hayatına kavuşarak caddelerinde serbestçe dolaşır, tam bir hürriyet içinde her türlü menhiyat işler ve kilisenin ithamlarına kulak vermiyerek, otoritesinden kurtulduğunu hissedince, şüphe yok ki, kendisinin hürriyete kavuştuğunu zannedecektir.

Şunu da kaydetmek lâzımdır ki; yeni hayat daha önceleri bilinmeyen ve mevcut olmayan bir çok hakikî hürriyetleri ihtiva ediyordu. Yer değiştirme hürriyeti. İş hürriyeti. Taplantı hürriyeti. Söz hürriyeti. Yazı hürriyeti gibi.

İnsan için tanınan bir takım haklar... İtham etmek, tahkikat açtırmak, muhakeme olmak... Ve niha-

yet, Parlamento... Hür seçimler... Millî irade... Milleti temsil eden ve milletin iradesiyle kurulan hükümet...!!!

İnsanın hürriyete kavuştuğundan şüphe etmemeli...!!!

Kapitalizm asrında, yeni cahiliyyetin içinde yaşadığı tatlı hülyâlardı bunlar. Dış yüzü çok güzel, cazip ve mutantan. VASFETMEK KABIL DEĞİL. İlim ve madî gelişme de gelerek, oynanan oyunu tamamlamışlardı.

İnsan yalnız, toprak esaretinden ahlâkî ve an'ânevî kayıtlardan ve kilisenin zalim nüfuzundan değil, cehit ve meşakkatlerden de kurtulmuştu. Parlamenta uzviyet ve teşrî hakkını kazanan insan, artık hayat sahalarında da boş yere enerji harcamıyacak, bedenini yıpratmayacaktı. İlmin icat ettiği makineler insanın yapacağı işleri hem daha iyi, hem de daha çabuk yapıyor, onu hiç yormuyordu. Artık o, daha hafif, süratli ve faaliyetli olacak, harcamadığı enerjisiyle, diğer hayat sahalarına atılacak, mesut ve müreffeh bir hayat yaşayacaktı.!

Bu fasılda, yeni cahiliyyetin meydana getirdiği, içtimaî, iktisadî, ahlâkî ve fikrî sapıklıklardan değil de, sırf mevzuumuz olan siyasetten bahsediyoruz. Her ne kadar hayat realiteleri birbirine bağlı ve girift ise de, yani, sosyoloji, ekonomi, ahlâk ve düşünce bunların hiç biri siyasetten ayrı değillerse de —çünkü insan nefsi ve hayatı bölünmesi kabil olmayan bir bütündür— bu mevzulardan etraflıca bahsedebilmek için, kitabı fasıllara ayırdık ve bu fasılda sırf siyasette hasıl olan fesadı izah ediyoruz.

Kilisenin nüfuzundan kurtulmak için harekete geçen cahiliyyet, siyasî hayatta millî irâde ile hükmedeceğini zannediyordu. Hâlbuki, bunun realitede vücudu olmayan bir hayâl olduğunun farkında değildi. Madem ki ilâhî nizâmla hükmetmiyor, şeytanın iradesiyle hükmetmekten başka yolu yoktu.

«Millî irade» yeni cahiliyyetin dış yüzü ve maskesi...! Şeytanın —zalim unsurun— iradesi, bu meş'um cahiliyyetin iç yüzü ve hakikî çehresi idi...!!

Tarihi maddî cepheden tefsir, cahiliyyetleri tefsir ederken, «servet hangi tabakanın elinde ise, hükümet te onun elindedir. Öteki tabakalar hesabına, sırf kendi menfaatlerini göz önünde tutarak hükmeder» diyor. Bu doğrudur. Seçimler parlamentolar, anayasalar demokrat hükümetler... Bütün bu teşkilâtların ardında gizlenen zebaniler, bilfiil icraî hükm ediyorlardı.

İşin bidayetinde, durumun hakikati açık bir şekilde anlaşılmıyordu.

Yeni cahiliyyette aldatılan iyi kalpli insanlar, hayatın fazilet esasları üzerine kurulduğunu, yükselmekte olduğunu ve insanın şeref ve haysiyetine yakışan bir hale geldiğini sanıyorlardı...!!! Durumun dış yüzü de bu intibai veriyordu. Millet Meclislerinde onları temsil eden şahısları kendileri seçmiyorlar mı idi? Şu halde milletin arzularına cevap verecekleri ve millet için hayırlı kanunlar yapacakları muhakkaktı...!! Fakat ne yazık ki hakikatte devleti idare edenler, kapitalist zebanilerden başkaları değildi...!!

Bugün hakikatler açığa çıkmış durumdadır. Herkesçe malûm olduğundan uzun boylu izahata lüzum yoktur.

Son yıllarda dünyanın her yerinde —her türlü yayım vasıtalarıyla— kapitalizmin iç yüzü açıklanmış,

kötülükleri, tuğyanı, fesadı, hükümetleri sırf kendi menfaatleri için nasıl istismar ettiği ve fakir tabakaların nasıl kanını emdiği öğrenilmiştir. Bu kâfidir kanaatindeyiz.

Hakikî hak ve adaleti yer yüzünde gerçekleştirmek için çalışan ve zalim unsurların elinden beşeriyeti ve hükümetleri kurtarmak için büyük gayretler sarfeden insanlar aleyhine açılan harpler, yapılan tedhişler ve takip edilen korkutma siyaseti herkesçe bilinmektedir. Bu hususta kapitalistlerin başvurmadıkları vasıta kalmamıştır.

Şu basit misâller bu hakikatin daha çok aydınlanması için kâfidir: «1926 da İngiltere'de yapılan umumî grevde neler olduğu hâlâ hatırlardadır. O zamanlar bütün hükümet kuvvetleri harekete geçirilmiş, sermayedarlar grevin kanuna aykırı olduğunu ilân etmişlerdi. Grevi akamete uğratmak için, tankların himayesinde polis kuvvetleri ve ordu birlikleri faaliyete geçmişti. Nakil vasıtalarını kullanmak için üniversite, talebeleri seferber edilmişti. Hükümet, iş adamlarının emrinde olduğunu bildirmiş, matbuat ve radyoları bu işe tahsis etmişti. Sendikaların kapatılacağı ve başkanların hapsedileceği bildirilmişti.» (1)

İşte İngiltere'deki demokrasi; hürriyet ışıklarının bütün cihana yayıldığı ülke...!! 1926 grevinde olup bitenleri İngiliz düşmanlarının ağzından değil, bir İngiliz'den duyuyoruz.

Amerika'da ise, vaziyet daha çirkin bir manzara arz etmektedir. Zorbalardan ve gangsterlerden müteşekkil çeteler, demokrasinin hizmetindedirler...!! Sermayedarların nüfuzuna karşı koymak isteyenleri, ha-

pis, işkence ve icabında katletmek için bu çetelere başvurulmaktadır.

(Harold Lasky) «muasır ihtilâllere bakış» adlı eserinde şöyle diyor:

«Halkın hürriyetine müdahale mevzuunu tetkik için, Amerika Senato Meclisinin, tayin ettiği (Laflout) komisyonunun hazırladığı raporu okuyan her insan, bu müdahalenin halkı ne derece rahatsız ettiğini anlayacaktır. Bu raporun dikkatle okunması lâzımdır...»

«Rüşvet, tecessüs, tehdit, zorbalık, yüksek mahkemeleri ve vilâyetlerdeki ikinci derece mahkemeleri istismar ve daha bir çok gayri meşru şeyleri yapmak, Amerika'da iş adamlarının ve büyük sermayedarların itiyat edindikleri şeylerdir.»

«Büyük sınaî federasyonların ekserisi, sendikacıların fabrikalara muhtemelen yapacakları baskınları önlemek için, otomatik silâhlarla ve göz yaşartıcı bombalarla mücehhez özel kuvvetlere sahiptirler.»

«Şunu da ilâve etmek lâzımdır ki; Amerika'da medenî haklar beyannamesi ilân edildiği vakit, birçok vilâyetlerde bunun hiç bir tesiri olmamış ve tatbik edilememişti. Çünkü, Amerika iş adamları büyük sermayedarlar, Amerika iktisadiyyatına mutlak surette hâkim olduklarından, sahip oldukları nüfuz ve otorite sayesinde bu kanuna karşı cephe almışlardı. Burada ,misâl olarak şu vilâyetleri zikrediyoruz:

Vali (Hag) zamanında (Gersy),
Senatör (Long) zamanında (Leusiana),
(Kalifornia) da (İmparator vadisi.)»

«Kanaatimce, 1940'a kadar demokrasi perdesi altında Amerika iş adamlarının kafalarında Faşizm fikri tamamen yerleşmişti, desek verdiğimiz hükümde mübalâğa etmemiş oluruz...»

Amerika'da durumu anlamak için, yazarların ve müelliflerin şahadetlerine dahi ihtiyaç yoktur Amerika'lı kapitalistlerin zorbalıkları o hadde varmıştır ki, güpegündüz sokaklarda ve caddelerde korkunç cinayetler işliyorlar. Tarihin en garip cinayetlerinden biri sayılan başkan (Kennedy) ni nöldürölmesi, bunun en kuvvetli bir delilidir. Amerika'nın kanlı kapitalistleri, başkan (Kennedy) nin takip etmekte olduğu sulhçu siyasetin, menfaatlerine zarar vereceğini sezdikleri için, bu vahşî cinayeti işlemişlerdir. Çünkü bu siyaset, devletlerarası gerginliği hafifletecek, silâhlanma yarışını durduracaktı. Kapitalistler, silâh yapan fabrikaların durmasından, hiç olmazsa kazançlarının azalmasından korktukları için binlerce insan ortasında başkan (Kennedy) nin canına kıymışlardır.

Ne tuhaftır ki, en geri milletlerde bile görölmeyen bir şekilde, bu fecî cinayet örtbas edilmiş, Amerika halkı aldatılmış ve şimdiye kadar cinayetin iç yüzü aydınlatılmamıştır.

Bundan başka, kapitalizm, ahlâkı bozmak, kitlelerin erzakına tahakküm etmek ve milletleri esir ederek nüfuzunu her tarafa yaymak gibi, daha bir çok kötölükler ve cinayetler işlemektedir.

Ortada açık bir hakikat varsa o da; Demokrasi adını verdikleri nizâm, kapital diktatörlüğüne tahavvöl etmiş ve insanlara zelil eden zalim bir kuvvet haline gelmiştir.

Cahiliyyet, bu kötü durumun ilâhî prensiplerden uzaklaşıldığı için neş'et ettiğine, nedense bir türlü inanmıyor. Zaten o, aslında ilâhî prensipleri bilmez ve tanımaz. Allah'tan ve Allah'ın vahiylerinden daima ayrı olarak yaşar. Dünya olaylarını dar zaviyeden

mütalâa eder. Bundan dolaydır ki, bu olayların ve boğazlaşmaların tabaka menfaatlerinden vukua geldiğini sanarak, madde âleminin mülevves bataklıklarından kurtulamaz.

Hak Tealâ ,rabbanî nizâmında, faiz ve ihtikârı yasak etmiştir. Bunda ne gizli hikmetler vardır, fakat cahiliyyet bunu bilmez, yer yüzünde, menfaatlerde tam bir muvazene hasıl olabilmesi, hayır ve saadetin gerçekleşmesi için ilâhî prensiplere avdet etmekten başka çare yoktur. Adaletin tahakkuku, zûlüm ve tuğyanın ortadan kalkması buna mütevakkıftır.

Bu fasılda, faiz hakkında uzun boylu tafsilât verecek değiliz. Bundan, gelecek fasılda bahsedeceğiz. Yalnız şunu söylemek isteriz ki, insanlığı felâkete sürükleyen, zalim kapital diktatörlüğü, faiz ve ihtikâr olmasaydı, bugün yer yüzünde ayakta duramayacaktı. Çünkü, Allah'ın yasak ettiği faiz ve ihtikâr kapitalizmin bel kemiğidir. Siyasette olsun, iktisatta olsun, beşeriyetin, bu zalim ve nizâmın şerrinden kurtulabilmesi için ilâhî prensiplere dönmesi lâzımdır. Hakikî hürriyet istiyorsa bu yolu ihtiyar etmelidir.

Tarihle beraber, bir kaç adım daha ileri atalım. Kapitalizmin taşkınlığı artınca, insanlar durumun vehametini ve tehlikenin yaklaşmakta olduğunu hissederek, bu zalim rejimle savaşa başlamışlardı. Ama, hâlâ ilâhî nizâmdan uzak, cahiliyyet içinde yaşıyorlardı. Bunun içindir ki, uzun savaşlardan ve türlü meşakkatlerden sonra, kapitalizmin pençesinden kurtulurak, huzur, sükûnet ve emniyet bulacakları nurlu hayata,yani hak ve adaletin menbaı olan ilâhî nizâmın gölgesine sığınarak, refah ve saadete kavuşacakları yerde, pek yakınlarında pusu kuran, başka

zalim bir kuvvetin demir kolları arasında kendilerini bulmuşlardı. Bu kuvvet, demokrasi maskesi altında hakikî yüzünü gizlememiş, fakat daha ilkinden diktatör olduğunu sarahatenilân etmişti. Bunun adı: (Proleterya) diktatörlüğü idi.

İnsanlık ne kazanmıştı? Kanlı mücadelelerin ve büyük fedakârlıkların sonu böyle mi olacaktı?

Evet, Avrupa zalim kapitalizmin pençesinden kendini kurtarmıştı ama, ilâhî nizâmdan uzak, daha zalim ve daha gaddar başka bir kuvvetin (1) eline geçmişti.

Tarihi olayları, sırf maddî zaviyeden tefsir, artık komünizm devrinin başladığını ve bunun tarihî bir icap olduğunu isbat etmek için, sebeplerini ve doğurduğu neticeleri uzun uzadıya tahlile koyulmuştu.

Bu tefsir şöyle diyordu: Proleterya tabakası öteki tabakaları ortadan kaldıracak ve diktatörlüğü altında, asırlardan beri beklenen âlem şumûl ve örnek hayatı, yer yüzünde gerçekleştirecek, beşeriyet ebedî saadete kavuşacaktır...

Hülyadır... Efsanedir bu. Afyon tesiri altında uyuyan bir insanın tatlı hülyalarından farkı yoktur bunun.

Pek tabiidir ki, boğazlaşmalar işçilerle kapitalistler arasında olacaktır. Şüphesiz ki, bu boğazlaşmalar (Frederick)in alaya aldığı ezeli hak ve adaletin yer yüzünde gerçekleşmesi için değil, birbirini nakzeden tarihî ve iktisadî icaplarına baskısı altında cereyan edecektir...!!!

Kapitalizm, bilûmum teşri, icra ve kaza, kuvvet ve organlariyle işçi tabakalarını zayıflatmak ve ez-

mek için çalışıyor. Fakat sonunda —tarihin icap et tirdiği gibi— zafer işçilerindir. Proleterya dikkatörlü-ğünü ikame edecekler. Fabrikalar ve randuman ma-kineleri fertlerin elinden alınarak millete mal edilecek. İstismarcı tabakalar ortadan kaldırıldıktan sonra, Proleterya menfaatlerine hizmet ederek, yeni rejim, bütün cihana hâkim olacak. —Bu rejimle hak ve ada-let temsil edilemiyor çünkü hâkimiyet yine bir sınıf olan işçi zümresinin eline geçiyor.— Bu rejim, takatı dahilinde herkesi vazifelendirecek ve herkesin haya-tî ihtiyaçlarını garanti edecektir ve nihayet devlet mefhumu bile ortadan kalkacaktır. Yer yüzünde kar-deşlik, müsavat, refah ve saadet, hülâsa beklenen hayat gerçekleşti (?) demektir!!...

Efsaneler... Hülyalar... Safsatalar...

Bu mevzu bir tarafa bırakalım da, hakikatlerden bahsedelim. Marx, ile önce komünizmin İngiltere’de yayılacağını ve ilk komünist devletin orada teşekkül edeceğini tahmin etmişti. Çünkü — Mark’ın nazarın-da — İngiltere, o gün sınaî bakımdan Avrupa devlet-lerinin başında geldiğinden, işçilerle, sermayedarlar arasında kaçınılmaz bir mücadelenin başlayacağı ve işçilerin mücadeleyi kazanacakları muhakkaktı. Hâl-buki sonradan bu tahminlerin tamamen yanlış oldu-ğu anlaşıldı. Tatbikatta komünizm, Rusya ve Çin gibi sınaî bakımdan dünyanın en geri ülkelerinde İntişar etmiş ve devletini kurmuştur. Aksine olarak, aradan 80 yıl geçtiği halde, İngiltere’de bir değişiklik olma-mış, kapitalizm idare devam etmiştir. Marx, «bir za-man gelecek delvet mefhumu ortadan kalkacak, kuv-vete başvurulmayacak, insanlar, melekler gibi temiz hayat yaşayacaklar. Herkes kardeş olacak, kimsenin hakkına tecavüz edilmeyecek, dünya bir cennet ola-cak» demişti.

Nerede bunlar? Hani o cennet?...

Tamamen aksine, şimdiye kadar Rusya'da yapılan tecrübelerden umulan neticeler elde edilememiş, henüz 40 yıl geçmeden, Lenin'in ve Stalin'in prensipleri dışına çıkmıştır, son yıllarda fertlere cüzi mülkiyet hakkı tanınmış ve ücretlerde eşitlik efsanesi, ortadan kalkmıştır.

Kollektif çiftliklerden elde edilen hasılatın çok az olduğu yetkililer tarafından açıklanmıştır. Pek yakında fertlere, toprağa sahip olmak hakkı tanınacağı muhakkaktır.

Burada, iktisadî mes'eleleri bir yana bırakalım da konumuz olan siyaset bahsine devam edelim.

Proleterya diktatörlüğünden bahsedelim. Bu hususta bizim konuşmamıza hacet yoktur.

Komünist partisinin 22. ci genel toplantısında, merkez icra komitesinin raporunu okuyan (Khrochov) şunları söylemişti:

«Mabudlaşan fertlere tapıldığı devirde — Stalin devrini kastediyor — Parti ve devlet idaresinde ve iktisadî hareketlerde pek çok suiistimaller ve yanlış işler yapılıyordu. Ani emirler veriliyor, hatalar örtbas ediliyordu. Yapılan çalışmalarda bir korkaklık müşahade olunuyor ve her yeni işten kaçılıyordu. Bu sırada bir çok münafıklar ve dalkavuklar türemişti...»

Stalin öldükten sonra, Rusya matbuatının onu, kanlı diktatör, mücrim ve komünizm prensiplerine ihanet etmekle itham edildiğini ve hain sıfatıyla vasıflandırıldığını hâlâ hatırlıyoruz.

Proleterya diktatörlüğünde yapılan zûlüm o derece kasvetli ve vahşiyanedir ki, bu insan tasavvurunun fevkindedir. — Sayısı bilinmeyen — tevkifler, düşünürken bile tüyleri ürperten vahşiyane işkence-

ler, şekli muhakemeler ki, verdikleri hükümler ya idamdır veya müebbet hapis cezaları. Mabutlaşan şefin iradesine karşı koymak isteyenlere yapılan bu zûlûmler mutad şeyler haline gelmiştir. Devlet idaresinde, her tarafa ölüm saçan ve casusluk esasına dayanan gizli polis teşkilâtı, komünizmin başlıca itimat ettiği organlardan biridir. Fertler sürekli bir korku içinde yaşamakta, insanın şeref ve haysiyeti ayaklar altında çiğnenmektedir. Üstelik bütün bunlar, hür seçimler, millî irade, meclisi mebusanlar, Sovyet meclisleri gibi, haddi hesabı olmayan bir çok ünvanlar altında yapılmaktadır.

Hür (!) matbuata gelince, mabudlaşan eşsiz şefi hayatta iken tebcil ve takdis etmekte, öldükten sonra da yeni şefin emirleriyle, lânetler yağdırmakta ve yüzüne tükürmektedir.

İşte proleterya diktatörlüğünde, siyasî hayat şekli budur! Bu rejim hangi ülkeye girerse bu usuller tatbik olunmakta ve üstelik de normal olduğu ileri sürülmektedir. Zaten yaşayabilmesi için bu usullerin tatbikinden başka yol yoktur.

İyi niyet sahipleri, yahut basit düşünen insanlar, daima her şeye sathi nazarlarla bakarlar, gerçi bunlar, fikren cahiliyyette olduklarından hakikatleri görmek ve müşküllere hal çareleri bulmaktan âcizdirler.

Bunlar ,kapital diktatörlüğü olsun, proleterya diktatörlüğü olsun, bu fasit nizâmlar bir miktar hürriyet ve demokrasi ile sulanarak takviye olundukları takdirde, yer yüzünde iyi yaşamak için aranan en hayırlı nizâmlar oluvoreceklerini zannederler.

Bunlar — dediğimiz gibi — fikren cahiliyyette yaşadıkları için, bu nizâmlardaki, cahiliyyetin ifsat ve tahrip edici asârını göremiyorlar. Bu nizâmlar, madem ki Allah'ın inzâl ettiği hükümlerle hükmetmiyorlar, zülûm ve istibdat esasına dayanacakları muhakkaktır. Bu, öyle, görüldüğü gibi sathî değildir. Ve bir miktar hürriyet ve demokrasi ile tedavi edilmesi imkânsızdır. Fesat bizzat bu niâmların cevherindedir. Kapitalizm'in yaşayabilmesi için diktatör olması lâzımdır, böyle olmazsa yaşayamaz, komünizm de böyledir. İlâhî nizâmdan başkası daima ve şiddetle şer unsurlarının yardımcısıdır. Ve onlara hizmet eder. Bu nizamlar hürriyet ve demokrasi aşılariyle aşılınmak suretiyle elverişli taraflarını yaşatmak, zararlı taraflarını da izâle etmek mümkün değildir. Çünkü bu nizâmlar birer nizâm olarak batıldır. Fesat, idare ve icra organlarında değil, nizâmın kendisindedir. Bundan dolayıdır ki, tedavisi imkânsızdır. — O haddi zatında tedavi olunamayan hastalıklara mübtelâdır — ortadan kaldırılarak, ilâhî nizama avdetten başka çare yoktur.

Her iki diktatörlük, mukaddes savaş halinde olduğundan hürriyetleri kısıtlamanın ve insanlara baskı yapmanın mecburî olduğunu ileri sürer.

Kapitalizm, diktatör olduğunu itiraf etmez; kendisinin yüzde yüz hürriyeti temin ettiğini, milletin irâdesine saygı gösterdiğini ve isteklerine cevap verdiğini iddia eder. Fakat niçin işçileri ve sendikalarını tehdit ettiğini, hakikî hürriyeti savunan kimseleri, neden hükûmetten ve yönetim merkezlerinden uzaklaştırdığını, icabında vücutlarını ortadan kaldırdığını, kendisinden sorarsanız, size şu cevabı verir: «Efen-

dim böyle icap ediyor, çünkü yıkıcı ceryanlarla, yani, komünizmle savaş halindeyiz...»

Komünizme gelince, bu diktatör rejim, kendisine verdiği ilmî mezhep sıfatıyla, her ne kadar diktatörlüğü zımnen itiraf ediyorsa da, son yıllarda, hürriyetleri savunan bir rejim olduğunu ileri sürüyor. Ahaliyi tenkil, muarızları ortadan kaldırmak gibi, irtikâp ettiği cinayetlerin sebebi kendisinden sorulduğu zaman, bunun zarurî olduğunu çünkü, irtica ile, yani, kapitalizmle mücadele halinde olduklarını ve bu metotla mücadeleyi yürütebileceklerini söylerler.

İşte bu şekilde, bloklardan herbiri öteki blokla mukaddes sava şhalinde olduğunu iddia eder ve der ki: «Düşman fırsat kolluyor, elinden gelse bizi bir gün bile yaşatmıyacak, millî menfaatleri hatta milletin selâmetini düşünerek kuvvet kullanıyoruz ve buna mecburuz...»

Görülüyor ki; bu iddialar hiç bir delile istinat etmiyor. Tarihte, böyle iç ve dış düşmanlarla karşılaşan, sırf bugünkü mevcut rejimler değildir.

İslâmiyet doğduğu günden beri, amansız düşmanların hücumlarından bir lâhza bile kurtulamamıştır.

Akideyi, ahlâkı, mefkûreyi, siyasî, içtimaî ve iktisadî teşekkülleri yıpratmak hattâ kökünden yıkmak için sürekli gayretler sarfedilmiştir. Müslüman saflarını bozmak, güvenlerini sarsmak maksadiyle beşinci kol geceli gündüzlü çalışmıştır. Daha bidayette müslümanlara yapılan işkenceler ,aç susuz bırakmalar, siyasî, içtimaî ve iktisadî boykotlar, müslümanları dinlerinden ayırmak için işlenen cinâyetlerin bazılarıdır.

Bütün bunlar, İslâm akidesi henüz yeni doğmakta iken vukua gelmişti. Medine-i Münevvere'de devlet

teşekkülleri başlayınca, mücadele daha açık ve daha kanlı bir vaziyet arzetmeye başlamıştı.

Münafıklar, müslümanlar aleyhine yapılan hareketleri perde arkasından idâre ediyorlar. Mal, silâh, icabında muhariplerle karşı cepheyi takviyeye çalışıyorlardı. Fitneler, kargaşalıklar ve iktisadî buhranlar yaratıyorlar ve bu maksatla müslümanların erzakını ihtikâr, bazen de mallarını müsadere ediyorlardı.

İslâmiyet, nihayet bütün Arap yarımadasında in-tişar etmiş ve birçok ülkelere hâkim olmuştu. Düş-manlar ilk mücadeleyi kaybettiklerini anlamışlardı. Fakat savaşa son vermiyorlar, bilâkis şiddetini artırıyorlardı.

Bizans ve Fars imparatorlukları pusu kurmuşlar bu yeni dini —İslâmı— ortadan kaldırmak için fırsat bekliyorlardı. Nihayet kanlı savaşlar başlamıştı.

İslâmın mukaddes savaşı idi bu... Evet mukad-desti, çünkü, Allah yolunda idi. Onun tevhidini cîha-na yaymak ve adını yükseltmek için savaşıyordu.

Bu sıralarda, islâm âlemi içinde devlet idare şek-linin nasıl olduğunu gözden geçirirsek, bu ilâhî niza-mın ne olduğunu anlamakta güçlük çekmiyeceğiz.

Ömer?... (R.A.)

İslâmı ortadan kaldırmak için bütün imkânlarıyla savaşa giren iki büyük imparatorlukla yapılan sa-vaşların en kanlısı hilâfeti zamanında cereyan eden bu halife kimdi?...

Ömer (R.A.) minber üzerinden cemâate hitap edi-yor:

«Ey cemaat beni dinleyin ve itaat edin.» Selmân el-farisi (R.A.) —dikkat ediniz bu zât Arap değil bir Farıslıdır— Çekinmeden ve tam bir hürriyetle: «Seni dinlemek ve sana itaat etmek üzerimize farz değildir. Tâ ki yaptığın işleri bizebeyân edesin.» (1)

Ömer kızmamıştı. Mutat vekarını muhafaza etmişti. Selmân el-farisiye, «Niçin böyle münazaralarda bulunursunuz, münakaşalara yol açarsınız. Bugün mukaddes bir savaş halinde olduğumuzu bilmiyor musunuz?» gibi sözlerle mukabele etmemiş, fakat tam bir sükûnet içinde hakikati beyan etmişti. Selman El-Farisi, Ömer'e dönerek: «Şimdi emret. Seni dinler ve sana itaat ederiz.»

Hutbe okurken, bir kadın ayağa kalkarak, Hz Ömer'in gittiği yolun hatalı olduğunu söylemekten çekinmemişti. Ömer: «Ömer hata etti, kadın isabet.» demişti.

Fey (2) meselesinde —müslümanların menfaati için— Hz. Ömer içtihadında istikbali gözönünde tutarak, fey'in fatihlere tevzi olunmamasını daha doğru bulduğunu ileri sürünce —aslen Habeşli bir köle olan— Bilâl, şiddetle muhalefet etmiş ve birçok kimseleri safına çekmişti.

---

(1) Müslümanlara Yemen kumaşları tevzi edilmişti. Ömer de ötekî müslümanlar gibi hissesine düşen kumaşı almıştı. Ömer (R.A.) enine boyuna, arslan gibi bir vücuda sahip olduğundan hissesine düşen kumaş, hırka yapması için kâfi değildi. Fakat sırtında yeni bir hırka vardı. Selman El-Farisi Ömer'i sorguya çekmiş, giyindiği hırkanın kumaşını nereden aldığını açıklamasını istemişti. Ömer, oğlu Abdullah'ı çağırarak bu hususta izahat vermesini istedi. Abdullah, ihtiyacı olduğu hırkayı elde edebilsin diye, hissesine düşen kumaşı babasına bağışladığını bildirdi.

(2) Düşmandan harb etmeden alınan mallar.

Ömer, müslümanların menfaatine olan bu içtiha-
dında isâbetli olduğuna inandığı halde, Bilâl'in muha-
lefi karşısında, ancak ellerini semâya kaldırarak «Ey
Allah'ım beni Bilâl'den ve arkadaşlarından sen kur-
tar» demişti.

Yeryüzünde, ameli hayat sahalarında tatbik olu-
nan nizam işte bu idi. Başka nizamlarla mukayese ya-
pıldığı zaman, cahiliyyetlerde, zalim unsurların nasıl
icraî hüküm ettiklerini gösteriyor ve yüzlerindeki mas-
keeri düşürüyor.

Ne safsatadır ki, diktatörlüklerini mukaddes sa-
vaş adı altında cihana zorla kabul ettiriyorlar.

Bu savaş ne mukaddestir, ne şerefli, ne temiz-
dir. Zalim unsurlar sahip oldukları nüfuzu korumak ve
devam ettirmek için bu savaşlara atılmışlardır.

Kapital diktatörlüğü olsun, prolötery diktatörlü-
ğü olsun, bundan başka türlü olmalarına imkân yok-
tur.

İnsanın, insana hâkimiyeti esasına dayanan her
diktatörlük, ancak bu yolu takip edecek ve beşeriye-
ti zelil edecektir. İnsanlık ilâhî prensiplere tâbi olma-
dıkça hiç bir zaman zalimin hükmünden kurtulamıyo-
caktır.

Kapitalizm —hüküm elinde oldukça— sahip ol-
duğu selâhiyet ve otoriteden bir nebze bile fedâ etmi-
yecek, muarızlarına nefes aldırmıyacaktır.

Hakikî hürriyet yoluyla, selbolunan haklarını ge-
ri almak için çalışan tabakaların kuvvetlenmesine hiç
bir zaman müsaade etmiyecek, nüfuzunu sınırlayan
kanunlar yaparak, zayi olan menfaatlerini tekrar ken-
dilerine iade etmelerine meydan vermeyecektir. Bu-
na imkân yoktur. Zira, kapitalizm ancak bu şekilde
yaşayabilir.

Fakat ſu bir hakikattir ki, —Maddecilerin tarihi tefsir ettikleri gibi— insanı ve insan irâdesini hiç itibara almaksızın bu tarihî ve iktisadî icapların doğurduğu neticeler değildir de. Allah'tan uzaklaşmanın bir neticesidir. Bundan ſüphe etmemek lâzımdır. Çünkü, insanlık ilâhî nizamla hükmetmedikçe şeytanın yani ſer unsurlarının tahakkümü altına gireceği muhakkaktır.

İşte kapitalizm, insanlar bidayette, bu zalim nizamın belkemiği sayılan ve Hak Taâlanın yasak ettiği faiz ve ihtikâra gitmeselerdi ve aynı zamanda, servetin ekalliyetlerin elinde toplanmasına —ki ilâhî nizam bunu da yasak etmiştir— Fırsat vermeselerdi, ſer unsurları her tarafı istilâ edemeyecek ve beşeriyetin mukadderatını avucunda tutamıyacaktı. Bugün beşeriyet, bu ekalliyetlerin zulmü altında eziliyor ve bir türlü kurtuluş yolu bulamıyor.

Kapitalizmin zulmü devam edecektir. Ancak O, ſu iki ſeyden biri ile yıkılacaktır. Ya insanlar ilâhî nizamla dönecekler, işte o zaman kapitalizmin ſerrinden kurtulacaklar, yahutta ſartların yardımıyla kapitalizme son darbeyi vuracak olan başka zalim bir nizamla boyun eğeceklerdir (1). Maalesef, yeni cahiliyyette vukua gelen ikincisidir. Çünkü cahiliyyet devam etmektedir. Bu yeni kuvvet ortaya çıkmış ve insanların mukadderatına hâkim olmuştur.

Bu yeni rejim de —hâkim olduğu müddetçe— yaşadığı cahiliyyette, madem ki, Allah'ın emirleriyle hükmetmiyor, sahip olduğu kuvvet ve nüfuzdan bir nebze dahi fedâ etmiyecek, muhaliflerine fırsat vermeyecek, hakikî hürriyet yoluyla kaybettikleri meşru

---

(1) Komünizm.

haklarını geri almak için mücadeleye atılan zümrelerin ve şahısların kuvvetlenmesine meydan vermeyecektir. Evet bu imkânsızdır.

Bundan dolayıdır ki, diktatörlüğün adı, ister kapitalizm olsun, ister proleterya, isterse herhangi bir başka isimle ortaya çıksın, bu —diktatörlük— arızı olan geçici bir şey değildir. Bu zalim rejimler hükümrân oldukça, cahiliyyet semâları insanlar üzerine hürriyet ve demokrasi yağmurları yağdırmayacaktır...

Tarihi sırf maddî cepheden tefsir edenlerin nazarında, en müşkül mes'ele, mülkiyet meselesidir ve bunun doğurmakta olduğu siyasî neticelerdir.

Kapital diktatörlüğü, kayıtsız şartsız ve bütün şekilleriyle ferdî mülkiyeti tanır. Madem ki böyle —kayıtsız şartsız ve bütün şekilleriyle— tedrici olarak büyük servetlere sahip olacak ve otoritesi artacaktır. Serveti sayesinde elde ettiği otoriteyi korumak ve idame ettirmek için de bütün gücüyle çalışacağı muhakkaktır. Kapitalizmin bel kemiği sayılan faiz, her yıl onun servetini kat kat artırmakta ve ihtikâra yol açmaktadır. Bugün kapital dünyasında vaki olan bu değil midir? Bundan dolayıdır ki, bütün salâhiyetler akaliyetlerin eline geçmektedir.

Kapitalizm ekseriyetlerin diri diri kanlarını emdiği ve onları mahvettiğini bildiği için kendilerine hürriyet verdiği takdirde kaybettikleri —gasbolunan— haklarını kuvvet kullanarak kendilerine iade edeceklerini bildiğinden varlığını ve menfaatlerini yaşatabilmek için teşri ve icra organlarını iradesine ram etmektedir. Varlığını ve menfaatlerini yaşatabilmek için bazen, devletteki salâhiyetli organları nüfuzu altına alır,

bazen çetelere başvurur, bazen de, değersiz menfaatlerle ve tanıdığı cüzi adaletlerle insanları aldatır, aynı zamanda onları fuhuş ve menhiyat âlemlerine sürükleyerek yaşadıkları acıklı hayatın farkına varmamalarını garanti etmeğe çalışır. Herkese malûmdur ki, bugün bu rejimin hâkim olduğu memleketlerde fuhuş son haddine varmış ve ahlâkı bozan müesseseler sayılamayacak bir hale gelmiştir... Kokteyller, balolar, her türlü eğlence toplantıları ve ahlâkî inhiiâller.

Bu hususlarda her şahıs tam bir hürriyete sahiptir. İstedini giyer veya çıplak gezer. Cinsî münasebeleri beğendiği şekilde icra eder. Çünkü, şahsî mes'eledir bunlar, kim karışabilir?... Daha bunlara benzer bir çok vasıtalarla, kapitalizm, hâkimiyetini muhafaza etmekte, zulûm ve istibdadını yaşatmaktadır.

Proleterya diktatörlüğü ise, hiç bir surette fertlere mülkiyet hakkı tanımaz. Bunun tabîî bir neticesi olarak da bütün kuvvet ve salâhiyetler halk kitlelerinden alınıyor ve devletin elinde temerküz ediyor. Madem ki; ferdî mülkiyet hakkı yoktur ve her fert devlete muhtacdır, şu halde çaresiz devletin istibdadı altına girecektir, yoksa aç kalır. Bu duruma muhalefet edenler açlıkla terbiye edilir.

Proleterya diktatörlüğünde, devlet reisinin vicdan sahibi munsif ve iyi bir insan olmasıyla, câni, gaddar, zalim ve kanlı bir dikattör olması arasında hiç bir fark yoktur. Matbuatın, devletin başında iken medh ve senalara garkettikleri, öldükten sonra da, lânetler yağdırdıkları devlet reisleri müsavidirler. Çünkü diktatörlük hâkim şahısların kendilerinde değil, rejimin cevherindedir, hâkim kim olursa olsun fark yoktur.

Bu diktatörlük, insanları — daha doğru bir ifade ile insan sürülerini — bir lokma ekmek için boyun eğdikleri derebeylerin ve sermayedarların pençesinden kurtardığını ileri sürüyor... Evet! kurtardı ama, yine bir lokma ekmek için zulûm ve istibdadın daha kasvetlisini bu sürülere tattırdı. Hürriyetlerini aldı, haysiyet ve şereflerini hiçe saydı.

Şu halde değişen sırf müstebit hâkimin ve zalim kuvvetin şeklidir. İnsanlar ise köleler halinde — sürekli cahiliyyette — yaşamakta devam ediyorlar.

Bu diktatörlükte, kütleleri aldatmak ve oyalamak maksadiyle, onlara bazı menfaatler ve cüzi adaletler tanıyor ve yine aynı maksatla onları sefahat âlemlerinde yaşıyor. Bu hususta her iki diktatörlükte müttefiktiler.

Balolar... Danslar... Ahlâktan tahallüller... Cinsi hürriyetler ve her türlü rezaletler...

İşte böylece, — bu diktatörlüklerin hükmü altında — insanlar şüphesiz ki, bazı hakikî hayır ve menfaatlere cüz'i adaletlere ve nisbî refaha nail oluyorlar. Fakat şu bir hakikattir ki, ihsan olunan bu kırıntılarla aldatılıyorlar. Hâlbuki, beşeriyetin şahit olduğu diktatörlüklerin en gaddarı ve en kasvetlisi bu asırda ve bu dünyada hüküm sürmektedir...!!!

Bir taraftan ekseriyetler aldatılırken, öbür taraftan da beşeriyetin mukadderatını, avuçlarında tutan zalim akalliyetler, aşırı zevk ve sêfa âlemlerinde yaşıyorlar.

Kapitalizm diktatörlüğünde — bazen parmaklarla sayılabilen — insanlardan bir grubun sahip olduğu servet ve nüfuz sayesinde sonsuz bir refah ve bolluk içinde yaşadığı ve hayatın safasını sürdüğü herkesce malûmdur. Bunlar, sınaî malları ihtikâr eden milyonerler ve fabrikatörlerdir. Tuğyanları a de-

receye varmıştır ki, başkan (Kennedy)'i öldürmeye cüret etmişler ve bu korkunç cinayeti ,efkâr-ı umumiyyeyi galeyâna getirmekten gizlemeye muvaffak olmuşlardır.

Öte yandan, proleterya adı altında, hüküm sürmekte olan ikinci zalim diktatörlükte, komünist partisi mensupları akaliyet, sahip olduğu kuvvet ve otorite sayesinde, kemali refah ve saadet içinde yaşarken ve bütün dünya niyetlerinden faidelenirken, açlık ve fakirlik eşit bir surette halk kitlelerine tevzi olunuyor...!!!

Bu diktatörlüklerde, bilûmum propaganda ve yayım vasıtaları, gözleri kamaştıran ışıklarını, insan sürülerinden ihsan edilen kırıntılar üzerinde toplıyarak bu sürüler hakkında işlenen çirkin cinayetleri gizlemeğe çalışıyor. Bu cinayetler ki, insanlığı bütün insanî haklardan mahrum etmiş, haysiyet, şeref ve benliklerini ortadan kaldırmış ve onları meralarda otlayan hayvan sürüleri haline getirmiştir. Ne gariptir ki, bu cinayetlere, maddeciler tarihî icaplar ve tabii neticeler diyorlar...!!!

İKTİSATTA FESAT

Geçen bölümde mülkiyet mes'elesine ve toplumun siyasî faaliyetleri üzerinde yaptığı tesirlere temas etmiştik ve demiştik ki: Biz bu mes'eleyi tahlil ederken, cahiliyyetçilerin mantıkî tahlillerde kullandıkları tâbirleri kullanmaktayız. Yalnız düşünce ve telâkkilerimizde bu mantığa tabi olmayacağız. Çünkü, sebep ve neticeleri tersine olan bir mantıktır bu. Daha açık bir ifade ile, bu mantık biri birine bağlı bir çok hakikatleri bir bütün olarak ve insanın gerçek hayatına uygun bir şekilde tahlil etmiyor da, bunları birbirinden ayırıyor. Meselâ: Bu mantık siyasî mes'eleler, sırf iktisadî hayatı tahlil ederken insanı ve insanın düşünce inançlarını hiç itibara almamaktadır. Çünkü — onun nazarında — insanı sevk ve idare eden, içinde bulunduğu iktisadî durumdur. Yani insan iktisadî şartlara tabidir. İktisadî durumsa, insana ve insan iradesine tabi değildir. «İnsanlar içtimaî hayat sahalarında, mecburiyet tahtında, birbirleriyle mahdut alâka ve münasebetler kurarlar. Bu iradelerinin dışındadır... İçtimaî, siyasî ve manevî faaliyetlerinin şeklini tayin ve tehdit eden, maddî sahalardaki çalışma ve verim sistemleridir. Varlıklarını değerlendiren duygu ve iradeleri değil, duygu ve iradelerini değerlendiren ve tayin eden, maddî varlıklarıdır...»

(Marx)

Bundan önce, tasavvurdan bahsederken, cahiliyetin insan tasavvurunda ihdas ettiğ ifesadı izah etmiştik. Bu tasavvur, insanın zati değerini ve müsbet faaliyetlerini itibara almamakta ve — kendi irade ve isteğiyle — istikbali için yaptığı hamleler ve sarfettiği gayretler neticesi, makineyi icad ettiğini inkâr etmektedir.

Tarihi sırf maddî cepheden tefsir edenler bilûmum siyasî, iktisadî ve içtimâî gelişmeleri, makinenin icadına atfederler.

Makinenin icadından sonra, hayatta bu derece değişikliklerin vukua geleceği, onu icat eden bilgilerin hatırlarından bile geçmemiştir. Evet, filhakika, makine insan hayatında çok büyük roller oynamıştır. Fakat bu, maddecilerin «İnsan iradesinin dışındadır» sözlerinde haklı olduklarını ifade etmez.

Bu gelişmeler —ki makine icat olunurken vukua geleceği beklenmiyordu— bizzat insan tabiatine uygun bir şekilde husule gelmiştir. Çünkü, insanda fitrî olan yükselme ve tekâmül etme aşkı, inkâr olunamayan bir hakikattir. Şu halde, makine göklerden inmemiş. Fakat insan onu kendi irade ve isteğiyle icat etmiştir.

İnsan tayyareyi icat ederken, onu bu işe sevk eden hiç bir maddî âmil yoktu. İnsan dünyaya geldiği günden beri kuşlar gibi uçmak arzusunu gerçekleştirmek maksadiyle tayyareyi icat etmişti. Bu arzu ki birçok iptidâî tecrübelerde kendini göstermiş ve nihayet, insanın ilim ve irfanı arzusuna nail olmasını sağlamıştı.

Bir de insanın, bir yerden başka bir yere daha çabuk ulaşma arzusu vardır ki bu da fitrîdir. İnsan bidayette, koşarak, sonra hayvanlar üzerinde bu arzuyu gerçekleştirmeye çalışırken, daha süratli bir va-

sıta keşfetmek maksadiyle tecrübelerine başlamış, tayyareyi ve nihayet füzeyi icat etmiştir.

Tayyarenin icadı, hem savaş, hem de barış zamanlarında, bütün milletlerde, dehşet veren istihalelere sebebiyet vermiştir. Fakat bu insan iradesinin haricinde midir? İnsanın iç âleminin hudutsuz bölgelelerinden gelen arzu ve iştiaklarının bunda hiç bir dahli yok mudur?

Şüphesiz ki, tayyarenin meydana getirdiği kolaylıklar sayesinde insanların birbirleriyle geniş çapta temas neticesi, medeniyetler, fikirler ve idealler her tarafa yayılmış ve imtizaç etmiştir. Bunu tayyare mi yapmıştır? Çok eski devirlerde dahi insanlar bu gayeye ulaşmak için —iptidaî vasıtalarla— çalışmamışlar mıdır? Nihayet tayyarenin icadiyle bunu daha geniş çapta tahakkuk ettirmeğe muvaffak olmamış mıdır?

Tayyarenin kullanılmasıyla, bazı medeniyetler, ötekileri nüfuzu altına almış, yahut savaş yoluyla tamamen ortadan kaldırmıştır. Fakat bu tayyarenin vücuda getirdiği yeni bir şey midir? Eski ve orta çağlarda böyle şeyler vukua gelmemiş midir?

Gerçi tayyare bütün sahalarda beşeriyete yeni imkânlar sağlamıştır. Fakat şu bir hakikattir ki onun sağladığı imkânlar, tâ ezelden beri, insanın nefsinde gizli olan birçok arzularını tatbikat sahalarına çıkarmasına yardımdan ibarettir. Yoksa tayyare, aslında insanda mevcut olmayan —gizli veya aşikâr— yeni bir şey meydana getirmemiştir. Cahiliyyetler ne derlerse desinler bu bir hakikattir.

İşte bu itibarla, biz, yaptığımız bahis ve tahlillerde daima insan varlığını esas olarak kabul ediyor ve

daima her şeye onun zaviyesinden bakıyoruz. Ve onu iktisadiyata değil, iktisadiyatı ona tâbi kılıyoruz.

İktisât dünyasında mülkiyet meselesi baş konuyu teşkil etmektedir.

Nasıl olmalı ve ne neticeler vermeli?...

Maddî tefsir, tarihi devirlerin —maddî icaplar hükmü gereğince— halden hale intikalini, mülkiyet şekillerine atfeder.

Bu, iddia olunan, tarihî icapların ne kadar mânâsız ve uydurma şeyler olduğunu ispat eden birçok tarihî vakalara şahit olduk.

Meselâ :

İslâmiyet yeni prensipleriyle zuhur ettiği zaman, onun zuhurunu icap ettiren hiç bir şey yoktu. Ne zuhur ettiği yer, ne de devir, bunu icap ettirmiyordu.

İslâmiyet köleleri azat etmeyi ve hürriyetlerine kavuşturmayı bir ibadet telâkki etmiş ve bu hususta müslümanları teşvik etmişti. Ortada bunu icap ettiren hiç bir maddî âmil yoktu.

Avrupa'da, İslâmın zuhurundan ancak dokuz asır sonra iktisadî icaplar baskısı altında kölelere hürriyet verilmeye başlanmıştı.

Cahiliyyette, kadına hiçbir kıymet verilmezdi. İslâmiyet onun hürriyetini tanımış, müstakil bir şahsiyet olarak evlenme, boşanma, mülkiyet hakkı ve malik olduğu şeylerde doğrudan doğruya tasarruf hürriyeti vermişti. Halbuki Avrupa birkaç asır evvel çetin mücadelelerden ve kadının ahlâkını tamamen bozduktan sonra, bunları kabul etmeğe mecbur olmuştu.

O gün Arap yarımadasında yaşayan insanlar, kabile hâkimiyetinden veya keyfi idare şeklinden kurtulmak maksadiyle hiç bir hareket dahi yapmamışlardı, islâmın zuhuriyle nail oldukları hürriyeti icap ettiren hiç bir iktisadî sebep de yoktu. Bununla beraber islâm hüküm ve maliye siyasetinde yepyeni umdeier ve prensipler tesbit etmişti. Avrupa ise, henüz 19. asırda mal sahipleriyle diğer tabakalar arasında cereyan eden kanlı mücadelelerden sonra —zahirde— bu umdeleri kabul etmişti.

Evet, islâmiyet insanlığa yeni bir devir açmıştı. Ve o zamanlar bunu icap ettiren hiç bir iktisadî zaruret veya sebep yoktu.

Tarihî ve iktisadî icaplar adını verdikleri şeylerin ne kadar saçma olduğunu aşağıdaki tarihî hâdiseler bizlere açıkça gösterecektir:

Bir zamanlar sanayi bakımından en geri ve derebeylerin hâkim olduğu Rusya ve Çin'de, komünizm yayılmış ve devletini tesis etmiştir. Sinaî sahalarda en ileri bir devlet sayılan İngiltere ise bu âna kadar kapitalizm sistemi ile idare olunmaktadır. Tarihî icaplarına göre ,komünizmin ilk önce bu ülkede yayılması bekleniyordu. Maddecilerin —Başta Marx— tahminleri suya düştü.

Bundan anlaşılıyor ki, yeni cahiliyyette, kapital diktatörlüğünde olsun, proleterya diktatörlüğünde olsun, mülkiyet ve kazanç sistemlerinin bugünkü şeklini alması tarihî bir icap ve zaruret değildir.

Cahiliyetin hükmü altında kapitalizme müsama-ha gösteren, Avrupa, daha önce derebeyliklerin meydana gelmesine göz yummuştu. Bugün kapitalizmin

dayandığı temeller, daha önce —cahiliyyette— derebeyliğin dayandığı temellerin aynıdır ki, o da hudutsuz mülkiyet ve bütün vasıtalarla servet toplama hürriyetidir. Avrupa'nın bunlara müsamaha etmesi tarihî bir icap değildir. Fakat bilfiil vukua gelen budur. Buna bir emrivakî denebilir, işte o kadar... Ortalıkta buna makûl kılan hiçbir müeyyide yoktur. Çünkü, zulüm ve istibdadı icap ettiren hiç bir sebep olamaz.

Kapitalizm cahiliyyetinde vukua gelen değişiklik, zulüm ve istibdat şekillerinin değişmesinden başka bir şey değildir. Evvelce toprak esaretine mahkûm edilen insanlar, şimdi de fabrikalarda kapital esâretine mahkûm edilmiştir. Nasıl ki, zulüm cevheri ve mahiyeti bakımından aynıdır. Zalimlere esâret ve tebaiyetin cevheri ve mahiyeti de böyledir.

İktisadî bakımdan kapitalizm zahiren derebeylikten başka gibi görünürse de, büyük servetlere ve hudutsuz otoriteye sahip olması bakımından ikisi de biridir.

Makine icat edilmişti ama, işletmek için büyük sermayelere ihtiyaç vardı. Bidayette büyük toprak sahiplerini, sanayi sahalarına çekerek, onları kapitalist bir zümre haline getirmek kolay olmamıştı. Çünkü insan neye alışırsa, ondan ayrılamaz. Derebeyler tam bir itminan içinde, sahip oldukları servet ve otoriteyi ve bunları yaşatan usulleri devam ettirebileceklerini sanmışlardı; üstelik de, asırlardan beri kazandıkları bir takım tecrübeler ve bağlandıkları âdetler vardı ki bu sayede zalim otoritelerini ekseriyetlere kabul ettirmişlerdi. İnsanlar onlara boyun eğiyorlardı. Bu bir tarihî icap değildi de, Allah'tan uzaklaşmanın tabîî bir neticesiydi.

Bu itibarla, toprak sahiplerinden değil de, başka kaynaklardan para temin etmek zaruretî baş göstermişti. Yoksa makineleri işletmek mümkün olmayacaktı. Yeni yetişmekte olan kapitalist hareketlerini kuvvetlendirmek maksadiyle, borç paralar vermek zamanının geldiğini hissetmekte, Yahudi murabahacıları gecikmediler. İşte bu suretle, insana dehşet veren faizcilik almış yürümüştü. Zaten tarih kendini bilaliden beri, faizcilik Yahudilerin sanatıdır. Kan gibi, damarlarında dolaşır. Hak Taâla, bu kötü âdetten vazgeçmelerini Tevrat'ta, bildirmiş ve faizi onlara yasak etmiştir. Fakat onlar bu adeti terkedecekleri yerde, bilâkis bütün cihana yaymışlardır.

Tevrat (1) onlara şöyle diyor: **«Kardeşine faizle satma»** Fakat onlar kendi kendilerine, yahut ihtirasları onlara «Senin kardeşin Yahudidir, yalnız ona faizle satma. Ümmilerin ise her yoldan kanlarını emmekte hiç bir mahzur yoktur» diyor.

«Bunun sebebi şudur: Onlar «ümmiler hakkında bize karşı —mes'ul olmamıza— bir yol yoktur» demişler.» (2)

Murabahacı Yahudi, verdiği borcu ve mukabilinde alacağı faizi garanti altına almayı ihmal etmiyordu.

Borç alan da borcunu faiziyle beraber ödeyebilmek ve aynı zamanda kazançtan kendisine büyük bir hisse ayırabilmek için lâzım gelen tedbirleri ve bunu sağlayan icraatı birer zaruret olarak telâkki ediyordu.

İşte bunun içindir ki, kapitalizm, ilk doğduğu günden beri, makûl haddi aşan ve en kolay yollar-

---

(1) Al'î Imran : 75.

(2) El Âraf : 96.

dan büyük kazançlar elde eden bir nizam olarak tanınmıştır.

Bunda tarihî veya iktisadî bir zaruret ve icabiyet yoktur. Çünkü, kapitalizmin, onu destekleyenlerin karşılıklı yardımlaşmalarıyla ve sermaye ortaklığıyla meydana gelmesi mümkündü ve buna engel olan hiç bir şey yoktu. Çünkü, o gün Avrupa camiasında sınaî hareketleri kalkındıracak büyük sermayelere sahip tüccarlar mevcuttu. Bunlar faizi yasak eden ilâhî prensiplere tabi olsalardı, temiz muamele kapılarını açacaklar ve bugünkü kötü duruma sebebiyet vermiyeceklerdi.

Buna zaruret ve icap değil, sapıklık denir. Allah'ı tanımayan cahiliyyet sapıklığı!...

İktisat ve maliye işlerinde, cahiliyyet faize müsamaha göstermiş, hattâ onu desteklemiştir. —Biraz sonra izah edeceğimiz gibi— muamelâtın faiz üzerinden yapılması facianın başlangıcı olmuştur. Fakat bu facianın izahından önce, iktisadî işlerin —cahiliyyetçilerin zannettikleri gibi— haddizatında insan ahlâkından ve manevî inançlarından ayrı olmadığını izah etmeye çalışacağız.

Allah'ın emirlerine aykırı olarak, faizle muamele eden cahiliyyet, daha önce zâdeganlar devrinde, hile, gasp ve tecavüzlere meydan vermişti. Biz bunlara kapitalizmde de şahit oluyoruz. Bu itibarla bu yeni devir, eski devirlerin bir devamından ibarettir. Şöyle ki: Bir lokma ekmek için, köylünün bütün enerjisini toprağa gömen cahiliyyet, şimdi de, yine bir lokma ekmek için, fabrikada işçinin kanını emiyor. Kapitalizm, bu asırda —eskiden mevcut olmayan— hiç bir

ahlâk umdesi, yani, yeni bir ahlâk meydana getirmemiştir. Sanki eski devirler bütün ahlâksızlıklarıyla tâ 20. asra kadar uzanıp gelmişler. Üstelik büyük kazançlar sağlayan faizcilik bu asırda korkunç bir şekilde dünyanın her tarafına yayılmıştır. Demek ki, derebeylik cahiliyyetinin bütün ahlâkıyatı kapitalizmin elinde gelişmiş ve tekâmül etmiştir. Evet şenâati ve inhilâli bakımından kemâle ermiştir!...

Zaferden zafere yolunda devam eden kapitalizmin zulûm ve tasallutu da o nisbette artıyor. Sahip olduğu ilmî imkânlar ona yardım ediyor, muhaliflerini eziyor ve kuvvetlendikçe kuvvetleniyor.

Bu tarihî bir icap değil, sapıklıktır!...

Avrupa kuzey devletlerinde, —cahiliyyette ve birçok şeylerde sapık olmalarına rağmen— kapitalizm karşılıklı yardımlaşma esasına dayanıyor. Çünkü oradaki ırklar bunun böyle olmasını istemişler ve bu isteklerini tatbikat sahalarına koymuşlardır. Bir nizam olarak, kapitalizmin, yardımlaşmalarına engel olamayacağını anlamışlar ve aynı zamanda onları sömürmesine meydan vermemişlerdir.

Zamanla, sermayelerin büyümesiyle büyük imkânlar sahip olunmuş ve kazanç yolları çoğalmıştır. Büyük sermayeler, küçüklerini yutmuşlar veya birleşmeğe mecbur etmişlerdir. Ve böylece ihtikâr başlamıştır. Çünkü, sermayeler bir arada toplanarak muayyen bir sanayide kullanılırsa, bunun, o sınayi sahasına ihtikâr edeceği gayet tabiidir. Böyle muayyen bir sahada ihtisas eden ve ihtikâra hazırlanan bir birlik karşısında, başka sermayelerin rekâbet edemeyeceği muhakkaktır.

Bu ne tarihî, ne de iktisadî bir zarurettir.

Kuzey Avrupa devletlerinde, fertler arasında bilfiil yardımlaşma olduğu gibi, birbirlerine benzeyen müesseseler arasında da aynı şey yapılmış ve birçok sermayelerden kooperatifler meydana getirilmiştir. İstihdaf olunan gaye herkesi faydalandırmak olduğundan ne ihtikâr oluyor, ne de fiyatlara da tahakküm. Zaten sınaî malları satın alanlar ve tüketenler aynı zamanda fabrikalarda hissedarlardır. Bu itibarla zarar ve kâr müşterektir.

Sınaî sahaların gelişmesi ve malların yığılması, sınaî devletleri sömürgeci, emperyalist devletler haline getirmiştir. Çünkü, fazla malları sarfetmek için yeni pazarlara ihtiyaç hissedilmiş, bu da sömürgeciliğe yol açmıştır.

Maddî tarihçiler, buna da tarihî ve iktisadî icap ve zaruretler diyorlar. Halbuki bu çok yanlış bir tefsirdir. Çünkü emperyalizmi doğuran, kapitalizm değildir.

Maddî tarihçiler, tarihte geçen meşhur Roma İmparatorluğunu ne ile tefsir edecekler. O zamanlar kapitalizm yoktu. Buna rağmen Roma İmparatorluğu sömürgeciliğiyle meşhurdur.

Şu halde sömürgecilik, cahilî toplumların sapık ihtiraslarının bir neticesidir. Kuvvete sahip olan cahilî toplumların hepsi bunu yapmış ve yapacaktır.

Şunu da unutmamak lâzımdır ki: Fazla malları sarfetmek için tek çare sömürgecilik değildir. Normal ticaret aynı gayeye ulaştırılabilir. Randımanı azaltmakta, malların yığılmasını önlemeye kâfidir.

Hülâsa; bütün bunlar, kapitalizmin hükmü altında, daha doğrusu kapitalizme meydan veren cahiliyyetin —icaplar adı altında— ortaya çıkardığı şeylerdir. Cahiliyyet bunlardan doğan kötü neticelere göz yumuyor ve bunları birer zaruret diye vasıflandırıyor.

Onu doğru yola yöneltmek, zulûm ve tasallutunu önlemek veya hızını yavaşlatmak mümkün değildir.

Beşeriyet, hak yolunu seçerek, Allah'ın nizamına avdet etseydi, tedrici bir surette bu sapıklıkları düzeltmek mümkün olacak ve kötü neticeler önlenecekti.

«Eğer o memleketler ahalisi iman edip de tuğyan ve küfürden sakınsalardı, muhakkak ki üzerlerine gökten ve yerden birçok bereketler inerdi.» (1)

Daha sonra cahiliyyet ferdî mülkiyeti ilgâ etmekle başka bir sapıklık daha işlemiş oldu. Muvazeneyi tamamen kaybeden cahiliyyet yeryüzünde ferdî mülkiyetlerin fesada sebebiyet verdiği vehmine kapılmıştı. Öyle bir cehil içinde idi ki, insan tıynetinin bozulduğunu fark edemiyordu. Her şeyden önce onu ıslah etmek lâzımdı ve onun ıslah olması ve felâha kavuşması için ilâhî prensiplere dönmekten başka çare yoktu. Evet, kendi hakikatini, varlığını teşkil eden parçalarını, enerjilerini, kâinatta ve hayatta lâayık olduğu yeri, insanın anlayabilmesi için ilâhî nizama avdet etmesi şarttı.

Cahiliyyet —tarihi maddî cepheden tefsir ettiğinden— iktisadiyatın, insanı sevk ve idare ettiğini zanneder. Ona göre iktisadî mes'eleler tanzim edilirse insanda —hariçten müdahaleye lüzum kalmadan— kendi kendine islâh olacaktır. Çünkü, otomatik bir hâl arzeden zaruret ve icaplar gereğince, hayat seyratibiinde devam edecekler ve bundan doğacak olan neticelerde tabii —normal— olacaktır. Yani, ferdî mülkiyet hakkı ilgâ edildiği zaman her şey düzelecektir!...

---

(1) El Araf: 96.

Bu bir ilim veya felsefe değil, bir cahilliyyet hamakatidir. Bu, derebeyliğin ve kapitalizmin iğrenç istismar ve tasallutunun yarattığı menfi tepkinin bir neticesidir. Taassup, intikam hissî ve indifaî hareketlerden doğmuştur bu. Buna bir de insanın iç âlemini ve insanın hayatta varlıklarla ve diğer insanlarla muamelât şekil ve usullerine karşı cahil ve idraksizliğini ilâve edersek bu hamakâtin ne büyük olduğunu anlamış oluruz.

İktisadiyatın zati değeri ne olursa olsun, insan hayatında nancak bir cüzdür. Evet, çok mühim ve müessir bir cüzdür. Fakat onu hayatın kendisi ve tek müessir olarak telâkki etmek doğru değildir.

Yeni cahiliyyet (Garpta kapitalizm, şarkta komünizm) iktisadî meselelere, insanın diğer kıymetleri hesabına, o kadar önem vermiştir ki, bu insan hayatında çok tehlikeli bir muvazenesizlik vücuda getirmiştir. Bunun en mühimi, insanın insaniyeti zayi olmuş ve bir makineye benzetilmiştir. Artık insan, insanî ölçülerle değil de, madde âleminde yaptığı incata göre, değerlendiriliyor.

Zaten umumun muvazenesi bozulan cahiliyyetin bir de tek çare zannettiği ferdî mülkiyetin ilgası, cahiliyyetçilerinin hayâllerinde yaşattıkları semereleri verememiştir. Onlar, mülkiyetin ilgasını dünya cennetinin anahtarı sanıyorlardı.

Bu sapık cahiliyyet, beşer fıtratiyle delice savaşmış ve ondaki temellük arzusunu öldürmek için büyük gayretler sarfetmiştir. Üstelik de temellük arzusunun insan fıtratından olmadığını ileri sürmüş, bu varlıkta böyle bir arzusun bulunduğunu inkâr etmiş ve bunun derebeylik ve kapitalist topluluklardan kendisine arızî bir şey olarak intikal ettiğini ispat etmek için uzun ilmî münakaşalara koyulmuştur. Belki de

ikna kudretinden mahrum olduğunu hissedince, biraz daha ileriye giderek, mücadeleyi kökünden kurutmak ümidiyle insan varlığında fıtrat diye bir şeyin mevcut olmadığını ortaya atmak cüretinde bulunmuştur.

Marx'ın ve ona tâbi olan birçoklarının dedikleri gibi, insanın fitrî arzulardan ve bilhassa temellûk arzusundan azade olarak doğduğunu, bu kötü tohumları saçanın toplum olduğunu ve beşeriyetin bedbahlığına sebebiyet veren bu tohumların kurutulmasının gerektiğini iddia etmiştir.

Hatıra gelen birçok sorular, niçin cahiliyyetçiler kendilerinden sormuyorlar?

Meselâ:

Toplum niçin bu yolu takip etmiş? Toplum nedir? O, insandan başka bir şey midir? Evet, belki fertlerle toplum arasında bazı ayrılıklar olabilir; belki, toplumun kendine has özellikleri vardır... Fakat o, insanlardan meydana gelmiyor mu? Marx'ın ve Durkheim'in «toplum kendini ferde zorla kabul ettirir, iyilik ve kötülük tohumlarını, farkına varmadan ve iradesi dışında, ferdin nefsinde eker.» iddialarını, bilfarz kabul etsek bile, insanın fert olduğu nasıl iddia olunabilir? Toplum?... İnsanî toplum değil midir? Yoksa o insanoğullarından başka bir cins midir?...

Cahiliyyetçiler, insan fıtratındaki, ferdî mülkiyet arzusunu öldürmeğe çalışırken, bu soruları ortaya atmamışlar ve iptidâî insanın, ferdî mülkiyeti bilmediğini istihsal edevatının ve istihsal olunan malların, aralarında müşterek olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Onlarca; ilk mülkiyet, ziraatin inkişafıyla meydana gelmiş; bunun bir neticesi olarak da, insanlar toprağı, ziraat âletlerini ve kölelik devirlerinde birbirlerini istimlâk etmişler, bundan da derebeylik vücade gelmiş ve nihayet kapitalizm doğmuştur.

Cahiliyyetçiler, biraz mantıkî düşünseler hakika-
tin ne olduğunu anlayacaklar.

İptidaî devirlerde istimlâk olunması mümkün olan
şeyler nelerdi? Bıçağa benzeyen keskin bir taş par-
çası mı? Ona sahip olan ne kazanırdı? Bu taş parça-
sı ki, ancak, tırnakların ve dişlerin parçalayamadığı
çiğ et parçasını kesmek için kullanılırdı: Çiğ bir et
veya bir balık nasıl istimlâk olunabilirdi? Eğer insan-
ların ihtiyaçlarından fazla ise kokar, bozulur ve yen-
mesi mümkün olmazdı. Öyle ise neden bir müddet
saklanacak ve nasıl muhafaza edilecekti? Bu itibar-
la, o devirlerde mülkiyet meselesi esasında bâtil olu-
yor. Çünkü istimlâk olunmaya değer hiçbir şey yok-
tu!

Sonra, iptidaî cemiyetlerde bazı şeylere malik ol-
mak için mücadelelerin vukua gelmediğini, cahiliy-
yetçiler —şüphe götürmez bir şekilde— ispat etmiş-
ler midir?

Meselâ: Muayyen bir kadını elde etmek için ca-
navarlar gibi boğuşmuyorlar mıydı? Farzedelim ki âşi-
ret reisi, veya güçlü kuvvetli bir delikanlı beğendiği
güzel bir kadını yanında alakoymak ve ona sahip ol-
mak istemez miydi? Kabile reisi başına oturttuğu bir
tüyle, kendini başkalarından ayırmaz mıydı? Bu tüye
sırf kendisi malik olur ve başkalarının onu kullanma-
sını yasak ederdi. Gerçi bunlar kıymetsiz mülkiyetler-
di. Fakat mülkiyetti. Hem de ferdî mülkiyet .İptidaî de-
virlerde yaşayan insanların seviyeleriyle mütenasip,
istimlâk olunması mümkün olan şeyleri temellûktü
bu!...

İnsanlar zaman geçtikçe terâkkî etmişler, ruhî
bakımdan biraz daha olgunlaşmışlar, maddî imkânla-

ra ve ilmî kudretlere sahip olmuşlardı. Bunun bir neticesi olarak toprak ve istihsal edevatı gibi hayatî şeyleri, daha geniş çapta temellük etmeğe başlamışlardı.

Sonra sapıttılar!...

Bu sapıklık temellük ettikleri için değildi. Çünkü daha önce, ruhî, maddi ve ilmî seviyeleri çevresinde temellük ederlerdi. Sapıklıklarının başlangıcı toprak ve istihsal edevatının mülkiyetini öğrendikleri zamana tesadüf etmemiştir. Sapıklık da, beşeriyet gibi kâdimdir.

Bir kadını veya âşiret riyâsetini, yahut reisin başını süsleyen bir tüyü elde etmek için beşeriyet ezel-den beri boğuşagelmiş, fertlerle, topluluk arasında çatışmalar olmuştur. Cahiliyyetler bilek kuvvetiyle elde edilir, kim kuvvetli ise savaşı o kazanır ve hâkimiyetini ilân ederdi.

Demek ki, sapıklığın sebebi temellük değil, şehvet ve ihtiraslar idi. İnsanlar, ihtiraslara esir olmaktan bir türlü kurtulamıyorlardı.

İhtiras, beşeriyetin doğumundan bugüne kadar sapıklığın tâ kendisidir.

Sapıklık muayyen bir devire has değildir. Ve hiçbir zaman kendini zorla kabul ettiren bir kuvvet veya beşer hayatında değişmeyen, yani muayyen bir hal üzere kalan bir şey de değildir. Onun herhangi bir devirde beşer hayatında vukua gelmesi muhtemel olduğu gibi, itidâl ve istikametinde vukua gelmesi muhtemeldir. Bu hususta eşittirler. Bunlar doğrudan doğruya tabiatında, hidâyet ve dalâlete istidadı olan ve yapılan yönetime ve istihdaf olunan gayeye göre inhiraf veya itidâli kabul eden, beşer fıtratına racidir.

Şu halde, tarihi sırf maddî cepheden tefsir edenlerin «Ferdî mülkiyet ziraatin inkişafıyla başlamıştır...

Sapıklığın sebebi mülkiyettir...» iddiaları, insan tabiatından bîhaber olan cahiliyyet efsanelerinden biridir. Bütün tarih boyunca, Ferdî mülkiyet vardı. Ve başlı başına sapıklığa sevkeden bir âmil de olmamıştı; O, ancak tarafsız bir iktisat şeklidir. Hayra yönetildiği vakit, yapıcı, ilerletici, müsbet bir unsur, şerre yöneltildiği vakit ise, yıkıcı, tahrip edici ve geriletici menfî bir unsur olmuştur.

Derebeyliğe ve kapitalizme yol açan, ferdî mülkiyet değildi. Bundan hiç şüphe etmemek lâzımdır. (Yukarıda da izah ettiğimiz gibi) bunları meydana getiren ihtirastır. O ihtiras ki, insanları istipdadı altına almak ve onlara tecavüz etmek için ferdî mülkiyeti kendisine âlet etmiştir. İşte çok eski devirlerden bu yana beşeriyetin sapıklığı bu noktada gizlidir.

Marxizm cahiliyyeti, fesat ve sapıklığın Avrupa cahiliyyetinde yaşayan insanlarda değil de, ferdî mülkiyette olduğu vehmine kapılarak, ferdî mülkiyeti ilgâ etti. O zamandan beri yapılan tecrübelerden elde edilen ilmî neticeler nedir?...

Marxizm, ferdî mülkiyetin ilgasiyle insandaki tassallût ve tecavüz şehvetini ortadan kaldırıabilmiş midir?

Bu سوالin cevabını (Khrochof)un ağzından dinleyelim. Khrochof sâbık liderleri olan Stalinî şöyle vassıflandırmıştı: «Stalin tarihte geçen diktatörlüklerin en kanlısını temsil eden, mücrim ve canavar ruhlu bir diktatördü...»

Ferdî mülkiyet ilga edilmişti ama, ilâhî nizâma teslim olmayan cahilî insandaki sapıklık bakî kalmıştı.

Bu sapıklığın bir neticesidir ki, geçen fasılda, siyaset babında bahsettiğimiz en gaddar ve en iğrenç diktatörlükler yeryüzünde hüküm sürmüştür. Bu dik-

tatörlükler ister mabutlaşan şefler —zalim canavarlar— tarafından yapılsın, ister bizzat rejim diktatörlüğü olsun, fark yoktur. Bunlar, insanların şeref ve haysiyetlerini —bir lokma ekmek uğruna— ayaklar altına almışlar ve ellerinde temerküz eden kuvvet ve otorite sayesinde devletleri bile kendilerine boyun eğdirmişlerdir.

Bu cahiliyetteki sapıklıklar, muvazenesizlikler kompleksidir.

İktisadî meseleleri bütün insanî değerlerden üstün tutması, yalnız iktisadî değil, bedenî, aklî ve ruhî bütün faaliyetlere şumulû olan insan hakikatini itibara almaması bu muvazenesizliklere sebebiyet vermiştir. Bu faaliyetler ki, asalet ve tesirleri bakımından insan varlığında çok büyük rol oynarlar.

İkinci muvazenesizlik ise, mülkiyet meselesinden meydana gelmiştir. Kapitalizm, kayıtsız şartsız ve bütün şekilleriyle ferdî mülkiyeti desteklerken, komünizm bunu tamamen ilgâ etmiştir.

Komünizm, bir inanç ve bir prensip olarak her ne kadar ferdî mülkiyeti tamamen ilgâ etmişse de, hayat realitelerinin ve beşer fıtratının baskısı altında, Marx'ın ve Lenin'in koyduğu nazariyelerden esaslı bir şekilde uzaklaşılmağa başlanmış, bir nevi ferdî mülkiyet ve işçi ücretlerinin farklı olması kabul edilmiştir. Khrochof'un da açıkladığı gibi, iyi neticeler vermeyen kolhozla idare edilen çiftliklerin pek yakında ilgâ edilmesi muhtemeldir.

Nereye gittiğini bilemez olan beşeriyet, hidâyet ve saadete kavuşmak isterse, bu muvazenesizlikle-

rin her ikisine birden hal çareleri araması ve bugünkü durumu ortadan kaldırması lâzımdır.

Herşeyden önce, ferdî mülkiyet meselesini tashih etmeli. Ne komünizm gibi tamamen ilgâ, ne de kapitalizm gibi kayıtsız şartsız ve bütün şekilleriyle müsaade etmelidir (1). Aynı zamanda beşeriyetin gerçek hayatında iktisadî meselelere lââyık olduğu yer verilmeli. Yani, bütün hayata sırf maddî cepheden bakılmamalıdır. Evet, iktisadî meseleler mühimdir. Fakat, onu idare, yönetim ve tanzim işini insanın ruhuna ve iç âlemine tâbi kılmalıdır.

Darwin'izm cahiliyyetl, insandaki bu en âsil varlığı nazarı itibara almamasıyla, onu hayvanlar âlemine indirmiştir. —Kısa bir ifade ile— beşeriyetin ilâhî prensiplere âvdet etmesi şarttır.

---

(1) Hak Taâlanın Kur'anda müs|ûmanlara «Siz vasat —orta— bir ümmetsiniz» kitabında, buna işâret ediyor. (Mütercim)

SOSYAL HAYATTA FESAT

Cemiyetle fert arasındaki münasebetler, sosyolojinin baş konusunu teşkil eder.

Yeni cahiliyyet, siyaset ve iktisatta muvazenesizliğe düştüğü gibi, fert ve cemiyet münasebetleriyle ilgili olarak ortaya koyduğu nazariyelerde de bu nazariyeleri gerçek hayat sahalarında tatbik ederken de muvazenesizliğe düşmüştür. Böyle olacağı muhakkaktı; Çünkü, siyaset, iktisat ve içtimaiyyat birbirleriyle en sıkı rabitalarla bağlıdır.

Bundan önce, siyasetle iktisat arasında tam bir irtibatın olduğunu nasıl gördükse, şimdi de bunların sosyal hayatla olan ilgi ve irtibatlarını göreceğiz.

Fakat bunu, «Cemiyete şekil veren bir taraftan iktisat öbür taraftan da siyaset» diyen, cahiliyyetin görüş zaviyesinden değil de, insan varlığının birbirine bağlı tezahürleri olarak mütalâa edeceğiz. Çünkü, bunların hepsi, varlığı bir bütün olan insandan sadır olmaktadır.

Fert - cemiyet münasebetlerini tasavvurda, yeni cahiliyyetin muvazenesinin bozulduğuna yukarıda işaret etmiştik. Bu keyfiyet, ilâhî nizâmdan uzaklaşmak sebebiyle, aslında muvazene hâssesinin kaybolma-

siyle, beşer nefsinin idrâkte sakat yollara sapmaktan neş'et etmiştir.

Cahiliyyet nazarında insan, ya ferttir ya toplum.

Ferdî esas olarak kabul eden sosyal nizamlar (1), ferdin zatiyetini aşırı bir surette tebarüz ettirmekte, kudsileştirmekte ve ona dokunulmasına veya dil uzatılmasına müsaade etmemektedir. Dilediği gibi, kayıtsız şartsız her şeye sahip olmak, düşüncelerini, ideallerini, ahlâk ve an'ânelerini istediği kalıba dökmek onun hakkıdır. Cemiyetin onu müşkül duruma sokmağa veya ona bu doğrudur, yahut yanlıştır, demeye hakkı yoktur! Cemiyet nedir ve ne hakla ferdin işlerine müdahale edebilir?...

Fert bir ilâhdır!... Öyle ise, hoşlandığı her şeyi yapabilir. Şahsî hürriyeti vardır. Bütün hayat sahaları ilâhlar için açık değil midir?

Cemiyeti esas telâkki eden nizamlarsa (2), yalnız cemiyeti tanıyor, ona kıymet veriyor (!) kudsileştiriyor, kuvvet ve varlığını izhar ediyor... Ferdin ne kudsîyeti ne de haysiyeti vardır. Temellük hakkından mahrum, fikir ve ideallerinde, ahlâk ve an'ânelerinde hiçbir hürriyete sahip değildir. Cemiyetin tasarrufatına müdahale etmek, doğru veya yanlış diye vasıflandırmak veya tenkit etmek onun hakkı değildir.

Ferdin ne değeri vardır ki, topluma vasilik etsin?...

Fert, onun otoritesine boyun eğmeğe mecbur bir köle hükmündedir.

Ne gariptir ki, bu nizamların ikisi de ilmî esaslara dayandığını iddia ederler.

---

(1) Kapitalist nizamlar.

(2) Sosyalist nizamlar.

Bu ilmin kendisi ve ona istinâden yapılan iddiaların ne büyük bir safsata olduğunu ispat eden en kuvvetli delil, birbirine zıt bu iki nizam arasında hiç bir zaman, sulhün, anlaşmanın ve birleşmenin imkânsız oluşudur. Bir anda her ikisi de nasıl doğru olabilir? Bunlardan her ikisinin, en az birinin hatalı olduğu şüphe götürmeyen bir hakikattir.

Kalkınma asrından buyana, Avrupa'da gelişme hareketlerinden kutsal —mukaddes— fertler efsânesi doğmuştur. Bilindiği gibi, Avrupa —orta çağlar cahiliyyetinde— insan varlığına yapılan iğrenç baskılar altında yaşamaktaydı.

Kilise ve din adamları halka tasallut ediyor, zillet ve meskenet acıları tatdırıyordu. İnsan doğrudan doğruya yaratıcısı olan Allah ile ittisâl edemiyordu. Bu ancak kâhinlerin ve papazların vasıtasıyla mümkün oluyordu. İnsan bizzat Allah'ın af ve mağfiretine nail olması papazların lutûf ve ihsanlarına mütevakıftı. Papaz önünde diz çökerek günâh çıkarılmazsa ve işlenilen günahlar itiraf olunmazsa, tövbeler Allah nezdinde kabul olmazdı. İşte bu şekilde insan doğrudan doğruya ve kendi başına Allah ile ittisâl ve mülâkat hakkından mahrum edilmişti.

Asılzâdeler de halkın başına belâ olmuşlar, nefes aldurmıyorlardı. Toplumda imtiyaz sahipleri yalnız onlardı. Değer ve itibar onlara aitti. Bütün sikletleriyle —kendilerine hayvan nazariyle bakılan— ahaliye baskı yapıyorlar ve ezdikçe eziyorlardı. Üstelik de hiç bir hakka sahip olmayan ahali üzerine büyük vazifeler düşerdi.

Avama mensup olan her ferдин hiç bir kıymet ve itibarı yoktu. Kendisinden hakikî mânâda mülkiyet ve tasarruf hakkı dahi alınmıştı. Bu haklar sırf derebeylere tanınmıştı.

Devlet, avamdan olan fertleri, asîlzade yoluyla tanırdı. Asîlzâdeler, bunların mukadderatını avuçlarında tutarlardı. Nasıl ki, papaz insan ile Allah arasında bir vasıta ise, asîlzâde de fertle devlet arasında bir vasıta idi. Ortada siyasî ve medenî haklar, hukukî teminatlar veya hayatî garantiler diye hiç bir şey mevcut değildi.

Şunu da ilâve etmek lâzımdır ki, zâdeganlar rejimi haddizatında —o gün Avrupa'daki cahilî sistemler hasebiyle— fertlerin şahıslarına istinat etmiyordu da tabii ki, nüfuz sahibi asîlzâdelerin şahısları müstesna— birçok insanlardan teşekkür eder. Fakat müstakil ve mütemayiz bir şahsiyete sahip olmayan kitlelere, yani insan sürülerine istinat ediyor ve onlarla yaşıyordu.

Bu insanların çok az değişen bir hayatları vardı.

Köylerin durgun ve yosunlu hayatı, asırlardan beri hiç değişmiyor; gelen geliyor, giden gidiyor; sanki bunlar realitede varlıkları olmayan bir hayâlet alayı idiler.

Bundan dolayıdır ki, fert kendi varlığından haberdâr değildi. Adet ve an'âneler gereğince tamamen menfî bir hayat yaşırdı. Bağlandığı ve boyun eğdiği âdet ve an'ânelerin mahiyetini anlayamadığı doğru veya yanlış olduğuna inanamadığı için, bunları hayatta tatbik ederken müstakil ve mütemayiz bir şahsiyete sahip olamamıştı. Sanki o, gözleri bağlı bir dolap beygiri gibi kadere boyun eğmiş efendisinin hizmetinde ömrünü tüketirdi.

İşte bu yosunlu durgun hayatın içinde, Avrupa'da birdenbire kalkınma hareketleri başlamıştı. Uzun asır-

lar uykuda kalan Avrupa, haclı seferlerinde ve Fas ve Endülüs'te inşa olunan İslâm camiâlarında —Üniversitelerinde— müslümanlarla temas neticesi uyanmış ve tekrar hayata kavuşmuştu. Avrupalılar altında ezildikleri sikletleri omuzlarından atma zamanının geldiğini anlamışlardı.

Her şeyden evvel, kilisenin ve din adamlarının zulmünden kurtulmak istiyorlardı. İlâhlar adına onlara, olmadık zulûmler yapan, benliklerini hiçe sayan kiliseden, kurtuldular. Bu sefer bir kurtuluş yeri addettikleri tabiatın kucağında kendilerini buldular ve ona tapınmağa başladılar.

Tapılanla, tapanın aralarında vasıtalar olmaksızın, birbirleriyle mülâkat edebilmeleri için, yeni bir ibâdet şeklini meydana getirmek maksadiyle yapılan bir tecrübeydi bu!...

Biz burada, Avrupa tarihinde vukua gelen hadiseleri zikrederken, Avrupalıların haklı olduklarını söylemek istemiyoruz. Çünkü, kiliseden ve kilisenin ilâhından firar ederek, tabiate tapınmayı icap ettiren hiç bir makûl sebep yoktu. Hiç bir delile istinat etmeyen bu hareket, sapık vicdanın tabiatı kurtuluş yeri telâkisinden başka bir şeye mebni değildi.

Kilisenin otoritesinden kurtulmağa başladıkları sıralarda, insanlara yakışan, bir takım uydurdukları sahte ilâhlara değil, gerçek Allah'a tapınmaları idi.

Daha sonra —asîl zâdeler de dahil— bütün derebeylerin sikletini omuzlarından atmağa başlamışlardı. Hânedana ve derebeylere en büyük darbeyi vuran, Fransa İhtilâli, hürriyet hareketlerinin zirvesidir. Bu ihtilâl, o zamanlar Avrupa hususiyle Fransa zihniyetiyle mütenasip bir şekilde vukua gelmiş ve giyotinlerle, nice kafalar uçurulmuştu.

Artık fert benliğini hissetmeye başlamıştı. Fakat —Allah'ı bilmeyen bu cahiliyyette— ferdin hidayete kavuşarak, benliğini hissetmesi beklenemezdi. O, Allah'la ittisâl etmek için çalışmamış, fakat tamamen kiliseden yüz çevirmiş ve onun kâhinlerini, papazlarını ve ilâhını hiç tanımaz olmuştu.

O günkü toplumda yaygın gelenekleri süzgeçten geçirerek, kıymet taşıyanları yaşatacağı ve içinden gelen samimi bir inançla onlara bağlanacağı ve hayatta tatbik ederken, müstakil ve mütemayiz bir şahsiyete sahip olmağa çalışacağı yerde, —o devirdeki bilûmum ahlâk ve geleneklere— artık bunlar köhneleşmiştir, ortadan kaldırılması lâzımdır diyerek— karşı gelmişti. Ve böylece çılgınca yaptığı bu isyanda aklını kullanamamış, iyi - kötü ne varsa hepsini tepelemişti. Sür'atle ileriye atılabilmek için, bütün sikletleri bir anda atıvermişti, onun gidişi, azgın bir hayvanın dolu-dizgin gidişine benziyordu.

Sinaî inkılâb eski binanın enkâzını tamamen ortadan kaldırmıştı.

İnsanın ferdiyetini destekleyen amillerin en kuvvetlisi de işte bu idi.

Aralarında hiç bir bağlantı ve tanışıklık olmayan işçiler köylerinden şehirlere birer birer göç etmişler ve yine şehirlere birer birer yerleşmişlerdi.

Bunların birbiriyle mülâkatı, ancak çalışma saatlerinde oluyordu. Üstelik de, bunları birbirlerine bağlayan hiç bir rabıta yoktu. Köylüler arasındaki tanışıklıklara, yardımlaşmalara, akrabalık, komşuluk ve devamlı temas neticesi hâsıl olan, yakınlıklara şehir-

lerde raslanamıyordu. Ayrıca, bir de köylülerin düşünce ve duygularını birleştiren ve varlıklarını ruhen tevhit eden müşterek âdet ve an'âneri köylerde kalmış, şehirlere intikâl edememişti.

Şehirlere akın eden köylüler, ailelerini köylerinde bırakmışlardı. İşçilerden ilk nesil, şehir hayatına ve yeni muhite intibak ederek kalplerinde güven hasıl oluncaya kadar ailelerini beraberlerinde getirmeyi uygun bulmamışlardı.

Ekseriyeti teşkil eden evsiz barksız, bekâr gençlerdi.

Bu itibarladır ki, şehirdeki her insan, topluma bağlanmak hissinden ziyade, kendi varlığını hissediyor ve ferdiyetini tebâruz ettirmeğe çalışıyordu.

Bir zaman sonra kadın da iş hayatına atılmış ve o da ferdiyetini hissetmişti. Bundan önce kadın tamamen ihmâl edilmişti. Ne varlığı, ne benliği ve ne de müstakil bir şahsiyeti vardı. İktisadî, içtimaî, ruhî ve fikrî bakımlardan erkeğe bile, babasının, kardeşinin yahut kocasının fikirlerine uyardı. Cemiyet meseleleriyle ilgilenmez, —onun nesine gerek— ilgilense dahi, olup biten şeyleri bir hikâye kabilinden dinlemekle iktifa ederdi.

Kadına tanınan temellük hakkı nakıstı. Malik olduğu şeylerde bile, dilediği gibi tasarruf edemezdi. Temellük ve tasarruf erkeğindi. Kadın birçok âdet ve gelenekler dairesinde yaşar, erkekten daha çok ona baskı yapılırdı. Hattâ birçok şeylerde baskı yapılan sadece o idi. Bu âdet ve an'ânelere şuursuzca ve körü körüne tâbi olur, isteyerek veya istemiyerek sınırları içinde yaşar ve mukadderatına boyun eğdi.

İşte, orta çağlar cahiliyyetinde kadının hali bu idi!...

Tam bir mülkiyet hakkına nail olan kadın, artık para kazanıyor ve istediği gibi malında tasarruf ediyordu.

Fabrikalarda, ticarethanelerde ve çarşılarında tek başına ve tam bir hürriyet içinde çalışıyor, alış-veriş ediyor ve muameleler yapıyordu. Erkekle eşit değilse de hiç olmazsa ona tebaiyetten kurtulan bir varlık sıfatıyla onunla iş ortaklığı yapıyor, seviyesine ulaşmak ve otoritesine rekâbet etmek için durmadan, dinlenmeden çalışıyor, çalışıyordu...

Daha önce hiçe sayılan kadının, şimdi müstakil şahsiyeti bu sahalarda kendini gösteriyordu.

Ve nihayet, herkes gibi çocuklar da iş hayatına atılmağa başlamışlardı. Bunların da —tedrici surette— kendilerine has ferdiyetleri tebârüz ediyor ve bunu henüz pek küçük yaşlarda iken hayata atılmaktan ve ellerine geçen para sayesinde kazanıyorlardı.

Artık herkes, ayrı ayrı şahsiyetlere sahip muhtelif fertler olmuştu!...

Bu ferdiyetteki —teklikteki— sapıklık büyük olduğu kadar da tehlikeli idi. Halbuki haddizatında ferdiyet bir sapıklık değildir ve ferdiyette sapıklığın olması icap etmez. Çünkü o, insanı selimden bir cüzdür; yani fitrîdir. Fakat cahiliyyet sancağı altında tebarüz eden ferdiyetler sapıklıktan kurtulamamışlardır ve kurtulmalarına da imkân yoktu.

Asırlarca süren derebeyliklerin takip ettikleri, ferdin varlığını hiçe sayma siyaseti, nihayet menfî tep-

kiler yapmış ve muvazenesizliğin bir neticesi olarak, ferdiyet sapıklığa sürüklenmişti.

Bütün sınıflar, müstakil ve hür bir ferdiyetin tadını tatmıştı. Fakat bu, —her nekadard ferdiyetin tadını tatdırdı ise de— ferdî esaslara dayanmadığından meşru olan hak ve hürriyetleriyle üzerine düşen vazifeler arasındaki gereken muvazeneyi hissetmelerini sağlayamamıştı.

Şehirlere, yerleşen köylüler, —zamanla— dinden, ahlâktan ve an'ânelerden sıyrılmağa başladılar.

Bunun başlıca sebepleri şunlardı:

1 — Köylülerin dar muhitinden ve baskısından, şehirlerin geniş muhitine ve serbest hayatına intikal.

2 — Tedrici, fakat sürekli olarak dinden uzaklaşma.

3 — Darwinizmin ortaya attığı terakkî ve tekâmül nazariyesinin köylüler üzerinde yaptığı tesir.

4 — (Freud)un bütün davranışları cinsel duygulara tâbi kılan nazariyeleri.

5 — Evlerinden firar eden birçok gençlerin önünde, aile kontrolünden uzak, şehir hayatında fuhuş kapılarının açılması ve cinsî arzularını kolayca tatmin etmeleri... idi.

Kadın —yavaş, yavaş— istiklâlini hissederken, bu istiklâl, sapıklığa mebnî olarak kazanıyordu. Daha önce her bakımdan sıfır hükmünde olan varlığını bu halden kurtararak, benlik ve istiklâlini ispat ederken, —iyiyi kötüden, lüzumluyu lüzumsuzdan ayırmadan— bütün bağları koparmağa çalışıyordu.

Bununla da kalmıyor, bizzat kendisi, dinî ve ahlâkî gelenekleri yıkmak için mücadelede atılıyor. Çünkü bu bağlardan sıyrılan erkek, kadının rekâbetini önlemek ve felce uğratmak için, onları aleyhinde istismar ediyordu.

Bir de, cahiliyyet erkeği, kadının nafakasını düşünmez olmuştu. Maişetini temin etmeğe mecbur olan kadın, —isteyerek veya istemeyerek— hayat sahalarına atılmış ve ahlâkının —çok defalar— maişetine engel olduğunu görünce, onu bu yolda fedâ etmişti. Zira, kadını maiyetinde çalıştıran erkek —behi mi arzulardan başka bir şey düşünmeyen hayvan— onu elde etmedikçe çalışma fırsatı vermeyecekti.

Bütün bunlarla beraber, kadın müsavat peşinde koşuyordu. Önce ücretlerde, daha sonra her şeyde, müsavat istemişti ki, ahlâkî kayıtlardan tecerrüt, her şeyde hürriyet ve serbest hayat bunlardan biri idi.

Ümmilerin —kadın • erkek— ahlâkını bozmak için durmadan çalışan yahudilerin hazırladıkları plânlar tesirini göstermeğe başlamıştı. Marx, Freud ve Durkheim, bu maksatla seferber edilmişlerdi. Bunlar durmadan şöyle diyorlardı: «Ahlâk mânâsız bir kayıttır... Beşerî varlıktan gaye cinstir... Tek yol ihtilâttır...»

Toplumun ailevî ve cinsî rabitaları tamamen çözülmeye başlamıştı. Cins, sürekli bir vicdanî his ve müşterek bir duygu ile, erkekle kadını birbirine bağlayan bir rabita —bağ— olmaktan çıkmış, şehvet ateşiyle yanan bir beden ihtiyacı haline gelmişti. Bu behimî şehvet tatmin olununca çok kısa bir müddet için sönüyor ve tekrar alevleniyordu.

Hisler ve duygular vâkîde mevcut olmayan, romantik ve hastalık ve geçici bir heves telâkkî olunuyordu. Artık ortalıkta dolaşan insan değil, bir hayvandı; şehvet ateşiyle yanan bir hayvan.

Darwinizm cahiliyyeti, bunu böyle telkin etmiş, Freud gibi, talebeleri vasıtasıyla bu cahiliyyeti bütün cihana yaymıştı.

Erkek - kadın, her ikisinin de varlıkları bozulmuştu. Allah'ın yarattığı gibi, birer varlık değillerdi artık.

Erkek —bilûmum içtimaî, ailevî ve hattâ cinsî bağlardan sıyrılmış— insandan daha çok bir istihsal makinesine benziyordu. Neredeyse his ve düşünce kudretini kaybeden bir makine ki, artık şumûllü bir gaye güdemiyor ve insanın insâniyetini idrâk edemiyordu. O, sırf içinde bulunduğu anları yaşayan bir insan makinesi olmuştu.

Bundan dolayıdır ki, varlığının cevheri körelmiş, ruhunun ışıkları sönmüştü. O, maddî istihsal işini bitirdikten sonra âdileşen behimi arzularını tatmin etmek için yerinden fırlıyordu. Onun nazarında hayat, güttüğü iki ucuz gayeden ibaretti:

Bir makine gibi istihsâl ve bir hayvan gibi şehvetler peşinde koşmak!!...

Kadınında fıtratı bozulmuştu!...

Doktor, Bint Eşşatı, Ehram gazetesinde «üçüncü bir cins doğuyor» başlığı altında neşrettiği bir yazıda şöyle diyor:

«Bir pazar tatilinde, Viyana civarında oturan bir doktor arkadaşımın ziyaretine gitmiştim. Ziyaretler için pazarın en münasip bir gün olduğunu sanıyordum. Arkadaşım evinin kapısını açtığı zaman, elinde patates, soyduğunu görünce şaşırdım. Hayret! Bir kadın doktor, patates soyuyor. Nezâketle önümde yürüyerek beni çalıştığı mutfağa götürdü. Yerlerimize oturduk. Aklımdan geçenleri anlıyordu. Konuşmağa başladı:

«Böyle bir manzara ile karşılaşacağınızı tahmin etmiyordunuz. Pazar günü mutfakta çalışan bir doktor!»

Gülerek cevap verdim: «Pazar günü çalışmanızı belki makûl bulurum ama, yorucu bir meslek sahibisiniz, böyle mutfakta çalışmanızı bir türlü anlayamıyorum.»

«Aksini söyleseydiniz, hakikate daha çok yaklaşmış olurdunuz! Bizde, bugün çalışmak biraz tuhaftır ama, çalışmak için bugünden başka fırsat bulamıyorum. Mutfakta çalışmamla da vazifeme aykırı bir şey yapmış olmuyorum. Çünkü, âmme hizmetlerinde çalışan —benim gibi— birçok kadınların duydukları endişe ve huzursuzluğu gidermek için bir nevi ruhî tedavidir bu!»

—Garpli kadının sosyal hayatı, istikrar kesbetmesine rağmen— Bu huzursuzluğun neden ileri geldiğini sorunca şu cevabı aldım:

«Şarklı kadınlara, önderlik eden yeni neslin, yer değiştirme mecburiyetinden doğan müşkilâtla, bunun hiç bir ilgisi yoktur. Bugünkü ruhî hâlimiz, sosyoloji, psikoloji ve biyoloji bilginlerinin bildirdiği gibi çalışan kadının bünyesinde, belirmek üzere olan değişikliklerin verdiği heyecan ve korkunun akisleridir! Şöyle ki: Kadının bünyesinde tedrici bir surette değişmeler olduğu mülâhaza olununca, buna bidâyette pek fazla önem verilmemişti. Çalışan kadınlar arasında, gitgide doğumun azaldığı yapılan istatistikler vasıtasıyla anlaşıldığı zaman, bunun sırf kadının kendi isteğiyle olduğu çünkü, çalışan bir kadın duyduğu ihtiyaca binâen ve işinde istikrar elde etmek maksadiyle, doğum ve çocuk terbiyesi gibi, böyle külfetli ve aynı zamanda mes'uliyetli bir işten kâsten kaçındığı sanılmıştı. Halbuki yapılan son istatistikler, işçi kadınların çocuk

getiremediklerinin sebebi, tedavisi mümkün olmayan kısırlık olduğunu açığa çıkarmıştır. Bu kadınların çoğunda hiç bir uzvî hastalık olmadığı halde, çocuk getiremedikleri anlaşılmıştır. Annelik külfetlerinden kaçınarak, diğer hayat işlerine kendini veren kadının bünyesinde, önemli değişikliklerin olacağını tahmin eden bilginler gün geçtikçe çoğalmaktadır. Bu tahmin, bilinen bir tabiat kanunu olan nazireyeye istinat ediyor ki, o da: «Organı yaratan vazifedir» nazariyesidir.

Bunun ifade ettiği mâna: Kadınlık hassalarını, kadında yaratan, annelik vazifesidir. Bu hassalar erkek dünyasına karışan kadınlarda zamanla yok olmağa, en azından zayıflamağa mahkûmdur.»

Bilginler daha da ileri gidiyorlar ve diyorlar ki:

«Yapılan tecrübeler bu tahminlerin doğru olduğunu ispat ediyor. Pek yakında, üçüncü bir cinsin doğacağı muhakkaktır!!!...»

«Bu hususta birçok münakaşalar yapılmıştır. Meselâ: Çalışan kadınlardan büyük bir ekseriyetin kısırlıktan nefret ettikleri ve çocuk istekleri iddia olunmuş; modern toplumun çalışan anneyi kabul ettiği, çalışma haklarının koruduğu ve kanun gereğince, annelik meşgaleleriyle, başka işleri bir arada yapabileceği, üzerinde durulmuş ve denilmiştir ki: Zaten kadın kendine has âlemden henüz birkaç nesil önce çıkmıştır. Bu itibarla, onda sâbitleşen kadınlık ve annelik hassalarının zayıflamasına veya hepten yok olmasına imkân yoktur.

«Bu görüşler bu şekilde cevaplandırılmıştır:»

«Çalışan kadının çocuk getirme arzusu, her zaman mes'uliyet korkusuyla karışıktır. Kadın, çocuk yüzünden işinden olma tehlikesini daima, gözönünde tutar. Kanun gereğince, toplumun çalışan kadının

haklarının himaye etmesi ise, bu gayet dar sınırlar içinde yapılıyor. Çünkü, iş sahipleri —patronlar— her zaman anne olmayan kadınları tercih ediyorlar ve bu hususta her fırsattan istifâde ediyorlar!

Kadının erkeğe benzemek ve onunla eşit olmak arzusu o kadar kuvvetlidir ki— iş hayatına henüz birkaç nesil önce atılmasına rağmen— bu arzu, ondaki kadınlık hassalarını öldürmektedir. Erkeklerle müsâvat fikrinin ve vicdanında yerleşen bu kuvvetli inancın derin tesiri, bünyesinde hasıl olacak olan değişikliğin pek kısa bir zamanda vukua gelmesine yardım edecektir.

Bilginler bu husustaki çalışmalara devam ediyorlar. Kadında beliren değişiklikleri, çalışanlar arasında kısır kadınları ve annelik vazifesi için lüzumlu olan organların ne dereceye kadar zayıfladığını ve süt olmadığı için emzirmekten âciz olan kadınların sayısını kaydediyorlar...»

Boşanan tufanın önünde çocuklarda ferdiyetlerini hissetmeğe başlamışlardı. Fakat bu da sapık esaslara dayanıyordu.

Fabrika ve ticarethanelerde çalışan kadınların ve erkeklerin ailevî hayatları bozulmuş, çocukları yuvalarına bağlayan hissî ve vicdanî bağlar çözülmüştü. Kalplerine sevgi tohumları saçan şuur ve düşüncelerinde muvazene yaratan, cins âdâbını öğreten ve bir tenâsül —türeme— vesilesi olan cinsel münasebetlere saygı hisleri aşılayan aile yuvaları, artık tefesüh etmişti.

Cinsel münasebetler verilen terbiye ve aşıl原因 hislerle, müptezel bir beden şehveti olmaktan çıkar da, insanî seviyeye yükselen bir rabita olur.

Anne şefkatinden ve onun sevgi ve muhabbetle çarpan kalbinden mahrum kalan ev, sanki bir otel andırıyordu. Eşler ebeveynlik vazifesini bir memur gibi yapıyorlar ve bu kutsal vazifeyi yaparken hiç bir neş'e duymuyorlardı.

İşte bu sebepten dolayıdır ki, bozulan aile yuvalarında, hizmetçilerin elinde, yahut ana mekteplerinde anasız babasız kalan çocuklarla bir arada terbiye gören yavrular, yollarını şaşırmışlardı!...

Dr. Alexis Carrel, şöyle diyor:

«Çağdaş medeniyet, çocukların terbiyesini, aile yerine tamamen çocuk bahçelerine bırakmakla büyük bir hata işlemiştir. Buna da, kadınların ihaneti yüzünden mecbur olmuştur. Kadınlar kendi işleriyle meşgul olabilmek, sosyal ihtiraslarıyla, tenâsülî zevkleriyle, edebî veya fennî fantazileriyle uğraşmak, yahut, sadece briç oynamak, sinemaya gitmek, zamanlarını tembellik içinde kaybetmek için, çocuklarını «çocuk bahçelerine» bırakıyorlar. Böylece aile vahdetinin sönmesinden ve çocukların, büyüklerle toplanarak, onlardan birçok faydalı şeyler öğrenememelerinden, sırf anneleri mes'uldür.

Küçük köpekler, aynı yaşta olan bir sürü köpeklerle bir arada büyürlerse, bunların gelişmeleri ana ve babalarıyla serbestçe koşup oynayanlardan daha azdır. Çocuklar da böyledir. Çocuk kalabalığı içinde kaybolan ve zekâ sahibi büyüklerle bir arada yetişen çocuklarla aile yuvalarında yetişenler bir olamazlar. Çocuk ruhî, ve hissî faaliyetlerini içinde bulunduğu muhite göre şekillendirir. Bundan dolayı kendi yaşındaki çocuklardan az bir şey alır. Okulda ancak bir

birlik haline gelince eksik kalır. Fert tam bir kuvvet sahibi olabilmesi ve tekâmül edebilmesi için, nisbi yalnızlığa ve aile efradından teşekkül eden küçük bir grubun içtimâî terbiyesine muhtaçtır.» (1)

Bu sırada, yeni yetişmekte olan burjuva sınıfı, ferde daha çok hürriyet kazandırmak için çalışıyordu. —önce— bütün kuvvet ve otorite derebeylerin elinde idi. Bununla halk kütlelerini eziyordu. Kilise ise bir derebeylik komitesi halinde sırf zâti menfaatleri için, mânevî nüfuzu önünde, halka boyun eğdiriyordu ki bu sayede din adamları otoritelerini muhafaza ediyorlar ve sürekli rahat bir hayat yaşıyorlardı.

Şehirler büyümeğe başlayınca, yeni memurin sınıfı, iş adamları ve küçük kapitâl sahipleri kendilerini bütün haklardan mahrum bulmuşlardı. Parlamentolar, derebeylerin menfaatine istismar olunuyordu. Söz, toplantı ve fikir hürriyetlerinden eser yoktu.

Derebeylerin elinden bu hakları almak için şiddetli mücadeleler başlamıştı. Gün geçtikçe demokrasi yeni zaferler kaydediyordu, asâr, ferdin daha fazla hürriyete kavuşmasında müşahade olunuyordu.

Marxizme göre, bu tabakalar —sınıflar— mücadelesinden başka bir şey değildi. Yetişmekte olan burjuva sınıfı, köhneleşen derebeyler sınıfıyla mücadeleye girişmişti. —Bunun doğru olduğu kabul olunsa bile— Burjuvaların —şehir sâkinlerinin— bu mücadelelerle, ferdî hürriyete kavuşmakta olduklarını hissettikleri inkâr olunamaz. Her fert, mütemayiz şahsiyetini ve kendi varlığını ispat etmek için çalışı-

---

(1) «İnsan Bu Meçhul» adlı eserden.

yordu. Başkalarına tâbi olmayan başlı başına müstakil bir varlık olduğunu hissetmek istiyordu.

Elde edilen her zaferin, yani derebeylerden alınan her hürriyetin mânası, her ferdin hürriyetinin yeni sahalara uzanması idi ki, artık fert kendi kendine her şeyi istediği gibi yapabilir olmuştu. Aynı zamanda bu hürriyet, sırf siyasî sahalarda değil de, «Şahsî hürriyet» adıyla, kanunun himâyesinde, dinden, ah-lâktan ve an'ânelerde de tehâllül idi.

İşte bu suretle, burjuva sınıfı, derebeylerin elinden hâkimiyeti almak için girdiği mücadeleye, hürriyet cereyanına kapılan ve daha geniş çapta hürriyet ve otorite isteyen ve bu yolda sür'âtle ilerleyen fertlerin kuvvetine dayanmıştı.

Bu sırada, insan kendini ilâh yapmış ve Allah'ı bırakarak kendi nefesine tapmıştı.

Bir yandan cemiyetin çehresini değiştirirken, öbür yandan büyümekte olan kapitalizm bütün nayat sahalarını istilâ ediyordu. Bu istilâ da, ferde dayanıyor ve ferde, hudutsuz mülkiyet hakkı tanıyordu. Makineleştirdiği işçilerde kendini gösteren, insan enerjisini istediği gibi, nasıl istismar ediyorsa servetini de öyle istismar ediyordu.

Kapitalistler, ferdî hürriyeti çok şiddetli savunuyorlar ve —tabiatıyla— bu hususta güzel sözler söylüyorlardı. İnsanın —fert olarak— bütün haklara nail olmasını, lâyük olduğu hürriyetin kendisine garanti edilmesini, hayatta gereken kutsal makâma çıkarılmasını, toplumun hareketlerine müdâhale etmemesini ve bu yolda engel çıkarmamasını istiyorlardı.

Fert için edindikleri şîâr: «Onu bırak yapsın, onu bırak geçsin» idi. Bu, ferdin nasıl hareket edeceğini gösteriyordu ki, taşıdığı mâna, fert, hiçbir engelle karşılaşmadan istediğini yapacak ve istediği gibi yolunda devam edecekti.

Bu bütün bağlardan kurtulmak için, yapılan bir dâvetti. Fakat ferdin hürriyetini, kudsîyetini ve haklarını, sözde himaye maksadiyle söylenen sözler, Allah için değil de, kapitalizmde, kendini gösteren yeni şer unsurlarının menfaatlerini yaşatmak ve himaye etmek içindi. Kapitalizm, ancak ferdî hürriyet maskesi altında istediğini yapacak ve serbestçe yolunda yürüyecekti. Bu itibarla, azgın kapitalizmin —gayesine ulaşmak için— hamasetle hürriyet marşını okumasında hiç bir mahzur yoktu.

Cemiyetin dini, ahlâkı ve an'âneleri, erkekleri, kadınları ve çocukları bozulursa bozulsun ona ne! Onu ilgilendiren yalnız kazancı ve büyük servetler toplamasıdır. Hattâ cemiyet, ne kadar çok bozulursa, bu onun menfaatine olacak. Çünkü, elindeki sermayeyi şehvet ve ihtirasları tahrik etmek için istismar edecek ve bu sayede milyonlar kazanacak.

İşte, zalim kapitalizm, böylece başlı başına ve tam bir felsefe vücuda getirmiş ve bunu yaymak için okullar inşa etmiş, hocalar, gazeteciler, yazarlar ve sanatkârlar yetiştirmişti. Bunların hepsi, ferdi, mutlâk hürriyete dâvet ediyor ve bu çılgın hürriyete engel olan bilûmum kayıtların ortadan kaldırılmasını istiyorlardı.

Bu sapık felsefe ışığı altında, artık toplum, doymak bilmeyen, obur bir dev, ve ferdin varlığını ortadan kaldırmak isteyen bir ejder gibi tasvir olunuyordu. Öyle ise, ferdin toplumla savaşıarak onu ezmesi

lâzımdı. Ferde karşı kötü niyet besleyen düşmana fırsat verilmemeli ve onu cezalandırmalıydı.

Her nedense, bu filozoflar, mütefekkirler, edipler, gazeteciler, yazarlar ve sanatkârlar bir lâhza durup da kendilerinden sormamışlardı; insanın —ferdin— hür olabilmesi için, yıkmaya çalıştıkları toplum ne idi? O nedir? Nihayet insanî bir cemiyet değil midir? İnsan hem topluma hem de ferde şumûlü olan bir varlık değil midir yoksa? Toplum ferdin vicdanından meydana gelmiyor mu? Kendi cinsinden olan insanlarla bir arada yaşamak, onlarla ünsiyet bulmak ve ihtiyaçlarını gidermek rağbetinden doğmuyor mu? Cemiyet yıkıldığı takdirde, nasıl ve nerede yaşayacak ve yaşadığı muhit ne olacak?...

Sonra bunlar ilâhî nizamdan ve Allah'ın nurundan uzak, karanlık cahiliyyette olduklarından, gaflete düşmüşler veya aldatılmışlardı. Tahribatçı kapitalizm şeytanı. sapık fikirleri kabul ettirerek, bütün cihana yaymaları için bunları istismar etmiş ve bu yolla —bütün cemiyet bağlarını çözdükten sonra— istihdâf ettiği gayeye ulaşacağını anlayamamışlardı.

Kapitalizm, bilfiil emellerine nail olmuş ve istediğini elde etmiştir. Hiç bir insanî ve mânevî kayıtlı bağlanmayan, aralarında sevgi ve muhabbet olmayan fertleri esâret ve istibdadı altına almıştır. Evet, kapital şeytanı, behimî şehvet bataklıklarında boğduğu kütlelerin yularını eline geçirmiş, onları istediği yere sürüklüyor. Tahakkûm ve tasallûtuna boyun eğdiriyor.

Ferdiyet, böyle sapık bir şekilde ve tahripkârane seyrine devam ederken, bunun bir aksülâmeli olarak, öte yandan cemiyetçilik hareketleri başlamıştı.

Ortalıkta, yeni yeni nazariyeler beliriyor; ferdin mevcudiyeti olmadığını, kendi başına bir değer taşımadığını, kuvvetini yaşadığı cemiyetten aldığını, bu itibarla cemiyeti istediği kalıba dökmek hakkına sahip olmadığını, çünkü, bu hakkın, onun kudreti fevkinde olduğunu ileri sürüyor ve üzerinde ısrarla duruyordu.

Durkheim, beşeriyet hayatını içtimaî cepheden, Marx da, tarihi, sırf maddî cepheden tahlil ediyorlar.

Marx, tarihi, iktisadî esaslar üzerine kuruyor, cemiyete şekil veren müessirin iktisat olduğunu ve ferdi, cemiyetin yarattığını ortaya atıyor.

Durkheim şöyle diyor: «Topluluğun hissettiği ruhî haller, tabiatı itibariyle fertlerinkinden başkadır. Bunlar, başka başka düşünce ve telâkkilerdir. Toplulukların zihniyetleri de, fertlerden ayırdır. Her birinin kendine has kanunları vardır.»

«... Bir birlik halinde, düşünce ve davranış şekilleri, fertlerin vicdanlarına aykırı olarak vaki olan hakiki şeylerdir. Fertler hayatın her ânında bunlara boyun eğmeye mecburdur.»

«Müşâhede olunan, bir takım sosyal halleri meydana getiren iş birliğidir ki, bu her ferdin şuuru dışında olur. Çünkü bu, birçok ferdi vicdanlardan doğan bir neticedir. Bu da bazı muayyen düşünce ve davranışları bir bütün olarak kabul etmemize sebebiyet verir. Bunlar bizim irâdemiz dışındadır ve hiç birimizin iradesine tâbi olmaz...»

«Beliren içtimaî hallerin en önemli hususiyeti, fertlerin vicdanlarına hariçten baskı yapmasıdır ki, bu da, o hallerin ferdî vicdanlardan doğmadığına bir delildir.»

«... İşte o zaman insan, irade üstü bu içtimaî hal-lerin, ferdin his ve vicdanına nasıl hâkim olduğunu görecektir.»

Marx ve Engels gibi, tarihi maddî cepheden tefsir edenler, insanı tahlil ederken daha ileri gitmişler ve onu daha kötü bir şekilde tahlil etmişlerdir!

«İçtimaî, siyasî ve manevî faaliyetlerin şeklini tayin ve tahdit eden, maddî sahalardaki çalışma ve verim sistemleridir.» —Marx—

«Herhangi bir içtimaî nizamın temel taşı, sınaî istih-sâl ve bunu takip eden mal mübâdelesidir.» —Engels—

Marx ve Engels'in nazarında, insan müstakil bir varlığa sahip değildir. Hisleri, düşünceleri ve zâtî istekleri de böyledir. O varlığının dışında olan, iktisadi durumun akislerinden başka bir şey değildir...

«İnsanlar içtimaî sahalarda, mecburiyet tahtında birbirleriyle mahdut münasebetler kurarlar. Bu irâdelerinin dışındadır. Varlıklarını tayin eden duygu ve irâdeleri değil, duygularını tayin ve tahdit eden maddî varlıklardır.» —Marx—

«Hayatta vücade gelen önemli değişmelerin ve bir halden başka bir hale intikâlin sebeplerini, insanların akıllarında, yahut ezeli hak ve adâlet peşinde koşmalarında değil, sınaî istih-sâl ve tebâdülât sisteminde hâsıl olan değişikliklerde arayıp bulacağız.» —Engels—

Burada izah etmek istediğimiz en mühim nokta, tarihi maddî cepheden tefsir edenler, insandan bahsederlerken, ondan fert olarak bahsetmedikleridir. Bunlar içtimaî meselelerle meşgul olduklarından, ferdin mevcudiyetini, ancak bu çerçeve içinde tasavvur ederler.

Marx ve Engels'in görüşlerine göre, ferdin müstakil bir varlığı yoktur. Muhakkak bir topluluğa intisap edecek ve onda eriyecektir. Mensup olduğu sınıfın menfaatlerini benimsemesi ve ona uyması şarttır. Duygu ve düşüncelerini, ahlâk ve an'ânelerini ve hayattaki durumunu tayin eden mensup olduğu sınıftır. Başlı başına müstakil bir varlık sıfatiyle, hayat işleminde fikir yürütmesi ve serbest davranışlara sahip olması, maddî tefsir nazarında imkânsız şeylerdir. Tarihte büyük roller oynayan bâriz şahsiyetler, insanların uydurdukları efsânelerdir! (Niçin?) Zira, böyle bir ferdin, hiçbir zaman ve vakîde mevcut olmadığı ilmi araştırmalardan anlaşılmıştır. Fert, bütün tarih boyunca, çaresiz bir tabakada erimiştir. Sonra, tebarüz eden fert, mensup olduğu tabakanın istikbalini daha iyi gören bir toplum üyesi olmaktan ileri gidememiştir. Toplumun istikbalini iktisadî değişikliklerin ve tarihî icapların tayin edeceğine göre, fert toplumun istikbalde ne durum alacağını ve nasıl yürüyeceğini haber veren müjdeciden başka bir şey olamaz!...

Demek oluyor ki, insan varlığı iktisadî ve maddî icaplar gereğince vukua gelen değişikliklere tebâiyyet halindedir. İnsan cinsinden olan fert de, daimi surette bu değişikliklere tâbi olan topluma tebâiyyet etmektedir.

İşte bu devirde insan, kendi nefesine tapınmaktan vazgeçmiş (Zaruretler ve icaplar) adı verilen yeni ilâhlara tapmağa başlamıştır.

Fertleri ezen bu toplumcu sapık cahiliyyetde, taassubu bakımından ötekinden aşağı değildir.

Her ikisi de, geçmişteki içtimaî hayat şekillerinin menfî tepkilerinde doğmuş ve kara taassuba bürünmüşlerdir.

Cahiliyyetin bir türlü anlayamadığı bir şey varsa o da, ferdin topluluktan ayrı olmadığıdır. Bunlar —fert ve topluluk— dünya hayatında esaslı yerle işgal ederler. Bu gerçek hayatta müşahade olunan bir hakikattir.

Eğer topluluk, fertlerden teşekkül etmiyorsa, nasıl ve nereden meydana gelecek?

Cemiyetçilik zihniyetinin en sakat tarafı, insan hayatını tek bir zâviyeden mütalâa etmesindedir ki, o da ferdin —iradesi dışında— topluma cebren boyun eğmesidir.

Evet, fert, topluma boyun eğer ve ona tâbi olur. Fakat, nasıl ve niçin? Bu hususu izah etmezden önce, şuna işaret etmek isteriz ki, ferdî hiçe sayan, toplumcu Durkheim bile, müşahade olunan bir takım sosyal hallerin, birçok ferdî vicdanlardan husule geldiğini itiraf ediyor. —Her ne kadar bu itirafı geri almağa çalışmışsa da, bir hakikat olduğundan gizlemeğe muvaffak olamamıştır.—

Ya!... demek böyle... Demek ki fert, herhangi bir surette toplumda müsbet rol oynuyor. Ona değer veriliyor ve hayatın seyrinde müessir bir varlık olduğu kabul olunuyor.

Demiştik ki, fert topluma boyun eğer. Bazı şeylerde. hattâ iddia olunduğu gibi, her şeyde ona tâbi olur. Fakat niçin? Bunun iki ayrı sebebi vardır.

A — Bir araya gelen birçok fertlerin temiz vicdanlarından meydana gelen hayırlı ve ideâlist bir cemiyetin otoritesine seve seve boyun eğer. Sanki bu hayırlı cemiyet ona der ki: «Çizilen sınırların dışında çıkma ki, âhenk bozulmasın, yoksa cezaya çarptır-sın!» Fert de bunu kabul eder.

B — Yine birçok fertlerin kirli, sapık ve zâlim vicdanlarının vücude getirdiği bir cemiyetin zulûm ve tasallûtu altına ona tâbi olur. Yani, yapılan baskı neticesi ona uymağa mecbur kalır.

Aradaki fark, birinci halde, hak ve adâlete seve seve tebâiyettir; ikinci halde ise zulûm ve istibdâda boyun eğmektir.

Her iki halde de, ferdî vicdanların bir araya gelmesiyle teşekkül eden cemiyet, bu sayede kuvvet kazanıyorsa da, netice itibariyle insanî sıfatını muhafaza ediyor. Çünkü insan demek, fert ve cemiyet demektir. İnsan, yalnız fert olamadığı gibi, sırf toplum da olamaz!...

Cemiyetçilik zihniyeti ve maddî tefsirler, bu meseleyi öyle karıştırıyorlar ki, ferdin mevcudiyetini ve müstâkil şahsiyetini bir türlü ayırtedemiyorlar. Çünkü onlar, —dediğimiz gibi— hayatı yalnız bir zaviyeden ele alırlar ve bütün hallerde ferdi cemiyete tâbi kılarlar. Halbuki, onlar —cahiliyyet karanlıklarında yaşadıklarından— hakikat ve vakiî inkâr ediyorlar. Fertlerin cemiyete karşı geldiklerini ve onunla savaştıklarını görmüyorlar mı? Netice ne olursa olsun, cemiyet fertleri ezsin veya hepten imha etsin bu mühim değildir. Mühim olan, ferdin bilfiil benliğini hissetmesidir ki, bu hisle topluma karşı geliyor, muaraza ediyor ve onun otoritesine meydan okuyor.

Şu da bir hakikattir ki, cemiyetlerin fertleri her zaman imha ettiği doğru değildir. Hakikatleri inkâr eden müteassıp mezheplerin bu husustaki iddiaları ne iyi hallerde, ne de kötü hallerde kabul olunamaz.

Önce kötüye misâl verelim. Çünkü, bu maddecilerin idrâkine daha yakındır.

Stalin'in, şahsiyeti hakkında neler söylendi? Kh-rochov onu hangi vasıflarla vasıflandırdı? «Toplumu

zorla kendine tapındıran, ferdî hâkimiyetin en iğrenç örneği Stalin'dir» demedi mi?

Ey cahiliyyet!... Ey tarihi tefsir eden cahiliyyetçiler! Sorarız size: Bu nasıl oluyor? Demek ki, Stalin, —devletin başında olduğu müddetçe emânet ve ihlâs sembolü sayılan, azloluğundan veya öldükten sonra da lânetlenecek olan Khrochof'un dediği gibi— milletin hakikî menfaatlerini temsil etmiyormuş! Dolayısıyla —sözde hükmeden— proleterya tabakasının da menfaatlerini temsil etmemiş. O, ancak, merhamet bilmeyen zâlim, ferdî hâkimiyet ihtiraslarının canlı bir misâlini vermiş!...

Tarihi tefsir ederken, ferdiyet ilgâ olunursa, Stalin'in tarihi nasıl tefsir olunur?

Öte yanda, ezeli olan hak ve adâletin hâmileleri ve sırf hayır için çalışmış olan peygamberler, faziletli insanlar, mürşitler ve müslimler —islâhatçılar— bunlar tuğyan eden toplulukların ortasından birer güneş gibi doğan fertlerdi ki, doğrudan doğruya gayelerine erişmişler ve daha hayatta iken yaptıkları islâh hamlelerinin semeresini almışlar; yahut en az fikirlerini ve prensiplerini cihana yaymağa muvaffak olmuşlardı.

Tarihte ferdiyeti büsbütün inkâr edersek, bu fertlerin varlıklarını ve yaptıkları işleri ne ile tefsir edeceğiz?

Öyle ise, tarihi sırf fertlerle, yahut sırf topluluklarla tefsir etmek büyük bir hatadır. Her ikisi de tarihî hakikatlerdir. En doğrusu, tarih, insanla tefsir olunmalıdır. Çünkü insan, hayatta daimî surette birbirleriyle kaynaşan, FERT ve CEMİYET demektir.

Bazen fert, bazen de cemiyet kendini gösterir ve daha kuvvetli bir halde olur. Fakat, ortalıkta, cahiliyyetlerin göremedikleri bir açık hakikat varsa o da,

insanın iki yönünü teşkil eden fert ve cemiyet arasında, bütün tarih boyunca müşterek bir anlaşma ve kaynaşmanın mevcudiyetidir. Fert toplum yoluyla, toplum da fert yoluyla faaliyetlerini gösterirler. Birinin varlığı ötekinin varlığı dışında değildir.

Cahiliyyetler bunları ayrı ayrı birer varlık olarak tefsir ederler. Kapitalizm ferdi, komünizm de toplumu nazarı itibara alır.

İnsanlık bugünkü durumuyla, yeni cahiliyyetin sancağı altında, zulüm ve tasallût şekillerinden birini seçmeğe mecburdur. Ya ferdin hâkimiyetini kabul edecek; ferdiyet esasına dayanan kapitalist devletlerin izinden gidecek, yahut da toplumun zulmüne boyun eğerek komünizmin hükmü altına girecek. Bu dahi, kendisine seçme hakkı tanındığı takdirde olacaktır. Ne hazindir ki bu haktan bile mahrum olan insanlık, hayat şartlarının yardımıyla, hâkimiyetini ilân eden herhangi bir zalimin boyunduruğu altına girmeye mahkûmdur.

İlâhî nizamdan sapıtmanın bir mahsulüdür bu! Onun verdiği mahsül, insan hakikatini zayi etmekten başka bir şey değildir.

Cemiyetin sıyrılan fert, aynı zamanda önemli bir cüz'ünü teşkil eden kendi varlığından da sıyrılmış olur ki, o da ferdiyetidir. Artık, o, kendi nefsiyle savaşıyor. Nihayet delirir, intihar eder, sinir buhranları geçirir, tansiyonu yükselir, akıl ve iradesini kullanamaz bir hale gelir!

Fertlerin varlıklarını hiçe sayan ve onları imha eden toplum er-geç kendini de imhâ edecektir. Çünkü, alınan netice sıfır olur. Fertleri sıfır telâkki eden

bir cemiyetin sıfırdan müsbet bir rakam elde etmesi imkânsızdır.

Şu muhakkaktır ki, böyle bir cemiyetin tepesine —hayatta iken «eşsiz şef», öldükten veya devletin başından uzaklaştırıldıktan sonra da «kanlı canı» diye vasıflandırılan— zalimler, binecek, sıfır hükmünde olan milyonlarca insanın nâm ve hesabına müreffeh bir hayat sürecektir.

Ve yine de cahiliyyet, beşerî yükselişin zirvesinde olduğunu ve Allah'ın vasiliğine ihtiyacı olmadığını iddia edecek.

AHLÂKTA FESAT

Yeni cahiliyyette, insanların en çok beğendikleri ve hayranı oldukları bir şey daha varsa, o da onun yüksek ahlâkıdır (!)

Şu garplıya bak! Ne terbiyeli insan... Mükemmel bir ahlâka sahip... Yalan söylemez; aldatmaz; konuşmasında doğru, muamelesinde emindir. Sonra işine de ne kadar sadık... Vatanına canla başla hizmet eder... Velhâsıl her bakımdan örnek bir insan!...

Cinsel meselelere gelince, sen onu bırak; garplılarda, cinsin ahlâkla hiç bir ilgisi yok. Zâten mühim olan bu değildir. Beyim! Keşke biz de onlar gibi bözulsak da, aynı ahlâka sahip olsak!...

Biz bu bölümde, yeni cahiliyyetin ahlâk tarihini izlemeye çalışacağız. Çağdaş Avrupa'nın bugünkü hayatını çevreleyen hâlelere aldanmadan, hakikatler ışığı altında, ondaki ahlâkın ne olduğunu göreceğiz. Bu yükselen bir ahlâk mı, yoksa tereddi mi ediyor?

Garp âleminde ahlâktan ne kaldığına bir bakalım...

Tarihi adım adım takip etmezden önce, defalarca da işaret etmiş olduğumuz bir hakikati burada bir daha hatırlatmak isteriz. Demiştik ki: Tarihte hiç bir cahiliyyet yok ki, bilûmum ahlâk ve faziletlerden tamamen tecerrût etsin. İnsan varlığı bir bütün olarak, bütün ahlâklardan sıyrılarak, bir kötülük unsuru hali-

ne gelemes. Fıtratı ne kadar bozulursa bozulsun, mu-
hakkak ki onda, bir takım hayırlar ve faziletler bâki
kalır.

Fakat, bu hayırlar ve faziletler, hangi surette ve
hangi sahada olursa olsun, cahiliyyetin sapıklıkları-
nı, ortadan kaldıramaz ve onu, önlenmesi mümkün
olmayan vahim âkibetten kurtaramaz.

Arap cahiliyyeti —bilindiği gibi— birçok fazilet-
lerle dolu idi. Şecâat, sahavet, inanılan bir gaye uğ-
runda seve seve can vermek, onur ve başkalarına
boyun eğmemek... gibi bir takım yüksek meziyetleri
vardı. Fakat bunlar, ondan cahiliyyet vasfını kaldıra-
mamış ve sapıklığı neticesi, yıkılıp gitmesini önliye-
memiştir.

Arap cahiliyyetindeki, bu faziletler dahi, —ilâhî
nizâmdan uzak olduğundan— sapıklıktan kurtulama-
mıştır. Meselâ; Şecaât ve kahramanlıklar, kan dâva-
larında ve bâtıla yardım da yapılır ve binlerce insan
ölürdü. Yardımına koşulan, ister hak sahibi olsun, is-
ter olmasın, kîtâle dâvet olundukları anda seferber
olurlardı. Bu ne hakkı himâye, ne de bâtılı izâle etmek
içindi. Bâtıl üstüne bâtıl, dalâlet üstüne dalâlet.

Sahavetler, kesilen hayvanlar, misafirperverlik-
ler tefâhür olsun, meclislerde yâd edilsin, diye yapı-
lırdı.

Muhtaç bir kimse için talep olunan yardım, Allah
rızası için olursa, nefisler pintileşir, ihsan etmekten
imtinâ ederdi.

Onur, hakkı kabule engel olan, yalancı gurura
kalb olurdu. Esas olan hak değil, hiç bir şeye teslim
olmamaktı. Cahiliyyet Arapları, kendilerinin, dalâlet-
te olduklarını bildikleri halde bir türlü bu adetleri ter-
kedemiyorlardı.

Avrupa cahiliyyeti de —ferdî muamele sahalarında— birçok fazilet ve iyi ahlâklarla doludur. İşte ihlâs ve doğruluk, emânet ve dürüst muamele...

Fakat bunlar da ilâhî nizâmdan uzak olduklarından taşıdıkları hakikî mefhumu kaybetmiş durumdadırlar. —Az sonra göreceğimiz gibi— bunlar menfaat esasına dayanan faziletlerdir ki, bir bütün olarak, dünya işlerinde faydalı olduklarından tatbik olunuyorlar. Çünkü hayatın daha kolay seyrinde devâm etmesine yardım ediyorlar.

Bu faziletler, Avrupalıya menfaatler sağlayamaz bir hale geldiği anda, ahlâk sahibi Avrupalının nefsindeki fazilet kaynakları da derhal kurur. Artık, onun nazarında, bunlara inanan ve bunları tatbik eden, eşi görülmeyen en büyük bir ahmâk demektir!...

Acele etmiyelim de, yavaş yavaş tarihe ayak uyduralım.

Avrupa bütün ahlâkiyatını dinî kaynaklardan alır. Gerçi ahlâk için dinden başka bir kaynak daha yoktur.

Beşeriyetin ahlâkî sapıklıkları, akide sapıklığı ile başlar. Şu kadar var ki; ahlâkî sapıklıklar çok yavaş vukua gelir. Bu nesil değil, birçok nesiller geçmeli ki ahlâk tamamen bozulsun. İşte yeni cahiliyyeti ve onu sevenleri aldatan da bu sathî görünüştür. Akide sapıklığı kendini gösterir; buna rağmen ahlâkî sapıklıkların farkına varılamaz, çünkü, ahlâkî sapıklıklar bidâyette tehlikeli bir durum arzetmezler. Bu sūr'ât farkından ileri gelir.

Başka bir sebep daha vardır ki o da; insan nefsi, ahlâk hazinesinin akideden asıl bir cüz olduğunu

inanmaz olsa bile, an'âneler ve örfler gereğince onu uzun müddet yaşatır. Belki de —bilerek— ahlâkın lüzumlu olduğu kanaatiyle —akideden ayrı bir şekilde— onu devam ettirmek ister. Fakat sonunda, katiyetle doğacak olan neticeler aynıdır. Akide bozulsun da, ahlâk bozulmasın, bu mümkün değildir. Akideden ayrılan ahlâk, elbette ölüme mahkûmdur.

İşte, Avrupa ahlâkiyatında tedrici surette vukua gelen budur. Yeni cahiliyyetin durumun hakikatini göremediğinin sebebi, hâlâ Avrupa'da yaşamakta olan ahlâk bakiyeleridir. Bundan dolayı, cahiliyyet kendisinin ahlâk sahibi olduğunu zanneder.

Bir zamanlar bütün Avrupa ahlâkiyatı, din kaynağından alınırdı. Zâten —dediğimiz gibi— ahlâk için dinden başka bir kaynak daha yoktur. Bu ahlâk iki dinî kaynaktan alınıyordu ki, biri hristiyanlık, öbürü de islâmı.

Kostantin, hristiyanlığı Avrupa'ya kabul ettirdiği günden beri, Avrupa hayatında bir takım ahlâk umdeleri yer almıştı. Avrupa'da hayat şeklini değiştiren bu umdeler —hristiyanlık yine bizzat Konstantin tarafından tahrif olunmasına rağmen— uzun müddet Avrupalıların nefislerinde yaşamıştı. Fakat bu ahlâk gerçek hayata elverişli olmadığından bir türlü tatbik olunamıyordu. Çünkü, menfi idi.

İsa Peygamberin (A.S.) «Sağ yanağına şamar vurana, sol yanağını da uzat» gibi, verdiği dinî ve ahlâkî terbiyeler sırf insanların ruhlarını tasfiye maksadıyledir... İsa gibi yüce bir peygamberin, insanların nefislerinde zillet ve meskenet tohumlarını saçmak için böyle sözler söylediği kabul olunamaz. Halbuki

orta çağların hristiyan Avrupasında ahlâk demek, zulûm ve istibdada boyun eğmek demektir. İsâ Peygamberin (A.S.) bunu kastetmediği muhakkaktır. Fakat aşırı madde, tasallût ve fesâda meyleden Roma İmparatorluğu içinde, —birçok mahallî sebeplerden dolayı— İsâ Peygamberin (A.S.) etbâî, ahlâkî istismar etmişlerdi!...

Daha sonra, haclı seferlerinde hristiyanlar, islâm âlemiyle temas etme imkânları bulmuşlar, islâm ülkelerinde bir müddet ikâmet etmişler ve Şam taraflarında uzun sürmeyen küçük devletler kurmuşlardı. Haçlılar doğrudan doğruya ve yakından müslümanlarla temasta bulunduklarından, onlardan çok büyük istifâdeler etmişlerdi.

Müslümanların, —ahlâklarını muhafaza etmeleriyle beraber— hayata müsbet nazarlarla baktıkları, hristiyanların gözünden kaçmamıştı. Kurdukları devletler içinde yaşayan müslümanlar, ezân okunduğu zaman, dükkânlarını ve kıymetli mallarla dolu ticarethâneleri kapamadan camilere koşuyorlar, namazdan sonra tekrar dükkânlarına dönüyorlardı. Bekçiler olmadığı halde, hiç bir şey çalınmıyordu. Çünkü, islâmın verdiği terbiye sayesinde ve ilâhî nizam gölgesinde birbirlerine karşı sonsuz bir emniyet hissediyorlardı. Onları birbirlerine bağlayan (BİR ÜMMET) duygusu idi. Hiç olmazsa tehlikeli anlarda sevişiyorlar, yardımlaşıyorlardı. Hâkimler ve vâliler kim olursa olsun, aralarında, şefkât ve samimiyet vardı.

Meslek sahibi bir müslüman, ciddiyet, faaliyet ve emanet sembolü idi. Onun başlıca sermayesi emâneti ve ilerlemesini sağlayan tek âmil ciddiyet idi. Bundan dolayı sınaî alanlarda geniş adımlar atmışlar ve bol istihsâl elde etmişlerdi.

Hıristiyanlar, daha bunlara benzer birçok ahlâk ve faziletleri, temas ettikleri müslümanlarda görmüşlerdi. Bilhassa, ahde vefâ —verilen sözde sadakât— göstermelerine hayran olmuşlar ve bunu bizzat Salâhaddinî Eyyubî ile yaptıkları muamelelerde anlamışlardı.

İşte topladıkları bu sermayenin ve Fas ve Endülüslü müslümanlarından aldıkları ilmin, bir mahsulü olarak, yeni Avrupa kalkınmasını meydana getirdiler.

Fakat bu kalkınma —yukarıda uzun uzadıya izâh ettiğimiz sebeplerden dolayı— ilâhî prensiplerden uzaklaşmıştı. Vicdanlarda akideden bir nebze kalmasına rağmen, eski Yunan ve Roma putperestliğine dönmüş ve Avrupa vicdanındaki ahlâk mahsulüne, bir üçüncü kaynak daha ilâve olunmuştu ki, o da, Helenizm kültüründen alınan felsefe idi. Bu kültür, fezâlarda asılı, fildişinden köşkler kuran ve hayâl âlemlerinde yaşayan bir kültürdü. İşte o zamandan beri, ahlâkta ciddî sapıklık başlamıştı. Onda başlayan sapıklık, çok yavaş olduğundan, insanlar birkaç asır farkına varamamışlardı!...

Avrupa ahlâkiyatına, Yunan felsefesinin karışmasının bir eseridir ki, Avrupalılar yüksek ahlâk mefhumlarının, ancak fezalarda asılı fildişi köşklerde bulunabileceği kanaatine varmışlardır. Ve böyle olması da çok hoşlarına gitmiştir. Hayatta tatbikat sahalarına gelince, ahlâk mefhumlarından tamamen uzak kalmayı tercih etmişler ve bunun bir zaruret olduğunu iddia etmekten de geri kalmamışlardır.

Nazariyatla, tatbikatı böyle birbirlerinden ayıran, bilhassa yeni cahiliyyetin vücade getirdiği, Avrupa

hâliyetidir. Bütün dünya bu zihniyetin tesirine kapılmış, artık insanlar, ahlâktan sırf bir nazariye olarak bahseder olmuşlardır. Haddizâtında ahlâkın iyi bir şey olduğunu ve ondan bahsederken zevk aldıklarını söylerler. Bununla beraber hayatta tatbikat sahalarına konmasının mümkün olmadığı; çünkü, insanların, hayat şartlarına göre hareket etmeğe mecbur oldukları kanaatindedirler!!!

Nazariyatla tatbikatı birbirinden ayırma işi her şeyden önce siyasî sahalarda olmuştu. Siyasî meseleler görüşülürken, Avrupa'nın edindiği şî'âr şu idi: «Netice, her vasıtayı —kötü ve iğrenç olsa dahi— mübah —caiz— kılar.»

Krallar, asılzâdeler ve din adamları sahip oldukları otorite ve salâhiyetleri yaşatabilmek için en adı vasitalara baş vurmaktan geri kalmıyorlardı. Daha sonra, kapitalizm de aynı yolu takip etmiş ve yaşamasını sağlayan gayrimeşru menfaatlerini gerçekleştirmek için, daha iğrenç vasitalara ve eğri yollara sarmıştı. Meselâ; kazanç seviyesini muhafaza edebilmek için, Amerika kapitalizmi, Başkan Kennedy'yi katletmekte hiç bir mahzur görmedi.

Dış siyasette ise, görülen manzara daha çirkin ve daha menfurdu. Sömürgeci devletler, otoritelerini yaymak ve takviye etmek maksadiyle her türlü fecaa-ti irtikâp ediyorlar ve milletlerin kanını emiyorlardı. Onlarca, bu tabii karşılanıyordu. Neticeye varmak için, her türlü vasıtaya baş vurmak caizdi. Nezâhet ve dürüst muâmelenin yeri yaşanan gerçek âlem değil de hayâl âlemleri idil...

İşte böylece, siyaset ahlâktan ayrılmıştı. Ve insanlar: «Zararı yok; Siyaset böyledir, onun ahlâkla ilgisi yoktur!» diyorlardı.

Bu henüz, sapıklığın bir başlangıcı sayılırdı...

İnsanlar aldatılmışlar, günden güne kötüye giden durumu farkedemiyorlardı. Madem ki, ahlâk, Allah akidesinden ayrılmıştı, artık onun yeryüzünde yaşamasına ve önüne çıkan engellere karşı koymasına imkân yoktu.

Aldatılmışlardı!... Çünkü, hâlâ birçok faziletler yeryüzünde yaşıyordu. Aldanarak, siyasetin, ahlâkî esaslara dayanmadığını ve onun gerçek hayatta müstakil bir faaliyet olduğunu sanmışlardı. Şöyle diyorlardı: «Allah'ta vukua gelen değişiklikler, onun yıkmak veya değerini düşürmek için değil de, hayata vakii nazarlarla bakmak ve tatbikî imkânsız olan değerlerin hayâline kapılmamak içindir...»

Aldanmışlardı! Çünkü, söz götürmez bir hakikat var ki, o da, akideden ayrılan ahlâkın yaşamasına imkân yoktu. Zira, akideden ayrılan ahlâkın, hayatta müessir faaliyeti teceddüt etmiyecek, ciddiyet ve samimiyetini kaybedecektir. Böyle olunca, yaşamasının imkânı yoktur.

Avrupa, felsefeyle dini değiştirmiş ve bu felsefeden yeni ahlâk kaideleri vazetmişti. Daha doğrusu —din düşmanlığı sebebiyle— sahip olduğu ahlâk mirasına felsefe forması giydirmişti. İnsanlar —bir miras olarak, kendilerine intikâl eden— bir takım faziletlere sadık kaldıkları ve hayatlarında tatbik ettikleri halde, bunların din kaynağından alındığını söylemek ve hissetmek istemiyorlardı. Bu faziletlerin insanî ve vicdanî şeyler olduğuna inanmakla beraber dinden alındığını kabul etmiyorlar ve dinî cepheden tefsire koyulmuyorlardı (1). Her nedense, hakikî kaynağından —din kaynağı— ayrılan ahlâkın yaşamasının imkânsız olduğunu anlıyamıyorlardı!...

Siyasetten sonra, iktisat ve maliye işleri de ahlâktan faslolanmağa başlamıştı. Gerçi Avrupa iktisadiyatı daha başlangıçta ahlâkî olmayan esaslar üzerine ikâme edilmişti.

Toprak kölelerine istinat eden zâdeganlar rejimi hristiyanlıktan önce, Roma İmparatorluğunda daha gaddar ve daha iğrenç bir şekilde hüküm sürmüştü. İmparator Kostantin'in, tahrif ederek zorla kabul ettirdiği ve kilisenin kendi menfaatlerine uygun bir kalıba döktüğü hristiyanlık, imparatorluktaki iktisadî nizamını, dinden alınan ahlâk kaidelerine tâbi kılmamış, aksine olarak, hemen birkaç asır sonra, bizzat kilise dahi, bir derebeylik müessesesi haline getirilmiş ve derebeylerin irtikâp ettikleri mezâlimin bir aynısını, kilise de irtikâp etmişti. Bununla beraber, derebeyliklerdeki iktisat şekillerindeki ahlâkî sapıklık, verasetle intikal eden bir sapıklıktı ki, kilise onu tadil etmekten âciz kalmıştı.

Hristiyanlık —tahrif olunmasına rağmen— meselâ: ticarî işlerde faizi yasak etmiş ve hristiyanlara faizin kötü bir şey olduğunu telkin etmeğe muvaffak olmuştu. Bunun bir neticesi olarak, iktisadî muamelelerde mecburiyet olmadıkça, faize baş vurulmuyordu.

Sinaî inkılâp ve kapitalizm zuhur edince, insanlar akide ve ahlâktan bir hayli uzaklaştılar. Bunun içindir ki, kapitalizm, istediği gibi ahlâk prensiplerini yıkarken onu durduracak hiç bir kuvvet karşısına çık-

---

(1) Ne hazindir ki, bu zihniyet, Islâm şarkında da intişar etmiştir. Meselâ: Alkol kullanmayan bir kimseye, niçin kullanmadığını sorarsanız: «Efendim sevmiyorum da ondan» der. Şankî bir suçmuş gibi «Dinime beğli olduğumdan» demez.

mamıştı. Daha doğarken kapitalizmin dayandığı ilk temel —hıristiyanlıkta ve ondan önceki Yahudilikte— yasak olan faizdi.

Evet, zulûm ve kötülüklerin her türlüşü kendisinde bulunan, sarfolunan emekleri sömüren faiz, kapitalizmin temelini teşkil eder. Niçin etmesin? Murabahaacı, hiç bir emek sarfetmeden, oturduğu yerde, rahatça elde ettiği gayrimeşru kazanç sayesinde müreffeh bir hayat yaşamıyor mu?...

Sonra, zarurî ihtiyaçlarını gidermek için bir makine gibi çalışan işçilerin —en iğrenç bir şekilde— istismarı başladı. Belki de, bazen kendilerine verilen ücretler, ihtiyaçlarını bile karşılamıyordu.

Körpe çocuklar, birkaç akçe karşılığı, uzun saatler en ağır ve yorucu işlerde, kullanılarak istismar olunuyorlardı.

İşçi erkekler, ücretlere zam ve maişet durumlarını iyileştirmek maksadiyle hareketlere başlayınca, bu hareketleri akâmete uğratmak ve erkeğin azim ve salâbetini öldürmek için, kadınlar istismar olunmuştu!... Erkeğin behimileşen cinsel arzularını tatmin için, kadın sokaklara düşürülmüş, bir lokma ekmek uğruna ırz ve namusunu satmaya mecbur edilmişti!...

Kapitalizm, aşırı kazançlar temin etmek için, yeni alanlar açmış ve bu maksatla, topyekûn ahlâkı bozmuş; eğlence yerleri, tuvalet malzemesi, moda evleri ve giyimhaneler adı altında pek çok batakhaneler meydana getirmiştir.

Kapitalizm ham maddelerini yağma ettiği ülkelerin ahalisini, fakr, cehil, hastalık, âciz ve gerilik içinde bırakarak, sırf kendi menfaatlerini gözönünde tutmuş ve bu şekilde büyük kazançlar elde etmiştir. Aynı zamanda, daha çok kazanmak için, girdiği ülkelere ahlâkî kötülük sevketmeyi de unutmamıştı.

Hâkimiyet ve otoriteyi eline alan kapitalizm, çıkarlarını garanti ve sömürgeciliğini devam ettirmek için vicdanları satın almıştı.

Kapitalizm, ahlâka ve ahlâk prensiplerine dâvet edenlerle öyle alay etmişti ki, bunun bir eşine daha raslanamaz!

Meydana getirdiği ilmî nazariyeler şöyle diyordu:

«İktisadın kendine has kanunları vardır ki bunlar iktisadî icaplar neticesi husule gelir. Bu kanunların ahlâkla, hattâ insanlarla hiç bir ilgisi yoktur.»

İşte bu şekilde, iktisat, ahlâktan tamamen ayrılmış ve insanlar omuzlarını silkerek «Ne yapalım, iktisat böyledir, o, ahlâk kaidelerine uymaz,» demişlerdir.

Siyasî ve iktisadî meselelerden sonra, cinsî münasebetler de, ahlâktan ayrılmaya başlamıştı.

İnsan, hayatını cinsî noktai nazardan akideden tefsir eden cahiliyyette vücuda gelen sınaî inkılâbın tesiriyle; insanlar âlevlenen cinsî arzularını, mülevves cins bataklıklarında söndürmeğe çalışıyorlardı.

İlkin, bunun bir ahlâkî inhilâl olduğundan kimse şüphe etmiyordu. Fakat gün geçtikçe bu unutulmuş veya şeytanlar unutturmuşlardı. Artık cinsî inhilâller ve sapıklıklar normal karşılanıyordu.

Marx, Freud, Durkheim... ve daha birçok şeytanlar bu gaye uğrunda ömürlerini tüketmişler, aldatıcı ve cazip sözlerle, insanlığın ahlâkını bozmuşlardı.

Marx, Freud, Durkheim... ve daha birçok şeytanlar şöyle diyordu: «İffet ve namus dediğimiz şeyler, tarihe karışan derebeylik toplumlarının kabul ettiği bir takım faziletlerdir. O devirlerde bulunmasını gerekli saydıkları geçici kıymetlerdi!!!...»

Demek ki, hayvandan tamamen başka olan insan varlığında, asîl bir değer olan ve ondan hiç ayrılmayan iffet ve namus —iktisadî durumlardan sarfı-nazar— maddî tefsir nazarında, arızî ve geçici şeyler telâkki olunuyor.

Freud şöyle diyor: «İnsan, cinsî arzularını tatmin etmedikçe varlığını gerçekleştiremez! Din, ahlâk, toplum ve an'âne gibi insana vurulan her kayıt, bâtıldır, insan enerjisini dejenere eder, böyle yersiz baskılara lüzum yoktur.»

Durkheim de şöyle diyor: «Ahlâkiyatçılar, insanın kendi nefesine karşı, üzerine düşen vazifeleri, ahlâk için esas kılarlar. Dinle ilgili olan şeylere de aynı nazarla bakarlar. İnsanlar, muazzam tabiat kuvvetlerinin veya bazı seçkin, nâdir şahsiyetlerin —peygamberleri ve kutsal insanları kasdediyor— tesiriyle, hayâlin, dini doğurduğunu görürler. Fakat bunu —bu şekilde— her gün değişmekte olan sosyal haller üzerinde tatbik etmek mümkün değildir. Ancak hayatı anormâl bir hale getirmek istersek o zaman tatbik edebiliriz...»

Devam ederek: «Bazı bilginlerin söyledikleri, din duygusunun, insanda fitrî oluşu da bu kabildendir. Bu duygu ki, insanda —en az nisbette— cinsel kıskançlık, ebeveyne ihsân ve evlât sevgisi gibi, bir takım duygularla takviye olunmuştur. Bazı kimseler, dinin, evlenmenin ve aile yuvası tesis etmenin, bu duygu-

lardan meydana geldiğini zannederek, bu hususta birçok tefsirler yapmışlarsa da, bunların fitrî olmadığını, tarih bize göstermiştir.»

«Artık denebilir ki; haddizâtında, ahlâkî ve kanunî kaidelerin mufassal ve belli bir şekli yoktur. Bundan dolayı —bu görüşe göre— bizâtihi mevcut olmayan ahlâk kaideleri, ahlâk ilminin konusu olamaz!»

Gelecek bölümde, kadın - erkek münasebetlerinde hasıl olan fesattan, uzun uzadıya bahsedeceğiz. Burada, tarihin bizlere gösterdiği bazı şeylere işaret etmekle iktifa edeceğiz.

İnsanlar bu yıkıcı fikrî cereyanların ve sapık ideolojilerin tesirine kapılarak fuhuş bataklıklarında boğuldular. Daha sonra ahlâktan ayrıldıklarını da unuttular ve dediler ki: «Cins, sırf biyolojik bir faaliyettir, onun ahlâkla hiç bir ilgisi yoktur.» Daha önce, siyasî faaliyetler hakkında da aynı şeyleri söylemişlerdi: «Siyaset, siyasettir, onun ahlâkla ne ilgisi vardır?»

Sanki, bunlar ağızlarından dökülen bu sözlerle, hakikatleri değiştirdiklerini sanıyorlar. Yahut, sapıklığın sıkletini ve gerçek hayatta doğurduğu kötü neticeleri, inkâr etmek, istiyorlar!...

İşte böylece, önce siyâseti, sonra iktisadı, daha sonra da cinsel münasebetleri, ahlâktan ayırdılar. Dinden başka bir kaynağı daha olmayan ahlâk, bu kaynaktan ayrılınca, temellerinden biri daha yıkılmış oldu.

Ahlâkî meselelerde vukua gelen değişikliklerin tedrici olmasına; nesillerin meydana getirdiği ahlâk hazinelerinin tamamen kuruması için, yine birçok nesillerin gelip geçmesinin gerekmesine rağmen; niha-

yet, siyasî iktisadî ve cinsî faaliyetler ahlâk umdelelerinden ayrılmıştır. Yine de, hâlâ bozulmayan bir ahlâk sermayesi mevcuttur. İşte bunun içindir ki, insanlar —cahiliyyetlerinde— ahlâkın, Allah akidesinden ayrılabilceği ve bununla beraber hayatta canlı ve faal tesirini koruyabilceği vehmine kapıldılar. Şeytanların, kafalarını doldurdukları, mezhep ve nazariyelerin tesiri altında, gerçekten, siyasî iktisadî ve cinsî faaliyetlerin ahlâkla ilgisi olmadığını ve bunların ahlâk mefhumlarından başka, bir takım değer ve itibarlara mahkûm olduklarını sandılar.

Şöyle diyorlardı: «Ahlâk bâkidir, endişeye lüzum yoktur! Siyaset, iktisat ve cinsel münasebetler ondan ayrıldıktan sonra bile, o müsbet ve faal bir unsur olarak hayatta dâimdir. Bu günkü fesât ona sirayet edemez. Artık gerçekçi olalım da, buna fesat demeyelim. Meselâ; tekâmül, yahut zamanın icapları diyelim. Bunlar, karşı gelinmeyen bir kuvvet değil midir? Her şeyin ölçüsü vardır ama, onun yoktur. Çünkü, onun kendisi bir ölçüdür. Kendisinden başka bir ölçü ile ölçülemez. Yaptığı şeylerden sorumlu tutulmayan bir ilâh değil midir? Öyle ise, verdiği hükümleri, istesek de istemesek de kabul etmeye mecburuz. Hayır; seve seve ve memnuniyetle kabul edeceğiz...»

Tekerlekler uçuşuma doğru yuvarlanırken biraz daha ileriye gitmişti. Madem ki bu yolda ilerliyordu, muayyen bir noktada durmasına da imkân yoktu.

Filhakika, Avrupa'da gerçek ahlâktan hâlâ bir hazine bâki idi. Takdire lâıyk, insanî ahlâk ve faziletler hazinesiydi bu. Doğruluk emânet, ihlâs, iş meydanlarında celâdet ve salabet, tanzimat kabiliyeti ve-

rim sahalarına atılmak ve bu yolda sabır ve tahammül... gibi hayatı kolaylaştıran ve güzelleştiren faziletler, sürekli çalışmalar.

Bütün bunlar, asîl ahlâk hazinesinden bir cüzdü. Bu hazine ki, din kaynağından yani hristiyanlık ve islâmiyetten meydana gelmişti. Ayrıca madde âleminde ve maddî verim sahalarında büyük başarılar kaydeden ve bu hususlarda birçok yenilikler yapan eski Roma'nın sahip olduğu faal ve yapıcı zihniyeti de bu hazineye ilâve edilmişti...

Fakat bu hazineyi ifsat eden, yine bizzat Roma zihniyeti oldu.

Daha önce, nasıl ki, Helenizm, ahlâk hazinesini ifsat etmiş, nazariyelerle tatbikatı birbirinden ayırmış, gerçek hayat için bir hisse ayırmaksızın —fildişi köşklerde— örnek ahlâk mefhumlarını bahiskonusu yaparak, zevk almayı kendisine mübah kılmıştı. (Ve bundan da —siyaset âleminde— Makyavelizm doğmuştu.) Roma zihniyeti de bâki kalan ahlâk hazinesini ifsat etti.

Bu iki yönden oldu:

Roma zihniyeti, hem menfaatperest hem de bencil bir zihniyetti.

Eski Roma cahiliyyetindeki bu sapık zihniyet yeni cahiliyyette, bâki kalan ahlâk hazinesini ifsat etti ve bu da menfaatçi ve bencil bir ahlâk oldu. Yani, sapık bir ahlâk!

Hiç şüphe yok ki, sadakat, ihlâs, emânet ve istikâmet birer fazilettir. Şu kadar var ki bunlar tek bir vaziyede değil, muhtelif zaviyelerde kendilerini gösterirler ve başka başka şekiller alırlar.

Bunların insanî seviyeye yükseltilmeleri lâzımdır ve yakışan da budur. Ahlâkın, din kaynağından alınan hakikî ve en doğru şekli bu idi.

Bu faziletlerin, menfî milliyetçilik ve ırkçılık sınırları içinde tatbik olunmaları da mümkündür. Bunun böyle olması demek, insanın içinde yaşadığı menfî —aynı zamanda çirkin— milliyetçilik ve ırkçılık sınırları dışına, bu faziletlerin çıkamaması demektir ki, bu dar sınırlar dışına çıktığı zaman, şumûllü bir insanlık mefhumu taşımadığından menfaatçilik ve bencilliğe kalbolur. Böyle olunca, çalmak, yağma etmek, aldatmak, dolandırmak ve dolambaçlı yollara sapmak, sırf millî menfaatler yolunda meşru şeyler sayılır. Bu kötülükler icra olunurken yüzler kızarmaz, vicdanlar sızlamaz. Çünkü, bu faziletler insanî duygulardan fışkırmıyor ki, insanî seviyede olsun ve bütün hallerde tatbik olunsun.

Bunları mutlak değerler olarak kabul etmeli, her zaman ve her yerde tatbik sahalarına koymalı. Bu meyanda, millî sınırlar içinde de yaşatmalı. Yoksa birer istismar vasıtası olurlar ki, o zaman hiç bir değer ifade etmezler.

Nihayet bunların tatbiki, sağladığı menfaatler nisbetinde olur. Yakın ve uzak menfaatler yok olunca, baki kalan ahlâk ve faziletlerin son kaynağı da kuru-du demektir.

Hiç şüphe yok ki, Avrupa, —yeniden hayata kavuşan Roma cahiliyyetinin tesiriyle— bu sapıklıkların ikisine de, —tedrici surette— müptelâ olmuştur.

Müslümanlar, haclı seferleri esnasında —bilhas- sa, kumandan, (SALÂHADDİNİ EYYUBİ) devrinde hristiyanlarla yaptıkları muamelelerde, yapılan misâklara son derece riayet ederlerdi. En tehlikeli anlarda dahi, ahitlerini bozmazlardı. Belki de verdikleri ahdi

bozmak, kendilerine birçok kazançlar temin edebilirdi. Buna rağmen ahitlerine hıyanet ettiklerini tarih kaydetmemiştir. Böylece bütün insanlığa, ahlâk örnekleri vermişler ve ilâhî nizamdan alınan asıl ahlâkın ne olduğunu cihana göstermişlerdi. **«Eğer muahede eden bir kavmin hıyanetini anlayarak kat'i endişeye düşersen, evvelâ hak ve adâlet üzere keyfiyeti kendilerine bildir ve ahitlerini at. Çünkü Allah hainleri sevmez.»** (El-enfâl sûresi, âyet: 58)

Hıyanetten, korkulsa bile, muahede müslümanlar tarafından bozularak, ani baskınlar yapılamaz.

Hıyaneti sebebiyle, muahedenin bozulduğu düşmana bildirilir, her iki tarafın da harp halinde olduğu ilân olunur. Ancak bu şekilde harp yeniden başlar.

Müslümanların değer biçilmez akidelerine düşmanlar üzerine bile, anî baskınlar yapılmasına, islâm ahlâkiyatı asla müsaade etmez.

O zamanlar —Haçlı seferleri zamanı— ehli salip-müslümanlarla yaptıkları ahdümisakı bozarlar ve yaptıkları anî baskınlarla, ancak Avrupa vicdanının hazmedebileceği bir vahşet ve en iğrenç bir surette kadınları, erkekleri, hattâ masûm çocukları, kılıncıdan geçirirlerdi. Bir emniyet haremi olan, ibadethanelere ve câmilere sığınan ve ellerinde hiç bir müdafaa âleti bulunmayan müslümanları, katlederler; şehitlerin akan kanları düşman atlarının diz kapaklarına kadar yükselirdi.

Bir gün geldi ki: durum tamamen müslümanların lehine olmağa başladı. Ardı ardına zaferler kaydediyorlardı. Sayısız cinayetler işleyen ehli salip mağlûp edildiği zaman, müslümanlar önceleri, eriştikleri yüksek ahlâk seviyesinden aşağı inmemişler, kendilerine gadreden barbarlara insanî esaslara dayanan ahlâk-

tan birbaşka örnek daha vermişlerdi. Çünkü, müs-lümanların ahlâkı, ilâhî nizamdan geliyor ve onun nu-ru altında yaşıyordu.

İlâhî prensiplerden sapıtan Avrupa, bütün tarihi boyunca bu ahlâk seviyesine erişememiştir. Çünkü, o, gereken âsil ahlâkı, berrak, şeffaf ve hakikî kay-naktan değil de, sapık cahiliyetten almış, Roma ve Yunan cahiliyyetlerinin meydana getirdiği bu cahiliy-yet de daha birçok sapıklıklar irtikâp etmiştir.

Eski Roma zihniyeti, meşhur Roma kanunların-da kendini göstermiştir ki, bu kanunlar gereğince, adâlet, ancak Romalılara yapılır. Başkaları bundan mahrum edilirdi. Bugün —yeni cahiliyyette— Avrupa ahlâkiyatı, bu zihniyetin tesirine kapılmıştır. Bu zihni-yetin bir eseridir ki, Avrupalılar, sırf millî sınırlar için-de ahlâka riayet ederler. Bu sınırlar dışına çıkıldığı ânda, derhal ahlâk mefhumları değişir. Avrupalı ade-tâ bir barbar olur. Evet, millî sınırlar dışında da tatbik olunduğu görülüyorsa, bu maddî menfaat temin et-tiği içindir. Böyle menfaat esasına dayanan ahlâk; menfaat temin ettiği müddetçe yaşar ki, buna da hiçbir zaman ahlâk denemez.

Siyaset işi malûmdur. Muahedeler yapılır, anlaş-malar imzalanır. Fakat millî menfaatler ufukta belirdi-ği anda, bunlar hemen bozulur. Kâğıt üzerinde bir mürekkepten ibaret kalır. İnsanlar buna aldırış bile etmezler, hattâ alaya alırlar. Çünkü, cahiliyyetin ka-bul ettiği felsefeye göre, güzel nazariyeler başka, tatbikat yine başkadır.

Ahlâk deyince, yalnız siyasî sahalara münhasır olduğu anlaşılmamalıdır.

Müslümanlar fethettikleri ülkeler halkının, inanç-larına ve mukaddesatına sonsuz bir saygı gösterir-lerdi. Müslüman devlet, bu mukaddesatı iç ve dış

düşmanların tecavüzlerinden korurdu. İslâm, hükmü altına giren milletlere tam bir vicdan hürriyeti tanır. Onları dinlerinden ayırmak için entrikalar çevrilmesine asla müsaade etmez. İşte bu âdil nizâm gölgesi altında yetişen müslümanlar, dinlerinden aldıkları bu yüksek ahlâkı, tam mânasiyle tatbikat sahalarına koyarlardı.

Güney Afrika'da, bir İngiliz deniz yolları şirketine ait gemilerde, Afrikalı müslüman denizciler çalışıyordu. Hristiyan şirket, bunların müslüman kalmalarına tahammül edemiyor! Bunları ifsat etmek ve dinlerinden ayırmak için her türlü adî vasıtalarla baş vuruyor veyine, bu maksatla ücretlerinin bir miktarına karşılık, onlara alkollü içkilerle dolu şişeler dağıtıyor. —Dünyada işçilere ücret mukabili verilen en garip şey— Alkol kullanmak ve alıp satmak müslümanlara yasak olduğundan, kendilerine verilen şişeleri kırıyorlar. Böylece ücretlerinin büyük bir kısmından oluyorlar. Geçimleri oldukça güçleşen bu işçilerin halini gören bir müslüman hukukçu, bu şekilde verilen ücretleri kabul etmemelerini, icap ederse, şirketi mahkemeye vermelerini işçilere tavsiye ediyor. Bu durum karşısında, hristiyan şirket, bütün müslümanların bir anda işlerine son veriyor.

İşte onlardaki ahlâk budur!...

Fransızlar zarif ve terbiyeli insanlardır. Fakat menfaat için!... Bilhassa Parisliler ne naziktirler! Sizi karşılarılarken öyle candan alâka gösterirler ki, şaşarsınız!... Fakat bunu niçin yaparlar? Bol para harçayasınız diye!... Harcamadığınız takdirde.....!

Paris'te bir müddet ikâmet eden bir Mısır'lı genç, bana şunları anlattı: «Ben alkol kullanmam, zinâ etmem, Paris'te odama kadar gelen fahişeleri geri çevirirdim. Otel sahibi bu vaziyetten hiç memnun olmu-

yordu. Nihayet baskı yapmaya başladı. Fiyatları artırdı. Otelı terketmeye mecbur kaldım.»

Bugün devletlerarası yapılan ticarî muamelelerde mislî görülmeyen bir doğruluk ve nezâhet müşahede olunuyorsa da, bu bir ahlâk mahsulü değil de maddî menfaat icabıdır. Çünkü, aldatmak, pazarları kaybettirir. Kazançları azaltır. Maddeye haddinden fazla düşkün olan Avrupalının, doğru muamele yapması gerekir ki gözü önünde tuttuğu menfaat hedefine varabilsin.

Ahlâkı, böyle sırf maddî menfaatler zaviyesinden tahlil sadece dış muamelelere münhasır değildir. Millî sınırlar içinde bile, ahlâkı zarurî kılan yine maddî menfaatlerdir. Bu itibarla, ahlâk, insanî seviyeden çok aşağılarda olduğu gibi, millî seviyeden de aşağı oluyor. Yani, millî sınırlar içinde bile, maddî menfaatler hatırına ona riayet olunuyor. Demek ki Avrupa ahlâkı, dar millî sınırlar içinde dahi hakikî mefhumunu kaybetmiş, insanlar arasında karşılıklı bir menfaat vasıtası haline getirilmiştir.

Yalan söylememek, muamelelerde iyi bir şeydir. Fakat bu millî tanzimat sınırları içinde oluyor. Sen doğru söylersen, başkalarının da böyle olmasını beklersin.

Bu, doğruluk haddizatında bir fazilet olduğuna inanıldığı için değil de, birçok faydalar sağladığı içindir.

Meselâ: Daha az zaman kaybedilecek, masraflar az olacak. Belki de doğruluk kazancı kat kat artıracaktır... Şayet bu faydaları sağlayamıyors, yahut maddî zararlara sebebiyet veriyorsa, onun ne değeri vardır? Ve niçin doğru olmalıdır?!...

Amerika'da uzun zaman yaşayan bir Mısırlı şöyle diyor: «Amerika'da, pazar günü tedrisat yapan

okulların birinde öğretmenlik yapan bir kadından hususî dersler alıyordum. Aramızda samimi bir dostluk teessüs etti. Dindar bir müslüman olduğumu anlayan kadın, bir gün «Ben, insanları sizin dininizden —islâmiyetten— uzaklaştıran birçok şeyler biliyorum. Meselâ; sizin peygamberiniz —Hazreti Muhammedi (A. S.) kastediyor— bir gün sarhoş olmuş, ayakta duramaz hır hale geldiğinden yerlere yuvarlanmış ve bu sırada onu bir domuz ısırılmış. İşte bu yüzdendir ki domuz etini ve şarabı yasak etmiş!» dedi. Ben de: Bu bir iftiradır. Hiç bir tarihî mesnedi yoktur. Bizim peygamberimizin şarap içtiği aslâ vaki değildir, dedim.

Kadın, kendisine hakikati açıkladığımdan dolayı bana teşekkür etti ve şöyle dedi: «Biliyor musun, ben daha buna benzer birçok şeyleri okulda talebelerime öğretirim.»

«Şimdi, zannederim ki hakikati anladınız. Bundan böyle çocuklara aynı şekilde dersler vermezsiniz herhalde?» deyince: «Bu mesele başkadır, ben bu dersler sayesinde maişetimi temin ediyorum,» cevabını verdi.»

Çünkü ahlâk, yeni cahiliyette hakiki kaynağından —din kaynağı— ayrıldıktan sonra, Roma ve Yunan cahiliyetlerinin tesiriyle, gerçek sermayesini de kaybetti ve yıkıcı cereyanların karşısında duramaz bir hale geldi.

İnsanlar, siyasî, iktisadî ve cinsî sahalarda vukua gelen fesadın ahlâka sirayet etmediğini görünce, garp ahlâkının hayranı olmuşlardı. Nedense bu ahlâkın, bencil ve menfaatçi bir ahlâk olduğunun farkına varamamışlardı. Bu gaflet yüzünden, ahlâk, din kay-

nağından ayrılrsa dahi, yeryüzünde müsbet tesirini kaybetmiyeceği vehmine kapıldılar ve dediler ki: «Ahlâk hudutları dışına çıkan şeyler haizi kıymet değildir. Siyasî, iktisadî ve cinsî faaliyetlerde beliren fesat ne olursa olsun —veya bunlar, tarihi icaplar baskısı altında ne şekle girerse girsin— ve bu gün olduğu gibi, maddecî ve menfaatçi zihniyet insanlarda galip olsun; ahlâk ilelebet yaşayacaktır.»

Bu gafletin sebebi —yukarıda da izah ettiğimiz gibi— ahlâkî inhilâlin çok yavaş oluşudur ki, insan, bunun katiyen farkına varamaz.

Fakat son çeyrek asır olayları, bu tehlikeli durumu bütün çıplaklığıyla ortaya koyan açık ve kesin delillerdir.

Fransa'dan başlayalım...

Cinsel meselelerde, ahlâkî fesat o derece gelişmişti ki, sanki, kemiği içinden kemiren bir kurt gibi Fransa için kara günler hazırlıyordu. İkinci Cihan Harbi başladığı zaman bütün Fransa alevlenen bir cinsî rezalet bataklığı haline gelmişti. Önlenmesi mümkün olmayan şey oldu... Fransa, iki hafta gibi pek kısa bir zaman zarfında Almanlara teslim oldu. Şüphesiz ki bu silâhı olmadığından değildi. Çünkü o günkü, silâhların en mükemmeline ve en kuvvetlisine Fransızlar maliktiler. Müdafaa cephesinde ise Majino hattı, dünyadaki gelmiş, geçmiş hatların en muhkem olanı idi.

Fransa mağlûp oldu. Çünkü, harpçi ruhunu kaybetmiş durumda idi. Zaten savunmağa, yolunda can vermeğe değer, şeref ve namus gibi bilûmum değerlerden yoksun bir halde idi. Niçin savaşsın? Batakhanelerini ve dans salonlarını, Alman bombalarının tahribatından kurtarmak onu daha çok ilgilendiriyordu.

Yine de insanlar, «O günkü şartlar böyle icap ettirdi. Bunun ahlâkla hiç bir ilgisi yoktur.» dediler.

Sıra Amerika'ya geldi!...

Başkan Kennedy, 1962 de yaptığı açıklamada, Amerika istikbalinin tehlikede olduğunu,      , Amerikan gençliğinin Şehvet bataklıklarında boğulmakta olan hafif ve ahlâksız bir gençlik haline geldiğini bildirdi. Kendilerine verilen vazifelere karşı mes'uliyet hissi duymadıklarını ve askere çağrılan her yedi gençten altısının çürük çıktığını, zira garkoldukları sefahat âlemlerinin, ruhî ve bedenî liyak tlerini ifsat ettiğini, sarahatle söyledi.

Amerika hariciyesinin, 33 memuru cinsî sapıklıkları sebebiyle vazifelerinden uzaklaŐtırdıĐı da herkesçe bilinen bir hâdisedir. Bunlara devletin esrarı emniyet edilemezdi. Bu iğrenç h disenin taşıdığı mâna o kadar tehlikelidir ki, Amerika'da ahlâkın ne hâle geldiğini gösteriyor.

Sonra İngiltere!...

Profumo h disesi... Bir fahiŐeyle geçici bir zevkin esiri olan savunma bakanı, devletin askerî sırlarını ifŐa etmek üzere iken hâdise  nlendi...

Sonra Rusya...

—Kennedy gibi— Khrochof'ta 1962 de yaptığı bir açıklamada, Rusya istikb linin tehlikede olduğunu, Rus gençliğine, istikbalde, Rusya'nın teslim edilemeyeceğini,      , gençliğin ahlâken tereddi ettiğini ve Şehvetlere boğulan hafif bir gençlik olduğunu, bildirdi!!...

Daha sonra sıra, Őim l Avrupa devletlerine geldi... Dünyanın en ileri milletleri. Yeni cahiliyyet  lkelерinin en medenileri!!!!...

Nereye gittiğini bilemez olan, afyon ve esrar m ptel sı, bütün enerjisini çılgınca bu yolda tüketen

gençler... Adam kaçırmak, adam öldürmek, cinsî tecavüzlerde bulunmak gibi, her türlü rezâletler işleyen çeteler... Bunlar devletin emniyetini tehlikeli bir duruma sokuyorlar ki, sosyologlar bu durum karşısında son derece endişe duymaktadırlar.

Yukarıda zikrettiklerimiz, sadece cinsel sahalarda irtikâp olunan facialardır. Meselenin bununla kalmayacağı malûmdur. Uçuruma doğru yuvarlanan tekerlerin bu noktada durmasına imkân yoktur.

Amerika'da, münevverlerden —Avukatlar, doktorlar, yazarlar— meydana gelen çeteler nelerle meşgul oluyorlar? Bunların işi, zinâyı kolaylaştırmak ve kanunî bir hale getirmektir.

Katolik vilâyetlerde boşanmak ancak bir sebeple mümkün olabilir ki, o da eşlerden birinin, zinâ suçuyla yakalanmasıdır. Böyle olunca boşanmak isteyen kadın veya erkek, öteki tarafı cürmümeşhut halinde yakalamak maksadiyle, bu çetelerden birini kiralar. Gereken vesikalar elde edildikten sonra, boşanma dâvası kazanılır.

Yine Amerika'da, tenasülî zevkler peşinde koşan, Avrupalı zenginlere, şehvet mezbahanelerinde, sanki köleler gibi, körpe kızlar satan birçok çeteler vardır ki, bu yolla muazzam servetler yığıyorlar.

Hele seçimlerde, muarız parti mensuplarını tehdit, icap ederse katletmek için hazırlanan çeteler vardır ki, yaptıkları cinayetler muayyen bir ücret karşılığıdır!...

Keşke bu kadarla kalsaydı.

Avrupa'da yetişen yeni nesil, ahlâken tamamen tereddî etmiş ve birçok sapıklıklara müptelâ olmuştur.

Avrupa'da sapık çocuklardan vücade gelen çetelerin işi, adam kaçırmak, halkın malına ve ırzına tecavüz etmektir. Trenlere hücum eden, camlarını taşlarla kıran katarları hatlarından çıkararak büyük facialara sebebiyet veren yine bunlardır.

Afyon, esrar ve her türlü uyuşturucu maddeler kullanan ve bunların kaçakçılığını yapan çeteler de, Avrupa'da pek çoktur.

İnsanın tahayyül edebileceği her türlü rezâletler, bu çeteler vasıtasıyla oluyor.

Filhakika, Avrupa'daki fesat bu âna kadar şumüllü bir manzara arz etmiyor. Hâlâ garp cahiliyyetinde birçok hakikî faziletler mevcuttur. Birbirine giriftli bu faziletlerdir ki, belki bir nesil daha yeni cahiliyyetin ayakta durabilmesi mümkün olacaktır.

Burada üzerinde durmak istediğimiz en mühim nokta, bugün insanlığın takip ettiği yoldur. Bu iniş mi, yoksa çıkış mı, hayır mı, yoksa şer mi?

İnsanlar bidâyetle, ufukta beliren tehlikeyi görmemeğe çalıştılar; kendilerini aldatmak devesi gibi başlarını kumlara gömmek istediler ve dediler ki: «Endişeye lüzum yoktur. Bunun adı medeniyettir.» Hattâ birçokları —safiyetle— akıllı ve münevver insanlar sıfatını takınarak, 20. asır seviyesine yükselmekte olduklarını iddia ettiler.

Şöyle diyorlardı: «Yeni nesil selâmettedir. Belki geçen nesillerden daha iyidir. Bu nesil atılgan, gözü açık ve ilerici bir nesildir. Bu günün hayat şartlarına uygun bir zihniyetle yaşıyor. Biz eskiler, bu nesil hakkında hüküm vermekte acele etmiyelim. Bizim ahlâkiyatımız, bugünkü şartlar dahilinde, modern hayatta

uygun olabilir mi? Yeni nesil, —Allah'ın dilediği hadde kadar— y ksele y ksele, kendi kendine ahlâkını yaratacaktır (!) Yeni nesil sapkın ve ahlâksız diye, etrafta fırtınalar koparanlar, bu neslin baktığı nazarlarla durumu görmekten âciz olan geri kafalı insanlardır!...»

Nihayet Avrupa ve Amerika'daki —efendilerden— gelen haberler, münevver geçinen, yahut 20. asır seviyesine yükselmek isteyen uçakların çenelerini kapadı, dilleri bo azlarına tıklandı.

Gelen haberlerde, garpta gençlerin niçin sapıttıklarını tetkik etmek için ilmî kongreler akdoluyor, alınan ciddî ve kesin gerçekten durumun çok vahim bir manzara arzettiğı, yarın milletlerin mukadderatını eline alacak olan neslin düşük ve sapık olduğu, istikbalin kendilerine teslim edilemeyeceğı ve bu gidi le, garp devletlerinin yıkılmak tehlikesiyle karşı karşıya olduğu, katiyetle bildiriliyor.

G r ld ğu gibi, bu kongrelerde bile, garplılar hep kendilerini düşünüyorlar. İnsaniyetin atisinden ve kar ıla tığı tehlikelerden bahsederlerken ırkçılık sınırları dışına  ıkmıyorlar. Fakat ne olursa olsun  u bir hakikattir ki: Bugünkü sapıklıklar ve ahlâksızlıklar yeni cahiliyyetten doğmuş ve yeni cahiliyyetin kucağında beslenmiştir ve hâlâ da beslenmektedir. Bunun taşıdığı mâna o kadar korkunçtur ki, bütün insanlık için kara günler hazırlanıyor. Bu gidi le beşeriyetin  akibeti çok korkunç olacak, belki de büsbütün zevâle uğrayacaktır.

Dünyada bütün ülkelere sirayet eden bugünkü Avrupa cahiliyyetinin ahlâk tarihi i te budur.

Ahlâk, asîl kaynağından —Allah akidesinden— ayrılınca, yahut bozulan akidenin tesiriyle, o da bozulunca... Yıkıcı cereyanlar önünde duramaz bir hale gelmiş ve nihayet ölüme mahkûm olmuştur. Uzun asırlar sarfolunan gayretlerden sonra meydana gelen ahlâk, iki asır gibi pek kısa bir zamanda iflâs etmiş, binası temellerinden yıkılmıştır.

Yeni cahiliyyeti bu âna kadar ayakta durduran, bir takım faziletlerin bugüne kadar, mevcut olması, bir fayda ifade etmez. Çünkü, bu fazilet kırıntıları da günden güne eksilmektedir. Çok zaman geçmeden tamamen iflâs edeceğinden hiç şüphe etmemelidir.

Durumun en tehlikeli noktası, en çok bozulan ve ahlâken tereddi eden yeni nesildir ki, bunun mânası istikbalin daha tehlikeli olacağıdır. Uçuruma doğru süratle giden bu durum karşısında, artık şunun veya bunun ahlâkla ilgisi yoktur iddiasında bulunarak, acı hakikatler önünde göz yummaktan hiç bir fayda elde edilemeyecektir.

Siyasetin, sonra iktisadın, daha sonra da cinsel faaliyetlerin, ahlâk dairesinden çıkması, tekerlerin uçuruma doğru daha süratle yuvarlanmasının bir başlangıcı oldu... Süratle yuvarlanan tekerlerin muayyen bir noktada durmasına da imkân yoktu. Bilâkis sür'ati arttıkça artmış ve uçurumun kenarına yaklaşmıştır. Allah'a ibâdetten sapıtan, bu cahiliyyette, cereyan eden hâdiselerin taşıdığı en tehlikeli mâna, işte burada gizlidir.

Fesat kemiğe varmıştır...

Kemiği oyan ve kemiren kurt, bu işi yavaş, hem de pek yavaş yapıyorsa da, o aynı zamanda aldatıcıdır.

Henüz biraz önce, sağlam gibi görünen, içi oyuk kemiğin, aniden parçalanması beklenebilir.

Buna rağmen, cahiliyyet insanlara, insanlar da cahiliyyete, hâlâ onun faziletlerle dolu bir ahlâka sahip olduğunu iddia etmektedirler.

KADIN - ERKEK MÜNASEBETLERİNDE FESAT

Burada, iki cins münasebetlerinde hasıl olan fesat hakkında yapacağımız bahis, ahlâkî cepheden olmayacaktır. Çünkü, geçen bölümde, ahlâkî fesâda geçici işaretler yaptık. Burada ele alacağımız mevzu, insan nefsinde ve toplumda husule gelen muvazenesizlik olacaktır. Yani, insanın iç âleminin ve insanların sosyal hayatta ne hadde kadar muvazenesiz bir duruma düştüklerini izah edeceğiz.

Bu da —ahlâkî fesat— gibi, öyle açık ve malûm bir meseledir ki, işaret olunmaya bile hacet yoktur. Yeni cahiliyyet, Marx, Freud ve Durkheim gibi, bilginler (!) vasıtasıyla, bu meseleyi ilmî nazariyelerle, insanların zihinlerinde kabul ettirmeğe ve bir takım tatlı hülyalarla süslemeğe çalışmasına rağmen, şunu bir hakikat olarak kabul etmek lâzımdır ki, cinsî inhilâl demek ahlâkî fesat demektir.

Meselâ; şöyle deniyor: «Cins biyolojik bir faaliyettir; onun ahlâkla hiç bir ilgisi yoktur...» Roman, piyes, sinema, televizyon, radyo ve matbuat gibi vasıtalar kullanılarak, devamlı surette cins meselesi bir sanat konusu oluyor ve sürekli bir şekilde ondan bahsedilerek propagandası yapılıyor. Bundan maksat, insan hayatını, zaptı rabtı olmayan geçici bir cinsî zevk zâviyesinden göstermek ve onu, kendisinde fesat ve

sapıklık olmayan normal bir şey gibi, cihana yaymaktır.

Bütün bu maksatlı çalışmalara rağmen —dediğimiz gibi— cinsî inhilâl, ahlâkî fesadın, yani ahlâksızlığın tâ kendisidir.

Yahudi hükeması, protokollerinde şöyle diyorlar:

«Her yerde ahlâkın yıkılması için çok ciddî çalışmamız lâzımdır ki, cihanşümûl hâkimiyetimiz kolaylaşsın. Freud bizdendir. Cinsel meseleleri, güneş ışığında arzutmeye devam edecektir. Tâ ki, gençlik nazarında kutsal —mukaddes— bir şey kalmasın ve en büyük gayesi cinsî arzularını doyurmak olsun; **İşte o zaman ahlâkî çökecektir.**

«Onların —Freud ve arkadaşlarının— ilimlerinin, Yahudi olmayanların fikirlerinde vücutte getirdiği, ahlâk yıkıcı tesirleri, muhakkak ki bizlere malûmdur...»

Şu halde, cins hakkında, ne derlerse desinler, o ahlâkî bir fesattır.

Fakat, buna rağmen, biz burada, bu meseleyi, ahlâkta fesat olması bakımından —esas konu olarak— ele almayacağız. Çünkü, insanlar —her şeyi cahilâne tasavvurlarıyla— gerçek hayatı ahlâktan ayırdılar.

Filhakika, bunlar birbirinden ayıramazlar. Fildişi köşklerde birbirinden ayrı okutulan nazariyeler de değildirler. Ahlâkın, gerçek hayattan ayrı, kendine has kanunları da yoktur. Ahlâkî inhilâl oldukça, insanların hayatlarında istikamet olamaz. Buna imkân yoktur. Çünkü, ikisi de aynı şeylerdir. Ahlâkta fesat, vakii hayatta fesat demektir. Vakii hayatta, fesadın mânası da ahlâkta fesattır. Zira bunlar mütekâmil

beşerî varlıktan alınan ve her şeye şâmil olan insan fitratından vücade gelen bir kanundur.

Burada, kadın - erkek münasebetlerinde husule gelen muvazenesizliği, gerçek hayatta yaptığı tesirleri bakımından mütalâa ettikten sonra, bunun niçin ahlâkî bir fesat olduğunu da sonunda izah edeceğiz.

Beşeriyet hayatında ve her şeyde olduğu gibi, iki cins münasebetlerinde de, tedrici, fakat çok geniş çapta bir çözüntü vukua gelmiştir.

Orta çağlarda hristiyanlık mefhumları, Avrupa'ya hâkim olmak için istismar olunmuştu. Avrupa kiliyesi de bunu böyle kabul etmiş ve halk kütlelerine telkin etmişti.

İsa Peygamberin (A.S.), bir nevi takvaya ve bedenî zevkler seviyesinden daha yüksek bir seviyeye insanları dâvet ettiğinde şüphe yoktur. Bu dâvet beşeriyetin ihtirasları ve behimî arzuları karşısında her peygamberin ve her dinin dâveti olmasıyla beraber, İsa Peygamberin (A.S.) bu hususta söylediği sözler, diğer peygamberlere nisbetle, bir misil daha fazla idi. Yani tedavi maksadiyle verilen ilâç, —eğer bu tâbir doğru ise— bu defa bir misli daha artırılmıştı. Çünkü, İsa Peygamber (A.S.), İsrail oğullarının olsun, Romalıların olsun, o günkü hayatlarındaki maddî tuğyan ve ahlâkî fesatla karşılaşmıştı. İncil'de şunlar varit olmuştur: «Eğer gözün seni harama sürükleyecekse, onu oy ve bedenini ondan kurtar, azalarından bi-

rinin yok olması, bütün bedeninin cehenneme atılmasından senin için daha hayırlıdır...» (1)

Kilise halka kabul ettirdiği ahlâk mefhumlarını, işte bu ve buna benzer talimattan almış ve nihayet ruhbanıyeti ihdas etmişti.

«Onlar ruhbanıyet ihdas ettiler; onu üzerlerine biz farz kılmadık.» (2)

Umumiyetle yapılan telkinlere göre, cinsî münasebetler haddizatında iğrenç, kadınsa kendisinden uzaklaşılması gereken kirli şeytanî bir mahlûk idi. Avam halk, nefsine hâkim olamadığından evlenmek mecburiyetini hissederdi. Fakat ebedî saadet ve felâh kavuşan takva sahipleri kimseler evlenmekten imtinâ ederlerdi!...

İşte bu şekilde yapılan telkinlerin tesiriyle Avrupa'da uzun müddet birbirine zıt iki hayat şekli yaşandı.

Roma imparatorluğunda rezaletlerin her türlü ve bunun tam aksine olarak da kötülüklerden kurtulmak kasdiyle, şehirlerde mağaralarda ve çöllerde müthiş bir şekilde intişar eden ruhbanıyet!...

(Layky) (Avrupa'da Ahlâk Tarihi) adlı eserinde şöyle diyor:

«O çağlarda dünya, her tarafı saran fuhuştan son derece intişar eden ruhbanlık arasında çalkalanıyordu. Büyük zâhitlerin zuhur ettiği şehirler, fuhuştan ve menhiyatta diğer şehirleri geçmişti. Bu asırda şeref ve haysiyetinin iki düşmanı sayılan, fuhuş ve evham bir araya gelmiş bulunuyordu.»

---

(1) Incil, Matta.

(2) Hadid. 27.

Bu yazar, ruhbanîyet gölgesi altında cinse ve cinsle ilgili her şeye karşı duyulan nefreti, şöyle tasvir ediyor:

«Kadınların gölgesinden kaçarlardı, onlara yaklaşmanın ve onlarla içtimain bir günah olduğuna inanırlar —anneleri, zevceleri ve kızkardeşleri olsa da— yolda bir kadınla karşılaşmanın veya konuşmanın, amellerini ve ruhî çalışmalarının boşa gideceğini sanırlardı.»

Ebul a'lâ-el-Mevdudî (Hicap) adlı eserinde, kadın hakkında söyledikleri sözlerden bazılarını şöyle naklediyor:

«Cins meselesi hakkında esas olan ilk görüşleri: Kadın, kötülüklerin menbaı. Fenalıkların ve fuhuşun aslıdır. Kadın erkeği tahrik ettiği ve günahlara götürdüğü için, cehennem kapılarından biridir. İnsanlığın düçar olduğu bütün felâketlerin sebebi odur. Sırf kadın olduğu için nedâmet etmesi ve utanması ona kâfidir. Güzelliğinden haya etmelidir. Çünkü, onun güzelliği iblisin kullandığı silâhların en kuvvetlisidir. Kadının durmadan tövbe etmesi ve daima kefareti vermesi üzerine farzdır. Zira, dünyaya ve dünya ehline her çeşit musibetleri ve şekâvetleri getiren odur.»

Hıristiyanlığın kadın hakkındaki görüşlerini, hıristiyan büyüklerinden bir kutup sayılan (TERTALIAN) şu sözleriyle ne iyi anlatıyor: «Şeytanın, insan nefsi-ne hulûl ettiği —girdiği— kapı, kadındır. Yasak meyveyi yediren, Allah'ın düsturunu —nizamını bozan ve Allah'ın suretini, yani erkeği lekeleyen hep odur.»

Hıristiyanlık âleminin büyük azizlerinden addolunan (Chry Sostem) de kadın hakkında şunları söylemiştir: «Kadın çaresiz bir şey, fitrî bir hastalık, rağbet gören bir fitne, öldürücü bir maşuk, dışı süslü ve

cazip bir musibettir. O, ev ve aile için en tehlikeli bir unsurdur.» (1)

Kadın hakkında ikinci derecede olan görüşlerinin hülâsası da şudur: «Kadın - erkek cinsel münasebetleri, —meşru nikâh yoluyla olsa dahi— haddizatında necis bir şeydir ve ondan kaçınılması lâzımdır.

İşte hiç bir dinin ve peygamberin emretmediği ve emretmesine de imkân olmadığı, bu sapık cahiliyyet-nazariye ve telkinlerinin kuvvetli menfî bir tepkisidir ki, tamamen aksi bir istikamete dönüş yapmıştı.

Bu çok tedrici ve birçok âmiller sebebiyle vukua geldi.

Manastırlarda irtikâp olunan her türlü cinsî ah-lâksızlıklar son haddi bulmuştu. Rahiplerle rahibeler arasında ve hattâ her grup birbirleriyle, sapık cinsî faaliyetler icra ederlerdi. Manastırlar artık birer ibâ-dethane olmaktan çıkmış, her nevi fesat yuvası haline getirilmişti. İşte bu durum, ruhbaniyete verilen değerleri kökünden sarsan sebeplerden biri oldu. Ve insanları —doğru veya yanlış— ruhî ve bedenî yükseliş fikrinden sarfı nazar ettirdi. Ve nitekim şehvetler peşinde koşmağa başladılar.

Freud'in, insana adî bir hayvan nazariyle bakması ve dolayısıyla, davranışlarını sırf cinsî cepheden

---

(1) El Mevdudî'nin (Hicap) adlı eserinden.

tefsir etmesi, fesadın yolda daha süratle ilerlemesine yardım eden başlıca âmillerden biri oldu.

Sinaî inkılâp ve aile hayatında vücade getirdiği çözüntü, güçlü, kuvvetli —bekâr— gençlerin, muhafazakâr ve vakur köylerden, ahlâken daha zayıf olan şehirlere göç etmeleri ve şehirlerde kendilerine verilen ücretlerin az oluşu sebebiyle evlenme imkânları bulamadıklarından uzun müddet cinsel faaliyetlerden mahrum kalmaları ve aynı zamanda fuhuşun serbest ve kolay oluşu, fesadın süratine hız verdi.

Kadının geniş çapta ve bütün sahalarda çalıştırılması, geçimini garanti altına almak için, ahlâken müptezel bir duruma düşmeğe mecbur kalması ve bu esnada erkekle müsavat fikrine kapılan kadının, her sahada —tabii ki cinsel faaliyetlerde de (1) müsâvat istemiştir— bu dâvayı gerçekleştirmek için sarfettiği büyük gayretleri, fesadın sür'atini artırdıkça artırıyor ve ileriye doğru itiyordu.

Öte yandan, siyonizm, nazariyat âleminde olsun, tatbikat sahalarında olsun, ahlâk bozma işinin rehberliğini üzerine almış; Marx, Freud ve Durkheim gibi birçok bilginler (!) ahlâk meselesini basitleştirmişler ve onunla alay etmişlerdi. Bunlardan her biri, kendi cephesinden ve kendine has yollardan, kolayca erkeğin kucağına düşsün diye, kadını sokağa çağırıyorlar ve tam bir hürriyet içinde cinsel münasebetlerde bulunması için yaygaralar koparıyorlardı.

Esas litbariyle bir Yahudi icadı olan sinema, daha sonra radyo ve televizyon, her türlü cinsî inhilâle dâvet ediyor ve behimî arzular uyandırıyor ve rağbeti artırıyor.

---

(1) Yani fuhuşatta.

Moda evleri, tuvalet salonları —kadın - erkek— karma sosyal hayat ve yeni yeni âdetlerde, tamamen fuhuş ve menhiyatın yayılmasına yardım ediyor.

Çok tedrici oldu!...

Bunlar bir anda meydana gelmedi!...

Ahlâkı savunanlar, bir yandan durumun vahâmetinden ve ahlâkî inhilâlden bahsederek, insanları ihtar ederlerken; öbür yandan da, modernleşmeğe dâvet edegelmişlerdir. İki zümre arasındaki çatışmaların çok çetin olacağı ve uzun süreceği muhakkaktır.

Ne yazık ki, mutlak ibahiye ve inhilâle gitmek için sürekli olarak ve ısrarla tekrar, tekrar bilumum yayım vasıtalarıyla yapılan yönetim.

Aslında bir Yahudi nizamı olan kapitalizmin bugünkü iktisadî durum içinde, gençlerin erkenden evlenme imkânlarına sahip olamamaları ve kanlarının kaydığı bu yaşta cinsî hislerini uyandıran sayısız fitneler karşısında mukavemet edemiyerek meşru olmayan yollarla cinsî arzularını tatmin etmeleri;

Caddelerde, iş yerlerinde, hattâ okullarda, kadının kolayca elde edilmesi;

Matbuat, radyo, sinema ve televizyon vasıtalarıyla, kadının nasıl bir fitne olacağı ve erkeği nasıl iğfâl edeceğinin kendisine öğretilmesi;

Umumhaneler, randevu evleri, gazinolar ve müşterilere kirli metâ takdim eden bar ve batakhanelerin her türlü fuhuşata meydan vermesi...

Ve müfsitlerin durmadan, dinlenmeden «hayat kayıtsız şartsız eğlenmek, neş'elenmek için yaratılmıştır. Doyuncaya kadar zevklenmeli. (Acaba buna imkân var mıdır?) Ömür bu ömürdür, giderse bir da-

ha geri gelmez» gibi, yaptıkları telkinler ve fikrî yetimler...

Bütün bunlar, sapık yeni cahiliyyette tesirini yapmış muhafazakâr ve itidalli zümreleri dahi sarsmış ve istikâmetten ayırmıştır.

Muvazenesizlik son haddine varmıştır.

Kadın hürriyete kavuştu. İnsanlar, din, ahlâk ve an'âne kayıtlarından kurtuldular. İbâhiye, itiraf olunan bir diyanet haline geldi. Devletler bu hususta kolaylıklar gösteriyor ve her yerde yayılmasına müsaade ediyor. Üstelik, —gözlerinin önünde ve kulaklarının dibinde— bu yola dâvet eden, kitap, roman, gazete, radyo, sinema ve televizyon gibi vasıtaların hamisi oluyor ve hatta bu istikâmete sevk ediyor.

Weel Diurant'ın (Neşeli Felsefeler) adlı eserindeki, şu satırlar, şayanı dikkattir:

«Biz de, Sokrat'ı endişeye düşüren aynı müşkülle karşılaşıyoruz. Demek istiyorum ki: İnsanların gidişatında tesirini kaybeden ulvî —semavî— yasakların yerini alacak olan tabiî ahlâkı nasıl bulacağız? Bu cetin ve hayasız fesat yüzünden, içtimaî değerlerimizi dağıtıyoruz...»

«Ahlâkımızın değişmesindeki başlıca sebep, doğum kontrolü için keşfolunan ve her tarafa yayılan şeylerin kullanılmasıdır. Eskiden ahlâk kanunu, cinsî faaliyetleri izdivaç yoluyla kayıtlardı. Nikâh demek babalığa namzetlik demekti, bunlar birbirinden ayırtilemezdi. Baba ancak nikâh yoluyla doğan çocuğundan mes'ul olurdu. Bugün ise, cinsî faaliyetle, tenâsül arasındaki bağlar çözülmüş. Babalarımızın hiç beklemedikleri bir durum yaratmıştır.

Bu durum karşısında, kadın - erkek arasındaki bütün münâsebetler de değişmektedir...»

«Şehir hayatı, cinsel faaliyetleri uyandıran her şeyi takdim ediyor ve birçok vasıtalarla bu işi kolaylaştırıyor. Aynı zamanda, izdivaca engel olan birçok güçlüklerle yol açıyor. Bugün cinsî gelişme, eskiye nisbetle daha çabuk olduğu halde, maddî imkânlarla geç sahip olunuyor. Ziraî devirlerde, cinsî arzuları zincirlemek mümkün oluyordu. Sinaî asırda ise, bunun çok güç ve gayritabiî olduğu görülüyor.

Bu devirde, erkeklerin bile otuz yaşlarına kadar evlenmeleri mümkün olmuyor. Muhakkak ki, beden cinsî arzularla galeyan edecek ve eski zamanlarda olduğu gibi, irâde nefse hâkim olamayacaktır. Eski den fazilet sayılan iffet ve nâmus alay mevzuu olacak, güzelin, güzelliğini artıran hayâ, ortadan kalkacak; erkekler yaptıkları fuhuşu övünerek anlatacaklar; kadınlar da, erkeklerle eşit olmaları hasebiyle, sınırlanmayan maceralarda hak sahipleri olduklarını iddia edeceklerdir. Evlenmezden evvel, birleşmek bir âdet olacak, fuhuş polisin kontrolundan uzak bir moda halini alacak, fuhuşa düşkün ve meraklı kadınların rekâbeti sebebiyle sokaklarda fahişelere raslanamaz olacaktır.

Ziraî devirlerdeki, ahlâk kanunu yıkılmış. Bugünkü, medenî dünya onunla âmel etmez olmuştur...»

«Evlenmekte gecikmenin sebebiyet verdiği içtimaî zararların bizdeki teaddüt —birden fazla kadınlarla düşüp kalkma— arzusuna râcidir. Fakat bu zararların en çoğu —kuvvetli kanâate göre— bu asırda, aile hayatının, anormal bir şekilde geciktirilmesinden meydana geliyor. Evlendikten sonra, zinâyâ gitmek, ekseri hallerde, daha önceki alışkanlığın bir mahsulüdür. Rağbet gören bu âdetin, belki müsbet içtimaî sebeplerini anlamağa çalışırız, belki de insanın kendi eliyle yarattığı bu âlemde zinayı, bir emri

vâki olarak kabul eder ve ona göz yumarız. Hali hâzırda fikir adamlarının bir çokları da bu kanaattedirler. Fakat bizi utandıran bir şey varsa o da: Bedenlerini şehvet mezbahanelerinde âlenen takdim eden yarım milyon Amerikalı kızın manzarasına memnuniyetle rıza göstermemizdir. Bu manzara tiyatrolarda, barlarda ve açık edebiyat kitaplarında bizlere arzolunuyor ve bu şekilde —sınaî devrin yarattığı karışık hummalı hayatta— aile yuvalarından ve sıhî kontrolden mahrum kalan, erkek ve kadınların, cinsî arzuları galeyana getirilerek, muazzam servetler elde ediliyor...»

«Öteki tarafın —erkeğin— manzarası da, en az kadınıninki kadar acıklıdır. Çünkü, her hangi bir erkeğin evlenme işi gecikince, sokaklarda hayasızca dolaşan kadınlarla düşüp kalkacağı muhakkaktır. Erkek hayatının bu devresinde, özel arzularını tatmin edebilmesi için en modern vasıtalarla mücehhez ve ilmî bir şekilde idare yollarının en mükemmeline erişen bir sistem bulacaktır. Öyle görülüyor ki, âlem cinsî arzuları galeyana getirmek ve doyurmak için, akla gelen her türlü vasıtayı icat etmiş durumdadır...»

«— Kuvvetli kanaate göre; —tenasülî zevklere ikbâldeki teceddüt, Darwin'in mukaddesata yaptığı hücumlarla tahmin olunduğundan daha fazla yardımlaşmıştır. Para sebebiyle cömertleri artan genç kızlar ve oğlanlar, yaşadıkları eğlenceli —sefiş— hayatı, dinin teşhir ettiğini görünce, onlarda ilim yoluyla, dini teşhir etmek için bin bir sebep arayıp bulmuşlardır...»

«Modern toplumda, erkeklerle kadının izdivacı, muhabbet rabıtası değil de, sırf cinsî münasebet olduğundan, hakikî bir değer taşımıyor. Dayandığı esa-

sı ve hayatî desteklerini kaybettiği için bu hale geleceği belli idi. Bu izdivaç, hayattan ve nesilden nasibi olmadığından ölüme mahkûmdur. Eşler ayrı ayrı iki parça gibi, kendi âlemlerinde yaşayacaklar, sevginin vücutte getirdiği fedakârlık, maskara hayatın baskısı altında bencilliğe kalb olacaktır. Muâşeret ve alışkanlık neticesi, eşine karşı erkeğin arzuları sönünce, çeşitli kadınlara dönme rağbeti, kendisinde —tabiatıyla— yeniden belirecektir...»

«Bırakalım da, bizden başka bilginler, tecrübe-
rimizin neticelerini bizlere söylesinler. —Kuvvetli kanaate göre— bu neticeler beklediğimiz ve istediğimiz şeyler değildir. Bizler medeniyet cereyanına kapıldık gidiyoruz. Muhakkak ki, durdurması elimizde olmayan vahim akıbeta doğru sürükleniyoruz. Sürükleyen bu tufan ortasında, âdetlerden, geleneklerden ve düzenlerden, hangisi tahakkuk edebilir? Şimdi büyük şehirlerde aile hayatı yok olmağa başlamıştır. Bir kadınla evlenmek cazibesini kaybetmiştir artık. Nesil göz önünde tutulmayınca, mûta —iğreti izdivaç— daha fazla desteklenecek, haram— helâl, serbest birleşmeler artacaktır. Bu serbestliğin eseri daha çok erkekte görülecekse de, kadın bu şekilde birleşmeleri uzlet içinde yaşamaktan ve günlerce erkekten mahrum kalmaktan daha az zararlı bulacaktır. Her iki tarafın da ahlâkî seviyesi düşecek, kadın her şeyde erkeği taklit ettikten sonra, evlenmezden önce, cinsî münasebetlere teşvik edecektir. Boşanma hâdiseleri çoğalacak, şehirler yıkılan aile felâketzedeleriyle dolacak, daha sonra evlenme kanunları başka bir kalıba dökülecek ve bu hususta kolaylıklar gösterilecektir.

Kadın tamamen sınaî sahalarda çalıştırıldığı zaman, bütün tabakalar arasında doğumu önlemek ve

çocuk aldirmek herkesçe bilinen bir sır haline gelecek, hamilelik, kadının hayatında hiç bir kıymet ifade etmiyor arızî bir şey olacak, yahut ev yerine, çocukların terbiyesini devletin özel kanunları teşekkül edecektir...

İşte her şey bundan ibarettir...»

Garpli yazarın açık şahadeti, bu hususta bizim yorum yapmamıza hacet bırakmıyor.

Cinsî çözüntünün, insan nefsinde ve toplumda yarattığı ve garpli yazarın zikrettiği kötülükler, —yeni cahiliyyetin şenâti karşısında— gözlerimizin açılması için kâfidir kanaatindeyiz. Yazar, insanlığın karşılaşmakta olduğu felâketin, ahlâk denilen dar sınırlar içinde munhasır kalmayacağını, fakat top yekûn insan varlığını yıkacağını bildiriyor!...

Cinsî çözüntünün insan nefsinde ve toplumda ifsat etmediği bir şey kalmamıştır. Yazarın arzettiği iğrenç manzaradan başka daha ne olabilir? Şuna da işaret etmek lâzımdır ki, müellif bu kitabı, 1926 da yazdı. Biz bugün 20. asrın —büyük cahiliyyet asrının— ikinci yarısındayız. Gözlerimizle görüyoruz ki, yazarın tahminlerinin hepsi vukua geldi ve bütün cihana yayıldı. Bizzat yeni cahiliyyet dahi, bugünkü duruma hâkim olmak ve vahim akıbeti önlemek istese bile, bunu yapmağa kadir değildir. Çünkü yayılan fesat önlenemez bir hale gelmiştir.

Burada, kitaptan naklettiğimiz parçalarda, fesadın bütün kollarına işaret edilmiyor, yahut uzun boy-lu tafsilât verilmiyor.

(İnsan, maddecilikle islâm arasında) adlı eserimin (cinsî müşkile) faslında; (değişmek ve sabit kalmak) adlı eserimde de, başka bir zâviyeden bu mevzu hakkında müfasssal bir şekilde bahsettim. Tabîî ki, burada tekrarlanmasına lüzum yoktur. Şu kadar var ki burada, bu çılgın cahiliyyetin, süratle şemasını çizmekle iktifa ediyoruz. Cinsî mes'elelerde, insanî mefhumlar ve insanî sınırlar dışına çıkan bu cahiliyyetin, zaptı rabtı olmayan, hayvanî âleme nasıl avdet ettiğini anlatmağa çalışıyoruz.

İnsan fitratının —Allah'ın yarattığı hal üzere kalan fitratın— «ölçüleri» ve «tutanakları» vardır. Bunlar sarfolunan insan enerjisini zaptı rabt altına alırlar ve miktarını tayin ederler. Ölçüler bozulur, tutanaklar muattal olursa, insan ne kendi nefesine, ne de içinde bulunduğu topluma hayreder ve ne de ümit ettiği saadete nail olabilir.

Fitrata karşı koymakta hiç bir faide yoktur, çünkü, sonunda, heves ve iştihaların değil, fitratın galip geleceği muhakkaktır.

İnsanlar, mazinin durgun cahiliyyet kayıtlarından kurtularak, kayıtsız şartsız cinsî zevklere düşünce, gerçek hayat âleminde neler oldu? Arzulara doyma fırsatı verilince, gerçekten doydu mu?!...

Cinsi serbestliğe dâvet edenler şöyle diyorlardı:

«Cinsî baskı ve herhangi şekilde olursa olsun, arzulara gem vurmak —doymak bilmeyen cinsî açlığa ve âsabı yoran, enerjileri dağıtan, zihni meşgalelere (1) sebebiyet verir...»

Evet, makûl olmayan sebeplere binaen, baskı ve cinsel mahrumiyet, haddi tabiîsini geçerse, bunlar olabilir.

Biz de şu suali soralım. Hudutsuz ve kayıtsız serbestliğin neticeleri nedir?

Bütün garp ve şark memleketleri, cinsî metai mubah kılmış ve takdis etmiştir. Devletler buna göz yumuyor, yahut âlenen destekliyor ve hiç bir yasak yapılmaksızın ve zecrî tedbirler alınmaksızın, cinsel arzuları doyurmak için bilfiil imkânlar veriliyor. Neden öyleyse bu cinsî açlık doyurulamıyor? Sükûnet bulmuyor? Hiç bir asırda raslanmayan cinsî mes'eleleriyle alevlenen bu asırda neler oluyor?

Kaç film, kaç kitap, kaç roman, kaç çıplak resim, kaç radyo ve televizyon programı, kaç çıplak veya yarı çıplak parti? Gençler ömürlerini tüketiyorlar.

Kaç defa —kaç milyon— cinsel birleşme, kolayca icra olunuveriyor!!...

Neden öyleyse, alevlenmiş aç beden doymuyor? Ahlâktan bahsetmiyoruz!!...

Hayvanlarınkine benzemiyen ve yerine getirilmesi gereken vazifelerle mükellef insanoğlunun muhtaç olduğu ruhî huzurdan bahsediyoruz. İnsan kalbini imâr eden değerlerden bahsediyoruz. İnsan varlığını ilerleten, yükselten, irşât eden, hedefine eriştiren yapıcı değerler... insanî kıymetler!...

Doyurulması için bütün imkânlar hazırlandığı ve büyük fırsatlar verildiği halde, doymak bilmeyen bu aç beden!...

Netice nedir?

Sürekli endişeler sinir buhranları, deliliktir, intiharlar, cinayetler... bu doymak bilmeyen çılgın şehvetin asârı değil midir?

Ev ve aile?...

Şehvetlerin hudutları dışına bırakılıvermesiyle, aile yuvaları ne hale geldi?

Ev, artık rahat bir mesken, ailevî bir rabıta olmaktan çıkmış, nârin elleriyle bağlarını tutarak vicdanlarda perçinleştiren ve derinleştiren mini mini yavrulardan mahrum olmuştur. Aile hayatı, hayvanların bile yaşadıkları hayat seviyesinden aşağı düşmüştür. Çünkü, bazı hayvanlar bütün hayatları boyunca sırf eşleriyle çifleşirler!

(Wec. Diurant)ın dediği gibi, bunun sebebi, bizzat ibahiyedir. Ve bilûmum ahlâkî mefhumlardan tecerrüttür.

Kız-oğlan gençlik çağlarında, partilerde, ihtilâtlı ev hayatında, caddelerde, dairelerde, fabrikalarda, ormanlarda, nehir kenarlarında ve deniz sahillerinde, teaddüde —birden fazla kimselerle cinsel münasebetlerde bulunmağa— alışıyorlar.

Taaddüt, tecrübe adı altında yapılıyor, sözde cinslerden her biri, her şeyde, hattâ cinsel faaliyetlerde ve keyfî isteklerde dahi, mizaç ve karakterine tamamen uygun bir eş buluncaya kadar, cinsî münasebetler icrâ etmekte, hiç bir mahzur görmüyor!!...

Fakat gaye unutuluyor, vesile gaye oluyor, yani taaddüt gaye haline geliyor; hiç olmazsa bir âdet halini alıyor.

Oğlan uzun tecrübelerden sonra aradığı kızı, kız da aradığı hayat ortağını buluyor. Bir çatı altında bir kaç ay, yahut en çok birkaç sene yaşadıktan sonra,

birbirlerinden nefret edeceklerinden hiç şüphe etmemelidir. Çünkü, aralarındaki rabıta, zaman geçtikçe derinleşen ve asâlet kesbeden insanî bir rabıta değil de, hayvanî beden arzularından ve şehvetle galeyan eden iki vücuttan meydana gelen bir rabıtabır. Bu arkadaşlık zamanlarında böyle başlamış, nikâhla birbirlerine bağlandıktan sonra da böyle devam edip gitmiştir. Artık bunlar için aile hayatı, sürprizleri ve heyecanlı anları olmayan hareketsiz bir hapishane denektir.

Kız-oğlan, kadın-erkek, bunların eski hayatlarına dönecekleri muhakkaktır.

«Ah! Şu kız ne cazip bir mahlûk, etrafa neş'eler saçıyor, insanı iştihâ getiriyor... tahrik ediyor!... Çünkü bu kız, yeni olduğundan henüz cazibesini kaybetmemiştir. Fakat zevce eskidir, cazibeli bir tarafı kalmamış, erkeğini tahrik edemez olmuştur. «Şu delikanlıya bak... Ne zarif, ne güçlü, kuvvetli, gözlerinden şehvet akıyor!...»

Bu erkekte, kadının —zevcenin— nazarında yeni olduğundan en cazip ve en mükemmel bir erkektir!...

İşte böylece eşler edindikleri yeni dostlariyle ve sevgilileriyle yaşıyorlar, yahut, daha serbest hareket edebilmek için birbirinden ayrılıyorlar.

Amerika'da —boşanmayı kayıtlayan katolik vilâyetler hariç— boşanma nisbeti % 40 dır ve gün geçtikçe de artmaktadır!

Sebep nedir?

Amerika son derece fuhuşa imkân veren, fuhuş kanun yoliyle himaye eden ve bilûmum propaganda vasıtalarını bu istikamete yönelten bir memlekettir!...

Başlı başına bir felsefe haline getirilen fuhuş, ifade kudretine sahip, her insan tarafından yazılan kitap ve makalelerle her tarafta intişar ediyor ve bu

kitaplar büyük rağbet buluyor. Çağdaş cahiliyette, en modern sayılan, şimâl Avrupa devletlerinde de durum aynen böyledir.

Ya yuvaları olmayan serseri çocuklar!...

Fitrî yuvaları olan aile bağları çözülürse, serseri olmazlar da ne olurlar?...

Çocuklar için maddî garantiler ne olursa olsun, her şeyden çok muhtaç oldukları şefkati, sıcak alâkayı ve manevî huzuru nereden bulacaklar?...

Çocuklarla ilgili müşkül bir mes'ele daha vardır:

Karşısında mukavemet edilemiyen fitnelerle dolu, garbın yaşadığı günahkâr hayat, akıl ve idrâkleri tekâmül etmeden, yuva kurmaları ve ailevî bir huzura kavuşmaları için tecrübeler yapılmadan, çocuklarda zamansız cinsî arzuların uyanmasına sebep oluyor. Bu günahkâr hayat, henüz bülûğ çağlarında iken, tam bir hürriyet içinde çocukları cinsî hayata sevk ediyor; derken muhitlerinde cinsî sapıklıklar korkunç bir surette yayılıyor.

Bugün cinsî hürriyeti tanıyan memleketlerde, sapıklığın çok tehlikeli bir durum arzettiği, şüphe götürmeyen bir hakikattir.

Ve nihayet —geçen bölümde işaret ettiğimiz— milletleri çökerten ve savaş meydanlarında aciz bir duruma düşüren rezaletler!...

Devlet teşekküllerine kadar sirayet eden ve devletin askerî sırlarını tehlikeye düşüren, ahlâkî fesat... Kirli bir metâ karşılığı, casuslara verilen fırsatlar... İngiltere'de (profuma), Amerika'da, hariciye memurları rezaleti...

Serseri gençler... Cinsî sapıklar!...

Fıtratın bir ihtarıdır bu!...

Bu dar mânâda anlaşılan bir ahlâk mes'eləsi değildir.

Bu çok ciddî ve derin bir mes'eledir ki doğrudan doğruya insan varlığıyla ilgilidir.

Hiç bir kaydı ve inzibatı olmadan, gelişegiden cinsî inhilâl, insanı hayvanlar âlemine indirmekte ve varlığını tehdit etmektedir.

(Değişmek ve sabit kalmak) adlı eserimde: Cinsî serbestliğin meydana getirdiği inhilâl —çözüntünün— ve doğurduğu neticelerin, yalnız, yeni cahiliyyete has olmadığını izah etmiştim. Yer yüzündeki cahiliyyetlerin başlıca alâmetlerinden biridir bu!...

Yunan ve Roma cahiliyyetlerini yıkan fuhuşat, bugün yeni cahiliyyette, bizzat insan varlığını yıkmak üzeredir. Şunu da kabul etmemiz lâzımdır ki, yıkma işinde, yeni cahiliyyetin vuracağı darbe, daha kuvvetli ve korkunç olacaktır. Bu cahiliyyetler gibi fuhuş ve menhiyatı, mecrasında kendi haline bırakmıyor da, ilmî desteklerle takviye ederek besliyor. Şüphe yok ki, tarihe karışan cahiliyyetlerde de inhilâl ve sapıklığı normal gibi gösteren birçok nazariyeler ve mezhepler vardı. Fakat hiç biri, yeni cahiliyyette olduğu gibi, inhilâl ve sapıklığa ilmî üniforma giydirmedi. Bu üniforma altında, matbuat, radyo, sinema ve televizyon gibi yayım vasıtalarını istihdam eden yeni cahiliyyet, durmadan, dinlenmeden ahlâksızlık neşrediyor.

Bütün bunların ardından siyonizm, bu durumu alkışlıyor, tebrik ediyor ve ümmilerin fecî akıbetlerini yakında göreceği için avucunu oğuşturuyor...

Biz mes'eleyi —dar çapta— sırf ahlâkî cepheden mütalâa etmeyi uygun bulmadık. Çünkü, bazı kavimler, ahlâkî başka bir şey zannederek, gerçek hayattan ayırdılar. Fakat 20. asır cahiliyyetinin yaşadığı gerçek hayatı gözden geçirirken bir de ne görelim! İnsanların, ahlâk âlemine münhasır zannettikleri, AHLÂKÎ FESAT, hakikatte, insan nefsini ve cemiyeti tahrip eden ve bütün hayat sahalarını saran, umumî bir fesatmış!...

Gerçek hayat âlemindeki fesadın sebeplerini araştırdığımız zaman, bunun ahlâkî fesattan neş'et ettiğini göreceğiz.

İnsan fıtratını gemleyen ve zabtî rabt altına alan ahlâktır. Ahlâk, fıtrattan ayrı, nazariyeler âleminde yaşayan bir şey değildir.

Yeni cahiliyyet —kültürlü, uyanık ve basireti açık cahiliyyet— fıtratın hakikat ve mahiyetini ve ahlâkî meydana getiren, fıtrat tutanaklarını idrâk edememesi bakımından cahiliyyetlerin en büyüğüdür...

HER ŞEYDE FESAT

Bu cahiliyyette, sapıklıktan kurtulan bir değer var mıdır?

İnsan nefsinde, toplumda, siyaset, iktisat ve sosyal hayatta, ahlâkta, tasavvur ve davranışta, velhasıl insan hayatının bütün sahalarında, yeni cahiliyyetin ifsat etmediği ne vardır?

Bu cahiliyyette, beşeriyeti meftun eden ve gözünü kamaştıran bir şey varsa o da, ilimdir. Gerçekten ilim, insan hayatında büyük kolaylıklar yaratmış, insana muazzam imkân sahaları açmış ve onun sayesinde insan, hayata dehşet veren bir surette çeki dü-en vermeğe muvaffak olmuştur.

Bunun içindir ki, insanlar bu cahiliyyete haddinden fazla meylediyorlar ve onun kaynaklarından beslenmeye çalışıyorlar. Bunlar —Büyük bir cahiliyyet hülyası içinde— şöyle düşünüyorlar: Madem ki ilim ilerlemekte ve yükselmekte devam ediyor, beşer hayatının da, aynı istikamette doğru yolda yürüdüğünden şüphe etmemelidir!...

Bu bir cahiliyyet hülyasıdır. Ve tarihte benzerleri pek çoktur.

Medeniyet sahibi her cahiliyyet, sapık medeniyetin, hayır ve bereket medeniyeti olduğunu ve kendisinin zirveye eriştiğini zannederdi.

Netice ne oldu?

Medenî olduklarını iddia eden bu cahilliyyetler sapıklıkları yüzünden yıkılıp gittiler!...

Önüne geçilemeyen bir akıbet!!!...

İlim cahiliyyetin verdiği bir mahsul değildir.

İlim, beşeriyete —yürüdüğü hat üzerinde— ezel-den beri refakat eden, durmadan yükselen ve yükselişinde nâdiren tevakkuf eden bir kuvvettir. O, tarafsız bir kuvvet olduğundan, «hayırlıdır», yahut «zararlıdır» diye vasıflandırılmaz.

İlim, sırf kendisine mâlik olan efendiye hizmet eder. Hayır isteyene hayır, şer isteyene de şer vasıtası olacağı şüphesizdir.

İlme hız veren en kuvvetli âmil, insanın kendi fıtratında gizlidir. Cenab-ı Allah, insanı yaratırken, ona ilim aşkı, kuvvetli olmak hissi ve kâinat kuvvetlerini kendine ram etmek azmi vermiştir. Bu itibarla, ilmin insan varlığında «hayır» veya «şer» makamından uzak tutulması gerekir. İlmin yeri, insanın vicdanı değil, aklıdır.

Beşeriyetin yürüyüş hattında aklın tavakkum ettiği ender görülür. Bundan dolayıdır ki, hidayette olsun, dalâlette olsun, ilim durmadan ilerlemiştir.

Hidayet ve dalâletin tesiri altında kalan, ilim değil de, onun kullanıldığı yollar ve sahalardır...

Öyle ise, ilimle cahiliyyeti birbirinden ayırmak lâzımdır. İlim cahiliyyetin bir mahsulü değildir ki, bu yüzden ona —cahiliyyete— sarılalım. Cahiliyyet yıkılarak yerini ilâhî prensipler aldığı zaman, yine ilim seyrinde devam edecek ve hiçbir zaman durmayacaktır.

Bundan önce beşeriyet, ilâhî nizâmın ne olduğunu gördü ve onun amelî hayat sahalarında tatbik etti. İlimin zâyî olan dağınık parçalarını bir araya getiren o oldu ve ilim tarihinde, en büyük hareketi yine o devirde yaptı. Bu hareket ilk —Fars ve Endülüs müslümanlariyle temas neticesi— Avrupa'da yeni bir çığır açmış, müşahedeci usullerin, neş'et etmesine ve bundan meydana gelen ve bugüne kadar devam etmekte olan Avrupa kalkınmasına yol açmıştı...

İlim, yani cahiliyyetin bir mahsulü değildir. Fakat, bu cahiliyyet onu kötü istikamete sevk ediyor ve beşeriyetin infasına âlet ediyor.

İlim, ancak kökleri tarihe uzanan beşeri gayretlerin bir mahsulüdür. Bir milletten öteki birine intikâl eden ilim, nihayet Avrupa'nın eline geçmiş ve sayesinde büyük başarılar kaydetmiştir. Fakat, ne yazık ki, onu doğru yolundan saptırmış ve ahlâkî ifsat etmiştir. Ve bu asırda bütün insanlığı onunla tehdit etmektedir.

İlim, cahiliyyet mahsulleri arasından çıkarılınca, kendisine kör cehaletten başka ne kalır?

Gerçi, sağda —solda— dünyanın her tarafında bir takım hayırlar ve faideli şeyler yok değildir.

İktisat, içtimaiyat ve ahlâk gibi, insanlıkla ilgili bir çok mühim hayat sahalarında incelemeler yapılıyor. Ortalıkta, cüz'î adaletler, bazı faziletler ve insanlığın elde ettiği bazı kazançlar mevcuttur. Bunlar zâhiren çok muazzam şeylerdir. Çünkü, yeni cahiliyyet yaptığı her şeyi —kötü de olsa— böyle gösterir.

Fakat her şeyde olduğu gibi, bunların da kıymet ve azâmetini ölçerken, Dünyanın her tarafında yayılan kötülükleri ve her yerde yayılan aşırı zulûmleri göz önünde tutalım. Yani iyilikleri, kötülüklerle, hayırları, şerlerle karşılaştıralım. —Büyük— olmasına rağmen

—hayır kırıntıları— nın yanında, insan varlığını tehdit eden çok tehlikeli durumu ve dünyayı istilâ eden şer unsurlarını unutmayalım.

Hatırlayalım...

Kapital diktatörlüğünü, proleterya diktatörlüğünü ve insanlara yaptıkları zulüm ve tasallutu hatırlayalım. Malı mülkü olmayan fakir sınıfları, köle haline getiren ferdî mülkiyetleri, milletin malını gasbeden zalim rejimleri, topluluğu sömüren ferdiyeti ve ferdi hiçe sayan toplumculuğu hatırlayalım...

Her gün biraz daha tereddî eden ahlâkı... Kadın - erkek münasebetlerinde husule gelen fesadı ve baştan başa insan hayatında ihdas ettiği ıztırapları, endişeleri göz önüne getirelim.

Bozulan —sapıtan— güzel sanatları ve insan nefsinde akisler yaparak onu da ifsat ettiğini hatırimızdan çıkarmayalım.

Her şeyi hatırlayalım.

Bu çılgın cahiliyyetin şerrinden hiçbir şey kurtulamamıştır.

Bugün, dünyanın her tarafında mevcut olan hayırlar —büyük olmasına rağmen— şerlerle mukayese edilirse nâkıymet şeyler olduğu anlaşılabacaktır. Bunlar insanları aldatmak ve oyalamak maksadiyle, zalimlerin ihsan ettikleri kırıntılardır.

Bu aldatma ve oyalama siyaseti sayesinde, zalimler müreffeh bir hayat sürüyor ve yine bu sayede beşeriyetin mukadderatını avuçlarında tutuyorlar...

Bugün her tarafta derin kökleri olan cahiliyyet hakkında, söylenmesi gereken bir şey daha vardır ki, o da; insanlar zülme rıza göstererek, ister şer unsur-

larına köle olsunlar, isterse zulmû reddederek onu yıkmak için hazırlansınlar; bu taşkın cahiliyyetin akıbetini tayin etmek işi onlara bırakılmayacaktır. Çünkü, insanlığın mukadderatını tayin eden Allah'ın irâdesidir. İşte bu irade mucibince cahiliyyetin ilelebet yer yüzünde hüküm sürmesine imkân yoktur. Nihayet bir gün yıkılacaktır. Madem ki, bu gün dünyaya hâkim olan şer unsurlarıdır. Pek yakında hakkın iradesi, tecelli edecek ve tarihe karışan her cahiliyyet gibi bu cahiliyyet de yıkılacaktır.

«Daha evvel geçenler hakkında Allah bu âdeti —bu düsturu— koydu ve Allah'ın bu âdetini asla değiştiremezsin.» (Ahzap: 62).

Fakat kötülüklerle çalkalanan cahiliyyetin yıkılması düsturu ilâhiye mucibince muhakkak ise de, onun yerini hayırlı bir rejimin kendi kendine alacağı —yine aynı düstur mucibince— söylenemez. Çünkü bu, insanlara ait bir mes'eledir. Zulûm yıkıldıktan sonra beğendikleri nizâmı seçmek onlara aittir. Bunun mânâsı beşeriyet ya hidayet yolunu ihtiyar edecek, yahut da başka bir zalime yeniden boğun eğecektir.

Nasıl ki, yıkılmağa yüz tutan kapitalizmin pençesinden kurtulanlar, ondan daha zalim ve daha gaddar bir rejim olan komünizmin kucağında kendilerini buldularsa, bundan sonra da beşeriyet kendine gelecek hakka rücû etmezse, ilâhî nizâmdan uzak —henüz ne olduğu bilinmeyen— başka bir cahiliyyete teslim olacaklarından şüphe etmemeliyiz.

«Bir kavim kendilerindeki iyi ahlâkları değiştirip bozuncaya kadar, Allah, hiç şüphe yok ki onun halini değiştirmez.» (Errad: 11).

Bundan dolayıdır ki, çöküntüden önce, insanların çok ciddî düşünmeleri lâzımdır. Başka bir zalime teslim olmak için mi hazırlanacaklar, yoksa cahiliyyetlerden kurtulmak için hal çareleri mi arayacaklar?

Çare nedir?...

İSLÂMDAN BAŞKA ÇARE YOKTUR!

«Beyaz ırkın hâkimiyet devri artık sona ermiştir.» (Bretrand Rassel) in şu meşhur sözü bir kehânet değil, bugün yer yüzünde vaki olan bir hakikati takrirdir. Başta, aydın geçinenler olmak üzere, diğer insanların göremedikleri bu hakikat basiretli çağdaş feylesofun gözünden kaçmamıştı.

Evet, bu bir hakikattir. Fakat eksik, çünkü, bu feylesof da, yaşadığı yeni cahiliyyet mefhumlarının ve cereyanlarının tesirinden kurtulamadığı için, hakikatin bütününe görememiştir.

Beyaz ırkın hâkimiyet devrinin sona erdiği bir hakikat olduğu gibi, bütün cahiliyyetin yıkılmak üzere olduğu da bir hakikattir.

Beyaz ırkın medeniyeti, gerçekten sapıtmış ve son derece tereddî etmiştir. Bu itibarladır ki, elbette yıkılacaktır. Fakat onun yıkılması —Geçen bölümde de söylediğimiz gibi— beşeriyet mukadderatının —otomatik bir şekil— hayırlı bir nizamın eline geçmesini gerektirmez.

Cahiliyyetin—herhangi bir cahiliyyet— çökmesi demek, insanlar için bir fırsat demektir ki, bunun mânası: İlâhî prensiplere avdet etmek ve bunların Allah'ın nezdinden gelen hak ve adâlet ve kurtuluş yolu olduğuna inanmak ve gölgesi altında, hayırlarla dolu mes'ut bir hayat kurmaktır.

İnsanlar bu fırsattan faydalanarak, yeryüzünde ilâhî nizamın gerçekleşmesi için ciddiyetle çalışmazlarsa, kendiliğinden başlarına devlet kuşu konmayacak, bilâkis bir cahiliyyetten öteki bir cahiliyyete ve bir zalimin elinden başka bir zalimin eline geçeceklerdir.

Fakat, öyle görülüyor ki, bu defa beşeriyete seçme fırsatı verilmiyecektir.

Beşeriyet, bu yeni cahiliyyette, krallık, cumhuriyet, kapitalizm ve komünizm gibi rejimleri tecrübe etmiş ve birbiri ardına yaşamıştır.

Yemekte, içmekte, giyimde ve cinsel faaliyetlerde herhangi bir gayeden hâli, bedenî tatmin ve madî zevklerin hepsini tatmıştır. Kendi eliyle yaptığı ilâhlara ve mabutlaştırdığı insanlara —şeflere— inanmış (ve tapınmış) ve nihayet hepsini inkâr etmiştir.

Giriştiği bu tecrübelerden aldığı neticeler nedir?

Her tecrübesinde şaşkınlık, bedbahlığı ve ıstırapı artmış ve güveni sarsılmıştır. Nitekim çıldırmış, yahut çıldırmak üzeredir.

Bundan dolayıdır ki, iki yoldan birini ihtiyar etmeye mecburdur. Ya Allah'a dönecek, yahut da tamamen çökecektir.

Beşeriyetin istikbâli hakkında kehânet yapmıyoruz.

«De ki: Göklerde ve yerde gaybı Allah'tan başka kimse bilmez.» —Enneml: 65—

«Hiç bir nefis —kimse— yarın ne kazanacağını bilmez.» —Numan: 34—

Biz yalnız Allah'ın âdetinin —düsturu ilâhiyenin— nereye varacağını —mazideki hâdiselerden ibret alarak— aydınlatmak istiyoruz.

«Daha evvel geçenler hakkında, Allah bu adeti —bu düsturu— koydu. Ve Allah'ın bu âdeûni asla değiştiremezsin.» —Ahzap: 62—

Allah'ın bu adetine bakılırsa —yeni cahiliyyette insanlığın girdiği acı tecrübelerden sonra— ya umumî bir hidâyet olacak, yahut da umumî bir felâket!...

Cahiliyyetler kendilerinde, bir takım hayırlar bulunduğ müddetçe yaşarlar. Fakat onlardaki kötülükler çoğaldıkça çoğalır. Nihayet hayırları bastırır, nefes alamaz bir hâle sokar; durum bu derece kötüleşince, ilâhî irâdenin müdahale ederek bu durumu değiştireceğinden hiç şüphe etmemelidir. Ama yine de, beşerî hareket ve gayretlerin bu işte oynayacağı rol oldukça büyüktür.

«Bir kavm,özlerindeki iyi ahlâkları değiştirip bozuncaya kadar, Allah şüphesiz ki, onun halini değiştirip bozmaz.» —Errâd: 11—

Allah'ın müdahalesi hem kesin, hem de sonuçludur. Üzerinde zulûm ve fesadın kaynadığı, yeri altüst edecek yahut insanlar, fevc, fevc Allah'ın dinine girecek ve hidâyete erişeceklerdir.

İlâhî iradenin bu müdahalesi pek yakın görülüyor!... Çünkü, dünyaya hâkim olan zalim ve facir unsurların —putların— zulûm ve istibdadı o hale gelmiştir ki, iyiler artık hiç bir şey yapamaz olmuşlardır. Bu hususta şecâat göstererek cihat meydanlarına atılan ideâlist kimseler, çok vahşi imha hareketleriyle mukabele olunuyor ve gayretleri akâmete uğrattılıyor.

Beşeriyet kendisi için seçecek!...

Hak ve adâlet menbaı olan İlâhî nizamdan firar etmekte devam ederse, umumî bir çöküntü ve büyük

felâketle karşılaşacak. veya Allah'ın dinine girerek, huzur, emniyet, istikrar ve sâadete kavuşacaktır.

Bizim beşeriyete hüsnü zannımız olduğu gibi Allah'ın takdirine de güvenimiz vardır. Cenâbı Allah'ın beşeriyetin mahvını irâde etmiyeceğini ümid ederiz...

Öyle ise islâmdan başka çare yoktur!

«Allah'ın nezdinde —hak ve muteber din— islâm-dır»

—Ali imran: 19—

İnsanlığın, cahiliyyetten, delâletten, bedbahtlıktan, şaşkınlıktan, endişe ve ıstıraptan; hayatının düşünce ve hislerinin perişanlıktan kurtulması için islâm-dan başka çare yoktur!

İslâm —geniş mânasiyle—, bütün cahiliyyetlerde insanları kurtarmıştır. Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed Peygamberlerin (S.V.) getirdiği islâm!

İslâm, kemâle erdikten sonra, son din olarak peygamber efendimize gönderilmiştir.

«Bugün dininizi —islâmı— kemâle erdirdim. Üzerinizdeki nimetimi tamamladım ve size din olarak islâmı hoş gördüm.» (El maide: 3)

İşte, tekâmül ederek son şeklini alan islâm, bütün cahiliyyetlerin ve bilhassa yeni cahiliyyetin tedavisi için tek ilâçtır.

Cahiliyyetin —sapıklığı sebebiyle— bozduğu, tasavvur ve davranışı, siyasî iktisadî ve içtimaî hayatı, ahlâkı, erkek - kadın münasebetlerini ve insan hayatında her şeyi, hâli tabiisine iade edecek olan islâm-dır.

Bu fasılda, bütün bu meseleler hakkındaki islâmî kaideleri ve islâm nazarında bunların nasıl olması gerektiğini izah etmeye çalışacağız.

Bundan evvel, yeni cahiliyyetin, baştan başa insan varlığını ve hayatını nasıl ifsat ettiğini ve bütün hayat sahalarında nasıl bir muvazenesizlik yarattığını gördük. Bu fasılda, islâmın, nasıl her şeyi lâıyk olduğu yerine koyduğunu, hayatın külliyyat ve cüz'iyatını ne şekilde tanzim ettiğini ve bunun bir neticesi olarak da hayat işlerinin nasıl düzeldiğini ve düzeleceğini göreceğiz.

Tasavvur ve telâkkiler, insan fikrinde ve vicdânında istikamette olursa, bilûmum hayat işleri de düzelecek ve istikâmette olacaktır. Çünkü, bütün davranışlar tasavvurlardan meydana geldiğinden, tasavvurdaki sapıklık davranıştaki sapıklık demektir.

İşte, bu insanî tasavvur, insanlık hayatında yalnız bir defa tam mânâsiyle istikamete erişti. Peygamber efendimizin tam bir itina ile terbiye ettiği müslüman ümmeti hakkında yaratıcıları olan Allah şöyle diyor:

«Siz insanlar içinden çıkarılmış —seçilmiş— en hayırlı bir ümmetsiniz. Zira Allah'a imanınız var. İyiliği emreder, kötülükten menedersiniz.» (Al-i-imran: 110)

O zamanlar bütün kollariyle ve sahalarıyla hayat işleri düzelmiş, normal bir hale gelmiş ve tarihte en büyük diriliş —Rönesans— hareketi yine o devirde olmuştu. İslâmın kumanda ettiği bu hareket, dünyanın her tarafına süratle, hidâyetler neşretmiş ve nurlarını her tarafa saçmıştı.

Müslümanlar zamanla bu nurlu yoldan sapıtmalarına rağmen, bütün yeryüzünde, zulmetlerde yol gösteren rehberler olarak devam edegelmışlerdi.

Nihayet bir zaman geldi ki müslümanlar kendi âlemlerine çekildiler; hareket ve faaliyetlerini durdur-

dular ve böylece yeni cahiliyyetin eline fırsat geçmiş oldu. Bütün zûlmetleriyle, taşkınlıklarıyla müslûmanların üzerine çullandı. Onları dinlerinden etti ve şeytanın peşine taktı.

Bugün müslûmanların hali ne olursa olsun islâmiyet, haşmet ve azametiyle yeryüzünde en mümtaz bir nizam olarak daim olacak ve cevherinden hiç bir şey kaybetmiyecektir.

İslâmiyet, bütün insanlık için, Allah'ın bir nuru ve insanoğulları için kapıları açık bir cennettir.

«Seni —ya Muhammed— ancak bütün insanlığın bir müjdecisi —ve azabımızın— bir habercisi olarak gönderdik.» (Sebe: 28)

«Biz seni âlemlere, ancak rahmet için gönderdik.»

(El enbiya: 107)

Cahiliyyetin bozduğu —sapıttırdığı— her şeyi, islâm tashih eder:

Bütün cahiliyyetleri meydana getiren en büyük sapıklık, ilâhlık hakikatini tasavvurda hâsıl olan sapıklıktır ki bu bütün tasavvur ve davranışlarda türlü sapıklıklara yol açmış ve beşeriyet hayatını, şekâvet, endişe, şaşkınlık ve huzursuzluğa kalbetmiştir.

İlâhlık hakikatini tasavvurda sapıklık olunca, hayatta yalnız Allah'ın emirlerine ittibâ ile tahakkuk eden kulluk mefhumları da bozulmuştur.

İslâm, işte bu noktadan başlar.

Kur'an'ın, 13 sene, mütemediyen ve her şeyden önce önem verdiği ve esas telâkkî ettiği ilâhlık ve itikat meselesini takrir ve tesbit etmesi geliş güzel bir tesadüf eseri değildir. Bu, sâdece, Araplar, putperest-

liğe garkoldukları için değil de, bütün insanlığın hayat esaslarını üzerine inşa etmesi içindi.

Bu mesele —ilâhlık ve itikat meselesi— gönüllerde hakiki yerini almaz, vicdanlarda yerleşmez ve her binanın kuruluşunda esas telâkki olunmazsa, hayat işlerinin hiç birini tanzim etmek mümkün olamaz.

Yeni cahiliyyetin bu günkü durumu, bu hakikatin değerini bizlere gösteriyor. İlâhlık ve itikat meselelerinde sapıtıverince, bütün insan hayatının ne derece bozulduğunu, insanların şaşkınlıklarını, huzur ve emniyetten mahrum kaldıklarını görüyoruz.

Bunun içindir ki, Mekke-i mükerrermede nâzil olan âyetler yalnız ilâhlık ve itikat hakkında idi. Daha sonra, Medine’de müslüman cemiyeti ve islâm devleti teessüs edince, nazil olan âyetler, ibâdet ve muamele şekillerini ihtiva ediyordu. Artık mukaddes emâneti yerine getirmesi için, müslüman ümmeti türlü vazifelerle vazifelendiriyordu. Bununla beraber, ilâhlık ve itikât meselesi —bu sırada— ihmâl edilerek, sırf hukukî meselelere önem verilmekle iktifa edilmemiş, fakat son dakikaya kadar, bir esas olarak, bütün muamelelerde, teşriilerde ve dinin bütün talimatında yanyana gelmişlerdi.

İslâm, ilâhlık ve itikat meselesini çok açık bir şekilde beyan eder.

Halkeden, idare eden, rızık veren, malik olan, hâkim olan ve tapılan yalnız Allah’tır.

Ne açık, ne kolay, ne sâde bir itikât!

Hak Taâlanın sıfatlarından anlaşılmıyanı yoktur.

Gökte ve yerde, bütün kâinatta, ondan başka bir ilâh daha yoktur. Halkeden O, mâlik olan O, idâre eden O’dur.

Mülkte, rızık vermekte, yaratmakta ve idarede ortaktan münezzeh bir Allah.

Öyle ise, ondan başka mabut --ilâh-- yoktur. Ve bütün kâinatta bir başkasının mabut olması da imkânsızdır.

İşte, bu sâde, kolay ve açık akide üzerine islâm dini teessüs etmiş, müslüman ümmet ve islâm tarihi bu esasa dayanmıştır.

Madem ki, ilâh yalnız Allah'tır; yerlerin, göklerin, varlıkların ve insanoğlunun Allah'a kul olmaları ve sırf ona ibâdet etmeleri gerekir.

Bu da açık ve sâde bir meseledir.

Hâlik, malik, razik ve hâkim olan tek Allah'a kuluk edilmeyecekse, kime edilecek? İbâdetler yalnız ona yapılmıyacaksa, kime yapılacaktır?

Kime?...

İnsana mı? İnsan nedir? Allah'ın yarattığı mahlûklardan biri değil midir? Yerde gökte ne varsa, Hak Taâla insanoğluna musahhar etti diye, ona mı tapınmak lâzımdır? Yerleri, gökleri ve bütün mahlûkatı, yoksa insan mı (Hâşâ) yarattı? Varlıkları sevk ve idare eden kanunları o mu koydu? Bu kanunlardan herhangi birini değiştirmek istese, bunu yapabilir mi? Maddeye başka hassalar verebilir mi? Yoksa Allah'ın yarattığından başka bir şekilde yaratmak kudretine sahip midir?

Kime?...

İcaplara mı? (1) Nedir bu icaplar? Kim icap ettirdi? Hakikatte bunlara icabiyet kuvveti veren kimdir? Niçin bunlara Allah'ın mukadderatı denilmiyor? Allah dilemezse bunların ne tesiri olabilir?

Öyle ise, nasıl oluyor da Allah unutuluyor ve bunlara tapılıyor? Yahut, Allah'a ortak tutuluyor?

---

(1) Herhangi bir işe zorlayıcı ve davranışlara tesir eden âmiller. (Mütercim)

Kime?...

Yaratıkların, Allah'tan başka kime boyun eğmeleri ve kime kulluk etmeleri mümkün olabilir?

Kulluğun, yalnız, Allah'a yapılması, hâkimiyet hakkının da sırf Allah'a tanınması, bütün insanların hayat kanunlarını ondan almalarını, istilzâm eder.

Beşer tarihinde, bütün cahiliyyetler, bu mesele hakkında çetin münakaşalara yol açmışlar. «Biz Allah'ı tanırız». «Biz Allah'a kulluk ederiz» iddiasında bulundukları halde, yasa ve yasaklarını ondan almamışlar ve hayat işlerinin kulluk mes'elesiyle hiç bir ilgisi olmadığını sanmışlardır!

«Allah'ın kadrini, hakkiyle takdir etmediler.»

(El enâm: 91)

Nasıl olur? Allah'a kulluk iddiasında bulundukları halde, hayat nizamlarını onun gayrinden alırlar. Bu olacak şey midir?

Şayet, Allah onlara şeriatler indirmeseydi, yahut, kanunlarınızı kendiniz yapınız deseydi, bu bir dereceye kadar makul olurdu.

Madem ki, onlara şeriatler göndermiş, yasa ve yasaklarını kendisi yapmış, bir takım vaz'i kanunlarla hükmetmekte ne hakları vardır?

«Kim Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmetmezse, onlar kâfirlerin tâ kendileridir.» (El mâide: 44)

«Kim, Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, onlar zalimlerin tâ kendileridir.» (El mâide: 45)

«Kim Allah'ın indirdiği —ahkâm— ile hükmetmezse, onlar fâsıkların tâ kendileridir.» (El mâide: 47)

«Aralarında, Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmet, onların iştihalarına uyma. Allah'ın sana indirdiği hükümlerin bir kısmından seni sapıtacaklar diye kaçın —sâkın— onlardan.» (El mâide: 49)

Öyle ise, Allah'ın indirdiği hükümlerden gayrisiyle hükmetmek hakkını nasıl kendilerinde görüyorlar?

Kur'an-ı Kerim, teşri meselesi üzerinde hassasiyetle durur. Bütün teşri sürelerinde, teşri hakkının yalnız Allah'a ait olduğunu, defalarca ve sarahaten tekit eder. Madem ki ondan başka ilâh yoktu, kaide koyucu da yoktur. Aynı zamanda, bunun mânası, hâkimiyetin sırf, Allah'a mahsus olduğunu kabul etmektir ki, hâkimiyet iddiasında bulunan herhangi bir şahıs kendini Allah'a eş koşmuş olur. Ve ona tâbi olanlar müşriktirler!

Cahiliyyet, hukuku akideden, hâkimiyeti Allah'tan ayırmasiyle, sapıklığın en büyüğünü irtikâp etmiş oldu. Yeryüzünde bugünkü zulûm ve tasallut bundan ileri geliyor. Böyle olacağı da muhakkaktı.

Allah'tan başka, herhangi bir kimse, insanlar için kanunlar vazederek «Bu haramdır. Şu helâldir» derse, kendini ilâh yerine koymuş olur. Artık o, bir şer unsurdur. Allah'ın hükmünden başka her hüküm şeytânidir. Bütün hallerde hevâ ve heveslere tâbi olur. Hâkim olan fert, sınıf, grup, ırk, her kim olursa olsun, sırf onun menfaatlerine hizmet eder, ihtiraslarına âlet olur.

Bugün yeni cahiliyyette, insanların mukadderatını ellerinde tutan; zalimlerin —şer unsurlarının— işledikleri cinayetleri; insanlar, Allah'ı bırakarak, bu unsurlara kul olmayı kabul edince ve bunlara teşrî hakkı tanıyınca, sefil ve zelil bir hâle geldiklerini ve zalimlerin boyunduruğu altında inlediklerini gördük.

Diktatörlüklerde olsun, demokratik rejimlerde olsun, netice budur ve başka bir türlü olmasına da imkân yoktur.

İlâhlık ve hâkimiyet mefhumlarının en doğru şeklini, islâm verir. Ve bunları öyle derinleştirir ki, kâinatı, hayatı ve insanı ihata eder.

Kâinat bir ilâh olmadığı gibi, varlığında bir gaye ve bir tedbir olmayan, âlelâde bir yaratık da değildir.

Kâinata tapılamaz. Onu yaratan ve kanunlarını koyan Rabbilâlemindir. Onun irâdesiyle varlığını korur ve yine onun emirleriyle hareket eder. Ve nuriyle seyrinde devam eder.

«Sonra —Allah'ın— iradesi —göğe— bir buhar halinde iken —doğruldu da— teveccüh etti de— göğe ve arza «ikinizde ister istemez gelin» buyurdu. Onlar da «isteye, isteye geldik» dediler. (Fusullet: 11)

«Kâinat, akıl ve hakikate aykırı, abes ve bâtil olarak değil, adâlet ve hakkaniyet üzere yaratıldı. «Allah gökleri ve yeri ve ikisinin arasında bulunan her şeyi, hakkın —ikâmesine— sebep olsun diye yarattı.» (Er rum: 8)

«Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunan şeyleri abes yaratmadık.» (Ed duhan: 38)

«Hiç şüphe yok ki, göklerin ve yerin yaratılışında gece ile gündüzün ardı ardına gelişinde, aklî selime sahip kimseler için, ibret verici deliller var.»

«Onlar —aklı selim sahipleri— ayakta iken, otururken, yarıları üstünde yatarlarken, —hep— Allah'ı hatırlarlar ve göklerin yaradılışı hakkında inceden inceye düşünürler —ve derler ki— Ey Rabbimiz, sen bunları boşuna yaratmadın, sen pâk ve münezzehsin.» (Al-i-imran: 190 - 191)

Belki insan, —kendisine verilen akılla— göklerin ve yerin yaratılmasındaki —ikâme olunması gereken— hak ve adâletin derinlik ve eb'adını idrâk

edemez. Fakat aklın idrakten âciz kaldığı şeyleri, Allah'ın nuriyle şeffaflaşan RUH, idrâk eder. Ruh kâinatla cevaplaştığı ve bütün varlıklarla birlikte, Allah'a yönelirken duyduğu canlı, müşâreket —ortaklık— hissiyle bir lâhzada, kâinatın yaratılmasındaki, hikmeti —hak ve adâleti— ve bunun derinliğini idrak kabiliyetindedir.

İnsanın bilgisi genişledikçe, bu hakkın derinlik ve eb'adını daha iyi anlayacak, fakat onun bilgisi eşyanın zahirinde kaldığından (HAKKI AZAMI) tam mânasiyle, ihata edemeyecektir.

Kâinatı, hayatı ve insanı yaratırken, irade buyru-lan, bu hakkın idrakı, Ruh'a mahsustur.

Hayat boşuna yaratılmamıştır.

«Yoksa sizi boş yere yarattığımızı ve hakikaten bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?» (El mü'minin: 115)

İslâm bir şeye şekil verirken, onu ikmâl etmeden yarıda bırakmaz ki, eksik ve bozuk görünmesin. Boş yere değil, bir gaye için yaratıldığı anlaşıl-sın. Ancak bu şekilde ciddiyet ve gaye tebarüz eder. Abes ve bâtıldan uzak olduğu anlaşılır.

Hayat, sırf dünya hayatı değildir. Cereyan eden oylar, dünyada nihayete eremez. Yoksa hikmet tahakkuk etmez ve hayat baştan başa abes ve bâtil olur!

Dünya hayatı bir başlangıçtan ibarettir. Ahiret hayatı ise onun tamamı ve neticesidir. Ve hakiki hayat odur.

«Bilseler, âhiret yurdu, şüphe yok ki, hayatın tâ kendisidir. (El, ankebut: 64)

Dünya, iptilâ ve imtihanlara, âhîret ise mükâfat ve cezalara tahsis olunan zaman ve mekânlardır:

«Biz yeryüzünde ne varsa ona bir ziynet verdik İnsanların hangisinin daha güzel âmel edeceğini, imtihan edelim diye.» (El kehf: 7)

«Her nefis —can— ölümü tadıcıdır. Sizi hayır ve şerle bir imtihan denemesi yapıyoruz. Ancak siz bize döndürüleceksiniz. (El enbiya: 35)

«Allah, hanginizin daha iyi amelde bulunacağını imtihan için, ölümü de dirimi de takdir eden ve yaratanıdır.» (El mülk: 2)

«Allah gökleri ve yerin hakkın ikâmesine sebep olarak ve herkesin kazandığı ne ise, kendisine, asla haksızlık edilmeksizin, onunla mukabele edilmesi için yaratmıştır...» (El câsiye: 22)

«Her can ölümü tadıcıdır. Ecirlerinin karşılığı kıyamet günü tamamen verilecektir.» (Al-i imran: 158)

İşte böylece hayat mefhumu tam mânasiyle anlaşıldığı gibi, insan kalbi de itminâna kavuşur, huzura erer.

Ne vakit ki insan, bu hayatın ve dünya olaylarının, ilk ve son olmadığını idrâk eder. Bütün hayatında —bir anda— itidâl ve tevâzün hasıl olur. Öbür yandan, insanın dünya zevklerine karşı olan çılgın düşkünlüğü azalır. İhtirasları söner. Çünkü, herhangi bir insan, hayatın, sırf dünya hayatı olduğunu zannederse, hiç şüphe yok ki, bir daha ele geçmeyecek olan bu fırsattan mümkün olduğu kadar faydalanmak ve her türlü dünya zevkleriyle zevklenmek için bütün gücünü sarfedecektir. Zaten o, başka türlü, hayattan zevk alamaz bir hale gelecektir.

Şunu da unutmamak lâzımdır: yeryüzündeki zulümleri, sapıklıkları, elem ve ıstırapları gören insanın kalbini, öldürücü bir ye'is bürüyecektir. Bütün müca-

delelere rağmen, islâm edemediği bozuk durum karşısında, bir de hayatın bundan ibaret olduğunu zâlimlerin cezaya çarpılmıyacağını çekilen elem ve ıstırapların hebâ olup gideceğini hissederse, elbette hayat tahammülün fevkinde olacaktır.

Ahirete inanan bir insanın vicdanı hiç bir zaman bozulamaz. Onun, ebedî ve ezeli olan hak ve adâlete inancı vardır. Ahlâk ve hareketleri daima dürüştür. Zulmü reddeder. Gayesine ulaşmak için her türlü vasıtaya başvurur. Her şeyde temiz ve nezih yolu ihtiyar eder —seçer—.

Bir gün Allah'ın huzurunda hesap vereceğine iman eden bir kimse, Allah'tan korkar, hesap günü için hazırlanır ve her türlü kötülükten nefsinı menetmeye çalışır.

Bundan dolayıdır ki, islâm, daimi surette insana ahireti hatırlatır.

Kur'anın tekrar, tekrar âhireti tasvir etmesi, manzarasını hayallerde canlandırması, dünya hayatıyla olan irtibatını ve dünyanın bir âhiret yolu olduğunu bildirmesi, hayatın normal bir şekilde cereyan etmesi içindir.

Şimdi de insanı tanıyalım!...

İslâm, insanı en güzel bir surette takdim eder.

İnsan, Tanrı değil... hayvan değil... şeytan da değildir. O insandır, işte o kadar!

İnsan, Allah'ın mahlûkatından biridir. Fakat eşsiz, mütemayiz, şerefli, yüksek rütbeli bir mahlûk! Yeryüzünde, Allah'ın halifesi...

Yeni cahiliyyet, insanın mahiyeti hakkında gelişmiş güzel bir taktm hükümler vermiş, bir taraftan, ona

ilâh derken, öbür taraftan da hayvan olduğunu ileri sürmüş ve nihayet ilâhlaştırdığı, maddî ve iktisadî icaplar karşısında irâdesiz bir varlık olarak, boyun eğmeğe mecbur olan bir köle nazariyle bakmıştır.

Yeni cahiliyyet, insana bu nazarla bakarken, islâm —cahiliyyetin sapıklık ve safsatalarından uzak— onu lâyük olduğu makama çıkarmış ve sonsuz bir değer vermiştir.

«Hani Rabbin meleklere: «Ben —muhakkak— yeryüzünde bir halife —bir insan— yaratacağım» demişti.» (1) (El bakara: 30)

«Rabbin —o zaman— meleklere demişti ki: «Ben elbette çamurdan bir insan yaratıcısıyım.»

«Onun hilkatini tamamlayıp da, içerisine ruhumdan üfürdüğüm zaman, kendisi için derhal bana secde edin.» (Saad: 70 - 71)

«Andolsun, biz insanoğullarını üstün bir şerefe mazhar kıldık, onlara karada ve denizde taşıyacak vasıtalar verdik, güzel rızıklar da verdik. Onları, yarattıklarımızın, bir çoğundan üstün kıldık.»

(El isrâ: 70)

«Allah size sûret verdi, hem suretinizi de pek güzel yaptı.» (Et tağabün: 3)

İslâm, yeni cahiliyyet gibi, insanı mülevves maddede bataklıklarında bocalatmaz. Her ne kadar, Kur'an-ı kerim, men'se —asıl— itibariyle, insanın hâkır olduğunu bildiriyorsa da, ona üflenene ruhun onu birçok varlıkların üstüne çıkardığını haber veriyor.

---

(1) Allah'ın emirlerini tebliğ ve infaza memur bir halife.

«Sizi hakir bir sudan yaratmadık mı?»

(El mürselât: 20)

Men'şe itibariyle bundan daha hakir başka bir şey daha tasavvur olunabilir mi? Taaffün eden bir çamur, hakir bir su! Fakat?... İlâhî nizam, bizlere insanı nasıl tanıtıyor? İnsanın, men'şei hakkında, Kur'an'ın verdiği bilgiyi, tek kaynak olan Allahu Taâla hazretleri tarafından olduğundan hiç şüphe yok ki, en doğru ve kesin bir hakikat olarak kabul etmemiz lâzımdır. Bununla beraber, Kur'an, Darwin'in ve et-bainin, insanı hayvanî tefsirlerle, tefsir ettikleri gibi, tefsir ederek onu hakir bir mahlûk olarak takdim etmiyor. Bilâkis, onun üstünlüğünü ve hayatta vazifesinin ulviyetini bildiriyor.

Kur'an, bir yandan, insanın —menşe itibariyle— hakir olduğunu bildirirken, öbür yandan da, onun bütün mahlûklar üzerine tercih olunduğunu, en güzel bir surette yaratıldığını ve yeryüzünde büyük emâneti —hilâfet vazifesini— yerine getirmek için seçildiğini, birer hakikat olarak tekrar ediyor.

İşte böylece, bir anda, hem yaratanın azametini, hem de insanın rifatini tebarüz ettiriyor. Hiç şüphe yok ki bu, insan varlığını, Allah'a bağlamak ve onu hilâfete lâayık bir makama yükseltmek için bir amil oluyor. Aynı zamanda onu mezmum isyandan ve aşâğılatıcı gururdan koruyor.

İnsan, —islâm nazarında— bir avuç çamurla, Allah'ın nefhasından mürekkep —komplike— bir varlıktır. Bu iki unsur birbiriyle imtizac etmiş ve aralarında irtibat hasıl olmuştur. İkisinin birbirinden ayrılması mümkün değildir. Bu itibarladır ki insan, sırf bir

avuç çamur olarak cansızlar veya hayvanlar gibi aşağılaşmaz. Keza sırf ruh olarak da, ilâh olamaz veya ilâhlaştırılmaz. O ancak çamur ve ruhtan mürekkep bir varlıktır ki, bir eşi daha yoktur. Bu eşsiz varlığın yükselmeye istidadı olduğu gibi aşağılaşmaya da istidadı vardır.

«Her bir nefse ve onu düzenleyene,»

«Sonra da ona hem kötülüğü, hem —kötülükten— sakınmayı ilhâm edene ki,»

«Onu tertemiz yapan muhakkak umduğuna ermiş.»

«Onu alabildiğine örten —körelten— ise elbette ziyana uğramıştır.» (Eş-şems: 7 - 10)

«Biz ona —insana— iki yol gösterdik.»

(El beled: 10)

«Hakikat biz ona —insana— doğru yolu gösterdik; ister şükredici olsun, ister kâfir —nankör—.»

(El-insan: 3)

İptilâlar, cezalar ve mükâfatlar, insanın işte bu hususiyetinde —bu şekilde yaratılmasındadır. Yükselmeye ve aşağılaşmaya istidadı olan insan— her anda ve her ahvalde— bu iki yoldan birini seçebilmesi için kendisine bahşolunan irade ile serbestçe hareket etsin diye dünyaya gelmiştir. Daha sonra dünyada işlediği âmellerin hesabını âhirette verecektir.

İnsan, birçok imkânlarla mücehhez bir varlıktır. Zaten böyle olmayaydı yeryüzünde hilâfet vazifesi kendisine tevdi olunmazdı.

«—Allah— Ademe bütün isimleri öğretmişti.»

(El-bakara: 31)

«—Allah— size kulaklar, gözler ve gönüller verdi.» (En nahl: 78)

İnsan, kendisine verilen bu imkânlarla, arzın imârına, hilâfet vazifesini edâya ve emâneti yüklenmeğe memur edilmiştir.

«Biz emâneti göklere, yere ve dağlara arzettik de, onlar bunu yüklenmekten çekindiler ve endişe duydular. İnsan bunu sırtına yükledi...»

(El-ahzap: 72)

İnsan, madem ki bu emaneti üzerine aldı, yeryüzünde faal bir unsur olması gerekir, onun böyle mühmel bir kemiyet, uyuşuk bir çoğunluk olması ve iktisadî icapların önünde âciz ve zelil durması, tabiatine aykırı bir harekettir. Mukadderatı ilâhiye —insana verilen irâde gereğince— insanın sayı ve gayreti daire-sinde tecelli eder.

«Bir kavim, güzel ahlâklarını değiştirmedikçe, Allah onların halini değiştirmez.»

(Er raad: 11)

«Eğer Allah, insanların bir kısmını, diğer bir kısmı ile önlemeseydi, yeryüzü muhakkak fesada uğradı.» (El-bakara: 251)

«Allah, bütün kâinatı insanoğluna musahhar etmiş ve onu yapıcı bir varlık olarak yaratmıştır.

«Allah, göklerde ve yerde ne varsa hepsini kendisi —lûtfundan— size ram —musahhar— etti.»

(El-ca'siye: 13)

İslâmî tasavvur insanı bu şâhâne ve ulvî makama yükseltiyor ki, Allah'a düşman olmasın, onunla çatışmasın ve ona karşı kin beslemesin. İnsanın Allah'ı sevmesi ve ondan korkması lâzımdır. İnsanoğluna bahşolunan bu kabiliyet ve istidadın şükrû icap ettirdiği pek tabiidir.

İnsan, bu meziyetleri kendisi mi kazanmış, yer-yüzünde hilâfet makamını kendisi mi elde etmiş, hayır, hayır... o, kendi kendini mi yaratmış? Hak Taâla dileseydi, daha bidâyette, onu yaratmaz ve bu meziyetleri kendisine vermezdi. Bunun içindir ki, bu nimetlerin karşılığı şükûr ve kulluk olmalıdır.

Yunan cahiliyeti, bunun tamamen aksine, insanlarla tanrılar arasında sürekli bir düşmanlık ve mücadele ruhunu telkin etmiş ve yeni cahiliyyetin, Allah'la insanlar arasındaki alâkayı tasavvurunda derin tesirleri olmuştur.

Yunan cahiliyeti, sanki, kollarını tâ 20. asra uzatmıştır!...

İslâm nazarında insan, —tıynetinin hakikati itibariyle de olduğu gibi— çamur ve ruh unsurlarından müteşekkil bir varlıktır. O, sırf bir beden olmadığı gibi, sadece bir ruh da değildir!

Duygusuyla davranışı; ameliyle ahlâkı; idealleriyle gerçeği; âkidesiyle şeriatı, dünyasıyla ahireti arasında hiç bir ayrılık yoktur.

Bedeniyle ruhu bir birliktir.

Duygusuyla davranışı bir birliktir.

Ameliyle ahlâkı birbirinden ayrılmayan bir bütündür.

Akidesi ve şeriatı aynı şeylerdir, yani dinidir.

Dünyasıyla ahireti, fasılasız bir hayatın birbirini tamamlayan iki cüz'üdür.

O, muvazeneli bir varlık, veya muvazeneli olması gereken bir varlıktır.

Ne bedeni ruhuna...

Ne gerçeği gaye ve emellerine...

Ne ferdiyet hisleri cemiyetçilik temâyüllerine...

Ne menfi istekleri müsbet isteklerine...

Ne dünyası âhiretine...

Ne de yeryüzündeki ağırlık ve sıkleti, semâlarda uçmasına engel olmalıdır!...

İşte bu muvazeneli varlıktan, fertler de cemiyetler de, tasavvur ve davranışlarda muvazene hasıl olacak, hayat normalleşecek, beşeriyet saadete kavuşacaktır.

Bu güneş gibi açık nurlu tasavvur, insan vicdanında yerini aldığı zaman, bütün hayat normal bir hâl alacak ve seyri tabiisinde yürüyecektir.

Bu tasavvur peygamber efendimizi ıterbiye ettiği müslüman ümmetin vicdanında yerleşince, tarihte bir örneği daha olmayan harikâlar vukua gelmişti.

Arap cahiliyyetindeki aşiretler bir araya gelerek bir ümmet vücude getirmişlerdi. İnsanlar, adetlerini, an'ânelerini, davranışlarını, sapık zevk ve ihtiraslarını, hurafe ve efsânelerini, terkederek, istikâmet yolunu ihtiyar etmişlerdi. İslâm, yeni yeni nefisler, temiz temiz vicdanlar inşâ etmiş, sanki insan yeniden doğmuştu. Allah'ın gölgesinde, hakiki insanın, hakiki doğumu idi bu.

Bu müslüman ümmet, o devirden önce ve sonra, bir benzerine daha raslanılmayan yepyeni bir hayat ve yepyeni bir cemiyet meydana getirmeğe muvaffak olmuştu. O günkü vasatın yaygın âdet ve an'ânelerinin ve cahiliyyet tasavvur ve davranışlarının tesirlerinden tamamen uzak, yepyeni bir hayat, bambaşka bir cemiyet!... Bu böyle bir cemiyetti ki, bütün dünya-

daki içtimaî, iktisadî ve siyasî cereyanların tesirine kendisini kaptırmamıştı.

Ortalıkta —mahallî olsun, beynelmilel olsun— hiç bir mucip sebep yokken insana hürriyetini tanımış, onu zulûm ve istibdadın pençesinden kurtarmıştı.

Bu sayılı yıllar içinde değişen ne idi? İnsanların hayatında, islâmdan başka ne yenilik olmuştu?

İslâmdan başka daha ne olsun? Yetişmiyor mu? Tanrılık hususundaki, tasavvur ve telâkkilerde en dürüst ve sâde bilgiyi veren islâm değil midir?

Beşeriyet hâlâ bu güne kadar —İslâmın dışında— gelişi güzel, saçma sapan birçok fikirlerin esiri değil midir?

İnsanları esaret ve sefaletten kurtaracak, onlara hürriyet bahşeden islâm değil midir?

İnsanlar —İslâmın dışında— bu âna kadar birbirlerine tapınmıyorlar mı? Arzu ve iştihalara, menfaat ve garazlara mebni vazolunan birtakım nizâmlar önünde boyun eğmeğe mecbur edilmiyorlar mı? Kapital diktatörlüğünde olsun, proleterya diktatörlüğünde olsun, devletin ve kanunların baskısı altında ezilmiyorlar mı?

İnsanı şehvet ve ihtirasların pençesinden kurtaran İslâm değil midir?

Bugün insanlık —İslâmın dışında— şehvet bataklıklarında boğulmuyor mu? İnsan Allah'ın nurundan uzaklaştıkça, felâket uçurumuna doğru sür'atle yuvarlanmıyor mu?

Bütün varlıklar arasında, insana lâayık olduğu değeri veren islâm değil midir?

Bugün beşeriyet —İslâmın dışında— insanın nasıl bir varlık olduğu hakkında bir karara varmış mıdır?

Boş gururdan başka gerçekte hiçbir desteği olmadan, bazen onu sahte bir ilâh, bazen zelil bir köle, bazen de arzuların ve icapların bir esiri telâkki ederek, onu mülevves madde âlemlerinde bocalatmıyor mu?

Zavallı insanoğlu ise, bu batıl kuvvetin önünde düçar olduğu zillet ve sefaletle sabretmeğe mecbur edilmiyor mu?

İnsanın ahlâkını düzelten ve ona faziletler öğretten islâm değil midir?

Bugün beşeriyet —İslâmın dışında— ahlâk nedir biliyor mu? Onu bazen beyaz ırka has kılarak, bazen de menfaatler ölçüsüyle ölçerek, özelleştirmiyor mu? Ve böylece ahlâk durmadan tereddi etmiyor mu?

Ferdin topluluğa, topluluğun ferde nisbetle, lâıyk olduğu değer ve merkezi veren islâm değil midir?

Bugün insanlık —İslâmın dışında— sağcı - solcu adı verilen cereyanlara kapılmış, bazen ferdin hesabına toplumu bazen de toplumun hesabına ferdi ezmiyor mu?

Kadın - erkek münasebetlerinin en doğru şeklini islâm öğretmemiş midir?

Bugün beşeriyet —İslâmın dışında— cinsler arasındaki münasebetleri, sönmek bilmeyen ve insan gücünü dejenere eden hayvanî bir metâ haline getirmemiş midir?

Fert olsun, sınıf olsun, millet olsun, hüküm süren kimse, onu zulüm ve tasalluttan meneden islâm değil midir?

Bugün insanlığa —İslâmın dışında— şer unsurları —putlar— hâkim değil midir? Kâh demokrasi, kâh

diktatörlük adı altında, istedikleri gibi hüküm sürmüyorlar mı?

Bu az bir zaman içinde değişen ne idi? Hiç bir şey... Sadece tasavvurlar, zihniyetler değişmiş, bütün hayat ve davranışlar itidal bulmuş ve istikamete erişmişti!...

Peygamberin yetiştirdiği müslüman ümmet, islâmdan ilham alarak yepyeni bir hayat —gerçek hayat— meydana getirmişti. İnsanların hareketlerinde fevkalâde bir doğruluk husule gelmişti. Şunu unutmamak lâzımdır ki, onlar da beşerî zaafllara kapılırlardı. Çünkü, insan, her zaman insandır. Fakat beşerî istidat hudutlarının içinde, istikametın en yüksek mertebesine erişmek mümkündür. İnsan hakikî islâm gölgesi altında pek çok şeyler yapabilir. Bu şüphe götürmeyen bir hakikattir.

İslâm, insanlar beyninde, bir birlik —bir vahdet— vücade getirmişti. Her insan, hayrı kendi nefsi için istediğinden, bu birlikte de beşerî zaafllar eksik değildi.

«Hakikat —insan— mal sevgisinden dolayı pek katıdır.» (El-adiyat: 83)

Bununla beraber, peygamberimizin muhterem sahabelerinin, birbirlerine karşı nefisleri o kadar temiz ve pâk idi ki, tarihte bunun bir eşine daha raslanamaz.

«Kendilerine hicret edenleri severler ve kendilerinin ihtiyacı olsa bile onlara —muhacirlere— verilen şeylerden dolayı göğüslerinde bir ihtiyaç meylli bulmazlar. Onları öz canlarından daha üstün tutarlar.»

(El-haşr: 9)

«Ancak müminler kardeşirler.» (El hüccurat: 10)

«Müminler kadınlı erkekli, birbirlerinin dostları ve yardımcılarıdır.» (Et tevbe: 71)

Bu müslüman ümmet, bütün insanlığa insanî bir hisle muamele eder ve bu hissî yaratmak için çalışırdı.

**«Bir kavme olan kininiz, sizi adaletten alakoy-
masın. Adalet yapın ki, o takvaya en çok yakın olan-
dır.»** (El-Maide: 8)

**«Din hususunda sizinle muharebe etmemiş, sizi
vatanlarınızdan çıkarmamış olanlara iyilik, onlara
adalet yapmanızdan, Allah sizi menetmez.»**

(El-Mümtehine: 8)

**«— Ey müminler —sizi mescidi haramdan—
Mekke'den men ettiler diye bir kavme karşı besledi-
ğiniz kin, sakın sizi tecavüze sevketmesin.»**

(El-Maide: 2)

Fertlerle toplum arasında hakikî bir muvazene-
temin eden hayat sistemi meydana gelmişti. Fert,
hürdü, müstakildi, değerli bir varlığa sahipti. Devlet
ricalini ve cemiyeti kontrol, iyi şeyleri emir, kötü şey-
lerden menetmekle mükellefti.

Bu sıfatları haiz birbirine bağlı fertlerden teşek-
kül eden topluluğa verilen değer de çok büyük idi.
Fertleri irşat etmek, kendilerini ve fikirlerini doğru yo-
la yöneltmek ve mukaddesatı korumak onun vazifesi
idi.

Bu müslüman ümmet iktisat ve maliye mes'elele-
rini de tanzim etmiş, alacaklarla verecekler ayarlan-
mış, zenginlerle fakirler arasında samimî bir yardım-
laşma olmuştu. Bir ümmetti bunlar. Zengin akalliyet-
ler halka tahakküm etmezlerdi. Zaten böyle yapma-
larına meydan verilmezdi.

«Tâ ki mallar içinizden zenginler arasında dolaşan bir devlet —bir saltanat vesilesi— olmasın.»

(El-Haşr: 7)

Cemiyette, hiçbir muhtaç kalmasın diye, devlet —beyt ül mal— fakirleri kollar ve halkın durumuyle ilgilenirdi.

İstisnasız bütün işlerde, dünya tarihinde, örneği olmayan ahlâk ve faziletlerle dolu bir cemiyetti bul...

Siyasî mes'eleler de ahlâk üzerine kâimdi. Müslüman ülkelerde hâkimlerle ahali arasında hiçbir fark yoktu.

Ahde vefa ve misaklara sadakatin nasıl olacağını müslümanlar yabancılara öğretmişler, dillerde destan olmuşlardı.

İçtimaî ve iktisadî mes'eleler, kadın - erkek münasebetleri o kadar temiz ve nezaket dairesinde idi ki, tarihte bir benzerine rastlanmamıştır. Çünkü bunlar, ahlâkî esaslar üzerine inşa edilmişti.

Bundan dolayıdır ki, bu ümmetin kurduğu bina öyle sağlam ve esaslı idi ki, iç ve dış düşmanlar, bin yıldan daha çok, uzun zamandan beri bilûmum vasıtalarla onu yıkmak için gayretler sarfetmelerine rağmen, buna bir türlü muvaffak olamadılar.

İslâm dininin gerçekleştirdiği bu örnek hayat yalnız Arap yarımadasında yaşayan müslümanlara münhasır değildi. Adanın dışına taşan müslüman ümmet, dünyanın her tarafına yayılmış, vardığı yerde, adalet rükünleri ikame etmişti. Tarihte geçen diğer hareketlerle mukayese olunduğu zaman tarihçiler hayretten kendilerini alamıyorlar. Yarım asır gibi kısa bir za-

man zarfında okyanuslara uzanan islâm hareketi, o uzak ülkelerde yaşayan milletlerden ve ırklardan bir ümmet meydana getirmişti.

Tarihte, Roma, Fars, Hint, Çin ve yeni asırda Rusya, Britanya vesaire gibi birçok imparatorluklar kurulmuştur. Halbuki, islâmda dâva imparatorluk dâvası değildi. Bu imparatorlukların hepsi de küçüldükçe küçülmüş ve nihayet yıkılmıştır. Bütün mesailere rağmen sınırları içinde yaşayan milletleri bir ümmet haline getirmekten âciz kalmışlardır. İslâm âleminde yaşayanlarsa devlet tarafından hiçbir baskı yapılmadan bir ümmet olmuşlardır.

Sebeup nedir? Gayet açık...

Bu imparatorluklar, milletleri zorla boyunduruk altına almak için çalışmışlardır. Mağlûp olacaklarını, milliyetlerini ve kendilerine has örf ve an'ânelerini kaybedeceklerini hisseden milletler devlete karşı cephe almışlar ve ona düşman olmuşlardır.

Müslüman ümmetse, topyekûn sırf Allah'a boyun eğdiğinden, ortalıkta galip - mağlûp diye bir his yoktur. Her ırk —madem ki islâmın umdelerine aykırı değil— istediği gibi millî an'ânelerini devam ettirirdi. Fakat hepsi de aynı şuur ve Allah akidesiyle birbirlerine bağlanırlardı.

Bundan dolayıdır ki, bu milletleri bütün vasıtalarla ve türlü şartlar altında parçalamak için sarfolunan sürekli, müthiş gayretlere rağmen, ondaki bu şuur, yani bir ümmet şuuru ölmemiştir.

İslâm, çok yüksek ve yapıcı bir medeniyet meydana getirmişti. O gün Arap cemiyetinde bir medeniyet kurmak için lâzım olan imkânlar çok değildi. Çöl hayatı, coğrafî, iktisadî ve ilmî şartlar —ve imkânlar— böyle yüksek bir medeniyetin doğumunu müjdelemiyordu.

Arap yarımadasında, tarihte birçok medeniyetlerin geçmesine ve Arapların Rumlarla ve İranlılarla temaslarına rağmen, tarihin şahit olduğu hakikat, müslümanların medeniyetlerini kurmakta gösterdikleri büyük muvaffakiyetle, adada yaşayan çöl araplarının mazisi mukayese olunamayacağı gibi, o devirdeki, milletlerin cehitleri de —gösterdikleri başarılar da— mukayese olunamaz.

Gerçi müslümanlar, Rumlardan ve İranlılardan birçok idare usulleri iktibas etmişlerdi, ama yine de bunlar islâmî kaideler çevresinde tanzim olunmuştu.

Bin yıl gibi uzun zaman zarfında, birçok Avrupa nizâmları karışmasına rağmen, hâlâ bugüne kadar islâmî tipini muhafaza etmektedir.

Bizzat Avrupalıların da şahadet ettikleri gibi, bütün Avrupa medeniyetinin men'şei olan islâm medeniyeti, yine, o medeniyettir. (Brivolt) «insaniyetin binası» adlı eserinde şöyle diyor:

«Bugün Avrupa medeniyetinin her sahada inkişafını temin eden kaynağı hiç şüphe etmeden islâm kültürünün meydana getirdiği âmillere irca etmek mümkündür...»

İslâmın yaptığı ilmî hareket —zamanının— en büyük hareketi idi ki tarihte o zamana kadar böyle bir hareket olmamıştı.

Araplar —özel olarak— ilme önem vermezlerdi. Meşgûl oldukları şey, fasih konuşmak ve şiir söylemekti. Şu halde onlarda ilim aşkı yaratan ve onlara ilmî hareketler yaptıran islâmdı.

Şüphe yok ki, müslümanlar, felekiyat, riyaziyat, tıp, kimya ve tabiat gibi müsbet ilimleri, başta Romalılar, Yunanlılar, Mısırlılar ve Hintliler olmak üzere, komşu milletlerden iktibas etmişlerdi. Ama ne kemiyet ne de keyfiyet bakımından iktibas ettikleri şeyler-

le kalmamışlar, islâmın direktifi altında, ilmin çehresini değiştirmişlerdi.

Bugün Avrupa'da —istisnasız— bütün ilmî hareketlerin esasını teşkil eden tecrübî usulleri müslümanlar icat etmişlerdi.

(Briolet) in yukarıda işaret olunan eserindeki şu satırlar şayanı dikkattir:

«Arap medeniyetinin —İslâm medeniyetini kasdediyor— yeni dünyaya bahşettiği şeylerin en önemlisi ilim oldu... Bugün Avrupa medeniyetinin her safhada inkişafını sağlayan kaynağı hiç şüphe etmeden islâm kültürünün meydana getirdiği âmillere irca etmek mümkündür! Bilhassa yeni dünyanın ilerlemesini sağlayan mütemayiz ve sabit kuvveti meydana getiren kudretin ulum-u tabiiye ve ilmî araştırma merakından neş'et ettiğini görüyoruz.»

«... Bugünkü ilmimiz yalnız arapların —müslümanların demek istiyor— keşfederek bize takdim ettikleri müthiş nazariyelere değil; daha çok Arap kültürüne borçludur. İlmimizin mevcudiyeti bu kültüre medyundur. Eski dünyada —gördüğümüz gibi— ilimden hiçbir eser yoktu. Yunanlılar'da hey'et ve ulum-u riyaziye hariçten celbettikleri ve başkalarından aldıkları ecnebi ilimlerdi. Bunlar hiçbir zaman kaleme alınmamış ve Yunan kültürüyle imtizaç etmemişti.»

«Yunanlılar mezhepler kurmuşlar, kaziyeler tamm etmişler, nazariyeler koymuşlar; fakat araştırma usulleri çok az ve yavaştı. Müsbet bilgiler toplamak ve bunları tesbit ve terkip etmek, ilim için mufassal programlar, devamlı surette ince mülâhazalar, tecrübî araştırmalar Yunan zevkine yabancı şeylerdi. Bugün Avrupa'da müsbet ilim dediğimiz şeyse, kıyaslara, mülâhazalara ve tecrübelere dayanan yeni araştırma şekillerinin, icat etmek merakının ve Yunanlıla-

rın bilmedikleri bir tarzda, riyaziyat ilimlerinin inkişaf etmesinin bir neticesidir. Avrupa âlemine bu ruhu veren ve bu yeni usulleri sokanlar Araplardır...»

Amerikalı (Draper) «ilimle din arasında münazaa» adlı eserinde şöyle diyor:

«İslâm bilginleri, aklî ve nazarî ilimlerin, ilerlemeye götürmediğini ve hakikatin bulunabilmesi için bizat hâdiseleri müşahedeye bel bağlamanın zarurî olduğuna inanmışlar, bunun için bahislerinde tecrübî usul, his ve müşahade şîârları olmuştu...»

İşte bu ilim, Haktealânın, kâinatı derin, derin tefekkür etmeleri ve ibret verici delillerini araştırmaları için, müslümanlara verdiği talimatın bir mahsulü —bir semeresi— idi.

Hayâl âlemlerinde değil, gerçek hayat âleminde yaşamaları için, müslümanlara verilen bir ilâhî talimattı bu!!!

Dürüst bir tasavvur ve sağlam bir akideye sahip olan müslüman ümmetin yer yüzünde kurduğu muhteşem medeniyet, işte bu idi.

Kemiyet ve keyfiyetçe, başka hiç bir medeniyetle mukayese götürmeyen bu medeniyet karşısında tarih bile şaşırmişti.

Müslüman ümmet —bu asırda— islâmî prensiplerden çok uzaklaşmış durumdadır. Zamanla cahiliyet cereyanına kapılmış, akideyi hukuktan, —şeriat— dini gerçek hayattan ayırarak, vicdanlarda gizli bir inanç olarak telâkki etmeye başlamıştır.

Bugün, islâm âleminde bir takım beşerî nizamlar hüküm sürüyor. Artık müslümanlar, her ne kadar müslüman isimleriyle tesmiye olunuyorlar, bazen oruç tu-

tuyorlar, namaz kılıyorlarsa da, müslüman ümmet vasfını haiz değildirler.

Müslümanlar medeniyetlerini de, eşsiz ilmî kudretlerini de kaybetmiş durumdadırlar. Kendi âlemlerine çekilmişler, zaaf ve âcz içinde yaşıyorlar. Ve böylece islâmiyetten, daha fazla uzaklaşmış oluyorlar.

Ahlâkı tereddi etmiş, sadakat, ihlâs ve muamelelerde doğruluk, bunlardan hiç biri kalmadığı gibi, aralarındaki insanî bağlar dahi çözülmüştür.

Daha fecisi, Yahudi tuzağına düşerek, cinsî cereyanlara kendilerini kaptırmışlar, sefahat âlemlerine dalmışlar ve tamamen dinlerini terk etmişlerdir.

İslâm, bunlardan azadedir ve reddeder.

İslâm, Muhammed (A.S.) ibni Abdullah'a inzal buyurulan ebedî ve Rabbani bir nizamdır ki beşeriyetin inhirafiyle, inhiraf etmez. Nerede ve nasıl olursa olsun, insanlığı diriltten ve kalkındıran odur. İnsanları zulmetlerden nura çıkaran, şeytanların elinden kurtararak, Allah'a yönelten bir tek nizam varsa, o da İslâmdır.

Bugün beşer nev'ini —cinsini— tehdit eden, korkunç ve azgın cahiliyyetin mülevves pençesinden, insanları ancak İslâm kurtarır.

Şahit olduğumuz cahiliyyet sapıklıklarının hepsini, İslâmdan başkası tashih ve tadil edemez. Tasavvurlar —telâkkiler— sapıklıktan kurtulduğu anda, davranışlarda da istikamet hasıl olacağından şüphe etmemeliyiz. Nereye gittiğini bilemez olan —sapık—

beşeriyet ne zaman Allah'a dönerse, siyasette, içtimâî hayatta, iktisatta, ahlâkta, kadın erkek münasebetlerinde, güzel san'atlarda ve her şeyde haya seyri tabiisini —normal yürüyüşünü— alacaktır.

Cahiliyyet, beşeriyetle ilâhî prensipler arasında kalın bir perde çekmiş ve bunun adına «tekâmül» ve «medeniyet» demiştir.

Şöyle diyor: «Medeniyet, beşeriyeti dinden çok uzaklaştırmıştır. 1400 yıl evvel beşeriyete elverişli olan bir şeyin —yani dinin— bu gün de elverişli olmasına imkân yoktur. Çünkü, insanlar istihaleler geçirmekte ve tekâmül etmektedirler.» Tekâmül nedir?...

Kitabımızın geçen fasıllarından ikisinde, tasavvur ve davranışlarda şahit olduğumuz yıkıcı fesât değil midir? Bunun beşeriyet hayatında ve insan nefsinde ifsat etmediği bir şey var mıdır?

Bugün, insanlığı uçuruma sürükleyen «modernleşmek ve zamana uymak» hastalığından başka ne olabilir?»

«Onlar doğru yolda olduklarını zannederler.»

(Ayeti kerîme)

İlâhî nizam, gönderildiği günden bu yana, cahiliyyetlerin sebebiyet verdiği felâketlerden beşeriyeti kurtaracak olan tek nizamdır.

İnsanlar, hidâyete erişerek Allah'a yönelirler, ona gerçekten iman ederler, şeytanların hiç birini kulluklarında ona eş koşmazlar. «Biz Allah'ın şeriatini bıraktık, kanunlarımızı kendimiz yaparız» diye böbürlenmezler ve ancak Allah'a ait olan hâkimiyet hakkını kendilerinde görmezlerse, işte o zaman bütün sapıklıklar, şekâvetler, elem ve ıstıraplar sona erecek ve insanlık huzur ve saadete kavuşacaktır.

İslâm —nâzil olduğu gün nasılsa— bugün de bütün beşerî sapıklıkları düzelten ve doğru yolu gösteren bir dindir, bir hayat nizâmıdır.

1300 yıl önce, nasıl hakkı bâtıldan ayırmışsa bugün de ayıracak, idealist ve olgun bir insanlık vücude getirecek zulûm ve tecavüzleri ortadan kaldıracaktır. Yeter ki insan bu hakikati görebilsin, hiç şüphe yok ki, hayatında muvazene ve itidâl olacaktır.

Bu muhtasar bahsimiz, siyasette, iktisatta, içtimaiyatta, ahlâkta kadın - erkek münâsebetlerinde, güzel sanatlarda ve her şeyde, islâmî mefhumlar hakkında, uzun boylu bilgi vermemiz için kâfi değildir. Biz ancak bu mefhumları hülâsa olarak gözden geçireceğiz. Bunlar, birer anahtar mesabesinde, hakikat kapılarını açmak için, bizlere yardım edeceklerini sanıyorum.

Bundan önce —geçen bahislerimizde— bu mes'eleler (1) hakkında cahiliyyetin sapıklıklarını da birer hülâsa olarak arzettik, anahtarları okuyucularımızın eline verdik. Sapıklığın ve akide bozukluğunun nereelerde gizlendiğini, aydınlatacak kadar, bu mevzulara temas ettik.

Şimdi de, ilâhî prensipleri arzederken, bütün hayat sahalarında hâsıl olan sapıklığı düzeltmek için, yolu aydınlatacak kadar izahat vermekle iktifa edeceğiz.

İslâmın, siyasî, iktisadî, içtimai, ahlâkî ve diğer mefhumlarını, mufasssal birer konu halinde ele alan

---

(1) İktisat, siyaset, ahlâk gibi.

birçok kitaplar vardır. Ehil ve mütehassıs şahıslar tarafından yazılan bu kitaplar, bu mes'eleleri islâmî cepheden ele almış ve uzun uzadıya izahat vermiştir.

Hali hazırda bunlardan çoğu mevcuttur (2).

Cahiliyyetin, siyasî meselelerde, müptelâ olduğu ruhî hastalık —ruhundaki kördüğüm— Allah'ın inzâl ettiği hükümlerle hükmetmemesidir.

Bu hususta, Allah'ın kanunlarını izaha başlamazdan önce, şunu açıklamak isteriz ki; sapıklık —daha bidâyette— ilâhî kanunları terketmekten meydana gelmiştir. Çünkü, insanlar tarafından yapılan kanunlar, hiç şüphe yok ki, muayyen bir sınıfın diğer sınıflar üzerinde hâkimiyetini sağlayacak ve hâkim sınıfın diğer sınıflar hesabına menfaat ve çıkarlarını garanti edecektir.

Bizim şahsî görüşümüz bu ise de, bunu söyleyen biz değiliz. Cahiliyyetçiler kendi ağızlarıyla bunu itiraf ediyorlar ve bu hususta kendi aleyhlerine şahâdet ediyorlar.

Siyasî, içtimâî ve iktisadî meselelerde, onların kabul ettikleri esas şudur: Servet ve kuvvet sahibi olan zümre, aynı zamanda hâkim olan zümredir. Diğer zümreler hesabına, daimi kendi menfaatlerini himaye eden bir nizamla hükmeder.

---

(2) Mevdûdî'nin, «İslâmın Siyasî Nazariyesi», «Faiz», «İslâm iktisadiyatının esasları».

Abdülkadir Ude'nin, «İslâm ve Siyasî Meselelerimiz», «İslâm'da Hüküm ve İktisat Siyaseti.»

Seyyit Kutub'un, «İslâm'da Sosyal Adâlet».

Muhammed Kutub'un, «İnsan Nefsi Hakkında Yapılan Bahisler», «İslâm'da Terbiye Sistemi».

Daha bunlara benzer birçok eserler vardır.

Kapitalizmin, servet ve kuvveti vardır. İşçilerin ve maişet için çabalayanların hesabına, o, sâdece sermayedarları himaye eder ve onların menfaatlerini gözönünde tutar!...

Proleterya, servet ve kuvvet sahibidir. Hüküm de onun elindedir. Diğer zümreler hesabına, o, yalnız kendi menfaatlerini gözetir.

Bu nizamlardan —rejimlerden— her biri bütün hakları kendisi için tanır; ve başkalarını bu haklardan mahrum eder.

İnsanlık tarihinde, insanların birbirlerine hükümlerinde muayyen bir grubun —tabakanın— bütün insanlar için hak ve adâleti gerçekleştirdiği ve bütün insanların menfaatlerini itibara alarak gözönünde tuttuğu vaki değildir.

Bu ancak ilâhî nizamla hükmedildiği takdirde tahakkuk eder. Çünkü, ancak bu surette muayyen bir zümreye hükmetmesi için imkân verilmemiş olur.

Bütün insanlar için yasa ve yasaklar yapan Allah'ın kulları arasında iltimas ettiği muayyen bir zümre yoktur. Elçileri vasıtasıyla gönderdiği nizâmlar, muayyen bir fert, cemâat, ırk veya millet için değil, bütün insanlığın saadeti, refahı ve maslahatı içindir.

Allah, insanlardan yalnız zât-i ülûhiyyesine kulluk etmelerini, ilâhlık ve hâkimiyet haklarını, yalnız kendisine tanımlarını istediği zaman, onları üstün bir şeref ve izzet ve hakiki bir hürriyete dâvet etmişti. Bu değerlerin, sadece Allah'a kullukla gerçekleşeceğinden hiç şüphe etmemeliyiz.

Hak Taâla, insanların şahıslarına, yahut ibâdetlerine muhtaç olduğu için, onlardan, kulluk yapmalarını istememiştir. (HAŞA)

«Ben onlardan bir rızık istemiyorum. Bana yedirmelerini de istemiyorum.» (Ez-zâriyât: 57)

Bütün insanların, elbette ki, hâlikleri, râzıkları, hayatlarında ve memâtlarında sahipleri ve mütasarıfları olan, Allah'a kulluk etmeleri üzerlerine düşen bir vazifedir. Hak Taâla'nın fazl ve ihsanı bu vazifeyi kullarının hayrına kılmıştır. Hattâ bu vazifenin kendisi haddizatında bir hayırdır. İnsanlar, halikleri, Rabbileri —mürebpleri— ve ilâhları olduğu için, Allah'a kulluk ederler. Bu itibarla, bu kulluğun faydası her şeyden müstağni olan Allah'a değil, doğrudan doğruya insanların kendilerine râcidir. —döndürücüdür—

«Kim mücâhede ederse, ancak kendisi için mücahede eder. Zira Allah, âlemlerden müstağnidir.»

(El-ankebut: 6)

Allah, insanlardan, ilâhlık ve hâkimiyet hakkını yalnız kendisine tanımalarını ve yalnız, kendi indirdiği kanunlarla hükmetmelerini ve başka kanunlara bağlanmamalarını talep etti. Ve peygamberlerine şu hitapta bulundu:

«Allah'ın sana indirdiği hüküm ve kanunların, bir kısmından seni sapıtacaklar diye, sakın onlardan.»

(El-mâide: 49)

Allah —şüphe yok ki— bu iradeyle, insanları birbirlerine kul ve köle olmaktan —yeni cahiliyyette ve tarihte geçen bütün cahiliyyetlerde olduğu gibi— şer unsurlarının boyunduruğundan kurtarmak istemişti.

Hakikî hürriyetin ne olduğunu hissetmelerini istiyordu. Bu hürriyet ki, beşerin kendi eliyle yaptığı ni-

zamların hiç birinin gölgesi altında hissetmeleri mümkün değildir. Çünkü, bu nizamlar, garazlara mebni, muayyen zümrelerin menfaatlerine hizmet ve diğer insanları köleleştirmek için yapılmıştır.

Allah, insanın üstün bir şerefe kavuşmasını ister. Bu da, ancak insanlar, sırf Allah'a kullukta eşit oldukları zaman tahakkuk eder. İşte o zaman aralarından bir zalim çıkarak «insanların yasa ve kanunlarını ben yaparım; Ben hâkim olurum; irâdeni boyun eğdiririm; hayatı istediğim kalıba dökerim...» diyemez.

Evet, Allah, insanlar için şeref ve izzet istiyordu. Bu ki, her fert, hakikî teşri sahibine yakınlığının öteki fertlerden daha az olmadığını hissettiği zaman gerçekleşir. Bu yakınlık ise, insanın, servetiyle, kuvvet ve otoritesiyle değil de, yaklaşmak için sarfettiği gayret ve takvası nisbetinde olur.

«Allah'ın nezdinde, en şerefli, ondan en çok korkanıdır.»

(El-hücûrat sûresi)

İşte, bu eşsiz nizamın gölgesi altında, hakikî izzet ve şerefi ve hakikî hürriyeti hissederler.

Hür seçim, yahut hür biat yaparak, aralarından birini başkan seçerler. Fakat seçilen başkanın kendisi veya başkaları için teşri hakkı olmadığı gibi, halka tasallût etmeye ve irâdesine boyun eğdirmeye de hakkı yoktur. O, ancak Allah'ın emirlerini tebliğ ve infaza memurdur. Seçilen selâhiyetli şahsın vazifesi, mayyen bir zümrenin menfaatleri için değil de, bütün insanlık için gönderilen şeriatın tatbikini kontrolden ibârettir.

Başkan halk arasından seçilir. Muayyen bir şahıs değildir. Onun muayyen bir grubu temsil etmemesi ve onu muayyen bir kütlenin —tabakanın— seçmemesi, yahut seçilmesi için yardımda bulunmaması gerekir. Çünkü, sırf ehil olduğu için devletin başına getirilen şahıs —reis— başa getirildiği zaman, kanunlar yapmakta yahut muayyen sınıfların menfaatlerini gözetmekte hak sahibi olmaması hasebiyle, herhangi bir tabakanın, muayyen bir şahsın seçilmesiyle hiç bir fayda elde edemiyeceği gayet tabiidir.

Muayyen bir zümre, her türlü propaganda vasıtalarıyla, tesir etmek, aldatmak, hattâ yaygaralar ko-parmak imkânlarına sahip olsa bile, bu zümre kendi menfaati için —milleti köle haline getirmekte büyük bir selâhiyete sahip olmayan— bir başkanı, milletin azletmesi veya seçmesi için nasıl olur da —bu zümre— bütün millete tesir edebilir? Bu olacak şey midir?

Evet, belki beşerî zaafılara kapılarak ehil olmayan bir kimseyi devletin başına getirmeleri muhtemeldir. Ehliyet ve takvasında aldanabilirler. Başkanın, zayıf irâdeli, az tecrübeli, dar ufuklu ve yanlış görüşlü bir adam olduğu anlaşılırsa, bundan mes'ul —sorumlu— yine onu seçenlerdir. Onu hür irâdeleriyle seçmediler mi? Sonra duruma hâkim seçmenler olduğundan bu kifâyetsiz başkana: «Biz seni seçtik ama sen bu işe ehil değilsin. Seni azlederek başka birini seçeceğiz» diyebilirler.

İşte bu şekilde, rüyada değil, gerçek hayatta insanlar için hakikî hürriyet, şeref ve izzet tahakkuk eder.

Başkan ve yanındakiler, arızî bir mesele hakkında islâm hukukunda nas bulunmazsa, Kur'an, hadis, kıyas, icma-i ümmet gibi, —burada tafsiline imkân olmayan— yollara baş vurarak —Allah'ın yardımıyla— önlerindeki meselenin halline muvaffak olurlar.

—Dediğimiz gibi— bu hususlarda uzun boylu izahat vermek istemiyoruz. Maksudımız ilâhî nizamın gölgesi altında, siyasî sahalardaki hakikat hazinelerinin anahtarlarını, sizlere vermektedir.

Bunlar şöyle hülâsa olunabilir:

1 — İslâm'da sırf kendi menfaatleri için hüküm süren ve milleti ezen, servet sahibi bir sınıf yoktur.

2 — Hür seçimle devletin başına getirilen şahıs, muayyen bir zümreye tâbi olamaz ve muayyen sınıfların menfaatine kanunlar yapmağa hakkı yoktur.

3 — Başkan, ancak Allah'ın indirdiği hükümlerle hükmeder. Kendisine verilen selâhiyetler, sırf islâm hukukunu infaz içindir.

4 — İslâm hukukunda herhangi bir mes'ele hakkında açık bir nas —nas-ı sarih— yoksa, başkan, kendiliğinden geliş güzel bir karar veremez. Buna benzer meselelerde, islâmî esaslara müracaat olunarak, şer-i hukuk dairesinde hükümlere varılır.

İnsanlar için üstün bir izzet ve şeref ve hakikî bir hürriyet garanti eden ve zalimlere tasallut ve istibdad fırsatı vermiyen, ilâhî nizâmın devlet siyasetinde kabul ettiği umdelerden bazıları işte bunlardır.

Bu umdeler —genel olarak bütün cahiliyyetlerin özel olarak da yeni cahiliyyetin fecâat ve mezâlimini göz önüne getirince— hâkimiyet hakkının niçin sırf Allah'a tanınmasının gerektiğini ve neden teşri sahi-

bi yalnız Allah olduğunu ve bundaki hikmetleri, bizlere gösteriyor.

Gururuna bürünen, insanı felâketlere sürükliyen ahmak cahiliyyet, insanı ilâh yaptığı zaman, Allah'ın vasiliğinden müstağni olduğunu ileri sürmüştü. Allah'a hâkimiyet hakkını tanımaktan imtina ederek bu hakkı kendisinde görünce, bugün kapital ve proleterya diktatörlüklerinde tecessüm —teşahhus— eden zulûm ve istibdada yol açmış ve bu diktatörlüklerin sancağı altında insanlığa her türlü zillet ve sefalet acıları tattırmıştır.

İnsanların bu zalimlerin pençesinden kurtulabilmeleri, analarından doğdukları gün gibi tekrar hürriyetlerine kavuşmaları ve kendi kendilerini idare edebilmeleri için, hâkimiyet hakkının sırf Allah'a ait olduğunu kabul ederek, Ona teslim olmaları lâzımdır.

Eğer bir zalime teslim olurlarsa, zulmû reddetmek ellerinde olduğundan, mes'ul yine kendileridir. Çünkü, her hangi bir zalimin eline düşmeleri, hayatın icapları veya tarihte rol oynayan muayyen bir tabakanın menfaatleri neticesi değil de kendilerinin ihmal etmelerinden ve gevşek davranmalarındandır. Onlar ki her zaman doğru yola yönelmeğe ve yöneltmeğe istidat ve kudreti olan bir fıtrata sahiptirler. Bu yolda ne kadar fedakârlıklar yapsalar ve tehlikelere maruz kalsalar, —netice itibariyle— bir zalimin hükmü altına girmekten ve hayvanlar gibi adileşerek, şerefsiz ve haysiyetsiz yaşamaktan daha ehvendir.

Burada, iktisadî, içtimaî, ahlâkî ve cinsî mes'elelerden bahsederken, bilinmesi gereken bir hakikat daha var ki, o da, ilâhî nizâm sancağı altında, insanların hükmüne razı oldukları ve olacakları islâm hukuğu, hakikî adalet ve hakkaniyetin ve beşerî saadetin ta kendisidir.

Siyaset konusunda açıklamak istediğimiz hakikat; insanlık hakikî hürriyete kavuşmak istiyorsa kanun vaz-ına cür'et eden kimseleri bundan men'etmesi ve kendilerinde gördükleri zalim —daima zalim— kuvveti ellerinden alması lâzımdır.

Allah ın insanları, kendileri için kanunlar yapmalarından men'etmesi, onların şereflerini aklî istidatlarını, yapıcı faaliyetlerini, gelişme ve ilerlemelerini önlemek veya kıymetten düşürmek için değil, onları zulûm ve tasallutun pençesinden kurtararak, hakikî hürriyete kavuşturmak içindir. İşte bu sebepten dolayı, teşri hakkını, zâtına has kılmıştır.

Şimdi, madem ki bu hakikati anlamış durumdayız, bunu zihinlerimizde yerleştirerek hayat için bir esas telâkki etmeliyiz. Ve bu esas üzerinden Rabbanî nizâmdaki iktisadî, içtimaî, siyasî ve diğer esasları anlamaya çalışmalıyız.

Cahiliyyette, iktisadî tuğyan —taşkınlık— iki sebepten ileri gelir.

Biri temellük —mülkiyet— şekli, öbürü de mâlik olan zümrenin dünya hâkimiyetini eline geçirmesidir!

İslâm bu iki mes'eleyi, insanlığa yararlı bir şekilde hallediyor. Hâkimiyeti sırf Allah'a tanıdığı için insanları bundan meneden islâm her hangi bir müstebit ve mutasallıt zümreyi devletin başından uzaklaştırıyor. Mülkiyet mes'elesinde ise, hakikî adaleti tatbik ediyor.

Kapitalizm cahiliyyeti, kayıtsız şartsız ferdî mülkiyet hakkını tanır ve serveti olmayan fakir tabakaları sömürerek, sefaletе sürükler.

Toplumculuk —Komünizm— cahiliyyeti, bunun tamamen aksine kat-i surette ferdî mülkiyete müsaade etmez. Bu da milleti iradesiz bir köle haline getirir.

İslâm, bu iki iktisadî sistemden hiç birine benzemez. O ferdî mülkiyeti tanır, fakat bu hususta fertlere mutlak hürriyet vermez.

İslâm ferdî mülkiyeti tamamen men'etmez. Çünkü, halkın erzakı devletin eline geçerse, bir lokma ekmek için ona esir olacakları zulûm ve tasallutuna boyun eyecekleri muhakkaktır. Halbuki, islâm tesis ettiği iktisadî, siyasî ve içtimâî nizâmlara göre, devleti daimî surette milletin kontrolu altında tutar. Millet devlet reisinin, ne hadde kadar islâm hukukunu tatbik ettiğini araştırır... Yanlış hareket ederse, ona doğru yolu gösterir. İslâm hukukuna aykırı hükümler verirse onu azleder.

«Sizden öyle bir ümmet —cemaat— bulunsun ki, herkesi hayra dâvet etsinler, iyiliği emretsinler, kötülükten vaz geçirmeye çalışsınlar.»

(Al-i İmran: 104)

«Sizlerden her hangi biriniz bir kötülük görürse onu eliyle değiştirsin, buna kadir olamazsa diliyle, bunu da yapamazsa, kalbinden buğzetsin; bu da imanın en zaifidir.» (Hadis-i Şerif)

«Ben sizler için, Allah'a itaat ettiğim müddetçe siz de buna itaat edin. Ben Allah'ın ve Resulünün emirleri dışına çıkarsam, bana itaat etmek sizin üzerinize farz değildir.»

(Hazret-i Ebu Bekrin, (r.a.) sözlerinden)

İslâm vakii bir nizâm olduğundan, insanlara melekler nazarıyla bakmaz. Ve hepsinin de kuvvetli bir

azim ve iradeye sahip olmadıklarını bilir. Bu itibarıdır ki, beşerin fıtratını, gerçek hayatını, onun zaaf ve kuvvetini, yükseliş ve inişini göz önünde tutarak, nizâmlarını koymuştur.

Müstebit bir kuvvetin önünde, insanların zaaf gösterecekleri bildiği için yardımlarına koşar, Devletin tahakkümünden uzak, kendilerine has olan rızık kapılarının daimî açık olmasını ve istedikleri anda ihtiyaçlarını giderebilmelerini garanti eder. Fakat öte yandan, ferdî mülkiyete kayıtsız şartsız hürriyet verildiği takdirde —İslâm âmeli ve vakii bir nizâm olduğundan— bazı kimseler tarafından yapılacak olan zulûm ve tasalluta meydana vermemek için, akalliyetlerin elinde servetlerin yığılmasına engel olur. Ve bu hususta bir takım âmeli tedbirler alır.

Meselâ: Daha ilkinde, malın helâl yollardan kazanılması, nesilden, nesle geçerken, miras yoluyla servetin parçalanması, sermaye ve kazançtan her yıl zekât alınması, faiz ve ihtikârın yasak edilmesi bu tedbirlerden bazılarıdır.

Ayrıca, iktisadî hayatta bir ayarsızlık baş gösterirse, devlet derhal müdahale ederek, bunu tashih etmek salâhiyetini haizdir. Fakat bu salâhiyeti suistimal ederek islâm kaidelerine aykırı bir icraatta bulunamaz. Veya bu esasları değiştirmeye teşebbüs edemez. Bunlardan en önemlisi, fertlerin özel gelir kaynaklarına devletin tahakküm etmemesi, istediği gibi alıp vermemesidir.

Azgın kapitalizmin en büyük belâsı faiz ve ihtikârdır. Çünkü —Faiz ve ihtikâr— kapitalizmin zamanla muazzam servetler yığarak, büyük ekseriyetleri mahrumiyet ve sefalet içinde bırakmasına sebebiyet vermiştir.

İslâm nizâmının, insan tarafından değil de, Allah'ın nezdinden nâzil olduğunu isbat eden bir delile hacet varsa, kapitalizmin bu günkü durumu bu hususta en kuvvetli bir delil olmağa kâfidir.

Kapitalizmin zulmü, fesadı insanları küçümsemesi ve milletleri böyle iğrenç bir şekilde sömürmesi, islâm nâzil olduğu gün, bu derece açık görülmüyordu. Evet bu zalim rejimin faiz ve ihtikâra dayanacağının pek farkında değillerdi.

İslâmın faiz ve ihtikârı haram etmesi, onun Rabbanî bir nizâm olduğunu isbat için kâfi bir delildir.

Burada iktisadî mes'eleler hakkında uzun uzağya izahat vermemize imkân yoktur. Bunun yeri —dediğimiz gibi— sırf bu mevzua tahsis olunan kitaplardır. Yalnız, biz burada, islâm nizâmındaki iktisadî esasların başlıcalarını muhtasaran arz etmekteyiz.

Umumî olarak islâm iktisadiyatı şu esasa dayanır: Haktealâ, insanoğlunu yer yüzünde halife yapmıştır. Mal-mülk hep Allah'ındır.

Dünyada, insan cemaatlerine bunu emanet olarak vermiştir. İslâm dininde, çoğunluk teşkil eden umum naslar —kaide-i külliyyeler— olsun veya bunlardan teferru eden cüz'iyat şeklinde olsun, ihtiva ettikleri şartlara uygun bir surette insanlar bu emanette tasarruf hakkına sahiptirler. Fert bir memurdur. Sarfettiği cehit mukabili bu maldan bir kısmına malik olur. İyi bir şekilde tasarruf ettiği müddetçe, kendi nefsine ve cemaatine hayırlı oldukça serbest tasarruf hakkı kendisinde kalır. Eğer bu hakkı —mülkiyet hakkını— suiistimal ederek şerre âlet ederse, bu hak kendisinden alınarak yer yüzünde hilâfet makamını işgâl eden ve tasarruf hakkına sahip olması bakımından birinci mertebede olan, cemaate iade olunur.

Bu yalnız ,iktisadiyatta değil, bütün islâmî prensiplerin esasını teşkil eden ferdî mülkiyete hâlel vermez. Şu kadar var ki, fertlerin mâlik oldukları —ellerindeki— mallarda iyi bir şekilde tasarruf etmelerini teminat altına almak için bu hususta bazı kayıtlar vardır.

Meselâ: Cemaatin fertler üzerinde olan zekât hakkını ve memleketin ihtiyacına göre fertlere düşen bazı vazifeleri yerine getirmeleri için cemaat tarafından yapılan müdahale fertlerin mülkiyet hakkına tecavüz sayılmaz.

Muvazeneli bir hayat vücade getirebilmek için —doğrudan doğruya ammeye ait olan bazı gelir kaynakları müstesna— ferdî mülkiyete saygı göstermek lâzımdır.

«Allah'ın size verdiği maldan, onlara verin.»

(En-Nur: 33)

«Allah sizi başına —kayyum— diktiği mallarınızı —sefihlere— beyinsizlere vermeyin. (En-Nisâ: 5)

Cemaat arasında servet —mal— tevziatı şu esasa dayanır.

«Servetler içinizden yalnız zenginler arasında dolaşan bir devlet —bir saltanat— vesilesi olmasın...»

(El-Haşr: 6)

İslâm hiç bir surette zenginlerin serveti ihtikâr etmelerine müsaade etmez. Servetin bir çok ellere geçmesini ve birçok llerde dolaşarak ammeye hizmet etmesini ister.

Zenginler üzerine farz olan zekât, fakirlere ve muhtaçlara dağıtılır.

«Onların mallarında sailin —sadaka isteyenin— ve —iffet ve nezaketinden dolayı dilencilik etmiyen— yoksulun da bir hakkı vardır. (Ez-Zâriyet: 18)

Bir de fevkalâde hallerde devlet ve memleket hayrına sarfolunması için zenginlerden alınan paralar vardır ki, zenginlerin bu vazifeyi yerine getirmelerini islâm emreder.

Para kazanmak için yapılan muamelelerde doğruluk olmasını emreden islâm bu hususta bir çok kaideler koymuştur. Muamelelerden fertlere veya cemaatlere hiçbir zarar gelmemelidir. Bunun içindir ki, islâmda yalancılık, sahtekârlık, dolandırıcılık ve hırsızlık haram olduğu gibi, bunlardan daha çirkin olan faiz de haramdır.

«Ey iman edenler —hakikî— müminler iseniz, Allah'tan korkun, faizden kalanı bırakın —almayın—» «Bunu yapmazsanız, Allah'a ve resulüne karşı harbe girmiş —harp ilân etmiş— olduğunuzu bilin.»

(El Bakara: 278-279)

Nezaket dairesinde muavenet —yardım— islâmın hassasiyetle üzerinde durduğu şeylerdendir.

«Eğer —borçlu— darlık içinde ise, ona geniş bir mühlet verin. Sadaka olarak bağışlamanız ise, sizin için daha hayırlıdır. Eğer bilerseniz.» (El-Bakara: 280)

İşte, islâmın koyduğu esasların bazıları bunlardır. İslâm iktisadiyatı bu çerçeve içinde sapıklıklara meydan vermez.

İslâm, Rabbanî nizâmiyle bütün devirlere uygun bir şekilde iktisat ve maliye işlerini tanzim etmesiyle, insanlar zulmû kaldırmak ve onları dünyadaki zalim kuvvetlere köle olmaktan kurtarmak için çalışmıştır.

Bu bahsimize son vermezden önce, Rabbanî nizâmın tesis ettiği bu esaslara, şu hakikati de ilâve etmeyi lüzumlu görüyoruz.

İslâmî tasavvur, maddî, iktisadî ve tarihî icapların hiçbirine insanı esir etmez. İslâmda cemiyeti ve iktisadiyatı meydana getiren insandır.

İnsanların hayatında, her hangi bir devir kendi kendine muayyen bir şekil alarak, gereğince bazı tabakaların günün iktisadî durumunu istismar etmek suretiyle servet yığmalarına ve halkın mukadderatını avuçları içine almalarına yardım etmesi, islâmda yeri olmayan bir tasavvurdur. —Bir zihniyettir— Bu ancak Aliah'ın yolundan sapıtan cahiliyyetler de olabilir. Rabbanî nizâm gölgesinde ise, insan, bu icaplara —iktisadî icaplara— değil, Allah'a teslim olur.

İlâhî nizam —müslümanların nisbî sapıklıklarına rağmen— Avrupa'da hüküm süren zadeganlar rejimi gibi iğrenç bir rejimin islâm âleminde doğmasına engel olmuş ve derebeylerin islâm dünyasını hükümleri altına almalarına meydan vermemiştir. Bunu bir hakikat olarak kabul etmemiz lâzımdır.

İslâm tasavvurunda, yapıcı ve müessir kuvvet insandır. Kâinat bütün kuvvet ve imkânlarıyla ona râm edilmiştir.

«Allah göklerde ve yerde ne varsa kendi lûtfundan size râm etti...»

(Elcasiye: 13)

Bu itibarladır ki insan, inanç ve tasavvurlarına muvafık bir şekilde iktisadiyatını kendisi yapar.

Allah'ın verdiği irâdeyi kullanır.

İrade sahibi olan insan, nasıl olur da iktisadî devirlere veya iktisadî icaplara boyun eğer... köle olur... irâdesiz bir varlık olmayı kabul eder?

Rabbanî nizam bu yapıcı kudreti insan oğluna vermesiyle tasavvur âleminde ona üstün bir kıymet

vermiş ve hayatta attığı adımlara rehberlik etmiş oluyor. Ve böylece zulümleri, sapıklıkları ve fesâdı olmayan bir insan câmiası vücade getiriyor.

İslâm içtimaî meselelerde, her şeyden önce fertle toplum arasında bir muvazene yaratır. Daha sonra toplumun, kadın - erkek münasebetlerini çok dikkatli bir şekilde tanzim eder.

İslâm nazarında, fert ve toplum birbirleriyle yaşayan iki ayrı cephe değildir. Onlara yakışan da böyle olmamalarıdır.

Allah'ın insanoğluna verdiği hilâfet hem fert hem de toplum olarak insan mefhumuna şâmilidir. İnsan demek, hem fert, hem de toplum demektir. Bunun içindir ki, birinin ötekine galebe çalması yahut tasallut etmesi için, aralarında kin, düşmanlık veya kitâl olmamalıdır.

Toplumu ferde, ferdi topluma düşman gösteren birini:~ ötekini imha etmek için çalıştığını iddia eden mezhep ve nazariyelerin sapık olduklarından hiç şüphe etmemelidir.

İtidalli hallerde fert toplumdan, toplumda ferttendir. Bunların birbirlerinden ayrılmaları imkânsızdır.

Ancak sapıklık olduğu zaman fertlerden zalim ve müteceviz kimseler bulunabilir.

Fasik fert... ahlâksız fert... doymak bilmeyen hâris fert... Güttüğü kötü gayelere ulaşmasında, kendisine toplumun engel olacağını anladığı zaman, onu parçalamaya, çökertmeye, yahut ona tahakküm ederek, istismar etmeğe çalışacağı muhakkaktır.

Zalim ve müstebit bir toplumda —fesadı ve sapıklığı sebebiyle— ferdin dürüst bir insan olduğuna

veya onu doğru yola dâvet etmesine tahammül edemez. Ve bu ferdi ezmeğe ve ortadan kaldırmağa çalışır.

Fakat, fert ve toplum arasında hakikî bir anlaşma ve bir itidâl olursa, hiç şüphe yok ki, gayeleri, düşünceleri ve duyguları imtizaç edecek, aralarında ülfet ve sevgi olacak, sağlam ve mütekâmil bir bünye vücade gelecektir.

İslâm —tabiatıyla— fert ve toplum arasında bir muvazene yaratır. Fertte olsun, toplumda olsun, beliren sapıklığı düzeltmeğe çalışır.

İslâm bir yandan ferde, öbür yandan da topluma müstakil şahsiyetlerini vermek suretiyle aralarında bir muvazene vücade getirmek için çalışır.

İslâm, ferde doğrudan doğruya hitap eder, haklarını tanır, üzerine düşen vazifeleri bildirir. Ve böylece, onun müstakil bir şahsiyete sahip olduğunu tebârüz ettirir.

Topluma karşı da aynen böyledir. Bir bütün olarak, ondan ne istediğini ve sahip olduğu hakları belirtmek suretiyle, müstakil varlığını izhâr eder.

İslâmda fert vasıtasızca, Allah'a bağlanır, kendine has ve müstakil bir varlık olarak, Ona ibâdet eder, yaklaşıp, münâcatta bulunur. İslâm ferde —fert olarak— daimî surette Allah'ın yardım ve hıfzı altında olduğunu hissettirir. —takdir olduğu gibi— kendine has bir tiple ebeveyninin birleşmesinden onu —tek olarak— yaratan Allah'tır. Yine —tek olarak— rızkını veren Odur. Her ne kadar rızkı için, toplulu-

ğun ve diğer varlıkların iştirak ettikleri zâhiri sebepler halketmişse de, ona ayrılan rızık onundur ve bellidir. Başkalarının onu almalarına imkân yoktur.

Duasını kabul eden —dilerse— dünyevî ihtiyaçlarını gideren, yahut dünyada çektiği meşekkatlerin ecrini, ahirete bırakan Allah'tır. Fakat her iki halde de, müstakil bir fert olarak duasını kabul eder. Niha yet, Allah'ın huzuruna, yine fert olarak çıkacak ve hesaba çekilecektir.

«Her biri kıyamet günü, Ona tek başına gelecektir.» (Meryem: 95)

Sırf kendi nefsinden ve işlediği amellerden sorulacaktır.

«Her nefis —her kişi— kazandığı şey mukabilinde bir rehindir.»

(El -müddessir: 38)

«Günahkâr hiç bir insan, diğerinin yükünü taşımaz.» (El-en'am: 164)

İşte bu suretle, Allah ile doğrudan doğruya ittisâl etmesiyle, onda zâtiyet ve ferdiyet şuurunun esası meydana gelir.

İslâm, her ferdi, şahsiyetini tebârüz ettiren vazifelerle vazifelendirmiştir. Her fert —tek başına— islâmın gayesini ve Allah'ın emirlerini yerine getirmekle mükellef olduğu gibi, diğer fertleri ve topluluğu da buna dâvet etmesi üzerine düşen bir vazifedir. Kalbinde taşıdığı imân derecesine göre, sahip olduğu bütün imkânlarla toplulukta —kendinden başkalarında— gördüğü kötülüklerle savaşması gerekir. Bu vazifeyi ihmâl veya terketmesi için, hiç bir özür kabul değildir.

Her ferdin, cemiyetle ilgili dâvaları benimsemesi lâzımdır. İslâmda dâva, islâm hukukunun infaz edilmesi; yani, adil bir hükûmetin, iyi bir iktisadın, idea-

list ve olgun bir cemiyetin vücade getirilmesidir. Ahlâkî değerleri cemiyette yaymak, cemiyeti her türlü ahlâksızlıktan korumak ve —özel olarak— fuhuşun önüne geçmektir.

Herkese şumulü olan hak ve adaletten ayrılmamaları için, devlet ricalini kontrol etmek ve fertlere düşen bir vazifedir.

Görüldüğü gibi, bütün bunlar nazariyelerde değil, gerçek hayatta, ferdin müsbet ve faal şahsiyetini gösteriyor. Ruhî, ahlâkî ve içtimâî terbiye bakımından, islâmın ferde verdiği önem —üzerine düşen vazifelerle— onun değerini tebarüz ettiriyor.

İslâm, ferde mülkiyet hakkı tanımasıyle, ona müstakil bir şahsiyet vermiş oluyor. Ferdin serveti —malı— olsun veya olmasın bu hak kâimdir. Kazanma fırsatı her zaman mevcuttur. Bu, yalnız onun şahsına aittir ki, bununla benliğini hisseder. Bir de Allah'ın, kendisine ihsan ettiği, rızıkta tam bir tasarrufa sahip olduğunu ve dilediği vakit bu rızka elinin uzanabileceğini görünce, kendine güveni artar. Önünde açılan rızık kapıları sayesinde sapık bir hâkim veya toplumla karşılaştığı zaman mukavemet ve mücahede imkânlarına sahip olur.

—Mülkiyet hakkı ve kazanmak fırsatı her zaman mevcut olmasına rağmen— para kazanamayan herhangi bir ferdi, islâm yüzüstü bırakarak, onun sefil bir hale düşmesine müsaade etmez. O, devletin —beytûlmalın— kefâleti altındadır. İslâmda kefalet mefhumu, ferdi, hayırlı bir işe hazırlamak, onu iyi bir işte kullanmaktır. Çocukluk, ihtiyarlık ve hastalık gibi mazaretler sebebiyle çalışmaktan âciz olan kimselerin maişetini devlet hazinesinden temin etmektir.

Devletin, ferdi bu şekil himâyesi, sadaka kabilinden değil, üzerine düşen bir vazifedir. Çünkü, bu fer-

din meşru bir hakkıdır. İnsanlar kendi kendilerini beslemiyorlar ki; onları besleyen Allah'tır. Muhtaçlar, rızıklarına bir hak olarak nail olurlar.

İslâm bu prensipleriyle —en doğru bir şekilde— ferdin zâtiyetini tebarüz ettirmesi bakımından dünya da hüküm süren bütün nizamların —rejimlerin— üstündedir.

İslâm, bir taraftan, ferdin müstakil şahsiyetini tebarüz ettirirken, öbür taraftan da cemâatin müstakil varlığını tanır ve ona büyük bir kıymet verir.

Ferde, zâtiyetini gerçekleştirmek için nasıl birçok vazifeler vermişse cemâate de birçok mesuliyetler yükleyerek varlık ve otoritesini ispat etmiştir.

Cemaat —bir bütün olarak— İslâm hukukunu, ikâme, infaz ve bu işi kontrol etmekle mükelleftir.

Devlet reisini seçmek, lüzumunda azletmek, fertlerin değil, cemâatin hakkıdır. Hükûmet işlerinde reisi kontrol eden, hesaba çeken, doğru yola yönelten ve nasihatte bulunan, hep O'dur!...

«Sizden öyle bir cemaat bulunmalıdır ki —herkesi— hayra çağırsınlar, iyiliği emretsinler, kötülükten vaz geçirmeğe çalışsınlar.»

(Al-i imrân: 104)

«Bunların —müslümanların— işleri daima aralarında müşavere iledir.»

(Eş-şura: 38)

«— Ya habibim— iş hususunda, onlarla müşavere et.»

(Al-i-imran: 159)

Kur'an müsiüman cemâate **«Ey imân edenler»** diye defalarca ve tekrar tekrar hitaplarda bulunur.

«Ey imân edenler öldürülenler hakkında size kısas farzedildi.»

(El-Bakara: 178)

«Ey imân edenler; hep birden sulha girin.»

(El-Bakara: 208)

«Ey imân edenler, birbirinizin mailarını bâtil —haram— sebeplerle yemeyin.»

(En, nisâ: 29)

«Ey imân edenier, —düşmana karşı— tedbir alın da küçük kıt'alar halinde harbe çıkın yahut hepiniz seferber olun.»

(En-nisâ: 71)

«Ey imân edenler, içki, kumar, —tapılan— dikili taşlar, fal okları, şeytan amelinden bir murdardır, ondan sakının.»

(El-maide: 90)

Bu tekerrür eden hitablarla, onlara şeriatlerini —yasa ve yasaklarını— koyuyor, infaz etmelerini istiyor.

Bir ümmet sıfatiyle, hem kendilerini hem de onlardan gelecek olan nesilleri terbiye ediyor ve bir birlik olarak, onları birçok vazifelerle vazifelendiriyor ve el birliğiyle infaz etmelerini istiyor.

«Hepiniz, toptan sımsıkı Allah'ın ipine sarılın, ayrılıp parçalanmayın.»

(Al-i-imran: 103)

«—Ey iman edenler— iyilik etmek ve fenalıktan sakınmak hususunda birbirinizle yardımlaşın, günah işlemek ve tecavüz etmekte yardımlaşmayın.»

(El-maide: 2)

Bütün bu vazifelerin yerine getirilebilmesi için, birbirine bağlı, kontrol işini üzerine alan bir cemaatin bulunması lâzımdır.

İslâm, fertlerden, cemaat meydana getirir. Böyle defalarca hitap olunan ve birçok vazifelerle vaziflendirilen bu cemâat mü'min fertlerden vücade gelir. Yani: —fert olarak— imân eden ve doğrudan doğruya Allah'la ittisâlde bulunan fertlerden, islâm, bu şekilde meydana gelen cemâate müstakil ve mütemayiz bir şahsiyet vermesiyle, fertlerle arasında tam bir muvazene yaratır. Fert, ferdiyet ve istiklâline kapılarak doğru yoldan sapıttığı takdirde onu istikamete yöneltmek işi cemâate düşer.

Devlet yoluyla, Allah'ın kendisine verdiği selâhiyeti kullanarak —yani bu selâhiyeti cemâatin tesis ettiği devlet kullanır— sapık ferdi Islâh etmek onun üzerine bir farzdır.

«Devlet, kendisine verilen selâhiyetleri su-i-istimâl ederek, islâm cemiyetlerinde zulûm ve tasallût etmesin diye, —fert olsun, cemâat olsun— insanlara Allah tarafından gönderilen islâm hukukunun harflyen tatbik olunması şarttır!)

Cemaat, islâm ülkelerini, müslümanları ve Islâm hukukunu himaye ile mükelleftir.

—Prensip olarak— birinci derecede servet ve mallar cemâatin olduğu halde, ferde tasarruf hakkı verilmiştir. Fert, bu nokta su-i istimâl edilirse, cemaat derhal müdahâle ederek bu hakkı ondan alabilir.

«Allah sizi başına diktiği mallarınızı sefihlere —beyinsizlere— vermeyin, bunlardan yedin, giydin, onlara nasihat edin.»

(En-nisâ: 5)

Kezâ; cemaat, kendi aralarında âcizleri korumakla mükelleftir. Önce aile efradının birbirlerini kollamaları lâzımdır. Buna imkân yoksa bu iş, aynı memleketten olanlara —hemşirelere— sonra bütün müslümanlara, daha sonra da devlete düşer.

İşte böylece, cemaatin şahsiyeti, itidalli bir şekilde tebarüz eder ve ferdin dürüst şahsiyetiyle, aralarında tam bir muvazene hasıl olur.

Gerçi, vakii —gerçek— hayatta bu umdeleri tatbikat sahalarına koymak, kitaplarda yazıldığı gibi kolay değildir.

Gerçek hayatta vaki olan bazen fertlerin, bazen de cemaatlerin birbirlerine tasallut ve tecavüz etmeleridir. Fakat bu durumun sebeplerini insanlarda değil nizamın —rejimin— cevherinde aramak lâzımdır. İnsanlar fıtratları icabı kendilerinde, istikâmete istidât olduğu gibi sapıklığa da istidat vardır. Onlar bu itibarla sapıtırlar. Fakat şunu unutmamak lâzımdır ki —hem nazârî hem de amelî bakımdan— insanların sapıtmasıyla herhangi bir nizamın kendisinde, yani, cevherinde bulunan noksanlık ve sapıklık arasında büyük farklar vardır. İnsanlar sapık nizamı —rejimi— başka bir nizamla değiştirmedikçe kendileri de sapıklıktan kurtulamazlar.

Kapitalizm nazariyesinde —bu nizamın esası ve cevheri itibariyle— fert cemiyete hâkimdir. İnsanların bunu önlemesi ancak nizamın kökünden değişmesiyle mümkün olur. Değilse zulûm ve tasalluttan kurtulmalarına, mütehakkim azınlığı doğru istikamete —hak ve adalet yoluna— yöneltmelerine imkân yoktur.

Cemiyetçilik nazariyesinde ise, tamamen aksine, —yine nizamın esâsı ve cevheri itibariyle— bu kor-

kunç nizamın baskısı altında fertler ezilir. Rejime karşı koyan her fert, —daha doğru bir ifade ile— proleterya adı verilen açık bir diktatörlükle, devleti idare eden —mabutlaşan— şefe karşı gelen her fert, ölüme mahkûm edilir.

İslâma gelince. Fert veya cemiyet tarafından —nizamın cevherindeki asalet ve itidâl sebebiyle— hiç bir zulûm yapılamaz. Bu ancak fertler yahut cemaatler, bu Rabbanî nizâmdan ayrıldıkları zaman vukua gelir ki, bu nizama değil, insanlara râcidir. Ve bundan kendileri mes'uldürler.

Nefislerindeki sapıklığı düzelterek Allah'a ve Resulüne dönmeleri lâzımdır. O zaman her şey düzelir.

«Ey iman edenler! Allah'a itaat edin. Peygambere ve ûlûl'emre de itaat edin. Eğer bir şey hakkında çekişirseniz, O'nu Allah'a ve peygambere döndürün. Eğer Allah'a ve âhîret gününe inanıyorsanız.»

(En-nisâ: 59)

Burada işaret olunması gereken bir şey daha vardır ve şudur: Teşri hakkı yalnız Allah'a ve resulüne aittir. Bütün işlerde onlara müracaat olunur. Ve onlara yapılan itaat doğrudan doğruyadır. Ülûlemre itaat ise, Allah ve resulüne itaate bağlıdır. Bunun içindir ki, âyet-i kerimede (itaat edin) emri, lâfzı Celâl'den ve resûl lâfzından evvel yalnız iki defa zikrolunmuştur. Üçüncü bir emir olmaksızın, Ülûlemre itaat, Allah'a ve resulüne itaate ilhak olunmuştur. Müslümanlar arasında münazaa olursa, teşri hakkı sırf Allah'a ve resulüne ait olduğundan yalnız onların hükümlerine dönmekle emrolunmuşlardır.

İşte, bu islâmî tasavvur gölgesinde, fert ve toplum birbirleriyle boğazlaşan iki ayrı düşman cephe

değil, birbirlerine girgin ve bağılı iki kuvvet olur —gerektiği gibi— yardımlaşır. Gayelerde duygularda ve fikirlerde birleşir. Aralarında hiçbir çatışma ve hiçbir zulûm ve tecavüz olmaz...

İslâm, cemiyetin fertleriyle —erkeklerle, kadınlarla ve çocuklarla— ilgilenen ve onları iyi bir şekilde yetiştiren bir nizamdır. İslâm verdiği terbiye ile, insanları cahiliyyetlerde vaki olan sapıklıklardan ve dolayısıyla elem ve ıztıraplardan, şaşkınlık ve huzursuzluktan kurtarır.

İslâm her şeyden önce, erkekle kadın arasında iş —vazife— taksimi yapar. İslâm nazarında erkeğin vazifesi, maddî intaç —istihsal— iktisadî ve siyasî sahalarında çalışmasıdır. Kadının vazifesi de beşerî intaç —nesli üretmek— ve sıcak aile yuvalarında, çocukları en iyi bir şekilde terbiye etmektir.

Çocukların iyi bir şekilde yetişmeleri için, fitrî ve tabiî aile yuvalarında, ebeveynin kanatları altında çok ciddî bir terbiye görmeleri ve doğru istikamete yöneltilmeleri lâzımdır.

Erkek —kadın arasında yapılan bu taksim çok adilâne olmasına rağmen, kesin ve nihai değildir. Şu kadar var ki, bu taksimde kadın ve erkeğin fitrî istidatları nazarı itibara alınmıştır.

Kadın, biyolojik bakımından, hâmile, doğum ve çocuk emzirmek gibi fitrî istidadiyle, ruhî —psikolojik— bakımından da muayyen bir yaratılışa sahiptir ki, bu sebeple daima, hisleri aklına galiptir. Çabucak heyecanlanır ve hissiyatına kapılır. Bununla beraber onun, çevresi dışında ve bu fitrî vazifesinden başka hiçbir iş yapmaya liyakat ve salâhiyeti yok değildir.

Fakat geçen bölümde, Viyana'lı kadın doktorun şahadetinde, kadın bütün işlerde, erkekle eşit olmak sevdasına düşünce, başına neler geldiğini, nasıl, biyolojik bakımdan bünyesine tesir ederek, ondaki anelik organlarının zayıfladığını ve normal bir şekilde çalışamaz bir hale geldiğini gördük!... Doktorun ifadesine göre, artık kadın eski kadın değildir. —erkek olmak arzusuna da nail olamamıştır— Şu halde doğmak üzere olan üçüncü bir cins beklenmektedir!...

Endişeli, huzursuz, istikrarı olmayan bir cins!...

Bu cahiliyyetin hamakat ve kaprislerine teslim olmayan fitratın, kadına verdiği kesin bir cezadır. Çünkü fitrat her şeyi yaratan Allahın yapısıdır. Her şeyi tıynetine uygun istikametlere yönelten Allah, kadını da fitrî istidadına göre, vazifelendirmiştir.

Fakat — heyhât — cahiliyyet bunu anlayamaz.

Modern kadının ileri sürdüğü iddialar ne kadar yersizdir ve ne büyük ahmaklıktır. Kadının fitrî ve tabîî memleketi — yurdu — olan evinden çıkarak, behimi arzularla kuduran kadın — erkek karışık bir cemiyetin hummalı havasından, onu kolayca elde etmek maksadiyle «Efendim, medeniyet asrında kadının evinden çıkması lâzımdır» diyen, habîs erkeğin kötü niyetleri, bu iddiaların ne kadar yersiz ve saçma olduğunu bizlere gösteriyor!...

(Zaman ilerlemiştir. Yahut geri kalmıştır) fitrat böyle bir şey tanımaz. Çünkü, onun zamanla ilgisi yoktur.

İşte zamana uyan modern hayatı görüyoruz; muvazenesi bozularak sür'atle ileriye fırlamış, ardından sırf kadınları değil erkekleri ve çocukları da sürüklemiş elem ve acılarla dolu karanlık vâdilere atarak perişan etmiştir.

Kadın başı boş sokağa çıkınca —Diurant'ın dediği gibi— cemiyette umumî bir bedbahtlık, yıkıcı bir perişanlık olmuş, ne ev kalmış, ne aile, ne de istikrar!...

İslâm cahiliyyetin hamakat ve iştihalarına hiçbir zaman tâbi olmaz. Cahiliyyetin, Allah'ın yarattığı fitrat yolundan sapıtmasının bir neticesi olarak, kadının arada zayı olan —perişan— üçüncü bir cins haline gelmesine rıza göstermez. Cahiliyyetin sapıklığı kadını mes'ut etti mi? Onu müreffeh ve huzurlu bir hayata kavuşturdu mu? Asla!!!...

Bundan dolayıdır ki, İslâm, kadının fitrî vazifelerini kendisine bildirmiş ve bu vazifeleri —kadın— yerine getirirken, mümkün olan her türlü yardım ve himayeyi, ondan esirgememiştir.

İslâm, çalışmağa mecbur etmeksizin kadının rızık ve maişetini garanti eder, ona insanî bir saygı gösterilmesini emreder.

İslâm, kadının cehdini takdir eder; ve bu cehdin evle, ev dışı işler arasında zayı olup gitmemesini ister.

İslâm, kadının ahlâkının korunması yolunda şiddetli tedbirler alır. Beşeriyetin mahvına çalışan düşmanların kadını istismar etmelerine ve ihtilâtlı cemiyette her türlü kötülöklere maruz kalmasına imkân vermez.

Nişanlanırken, evlenirken ve aile hayatında —kadın büyük servet sahibi olsa dahi— bütün masraflar erkeğe aittir.

İslâm hukukunda kadın, tam bir temellük ve doğrudan doğruya tasarruf hakkına sahiptir.

Yeni cahiliyyette kadın, ancak son zamanlarda bu hakları kazanabilmiştir. Hâlâ eksik olan bu haklar uğruna fıtratını, kadınlığını ve ahlâkını feda etmiştir.

Allah'ın emri gereğince kadına saygı göstermek, insanî ve dinî bir vazifedir. Onun mülkiyet ve serbest tasarruf hakkını islâm dini tekeffül eder.

«Erkeklerin kendi kazandıklarından bir hissesi olduğu gibi, kadınların da kendi kazandıklarından bir hissesi vardır...» (En-Nisâ: 32)

«Ey iman edenler, kadınlara zorla mirascı olmanız ve onlara verdiğiniz mehirlerden bir miktarını elinize geçirebilmeniz için tazyik etmeyiniz. Size helâl olmaz.» (En-Nisâ: 19)

İnsaniyette eşit olduğu, Allah tarafından kadına sağlanmıştır.

«Mümin olarak, erkek ve kadından, kim iyi âmelde bulunuyorsa hiç şüphesiz onu çok güzel bir hayat ile yaşatırız...» (En-Nahl: 97)

«İçinizden gerek erkek, gerek kadın —ki birbirlerinden hasıl olmalıdır— iyi bir iş yapmanın âmeli-ni ben elbette boşa çıkarmıyacağım...»

(Al-i İmran: 195)

Ev içinde kadına hürmet etmek, dinî bir farazadır.

«— Ey iman edenler... kadınlarla iyi geçinin, kadınlardan hoşlanmaz bir hale gelerseniz bile, Allah onda, bir çok hayır takdir etmiş bulunur.»

(En-Nisâ: 19)

Yani, bütün hallerde kadına iyi muamele yapılması müslümanlar üzerine farzdır.

İşte islâm, kadına verdiği bu değerle, onu —ruhî, bedenî, iktisadî ve içtimaî— her bakımdan himaye

ederek, annelik vazifesine kendisini hasretmesini ister ve bu hususta her türlü imkânlar hazırlar; aynı zamanda cahiliyyetin «müsavat dâvasıyla» ifsat ettiği, kadının fitrî varlığını da gerçekleştirmiş olur.

Bununla beraber, erkek - kadın arasında yapılan bu vazife taksimi kadına nisbetle —dediğimiz gibi— katî ve nihai değildir. Kadının çalışması ne ayıptır ne de haram. Fakat, ferdî veya içtimaî zaruretler olmadıkça kadının çalışması islâm nazarında hoş bir şey değildir. O, ancak zaruretler nisbetinde çalışabilir. İşte okadar!... —İçtimaî, iktisadî, fikrî, ruhî ve ahlâkî— bütün insanlık hayatını kadının çalışması esasına ikâme etmek, asarını gördüğümüz, alâkalarını duyduğumuz yıkıcı cahiliyyet sapıklığından başka bir şey değildir.

Her türlü, aklî, hissî, vicdanî, ahlâkî ve cinsî sapıklıklariyle, kadını makine gibi işleyen üçüncü bir cins haline getirmekle, hizmetçilerin elinde, yahut sun'î yuvalarda —çocuk bahçelerinde— aile terbiyesinden mahrum olarak yetişen yeni neslin de aynı hastalıklara —sapıklıklara— mübtelâ olacağı muhakkaktır.

Taşıdıkları hastalıklarla kadın ve erkeklerden meydana gelecek olan yarının cemiyeti de hasta ve sapık bir cemiyet olacaktır.

Ey insanlık!... Bugün bizler maddî istihsal uğruna beşeriyetin varlık ve bünyesini tahrip ediyoruz. Elde edilen kazanç ne kadar büyük olsa da insanın eşsiz cevherinde ihdas ettiğimiz tahribata nisbetle hiçbir kıymeti yoktur. Maddî istihsal kaybettiğimiz bu cevherin yerini hiç bir zaman dolduramayacaktır.

İstihsâl olunan malların büyük bir kısmı, yarın elektronik vasıtalarla —âletlerle— elde edileceğine.

göre, insan cevherini ifsattan başka kârınız olmayacaktır.

İslâm câmiasında, muameleler ahlâkî esaslar üzerinde yapılır.

İslâm, insanlarda hasıl olacak olan sapıklıklardan korunması için, ahlâk meselesini onlara terketmemiştir. İslâm nazarında ahlâkı yapan, Allah'tır. Ahlâk, hayatı tanzim eden kanunlardan ayrı bir şey değildir.

İslâm, nasıl ki ilâhlık ve hâkimiyet mes'elesinde yalnız Allah'ı tanıyorsa, ahlâk mes'elesinde de yine yalnız Allah'ı tanır. Ve onun takrir ve tesbit ettiği esasları kabul eder. Zira netice itibariyle bu iki mes'ele bir noktada birleşirler.

Cahiliyyet, ilâhlık ve hâkimiyet haklarının yalnız Allah'a ait olduğunu inkâr ederek sapıtınca —geçen fasılda zikrettiğimiz gibi— siyasî, iktisadî ve içtimaî sahalarda muvazenesizlikler ve sarsıntılar olmuştur.

Cahiliyyet sapıttığı için, ahlâk mefhumlarını ilâhî nizâmdan almaktan imtina edince, ahlâk tamamen bozulmuş ve temelleri yıkılmıştır. Çünkü ilâhlık ve hâkimiyet mes'elesiyle, ahlâk mes'elesi, sonunda birleşerek, «bir» mese'le haline gelirler.

İnsanlar ilâhî nizâmdan uzaklaştıkları zaman, onları, siyasî, iktisadî ve içtimaî sahalarda hükümleri altına alacak olan zebaniler —şer unsurları— onların ahlâklarını, istedikleri cihete yönelten ve yeni ahlâk —ahlâksızlık— kaideleri koyan aynı zebaniler olacaktır.

Ahlâk nedir?

Tarihi, sırf maddî cepheden tefsir edenler, «Ahlâk, maddî durumun akisleridir.» «Durmadan şekil de-

ğıştiren iktisadî duruma tabi olan ahlâk ta değişir ve değişmeye mahkûmdur» derler.

Bu tefsir sarih bir bâtil olmasına rağmen, ancak bir bakımdan doğrudur.

Şu —vakîde müşahede olunan— bir hakikattir ki, sapık cahiliyyette, ahlâk iktisadî duruma tabidir ve durmadan şekil değiştirir; Fakat niçin? Cahilî tefsirlerin iddia ettikleri gibi, bunun böyle olması, önlenmesi mümkün olmayan bir şey olduğundan değil de, büyük ekseriyetlerin hesabına, muayyen bir tabakanın menfaatlerini göz önünde tutarak kanunlar yapan şer unsurlarının, yine aynı tabakanın menfaatlerine uygun bir şekilde, ahlâk kaideleri koyan aynı unsurlar olmasından ileri gelir. Bundan dolayıdır ki, tarihi maddî cepheden tefsir eden cahiliyyetin görüşüne göre, iktisatla ahlâk arasındaki irtibat sebeplerle neticelerin arasındaki irtibattır ki, bu bilfiil yeni cahiliyyette mevcuttur. Çünkü, her ikisini de meydana getiren kaynak —unsur— aynı kaynaktır.

İlâhî nizâmda da, siyaset, iktisat ve sosyal ahlâk arasında tam bir irtibat —bağlantı— varsa da bu ters bakışların gördüğü gibi sebeplerle neticeler arasındaki irtibat değil, hepsinin bir kaynaktan alınmalarından ve aynı kaynağa bağlanmalarından doğan bir irtibattır. Bu kaynak ta «Allah» tır..

Bunun bir ikinci şekli daha yoktur.

Siyasette ,iktisatta, devlette, ahlâkta, kadın - erkek münasebetlerinde ve her şeyde, insan hayatı için vazolunan nizâm ya Allah, yahut ta şer unsurları tarafından vazolunacaktır.

Yeni Avrupa cahiliyyetinde, ahlâk hakikî kaynağından —ilâhî nizâmdan— ayrılınca, onda sapıklık-

lar çok tedrici bir şekilde meydana geldi. Çünkü, ahlâk mes'elesi böyledir. Ondaki sapıklıkların farkına pek çabuk çabuk varılamaz. Zira, insan cinsinin derinliklerinde kökleri olan ahlâk, bu şekilde bozulurken, dışarıda sarsıntı son hadde varıncaya kadar insan nefsi sâkin kalır. Fakat netice kesindir.

Her şeyden önce, ahlâktan ayrılan siyaset oldu, sonra iktisat, daha sonra da cinsî mes'eleler. Nihayet ahlâk sırf menfaatçilik ve bencillik sınırları içinde kaldı. Hattâ bu bile garp âleminde, yeni neslin elinde terdeddi etmeye başlamıştır. Pek yakında yıkılacağını haber veriyor. Fakat hiçbir zaman ahlâkın tamamen yıkılması mümkün değildir. Çünkü, beşer nefsinin bir bütün olarak, kendisindeki istidat sebebiyle, sırf şerleri ihtiyar etmesine imkân yoktur. Sağda, solda, dağınık bazı hayır kırıntıları kalacaktır. Fakat şu olur; bazen şerler çoğalarak hayırları bastırır, o zaman bina —insanlık binası— yıkılır!...

İslâm ahlâk mes'elesi üzerinde çok hassasiyetle durur. Ve her şeyi, —hak ve adaletleri ayırt ederek— lâayık olduğu yere koyar.

Ahlâk - hayat nizâmında ve her şeyde olduğu gibi - bir tek kaynaktan alınır ki, o da, Allah'tır ve onun koyduğu nizâmdır.

Ancak bu şekilde, medeniyet maskesi altında hakikî yüzlerini göstermeyen ve kötülüklerini insanlardan gizlemeye çalışan zebanilerin elinde oyuncak olmaktan kurtulur.

Bu ahlâk —insan yapısı değil de— Rabbanî olduğundan hevâ ve heveslere tâbi olmaz; sabit umdelerinden ayrılmaz; muayyen bir tabakanın veya cemâatin menfaatlerine âlet olmaz; ihtiras ve şehvetlere uyarak inhilâl etmez, giyimde olduğu gibi durmadan değişen bir moda haline de gelemes.

O her zaman insanî seviyede kalır ve bütün insan oğullarına şâmil olur.

Cahiliyyetin ahlâkı ise, o sırf millî menfaatler veya ırkçılık esaslarına dayanır.

İslâm ahlâkı Rabbanî olduğundan, insanlara muamele yaparken, rengi, ırkı, mensup olduğu tabakası ve akidesi ne olursa olsun ona insan nazariyle bakar. Ve bu esas üzerinden muamele yapar.

İnsan «NEFİS» —can— kelimesinden iştikâk olunmuştur. Allah bidâyette bir candan —Ademden— eşini —Havva'yı— yaratmış ve onlardan da erkekler ve kadınlar türemiştir. Bu bakımdan insanların hepsi müsavidirler.

«Ey insanlar, sizi bir tek candan yaratan ondan da yine onun eşini vücade getiren ve ikisinden birçok erkekler ve kadınlar türeten Rabbinizden çekinin —korkun.—» (En-nisâ: 1)

«Sizi sırf birbirinizle tanışmanız için büyük milletlere —cemiyetlere— ve küçük kabilelere ayırdık.» (El-hücürât: 13)

İslâmın ahlâk umdeleri bilumum iktisadî ve siyâsî istihaleler —değişmeler— karşısında sabit kalır. Çünkü o, insanlıkta eşitlik, mukaddesata saygı ve bunları tecavüzden koruma esasına dayanır.

İslâm tarihi bu şâhâne ahlâk örnekleriyle doludur. Bu örnekler, muayyen bir tabakanın veya bir ırkın menfaatleri üzerine kurulan menfaatçi ve bencil ahlâkla, islâm ahlâkı arasındaki büyük farkları meydana koymaktadır.

«Yahudiler, islâm henüz kundakta iken, yaptıkları çirkin savaşlarla ve âdi tecavüzlerle müslümanları

sarsmak ve yeni akide yeryüzünde kuvvet bulmadan onu kökünden kurutmak istiyorlardı. Her türlü entrikalar çeviriyorlar. İftiralar yapıyorlar, halkı birbirine düşürmek için yalanlar uyduruyorlardı. Müslümanları dinlerinden ayırmak maksadiyle, müslüman erkeklerle ve kadınlara olmadık eziyetler yapıyorlar, şeref ve namuslariyle oynuyorlardı. Ayrıca bir de, o devirde mevcut olan bütün silâhlariyle müslümanlara karşı harp ilân etmişlerdi. Bu harpte ne ahde vefâ ne de muahedelere saygı gösteriyorlardı. Bütün dinlerde saygı gösterilmesi gereken mukaddesata tecavüz etmekten de geri kalmıyorlardı.

İşte durum bu hâlde iken, bir Yahudinin hayatını tehlikeye koyan zâlim bir ithamı İslâm reddetmiş, nâzil olan şu âyetlerle onun suçsuz olduğunu Hak Taâla haber vermişti.

«Hakikat biz sana Kur'an-ı —Allah'ın sana gösterdiği vech üzere insanlar arasında hükmetmen için —hak olarak indirdik, hâinlere bir müdafaacı olma.»

«Ve Allah'tan mağfiret iste. Çünkü Allah çok yargılayıcı ve esirgeyicidir.»

«Nefislerine hainlik etmiş kimselerden yana mücadele etme. Çünkü Allah aşırı hainleri sevmez.»

«İnsanlardan gizlerler de. Allah'tan gizlemezler. Halbuki, onlar Allah'ın razı olmayacağı sözü geceleyin düzdükleri zamanda O, beraberlerinde idi. Allah'ın ilmi, yapacakları her şeyi ihâata edicidir.»

«İşte siz öyle insanlarsınız ki, dünya hayatı uğrunda onlardan yana mücadeleye atılmışınızdır. Ya kıyamet günü onlar hesabına Allah'la kim savaşacak? Yahut onlara kim vekil olacak?»

«Kim bir kötülük yapar yahut nefsine zulmeder de sonra Allah'tan mâğfiret isterse, o, Allah'ı çok yarğalayıcı ve esirgeyici bulur.»

«Kim bir günah kazanırsa, onu ancak kendi aleyhine kazanmış olur. Allah her şeyi bilicidir. Tam bir hüküm ve hikmet sahibidir.»

«Kim bir hata veya günah kazanır da onu sonra bir suçsuzun üzerine atarsa muhakkak ki o, bir iftirayı ve açık bir günahı da sırtına yüklenmiş olur.»

«Üzerinde —peygambere hitap ediyor— Allah'ın lûtfu ve rahmeti olmasaydı, onlardan bir grup muhakkak seni dahi «hükümde» şaşırtmayı kurmuştu. Onlar kendilerinden başkasını saptıramazlar ve sana hiç bir şeyden zarar da yapamazlar. —Nasıl yapabilirler ki— Allah sana Kur'ân-ı ve hikmeti indirdi ve bilmediklerini sana öğretti. Allah'ın senin üzerindeki lûtfu çok büyüktür.» (Ennisâ: 105 - 113)

Böyle mufasssal bir şekilde inen bu dokuz âyetle, zahirde Yahudinin suçlu olduğunu gösteren birçok belirtiler olduğu halde, hakkında yanlış bir hüküm vermekten Hak Taalâ peygamberini korudu ve Yahudinin suçsuz olduğunu defalarca katiyetle bildirdi.

Yahudi hakikaten suçsuzdur. İslâm her insanın bir hakkı tabiisi olan adâleti bu şekilde gerçekleştirmiş oldu.

İslâmdan başka herhangi bir nizam gölgesinde adaletin bu şekilde tecelli etmesine imkân var mıdır? (1)

Verdiğimiz bu örnek, başka bir dine mensup olan bir insana, islâmın nasıl muamele ettiğini bizlere göstermeye kâfidir.

---

(1) Müellifin «Değişmek ve Sabit Kalmak» adlı eserinden.

Daha önce İÇ SİYASETTE islâm ahlâkına bir örnek olmak üzere, dört taraftan düşmanların islâm âlemini sardığı bir sırada, Hz. Ömer'e yapılan muhalefet karşısında nasıl davrandığını gördük.

Şimdi de DIŞ SİYASETTE islâm ahlâkından bir örnek verelim:

«Ebu - übeydenin, «Hayre» mıntıkasına yakın şehirlerde oturan gayrimüslim halkın bir kısmıyla yaptığı muahedede şunlar yazılmıştı: «Biz, sizi düşmanlarınızdan himaye edersek, sizden ciz'ye alırız, yoksa almayız.» O gün islâm orduları kumandanı olan Ebu - übeyde, Herakliyus'un büyük bir ordu ile müslümanların üzerine yürüdüğünü haber alınca, Şam ülkesinde fetholunan vilâyetlerdeki müslüman vâlilere, halktan alınan cizye'lerin derhal kendilerine iade edilmesini emretmiş ve zimmilere gönderdiği bir yazıda şöyle demişti: «Mallarınızı size iade ettik. Zira kuvvetli bir düşmanın üzerimize yürüdüğünü haber aldık. Sizden aldığımız mallar sizi himaye mukabilinde idi. Bugün ise buna kudretimiz olmadığından, sizden aldıklarımızı tekrar size iade ediyoruz.» (2)

İşte —görüldüğü gibi— iç ve dış siyasetler ahlâk dairesinin dışına çıkmamakta ve çıkması için de hiç bir sebep kabul olunmamakta idi!

İktisat ve maliye meselesine gelince, yeni cahiliyyet bunun da ahlâkla hiçbir ilgisi olmadığını ileri sürdü. Cahiliyyet nazarında, iktisadın kendine has kanunları vardır ki bunlar «hayırdır» veya «şerdir», «faziletir» veya «rezâlettir» diye vasıflandırılmaz! Her şey madem ki yaşanan devrin icaplarına tâbidir, öyle ise, onun ölçüsü bizzat kendinde gizlidir. Devirler

---

(2) T.V. Ornald'in (İslâm'a Dâvet adlı eserinden.)

değiştikçe —ki bu çaresiz olacaktır— ölçüler de değişir ve yerini başka ölçüler alır. Dün için elverişli olan bugün için elverişli olmaz, lânetlenir ve atılır. Bu esnâda ahlâk esaslarından hiç biri nazarı itibara alınmaz.

Zâdeganlar rejimi, devrine uygun ve herkes tarafından benimsenen en iyi bir rejim sayılırdı. O, kendi kendini ölçerdi. Kapitalizm devri doğunca, zâdeganlar rejimi, «en iğrenç ve en kötü bir rejim» diye vasıflandırıldı. Niçindi bu? Zâdeganlar rejimi hak ve adâleti çiğnediğinden değil de, yeni devrin —kapitalizmin— doğmasına rağmen, o hâlâ ayakta duruyordu. Yıkılıp gitmemiştir. Öyle ise kötülenmesi ve lânetlenmesi lâzımdı ki, çabucak yığılsın.

Kapitalizm —işlediği şenâatlere rağmen— hâlâ en iyi bir rejim telâkki olunuyor. Çünkü, o, hâlâ devrini yaşıyor ve sapasağlam ayakta duruyor. Yıkıldığı gün lânetleneceği ve ölçülerin değişeceği muhakkaktır.

İşte böyle, bütün tarih boyunca hiç bir şeyin kendisinden başka ölçüsü olmuyor ve bilhassa en son yer, ahlâk ölçülerine veriliyor.

Bu —şüphe yok ki— fazla medenileşmenin (!) ilerlemenin ve yükselmenin bir neticesidir!!!...

İslâm, insan hayatında, iktisadın ve herhangi bir şeyin —daha bidâyette— ahlâkla ilgisi olmadığını kabul etmez. Bundan dolayıdır ki, faizi iktisadî yönden yasak ettiği anda, onun ahlâka aykırı bir iktisat şekli olduğunu da bildirmiştir.

İslâm teşri-i şu esasa dayanır. Ahlâkla iktisat arasında hiç bir ayrılık olmadığı gibi, ahlâkla gerçek hayat arasında da yoktur.

«Ey imân edenler, gerçekten mü'minler iseniz. Allah'tan korkun faizden kalanı bırakın —almayın—.»

«İşte bunu yapmazsanız. Allah ve peygamberine karşı harp ilân etmiş olduğunuzu bilin. Eğer tövbe ederseniz sermayeleriniz yine sizindir. —Bu suretle— ne haksızlık yapmış ne de haksızlığa uğramış olursunuz.»

«Şayet borçlu darlık içinde ise ona geniş bir mühlet verin. Sadaka kabilinden bağışlamanız ise sizin için daha hayırlıdır. Eğer bilerseniz.»

«Öyle bir günden sakının ki, o gün Allah'a döneceksiniz. Sonra herkese kazandığı eksiksiz verilecek, onlara haksızlık edilmeyecek.»

(El-Bakara: 278-281)

İşte böylece, terbiye ile teşri, ahlâkla siyaset ve iktisat arasında tam bir irtibat hasıl oluyor.

Faiz, iktisadî ve içtimaî bir zulûm ve aynı zamanda büyük bir ahlâksızlık olduğu için haramdır. Onu haram kılan bu sebeplerin her ikisi de kuvvet itibariyle müsavidirler.

Kur'an bir yandan Allah korkusuna dâvet etmek ve korkanlara verilecek olan mükâfattan haber vermek suretiyle, yani, ahlâkî yollardan faizi önlemeğe çalışırken öbür yandan da murabahacıların Allah ve peygamberiyle harp halinde olduklarını, yani, müslüman devletin kuvvet kullanarak bütün vasıtalarla faizi önlemesinin gerektiğini bildiriyor.

İlk islâm cemiyeti böyle ahlâkla imtizaç eden ve ahlâk esaslarına dayanan mükemmel bir iktisat meydana getirmişti. Fertler olsun, cemâatler olsun hiç bir suretle ahlâk mefhumlarının dışına çıkmazlardı.

İslâm cemiyetinin vücade getirdiği iktisatta faiz, ihtikâr, yalancılık, dolandırıcılık ve hırsızlık gibi gayri ahlâkî şeyler olmazdı. İşçinin ücreti derhal verilir ve hakkına asla tecavüz edilmezdi.

İslâm nazarında iyi bir iktisadın meydana gelmesi için bu ahlâkî esaslara riâyat olunması şarttır.

İslâmın tesbit ettiği —koyduğu— bu ahlâkî esaslardan ayrılmanın bir neticesidir ki, garp iktisadiyatının derebeyler, kapitalistler ve toplumcular —bu gaddar ve zalim insanlar iğrenç bir şekilde— istismar ettiler.

Cahiliyyetçiler, cahiliyyette olduklarını bilmiyorlar ki, yaptıkları ve yapmakta oldukları zulûm ve tassallutun, birinci sebebinin ahlâk nizamından sapıttıkları olduğunu bilsinler.

İktisadın ahlâktan ayrılması ve ahlâkla ilgisi olmayan kendine has kanunlara tâbi tutulması bu fecâatlere sebep olmuştur.

İslâm gölgesi altında —ilk örnek devrin— iktisad âleminde eriştiği yüksek ahlâkî seviyenin bir benzerine daha tarihte geçen devirlerin hiç birinde raslanamaz.

Bu nasıl oldu?

● Devlet tarafından hiçbir baskı yapılmaksızın ensar —Medineliler— seve seve ve gönül rızasıyla muhacirleri bütün mallarında ortak etmişlerdi.

● İslâm cemiyetinde içtimaî tesânüd —dayanışma— sayılan zekâtı, tediye ederken sanki müslümanlar yarış ederlerdi. Bunu sırf Allah'a takarrub için yaptıklarından, bu hususta devletin müdahalesine lüzum kalmazdı.

● Hz. Ebu Bekir —halife iken— geçimini temin edebilmek için bir iş arıyordu. Müslümanlar ona, «Başka bir işle meşgul olursan hilâfet vazifesini yapamazsın» dedikleri zaman, «İyi ama geçimimi nasıl

temin edeyim,» dedi. Kendisine ve çocuklarına beytûlmâlden birkaç akça tahsis ettiler. Fakat Ebu Bekir bunu bir borç sayarak vefatından evvel bütün aldıklarını beytûlmâle iade etti.

● Hazreti Ömer'e tahsis olunan küçük maaşından kölesi ona bir kırba yağ satın almıştı. Başka maaşı da yoktu! Ömer: «Ben bu yağı buldum ama müslüman fukarası bundan mahrumdurlar» dedi ve yağın hepsini onlara verdi.

● Hazreti Ali beytûlmalden kendisine ayrılan un kesisinin ağzını mühürlemiş ve şöyle demişti: «Mide-me bilmediğimden başka bir şey girmesin diye yaptım.»

● Ömer ibni Abdülaziz hilâfet makamına gelince Mervan ve Ümmeye oğullarının —Amca zâdelerinin— haksızlıkla kendilerine kopardıkları veya gasbettikleri toprakları derhâl müslümanlara iade etti!

Daha sonra, yani bu örnek devirden sonra, müslümanların birçok şeylerde islâmî prensiplerden nisbî ayrılmalarına rağmen bu ilâhî nizam, gayri ahlâkî esaslar üzerine kurulan derebeylikler gibi böyle çirkin şekliyle islâm aleminde meydana gelmesini önledi. Çünkü —cüz'i sapıklık olmasına rağmen— müslümanların vücade getirdikleri iktisat, ahlâkî esaslardan hâlî değildi.

Cahiliyyetlerin, ahlâktan mahrum nizamları, bütün tarihleri boyunca, iktisat ve maliye meselelerinde, nezâhet ve doğruluk nedir bilmezlerdi. Ne zâdeganlar rejimi, ne kapitalizm ve ne de komünizm —örnek devirlerinde bile— iktisadî meselelerde insanî seviyeye yükselememişler, hattâ bu seviyeden çok aşağılarda kalmışlardır.

Marxizmi kabul eden memleketlerde kurulan komünist partisi mensupları hep kendilerini düşünürler. Bunların yedikleri, içtikleri ve giydikleri şeyler, hattâ oturdukları evler, diğer halk kütlelerinkinden ayırdır. Kendileri için her şeyi mubah gören bu insanlar, hasta oldukları zaman güç temin edilen dövizlerle hariçten satın alınan en iyi ilâçlarla tedavi olurlarken, kendilerine sürüler nazariyle baktıkları kütleleri Rusya'da imâl edilen adî ilâçlarla tedavi ederler. Halka verdikleri ilâçlar nasıl olursa olsun ve ne neticeler doğursa doğursun, bunu hiç düşünmezler.

Bu niçin böyle oluyor?

Sebeup gayet açık: Bu rejimler iktisatta ahlâk diye bir şeye inanmazlar. Bunlarca, netice için her türlü vasıta caizdir. Sonra bunlar güdülen gayeleri ahlâk ölçüsünden geçirmezler. Bundan dolayıdır ki, bugünkü fesadın önüne geçilebilmesi için İSLÂMDAN BAŞKA ÇARE YOKTUR. Ahlâkî «insanî» esaslar üzerine kurduğu iktisat nizamlarıyla zulme engel olacak, zebanilerin tasallutundan kurtaracak tek bir din varsa; o da islâmıdır.

Bugün yeni cahiliyyetin cemiyet muhitinde —toplum çevresinde— bildiği ahlâk ve garp dünyasında bugüne kadar yaşayan —doğruluk, emanet ihlâs ve muamelelerde istikâmet gibi— fazilet kırıntılarının esas itibariyle islâm ahlâkiyatından alındığını söylememize hacet yoktur sanırım. (Bugün her ne kadar müslüman olduklarını iddia edenler, bu faziletlerden sıyrılarak onları atmışlarsa da) Avrupa, islâm âlemiyle yaptığı temaslar neticesi müslümanlardan pek çok şeyler öğrenmişlerdir.

Burada söylemek ihtiyacını duyduğumuz bir şey vardır ki, o, da, bu faziletler islâm nizamında, Avru-

pa ahlâkının dayandığı menfaatçilik ve bencillik esaslarına değil insanî esaslara dayanır ve âlemşûmul insanî esaslara dayanır ve âlemşûmul insanî seviyeye yükselir.

İnsanlar gerçek hayat sahalarında islâm nizamıyla âmel ettikleri zaman, bugün Avrupa'nın bir kısmını yaşattığı ahlâkın tamamına sahip olacak, Avrupa ahlâkı da maddî menfaatlere âlet olmaktan kurtulacak ve insanî bir seviyeye yükselecektir.

İşte o zaman, insanların siyasî iktisadî, içtimaî, cinsî ve bütün hayatî meseleleri ahlâk dairesinden çıkmıyacaktır. Çünkü ahlâk, insan hayatında bazı davranışların değil, bütün davranışların ölçüsüdür.

Özel olarak, cinsel meseleler hakkındaki bahisler dallı budaklıdır! Ve birçok kolları vardır!

Bu meseleye, insanların, ahlâk adını vermeyi âdet edindikleri dar zaviyeden bakmak istemiyoruz.

İslâm nazarında ahlâk mefhumu, insanların anladıkları ahlâk mefhumlarından cidden çok geniştir. Bu insanlar ahlâktan bahsederlerken, onun yalnız cinsel sahalarda bozulduğunu, kadın - erkek münasebetlerinin muvazenesiz bir hale geldiğini kasederler ve ahlâkı yalnız bu sahaya hasrederler.

İslâm görüşünde ahlâk, insan varlığını bir bütün olarak hata eder. Ahlâk, sırf cinsî faaliyetleri ve insanların birbirleriyle yaptıkları muameleleri değil, insanın tanrısıyla, kendi nefsiyle ve bütün beşeriyetle olan münasebetlerine şâmil olur. Ahlâk, insanın başkalarından, hatta kendi nefsinden bile gizlemek istediği —iç âleminden gelen duygularını —iç güdülerine— şâmindir. Çünkü Allah:

«Gizliyi de, gizlinin daha gizlisini de bilir.» (1)

«Gözlerin hain bakışlarını ve göğüslerin gizlediği her şeyi bilir.» (2)

İnsanın, Allah'ın bildiği her şeyde kendi nefsini temizlemesi lâzımdır. İçi - dışı ve fısıltıları tertemiz olmalıdır. Bu itibarladır ki, islâmda, ferdin —yalnız başına iken— kendine has bir ahlâkı, insanların karşısına çıktığı zaman —nifak olsun diye— takındığı ikinci bir ahlâkı daha yoktur. Yani; islâmda iki yüzlülük yoktur.

Ahlâk hususunda ne söylenirse söylensin, öteden beri insanların, cinsî meselelerle ahlâkı pek sıkı bir şekilde birbirlerine bağlamaları gelişi güzel bir tesadüf eseri olamaz. Onlar, bilhassa cinsî faaliyetlerin ahlâkla olan yakın ilgisini hissettiler ve cinsî faaliyetlerin ahlâkın tâ kendisi olduğu kanaatine vardılar.

Evet —bugün ahlâk mefhumlarını dar sınırlar içine sıkıştırmakla büyük hata işledilerse de— geçmiş devirlerde cinsî faaliyetleri ahlâkla raptetmeleri gelişi güzel bir hareket değildi. Çünkü uzun tecrübeler onlara şunu öğretmişti: «Cinsî münasebetlerde sapıklık olursa ahlâk —geniş mefhumıyla— uzun müddet yaşayamaz. Cinsî münasebetlerde sapıtan bir kimsenin —uzun müddet— ahlâklı bir insan olarak kalmasına imkân yoktur!»

Yeni cahiliyyet, ahlâkın hiç bir suretle cinsel meselelerle alâkası olmadığını ve herkesin bu hususta tam bir hürriyete sahip olduğunu, bununla beraber ahlâkın korunabileceğini ileri sürdü ve bunu ispat etmek için çetin münakaşalara yol açtı.

(1) Tahâ: 7.

(2) Gafir - mü'min - 17.

Geçen bölümlerde cahiliyyetten bahsederken, cahiliyetçilerin cinsel meseleler hakkındaki görüşlerini arzettik. Ve insanlar şehvet cereyanlarına kapıldıkları zaman, DÜSTUR-U İLAHİYENİN, nasıl tecelli ettiği-ne işaret ettik.

Bu bölümde islâmdan bahsediyoruz. Cahiliyyetlin tamamen aksine olan islâmdan! İşte bu zaviyeden cinsel meseleleri izah etmeğe çalışacağız.

—Dediğimiz gibi— cinsel meseleleri, insanların ahlâk adını vermeği âdet edindikleri dar zâviyeden mütalâa etmeyi uygun bulmuyoruz. Biz ahlâktan bahsederken islâmın kasdettiği şumüllü ahlâkı anlıyor ve her şeye bu zaviyeden bakıyoruz.

Ahlâk —geniş mefhumıyla— insan varlığıyla bir bütün olarak ittisal eder ve onu diğer yaratıklardan ve bilhassa hayvandan ayırır.

Şu muhakkaktır ki, islâm, cinsel fuhuşatı, sırf ahlâk mefhumlarına aykırı olduğundan değil, insan varlığını lâayık olduğu insanî seviyeden düşürdüğü için yasak etmiştir. Bu itibarladır ki fuhuş, ahlâk mefhumlarına aykırıdır.

İnsan, yeryüzünde Allah'ın halifesi... Gökler, yer ve dağlar endişeye düştükleri için emâneti yüklenmekten imtinâ edince onu tek başına yüklenen insan... Yeryüzünün imâriyle vazifelendirilen halife, hak ve adâletin mümessili, dürüst bir siyaset, olgun bir iktisat, ideal bir cemiyet vücade getirmesi kendisinden istenilen insanoğlu... Bu gaye uğrunda cihatla mükellef tek varlık!...

Bu insan... Cinsel bataklıklarda boğulursa ne hale gelir?... Nasıl hilâfet vazifesini yerine getirebilir... Nasıl cihat yapar?...

Sonra Allah ona yükselme kudreti verdiği halde hayvanî seviyede kalırsa, kendini hayvandan ayırdetmesi mümkün müdür? Bu kudreti heder ederek kendisinden beklenen vazifeyi yerine getiremeyen insanda hiç ahlâk kalır mı?

Kuduran köpekler gibi doymayan beden şehvetleri peşinde koşan ve yapıcı insanî enerjisini hayvanî bir seviyeye inerek sırf bu yolda tüketen insanın ahlâkı olur mu?

Allah'ın insandan başka hiç bir mahlûka vermediği iradeyi kullanarak, behimî arzularını zincirlemekten âciz olan hatta hayvanların bile malik olduğu fitri tutanaklardan —nefse hâkimiyet sağlayan âmillerden— mahrum bir insanda ahlâk aranır mı?

İslâm, insana emsalsiz bir değer vererek onu şerefli hilâfet makamına yükseltmek için fuhşu yasak etti.

İslâmın fuhşu yasak etmesi, yasak emirleri vermeğe düşkün veya Allah'ın kullarına baskı yapan bir nizam olduğundan değil de, fuhuş, insan varlığını tahrip ettiği içindir.

Hak Taâla kulları için hiç bir güçlük irâde etmez ve onlara baskı yapmaz.

«Sizi o seçti. Din meselelerinde üzerinize hiç bir güçlük de yüklemedi.» (El hac: 78)

«Allah, sizin üzerinize bir güçlük yapmayı dilemez. Fakat iyice temizlenmenizi ve üstünüzdeki nimetin tamamlanmasını ister. Tâ ki şükredin.»

{El-maide: 6}

«Allah tövbelerinizi kabul etmek ister. Şehvetlerine uyanlar ise sizin büyük bir meyl ile —doğru yoldan— sapmanızı dilerler.»

«Allah —ağır yükleri— sizden hafifletmek ister. —Zaten— insan zayıf olarak yaratılmıştır.»

(En-nisa: 27 - 28)

«Allah hiçbir kimseye takatının üstünde bir şeyi teklif etmez...» (El-Bakara: 286)

«Eğer şükredər imân ederseniz, Allah sizi neye azâba çarptırsın. Allah şükredenlerin mükâfatını verici ve her şeyi hakkiyle bilicidir...» (En-Nisâ: 147)

Haktealâ kullarına baskı yapmak, hürriyetlerini boğmak için değil, fakat onları temizlemek ve insanî seviyeye yükseltmek için fuhuşu yasak etmiştir.

Allah insana üstün bir değer vermiş ve mahlûklarından birçoklarının üzerine onu tercih etmiştir.

«Andolsun ki biz Adem oğullarını üstün bir şeref mazhar kılmışızdır. Onlara karada, denizde taşıyacak vasıtalar verdik. Onlara güzel rızıklar verdik. Onları yarattıklarımızın bir çoğundan cidden üstün kıldık...»

(El-İsrâ: 70)

Sonra, insanın yaratılış şekli hiçbir mahlûka benzemez. Bu bakımdan bir eşi daha yoktur.

«Rabbim o zaman meleklerle demişti ki: «Ben çamurdan bir insan yaratıcıyım.» «Artık onu tamamlayıp içerisine de ruhumdan üfürdüğüm zaman, kendisi için derhâl bana secdeye kapanın...» (Saad: 71-72)

İşte yaratılış itibariyle çamur ve ruhtan mürekkebi olan bu insanın —itidalli hallerde— tutanaksız azgın bir şehvet olmasına ve ruh ile yükselen bedeninin hayvanî bir enerji haline gelmesine imkân yoktur.

Ahlâk, bu mürekkebi varlığın bütün davranış ve duyguları için —her şeyden önce cinsel duygular ge-

lir— vaz olunan bir kanundur. İslâm nazarında bu kanun —ahlâk kanunu— insan varlığından ayrı, müstakil bir şey değildir. Ve bu, insana zorla kabul ettirilmemiştir. Çünkü ahlâk dürüst bir insanın doğrudan doğruya kendi fitratından fışkırır.

—Eğer mecâz olarak bu tâbir doğru ise— meleklerin ve hayvanların ahlâkı, insaninkinden tamamen başkadır.

Her varlığın kendine has olan ahlâkı bizzat kendi hilkatinden kaynar. İnsan ahlâkı da böyledir.

Melek, şevki tabîileri —iç güdüler— ve iradesi olmayan bir yaratıktır ve onun muttasif olduğu ahlâk —hilkatine uygun bir şekilde— kendi varlığından doğar.

«Melekler Allah'ın kendilerine emrettiği şeylere asla isyan etmezler. Ve neye memur edilirlse ya-bih ve tenzih ediyorlar...» (El-Enbiya: 20)

«Onlar gece gündüz ara vermeyerek Allah'ı tes-ve tenzih ediyorlar...» (El-Enbiya: 20)

Hayvan, kuvvetli içgüdüleri —muharrikleri— olan bir mahlûktur. Ne iradesi vardır, ne de idrâki, tutanakları —onu bazı davranışlardan men'eden şeyler— fitridir, idrâksizdir. Bunun içindir ki, düşünmeden iç güdülerine tâbi olur ve icabet eder.

Bizim bildiğimiz, Allah'ın mahlûkları arasında, iç güdüler ve aynı zamanda müdrik tutanakları olan tek yaratık insandır. Bu, onun bir avuç çamurlu ruh-tan mürekkeb —kompleks— olan tabiatından —hilkatinden— neş'et eder. İtidalli hallerde ahlâkı ile tabiatı arasında bir uygunluk, yani, bir muvazene olur. Bu terkipte yaratılan insan, iç güdülerine icabet eder, ama aynı zamanda tabiatındaki iradeli ve müdrik tutanakları onun davranış ve harekâtını gemler, zabt-i

rabt altına alır, muayyen haddi aşmasına engel olur.

Çamur ve ruh unsurlarından yaratılan insan, isteklerine ruhun kontrolü altına icabet eder. Bundan dolayıdır ki, Onun bütün işleri tutanaklıdır ve bütün işlerinde güttüğü bir gaye olur ve hiçbir zaman —itidalli hallerde— kaba behimi bir beden enerjisi haline gelmez!...

İnsanın ahlâkı demek, bütün işlerde —cinsel faaliyetler de dahil— tutanaklar dairesinde fitrî iç güdülere icabet, muayyen bir hedefi istihdaf, ruh ile çamurun birbirleriyle imtizacı demektir.

Bu itibarladır ki, cinsel faaliyetlerde insanoğluna yakışan ahlâk —bütün hayat sahalarında da olması gerektiği gibi— cinsel duygularına icabetinin hayvanî —şehvanî— seviyede değil, insanî —hissî— seviyede olmasıdır.

Tenasülî zevkleri hayattan gaye telâkki ederek bütün gücünü ona harcamamalıdır. Tenasülî faaliyet gayeye ulaştıran bir vasıttan başka bir şey değildir. Şu halde insanı felâkete sürükliyen, cemiyeti inhilâle götüren faaliyetleri gemleyen tutanakların bulunması zaruridir.

İnsan hayatında, her şey, bu ahlâk esasına dayanır. Yemekte, içmekte, giymekte, mülkiyette, harpte, hattâ abdest bozarken bile, bu ahlâka riayet olunması gerekir. İnsan, ancak bununla insandır, değilse o, hayvanlardan daha kötü ve sapıktır.

«Onların kalbleri vardır, bunlarla idrâk etmezler; gözleri vardır, bunlarla görmezler; kulakları vardır, bunlarla işitmezler. Onlar dört ayaklı hayvanlar gibidir. Hattâ daha sapıktırlar. Onlar gaflete düşenlerin tâ kendileridir...» (El-Araf: 179)

İslâm, işte bu esas üzerinden cinsel mes'eleleri halleder ve insanı terbiye etmiye çalışır.

İslâm —daha bidayette— cinsel faaliyetleri yasak etmez ve onu murdar ve müstehcen bir şey olarak ta göstermez. Cinsel arzuları hapsetmek ve faaliyetlerini iğrenç görmek ve göstermek suretiyle sözde temizlenmiye ve yükselmiye çalışan hinduların ve bir zamanlar hristiyanların yaptıkları gibi, ondan nefret ettirmez.

İslâm her türlü fitrî ihtiyaçlara cevap verdiği gibi cinsî arzulara da cevap verir ve bu yolda imkânlar hazırlar. Şu kadar var ki; normal ve temiz olmasını ister. Cinsî faaliyetleri tanzim eden bir takım tutanaklar, kaideler ve kanunlar koymuştur. Mubah olan şeylerde bile bunlara riayet olunmasını şart kılmıştır. Ancak bu şekilde insanın tehlikeli bir duruma düşmesi önlenabilir.

– Dediğimiz gibi— ahlâk kaideleri, sırf cinsel faaliyetlere has değildir.

Meselâ yemek işini ele alalım: Göreceğiz ki, bu da —cinsel faaliyetler gibi— aynı ahlâk daireleri içindedir.

Kan, kesilmeyen hayvan eti, domuz, yahut kesilirken Allah'tan başkasının adı anılan hayvanların etleri yasak edilmiştir. Fakat diğer yiyecekler de mutlak surette helâl edilmemiştir. Bunların helâl olması için çalınmış, gasbolunmuş olmamaları lâzımdır. Bunları israf etmek de yasaktır.

«Yiyin, için fakat israf etmeyin...» (El-Araf: 31)

**«Size rızık olarak verdiğimiz en temiz ve güzel-
lerinden yiyin...»** (El-Araf: 160)

Bir de, bunlardan edeb dairesinde faidelenmek lâzımdır.

«İnsan midesinden daha kötü bir kap doldurmamıştır. Belini doğrultacak kadar bir kaç lokma kendisine kâfidir.» (Hadis-i Şerif)

İbn-i Abbas'tan rivayet, peygamber efendimiz, kadın içinde nefes almaktan ve içine üfürmekten men'etmiştir.

İşte bu şekilde, yemek kaba his seviyesinden yükseliyor da insanoğluna lâayık, beden ve ruhun bir anda iştirak ettiğı canlı bir hareket oluyor.

Hayatta her şeyde olduğı gibi cinsî münasebetlerde de bazı yasaklar vardır.

«Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, birader kızları, hemşire kızları, süt analarınız, süt kardeşleriniz, karılarınızın anaları, zıfafa girdiğiniz karılarınızdan olup himaye ettiğiniz üvey kızlarınız, size haram edildi... Kendi sulbünüzden gelmiş oğullarınızın karıları ile evlenmeniz ve iki kız kardeşi bir arada almanız da haramdır...»

(En-Nisâ: 23)

«—Harp esiri olarak— sağ elinizin malik olduğı —cariyeler— müstesna, diğ er bütün kadınlar kocalı kadınlarla evlenmeniz haramdır. Üzerinize Allah —bu hükümleri— farz olarak yazmıştır. Onlardan maâdası ise namuskâr ve zinaya sapmamış insanlar halinde, mallarınızla —mehir vermek suretiyle— arayıp nikâhlanmanız için size helâl edildi...»

(En-Nisâ: 24)

Helâl olan kadınlarla bütün hallerde cinse münasebetlerde bulunmak ta caiz değildir. Bu hususta insanı temizleyen ve yükselten birçok talimat vardır. Tâ ki insan, hayvanî ve kaba bir beden esiri olmasın da, ruhunun temiz ve insanî seviyesine yükselsin.

«Sana kadınların ay halini de soruyorlar. De ki: O bir ezâdır —pisliktir— Onun için hayız zamanlarında kadınlarınızla cinsî münasebet yapmaktan uzaklaşın, temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın, iyice temizlenince, Allah'ın size emrettiği yerden onlara gidin. Şüphe yok ki, Allah, hem çok tevbe edenleri, hem çok temizlenenleri sever...» (El-Bakara: 222)

Münasebet esnasında, hissî okşıyan ve incelten hoş sözler söylenmeli ve hoş hareketler yapılmalıdır. Peygamberimizin böyle yaptığı Hz. Aişe'den rivayet olunmuştur.

Sonra insan, bu işi bir gaye için yaptığını hatırlamalıdır. Kur'anda, «Kadınlarınız sizin tarlanızdır» diyen Cenabı Allah —mecâz olarak— cinsî münasebetten gayenin tenasül olduğuna işaret etmiştir.

Cinsî temaslar aynı zamanda ruhî ve vicdanî bir rabita haline gelmelidir.

«Size nefislerinizden, kendilerine ısınasınız diye eşler yaratmış olması, aranızda bir sevgi ve esirgeme yapması da onun âyetlerindendir...»

(Er— Ruum : 21)

Hiç şüphe yok ki, insan bu seviyeye yükselince fuhuşun onu aşağılaştırdığını ve bütün insanî meziyetlerini heder ettiğini idrâk edecektir.

Aşağılaşan ve kendisinde insanî meziyetlerden hiç biri kalmayan insan, arzularını gemleyemeyen iradesiz bir hayvan demektir. Davranışlarından doğacak olan neticeleri düşünmekten âciz insanın olgun ve idealist bir toplum meydana getirerek, mükellef olduğu hilâfet vazifesini (1) yerine getirmesine imkân var

---

(1) Bu vazife, yeryüzünde tevhidi neşretmek, hak ve adâletli gerçekleştirmek ve bütün imkânlardan faydalanarak yeryüzünü imâr etmektir. (Mütercim)

mıdır? İslâm, işte bunun için fuhuşu yasak etmiştir. Bu yasak insana baskı olsun diye değil, fakat o, Allahın halifesi olduğu içindir.

Hiçbir zaruret olmadan çılgınca ihtilât — Kadınların erkeklerin bir arada bulunmaları — fitne ve fesada sebebiyet veren açıklık. Ve yabancı erkeklere kadının zinet mahallerini göstermesi gibi fuhşu kolaylaştıran, hoş gösteren ve ona teşvik eden şeyleri de islâm yasak etmiştir. Zinâ şöyle dursun, kötü gözle bakmak, çirkin — edebe aykırı— sözler söylemek dahi islâm nazarında büyük suçtur.

İslâmda, cinsel arzular ancak temiz izdivaç yoluyla tatmin edilebilir.

Başka kitaplarımda (20. asırda durmadan değişen medenî hayatta buna imkân yoktur) iddiasında bulunan efsaneden bahsetmiştim. Evet, filhakika yeni cahiliyyetin 20. asrında insanların yaşadığı hayvanî hayatta bu imkânsızdır. Fakat insan lâıyk olduğu seviyeye yükselerek kendi âleminde yaşarsa neden mümkün olmasın?

İktisadî ve içtimaî zaruret ve icaplar hakkında söylenen şeyler yersiz iddialardır, safsatalardır, hattâ bir nevi evhamdır. Tenasülî zevklerle halk kitlelerini oyalıyarak ve aldatarak içinde bulundukları sefalet ve ubudiyetin farkına varmasınlar diye, yeni cahiliyyetin büyüttüğü ve bir hakikatmış gibi gösterdiği bir hurafedir bu!...

Bugünkü cinsî serbestliğin — fuhuşun — iktisadî veya içtimaî bir zaruret olmadığına en kuvvetli delil, Rusya da sosyolist devlet, fertleri yiyim, içim, giyim, mesken ve evlenme gibi sosyal ihtiyaçlarını tekkefûl (!) ettiği halde niçin onları derhal evlendirmiyor da, cinsî mes'elelerde hiç bir güçlük çıkarmadan ve baskı yapmadan her türlü fuhuş ve menhiyat işleme-

lerine imkân veriyor? Hani nerde iktisadî ve içtimaî zaruretler? Halkın hayatında her şeye sahip olan ve onların biyolojik ihtiyaçlarını gidermeyi üzerine alan devlet değil midir?

Hayır, hayır, yeni cahiliyyetin bir oyalama ve avutma siyasetidir bu!. Onları kasden behimi şehvet bataklıklarında boğuyor ki, zulûm ve tasallutun, zillet ve sefaletin farkına varmasınlar.

İslâma gelince, — her şeyde yaptığı gibi — bir yandan cinsî fesadın önüne setler çekerken, öbür yandan da insanın fitri arzularını temiz ve insanlığına yakışan bir şekilde tatmin edebilmesi için izdivaç — evlenme — işini kolaylaştırıyor.

İktisadî, içtimaî, fikrî ve ruhî bakımlardan izdivaca hazırlayan ve ona teşvik eden islâm, aynı zamanda izdivacın insanı Allaha yaklaştıran bir ibadet ve kulluk olduğunu bildiriyor ve bu suretle bir çok şeyleri bir anda garanti etmiş oluyor.

Meselâ : İnsanları ruhî huzura ve sinir rahatlığına kavuşturuyor. İnsanın galeyan eden fitrî arzularına karşigelererek sinirleri bozulmasın diye, bu arzuları en kolay —fakat temiz— bir şekilde tatmin edebilmesi için kolaylıklar gösteriyor ve böylece tam bir huzura kavuşmasını garanti etmiş oluyor.

İnsanlar cinsî şehvetler peşinde koşmağa başladıkları zamandan beri, tutuldukları ruhî buhranlarını, (Weel Diurant) ın yeni cahiliyyet hakkında yazdığı yazıda görmüştük.

Aile hayatında istikrar sağlıyor:

... Yine aynı yazarın şahadet ettiği gibi —cinsî kayıtlardan tecerrüt ederek fırtınalara kapılan eşlerin, ailevî bağlarının nasıl koptuğunu gördük. Kezâ; İslâm, çocukların —fitrî olan aile yuvalarında— sevgi ile dolu bir muhitte sapıklıklara ve ruhî hastalıklara tutul-

madan normal bir şekilde yetişmelerini garanti ediyor.

İşte İslâm, böylece bir yandan insanı lâıyk olduğu seviyeye yükseltirken, öbür yandan da bütün biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarına cevap veriyor...

Güzel San'atların da islâm dairesinden çıkması gerekir.

(İslâmda güzel san'atlar) adlı eserimde, hayretle ağızlarını açarak «Güzel San'atların ilâhî nizâmla —islâmıla— ne ilgisi vardır?» diyenlere mufasssal cevaplar vermiştim. Böyle bir kaç safhaya, bütün kitabı nakletmemize imkân yoktur.

Daha önce —elimizdeki kitapta— islâmda hayat prensiplerinden uzun uzadıya bahsetmediğimizi; fakat ele aldığımız mevzuların anahtarlarını okuyucularımıza verdiğimiz ve bunların yolu aydınlatan işaretlelerden ibaret olduğunu söylemiştik.

Nasıl ki, siyasette, iktisatta, devlette, ahlâkta ve kadın —erkek münasebetlerinde hakikat hazinelerini açan anahtarlar verdiyse islâmda güzel san'atlar mevzuunda da hakikat kapılarını açacak olan bir anahtar daha veriyoruz.

Her şeyden önce, taaccüple ağızlarını açarak «Güzel San'atların islâmıla ne ilgisi olabilir» diyenlere şunu söylemek isteriz ki: Güzel San'atlar, hayatta beşerî faaliyetlerden biridir. İnsanın her türlü siyasî, iktisadî, içtimâî ve ahlâkî faaliyetleri ilâhî nizâm sınır-

ları içine giriyor da, güzel san'atlar niçin girmesin? O da beşerî bir faaliyet değil midir? Öyle ise, niçin ilâhî nizâmı ilgisiz olmasın? Yoksa ilâhî nizâmın onu tanzim edecek ve insanî seviyeye yükseltecek kudreti haiz olmadığını mı sanıyorlar?

Onlara şunu da söylemek isteriz ki; güzel san'atların ilâhî nizâm dairesinde olması, onu dinî bir vaaz veya hutbe haline getirmeyecek, yahut insanı sahte bir şekilde tasvir ederek onu bembeyaz, tertemiz ulvî bir varlık olarak göstermeyecektir.

Hayır bu sathi düşünce, ancak, güzel san'atları ilâhî nizâm sınırlarına sokamayan cahiliyyetin hatırına gelebilir.

İslâm güzel san'atlara son derece önem verir ve bütün sahaları şâmil olması için imkânlar hazırlar. Üstelik, islâmda güzel san'atlar vakiidir; hayâli değildir. Onun konusu —istisnasız— bütün varlıklardır.

Allah... kâinat... hayat... insan... güzel san'atların alanlarıdır. Bütün bunların hepsine —tabiatıyla— islâmî mefhumlar zaviyeden bakar. Çünkü, güzel san'atlar —muhtelif kollarıyla ve şekilleriyle— beşerin varlık hakikatlerinden doğan hislerini, güzel, canlı ve müessir bir tarzda tablo haline getirmeğe ve canlandırmağa çalışır.

İnsanın, Allah'la, kâinatla, hayatla, kendi nefsi ile ve başkalarıyla olan alâkasını —islâmda veya herhangi bir nizâmı— tasvir eden ve canlandıran güzel san'atlardır. O, bu alanlarda çalışır ve bunlardan ilham alır.

Şu kadar var ki, güzel san'atlar ilâhî nizâm sınırları içinde olursa, canlandırdığı her şey islâmî zaviyeden olacak ve islâmî hislerden fışkıracaktır. Bunun böyle olacağı gayet tabiidir. Zira müslüman bir kim-

senin sırf kendi hislerini ve aldığı ilhamlarını aksettirmeğe çalışacağından hiç şüphe yoktur.

Müslümanın his ve ilhamlarının, Allah ile olan alâkasının sevgi, aynı zamanda korku olacağı muhakkaktır. Bütün varlıklarla ve hayatla canlı bir bağdaşma ve sevişme esasına dayanır. Hayattan gayeyi iyice anlayacak, hayatın dünyada sona ermiyeceğini, onun hem dünya hem de âhirette bulunacağını idrâk edecektir. Çünkü, hayatı dünyada sona erdirmek, onu sahte, çirkin, karanlık, korkunç ve mânâsız göstermek olur. İnsanlar arasındaki sevgi veya çatışmalar da hiçbir mânâ taşımamış olur.

İslâm gerçekten vakii bir nizâmıdır. Kur'an şöyle diyor:

«Eğer Allah insanların bir kısmını diğer bir kısmı ile önleyip savmasaydı, yer yüzü muhakkak fesada uğrardı.» (El-Bakara: 251)

«Ey insan; sen Allah'ına kavuşuncaya kadar durmadan didineceksin, nihayet ona ulaşacaksın...»

(El-İnşikâk: 6)

«Biz insanı meşakkat içinde yarattık...»

(El-Beled: 4)

İslâm, yer yüzünde örnek bir cennet vücade getireceğini vaad etmiyor ve insana, müreffeh bir hayatın pek yakınında olduğunu söylemiyor. Fakat bu hayatta onun didineceğinden, meşakkatler çekeceğinden ,savunacağından ve savaşıacağından haber veriyor.

İslâm bizzat insan varlığını da vakii bir şekilde tahlil ediyor. Ona istikamet yolunda olan ulvî bir melek demiyor. Yahut insanların hepsinin azim ve irade sahipleri olduklarını ileri sürmüyor. Bilâkis insanın zayıf yaratıldığını haber veriyor.

«İnsan zayıf yaratılmıştır.» (En-Nisâ: 28)

«Adem oğullarının hepsi hata işleyicidirler...»

(Hadis-i Şerif)

Bundan dolayıdır ki, güzel san'atlar islâm hudutlarından çıkmadıkça insanı sahte tablolarla canlandırmıyacak, hayatı pembe güllerle bezenmiş, örnek bir nur âlemine benzetmiyecektir.

Benzetse bile, bunun ancak insan hayalinde doğduğunu söyleyecektir.

İslâm hayatı, mücadelelerle, meşakkatlerle, hayır ve şerlerle dolu bir hakikat ve vâki olarak gösterecek, insanın nasıl yükseldiğini ve nasıl düştüğünü tasvir edecektir.

Şu halde, islâm güzel san'atlarını cahiliyyetinkinden ayıran başlıca meziyetler nelerdir? Filhakika çok şeyler!. Fakat biz burada yalnız şunları zikredeceğiz.

A — İslâmın ilham aldığı gerçek ve amelî hayat sahaları, insana hayvan nazariyle bakan yeni cahiliyyet güzel san'atlarının ilham aldığı sahalardan gibi dar değildir. Çünkü, islâm, ilhamlarını insanı insan olarak tefsir eden kaynaktan alır. Bu tefsir yükseliş ve inişlere, hayır ve şerlere bir avuç çamura ve ruh nefhasına —üfürülen ruha— bir anda şâmil olur.

B — İslâm güzel san'atlarının canlandırdığı insan hayatı hem aydınlık hem karanlıktır; hem acı hem de tatlıdır. Fakat en çok üzerinde durulması gereken hangisidir?

Yeni cahiliyyet, hayvanî ve daha başka bir takım cahilî tefsirlerden ilham aldığından sanki hayat hep karanlıkmiş gibi, onu sırf bu köşeden tasvir eder. İnsanı, daimi surette zaruret ve icaplara mahkûm ve bunların üstüne çıkamayan bir varlık olarak tasvir etmek onun karanlık taraflarını —hayatını— göster-

mek olur. Bütün hayatı boyunca iktisadî, içtimâî ve tarihî icaplar önünde boyun eğdiğini, bunlardan kurtulamadığını, muvacehesinde müsbet bir faaliyet gösteremediğini, karşı koymak veya durdurmak yahut da tashih etmek kudretine sahip olamadığını, herkes tarafından kabul olunan bir hakikatmış gibi göstermek, insana sırf karanlık zaviyeden bakmak demektir.

İnsan, şaşırarak yolunu kaybeden ve korkunç dalgalar ortasında kalan bir gemi gibi, ne yapacağını bilemeyen, hayatın mânâsını ve hayattan gayeyi idrâk edememesi bir varlık olarak tasvir edilirse onun karanlık tarafı gösterilmiş olur.

Keza, onu şehvetlerin ve behimi hislerin esiri bir varlık olarak canlandırmak, ona, sırf karanlık zaviyeden bakmak demektir.

Evet, gerçek hayatta bunların hepsi mevcuttur. Fakat insan varlığı, enerjileri, güttüğü gayeleri itibara alınır ve gereğince ona hüküm verilirse, onun hayatı hep böyle karanlık ve acı değildir. Esas itibariyle insan oğluna yakışan da böyle olmasıdır. Bundan dolayı biz —islâm gölgesi altında vakii hayatımızda— her şeyi gördüğümüz gibi tasvir ederiz. İslâm gölgesi altında insan hakikatini tam mânâsiyle idrâkimizin bir neticesidir ki, onu sırf karanlık zaviyelerden değil, bütün zaviyelerden ele alırız. Ve onun nurlu insanî taraflarını tebarüz ettirmeğe çalışırız. İnsanın karanlık taraflarını tasvir ederken bunun bir sapıklık veya bir zaaf anı olduğunu ve uyanarak tekrar lâyük olduğu makama yükseleceğini anlatmak isteriz. Bir de ondaki sapıklık ve zaafı hayranlık ve takdirle değil, esef ve hüznle karşılar ve tasvir ederiz.

«Ey kullarım, üzerine çöken büyük hasret ve nedamete —hazır ol! Çünkü— onlar kendilerine her

hangi bir peygamber gelmeye dursun ille onunla istihza ederler.» (Yasin: 30)

Beşerî zaaf, yeni cahiliyyet güzel san'atlarının tasvir ettiği gibi bir «KAHRAMANLIK» değildir. İşte bizimle onların ayrıldığı nokta budur.

Diğer sapıklıklara gelince, islâm güzel san'atları onlardan da beridir.

Müslümanın hissinde Allah'la insan arasında —Yunan cahiliyyetinin tasvir ettiği gibi— iğrenç bir çatışma olamaz. İslâm sanatkârı böyle bir çatışmayı tasavvur etmez, etse bile bunu bir sapıklık olarak tebarüz ettirir.

İslâm'da Allah'tan başkasını tanrılaştırmak da yoktur.

Tabiat güzel ve sevgilidir, şahâne manzaralarla doludur. İnsan ondan ne sihirli ilhamlar alır. Bununla beraber islâm güzel san'atları, kilisenin tanrısından ve din adamlarından firar eden ve tapınırken benliğini hissetmek isteyen romantik zihniyetin tabiatı bir tanrı olarak tasvir ettiği gibi etmez.

İnsan da ilâh değildir ve olmaması gerekir. Evet o muazzam kudretlere sahiptir. Fakat bunların hepsi Allah tarafından ona ihsan olunan bir hediyedir. Şükürle mukabele etmesi lâzımken nankörlük ederse bu bir sapıklık addolunur. İşte islâm güzel san'atları bunu böyle tasvir eder.

Ve nihayet, icaplar da ilâhlar değildir ve olmamaları gerekir. Birçok cahilî tasvirlerin ve içtimaî mezheplerin benimsedikleri fûnun ve edebiyatın tasvir ettiği gibi, insanoğlunu eli kolu bağlı, bu icaplara tâbi kılmamak lâzımdır.

İşte bütün bunların arasından islâm güzel san'atlarının ilham aldığı ve çalıştığı sahalar çok geniştir.

İslâm hayatta hiçbir şeyi ihmal etmiyor, Allah, kâinat, hayat, insan ve bunların arasındaki alâkalar islâm fûnununun çalışma sahalarıdır. Fakat— her şey gibi o da muvazeneli, temiz ve ulvîdir. Yer yüzünde Allahın halifesine yakışan bir seviyede hareket etmektedir. Bununla beraber insanın sapıklık ve fitrî zaaflarından gafil değildir. Şu kadar var ki, ona her zaman insan nazariyle bakmaktadırlar.

Görüldüğü gibi islâm, siyasette, iktisatta içtimaiyatta, ahlâkta, kadın — erkek münasebetlerinde güzel san'atlarda ve herşeyde, bütün insan hayatını şûmûlüne alan ilâhî bir nizâmdır, yer yüzünde insanî faaliyetlerin hiçbirisi onun dışında değildir. Kendisinde hiçbir kusur ve sapıklık bulunmayan eşsiz bir nizâm-dır. Ondan başkası cahiliyyetlerdir, sapıklıklardır. Bu sapıklıkların, beşeriyet hayatını nasıl kötülüklerle feshatlarla elem ve acılarla doldurduğunu gördük.

Beşeriyet Allaha dönerek sapa sağlam bir imanla prensiplerine bağlanmazsa hayatta onun için rahat yoktur. Huzurdan, emniyetten, saadetten ilelebet mahrum kalacaktır.

«Eğer o memleketler halkı iman edip de küfür ve isyandan sakınmış olsalardı elbette üzerine gökten ve yerden nice bereket kapıları açardık. Fakat onlar Peygamberleri — yalanladılar; bizden kazanmakta oldukları — küfür ve —isyan yüzünden onları tutup yakaladık...»

(El—Araf : 96)

Bugün insanlar, üçüncüsü olmayan iki yoldan birini seçmeğe mecburdurlar.

Ya Allaha iman ederek küfür ve isyanı terkedecekler. O zaman yerlerin ve göklerin nice feyiz ve bereket kapıları onlara açılacak. Yahut irtikâp etmekte oldukları kötülükler sebebiyle Allah onlardan intikam alacaktır.

Bununla beraber...

Geçen üç bölümde izah ettiğimiz gibi — hakikatte — bu mes'elenin aşikâr olmasına rağmen, zûlmetlerde kalan ve çılgın cereyanlara kapılan cahiliyyet bugünkü fesadın ve doğurduğu tehlikenin vahametini takdir etmek için ayılarak mes'eleye çok ciddi ve anlayışlı bir şekilde bakacağı yerde hâlâ sarhoşluğunda devam ediyor. Halbuki onun âcil, kesin ve müessir bir tedaviye ne kadar ihtiyacı vardır.

Fakat — maalesef — vaziyet görüldüğünden daha vahimdir.

İslâm — ilâhî nizâm — 20. asırda, sadece hayat işlerinden uzaklaştırılmakta kalmamış; fakat insanlar bu cahiliyyette, ondan hoşlanmaz olmuşlardır.

NİÇİN İSLÂMDAN HOŞLANMAZLAR

Kendisinde hiçbir kusur ve sapıklık olmayan, bütün mes'elelerini en doğru bir şekilde halleden, hükümleri hak ve adalet sınırlarından çıkmayan, insanın maddî ve manevî faaliyetlerini ve dağılan enerjilerini muayyen ve doğru bir istikamete yönelten, umum hayatta itidal ve muvazene yaratan ve bugün beşeriyeti düçâr olduğu elem ve ıztıraplardan şaşkınlık ve huzursuzluktan kurtararak refah ve saadete huzur ve emniyete kavuşturacak olan eşsiz nizâmdan -islâm-dan- insanların hoşlanmamaları ve prensiplerinden ayrılmaları ve ona çağrıldıkça ondan daha fazla uzaklaşmaları, hayreti mucip değil midir?

Hayır değildir!...

Yahut bunu --hayreti mucip olmasına rağmen son derece tabiî bir şey olarak karşılamak lâzımdır.

Zira, tarihte geçen bütün cahiliyyetler islâm-dan hoşlanmazlar ve onu sevmezlerdi. Bunun bir tek sebebi vardı ki, o da islâm, islâm olduğu içindi. Bundan başka bir sebep daha aramağa lüzum yoktur.

Cahiliyyetler taşkınlıkları ve Allah'tan uzaklaşmaları nisbetinde, yeryüzünde hükmünü icra etmek için Allah tarafından gönderlien nizâmlardan uzaklaşmışlar ve ona düşman olmuşlardır.

20. asır cahiliyyeti tarihinde geçen cahiliyyetlerin taşkını ve en Allahsızı olduğuna göre, İslâmdan en çok hoşlanmayanı ve ona karşı cephe alanıdır!

Cahiliyyetin islâmı sevmesi ondaki hakkaniyet ve adâleti hayır ve saadeti —bildiğini gizli tutuyorsa da— bilmediğinden, yahut, kendisini hak, İslâmı bâtil tanıdğından değil, islâk bilumum sapıklıkları tas-hihe kadir, adil ve mükemmel bir nizam olduğundandır. Böyle olduğunu bildiği halde, onu sevmiyor. Çünkü, cahiliyyet, hayatın böyle sapık ve sakat bir halde devam etmesini istiyor ve onu daha da kötüye götürmek için büyük gayretler sarfediyor.

Cahiliyyet, sırf cahiliyyet olduğu için İslâmı sevmeyiz. Çünkü, islâm, islâmdır.

«Semude gelince: Biz onlara da doğru yolu gösterdik. Ama onlar körlüğü hidayete tercih ettiler.»

(Fussilet: 17)

Semud kavmi hidayeti —islâmı— terk ederek dalâleti —küfrü— tercih etti. Onun o hali, bütün cahiliyyetlere bir misâldir. Hepsisi de islâma karşı aynı tavrı takındılar.

«Andolsun ki, Nuhu —peygamber olarak— kavmine gönderdik de: «Ey kavmim dedi. Allah'a kulluk edin; Sizin ondan başka hiç bir tanrınız yoktur. Ben büyük bir günün üzerinize gelecek azabından korkuyorum.»

«Kavminden ileri gelenler de şöyle dedi: «Biz seni hiç şüphesiz apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz.»

(El-Araf: 59 - 60)

«Ad kavmine de kardeşleri Hûdû gönderdik. O, —kavmine— şöyle dedi: Ey kavmim Allah'a kulluk

edin. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Hâlâ Allah'tan korkmayacak mısınız.»

«Kavminin ileri gelenlerinden kâfir bir cemaatte: «Biz seni muhakkak bir beyinsizlik içinde görüyoruz. Seni yalancılardan sanıyoruz,» dedi.»

(El-Araf: 65 - 66)

«Semud kavmine de kardeşleri Salih'i gönderdik. Dedi ki: «Ey kavmim Allah'a kulluk edin, sizin ondan başka bir ilâhınız daha yoktur.»

«... nun kavminden kibirlenen kimseler «Biz doğrusu o sizin iman ettiğinizi inkâr ile kâfir olanlardanız...»

(El-Araf 73 - 76)

«Lût'u da gönderdik —Hani o, kavmine, «Sizden evvel demişti, âlemlerin hiç birinin yapmadığı— haya-sızlığı mı yapıyorsunuz?»

«Çünkü siz kadınları bırakıp da şehvetle erkeklerle yanaşıyorsunuz...»

«Kavminin cevabı: «Çıkarın onları memleketinizden, çünkü onlar fazla temizlik yapan insanlardır» demelerinden başka bir şey olmadı.»

(El Araf: 80 - 82)

«Medyen evlâdlarına da kardeşleri Şuaybı gönderdik Dedik ki: Ey kavmim, Allah'a kulluk edin. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur... Onun kavminden iman etmeyi kibirlerine yediremeyenler şöyle dedi: «Ey Şuayb, seni ve beraberindeki imân edenleri, ya memleketimizden çıkaracağız, yahut bizim dinimize döneceksiniz.»

(IE-Araf: 85 - 88)

Tarihte tekerrür eden aynı hikâye, Allah'ın dini olan islâmla —umumî mefhumıyla— cahiliyyetlerin savaşı... ona karşı takındıkları tavır.

Hayır, hayır, yeni cahiliyyetin islâmı sevmediğine ve ona amansız bir düşman nazariyle baktığına —asla— şaşmamalıdır. Tarih boyunca bütün cahiliyyetlerde böyle idi. Islâmı sevmezler, onu hazmedemezler ve ona dâvet edenlerden hoşlanmazlardı; ona dâvet edenler`sürgün edilir veya öldürülürdü. Vicdan ve fikir hürriyetine saygı göstererek, islâma dâvet edenleri kendi hallerine bırakarak emniyet içinde yaşamalarına dahi tahammülleri yoktu.

«Medyen —evlâdlarına— da kardeşleri Şuaybı gönderdik. Dedi ki: «Ey kavmim, Allah'a kulluk edin. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Rabbinizden size açık bir burhan gelmiştir. Artık kileyi teraziye tam tutun. İnsanların eşyasına haksızlık etmeyin. Yeryüzünü —islâh edildikten sonra— fesâda vermeyin. Bana inanıcı iseniz —bu söylediklerim— sizin için hayırlıdır.»

«Ve siz Allah'a imân edenleri tehdit ederek, onları Allah'ın yolundan men'ederek o yolun eğriliğini arayarak, öyle bir caddenin başını tutup oturmayın. Düşünün ki vaktiyle siz pek az idiniz de Allahsizi çoğalttı. Bakın ki fesat çıkaranların sonu nice olmuştur.»

«Eğer içinizden bir kısmı benimle gönderilen şeye hakikatte iman etmiş bir kısmı da inanmışsa, Allah aramızda hükmünü verinceye kadar sabredin. O hakimlerin en hayırlısıdır..»

«Onun kavminden -iman etmeyi- kibirlerine yediremeyen kodamanlar şöyle dedi: «Ey Şuayb seni ve beraberindeki imân edenleri ya muhakkak memleketimizden çıkaracağız, yahut mutlâka bizim dinimize döneceksiniz.» O: «Ya istemesek de mi?» dedi.

(El-âraf: 85 - 88)

Evet, «Allah aramızda hükmünü verinceye kadar sabredin. O, hâkimlerin en hayırlısıdır» diyen zararsız

sulhsever kimselerin bile aralarında bulunmalarına tahammül edemezlerdi.

Cahiliyyetlerin islâma karşı olan bu düşmanlıkları gelişi güzel bir tesadüf eseri yahut körü körüne bir taassup neticesi değildir. Onlar birçok sebeplerden dolayı islâmı sevmezler ve onunla savaşırlar.

Allah akidesinden ve prensiplerinden uzaklaşma işi —bidayette— cüz'î bir şekilde ve yavaş olarak başlar. İslâm —ilâhî nizâm— vaziyete hâkim iken müslümanların kâhir bir kuvvete sahip olacakları muhakkaktır. Bu itibarladır ki, islâmdan uzaklaşma hareketi gizlenir, hem de utanarak yapılır.

Bazen, bu hareket iyi niyet taşır. Beşerî zaafırlardan dolayı dinin emirlerini yerine getirmek ve doğru yolda yürümek insan nefsine zor geldiğinden ondan uzaklaşma başlar.

Bazen de kötü niyetlerle başlar. Hakiki iman kalplerine girmediği için, islâm akidesini yıkmak maksadiyle müslüman saflarına sokulan münafıklar ve dönmeler tarafından yapılan çalışmaların bir neticesi olabilir. Ve nihayet cezrî bir şekilde, ilâhî nizamla insanlar arasında bir boşluk —uçurum— meydana gelir; gitgide genişler ve derinleşir. Durum bu hale gelince, insan nefsi —ruhu— hassasiyet ve şeffaflığını kaybeder. Zûlmetlere bürünür; nuru göremez olur. Artık o, dinin feyiz ve bereketinden mahrumdur. İşte o zaman yeryüzünde fesat başlar. Kuduran zebaniler savaşa hazırlanır.

Nefisler bozuldukça bozular. Uçurumlar derinleştikçe derinleşir. Cahiliyyet bilfiil insanların mukadderatını avucunun içine aldı demektir. İlâhî nizamın hâkim olmadığı bir hayata cahiliyyetin tahakküm edeceği muhakkaktır. Hayata hâkim olan cahiliyyet hakkın

sesine kulak vermez olur. Bilâkis gurur ve inâdı iltizâm eder. Karşısına çıkanlarla imha savaşları yapar. Dâvadaki ciddiyet ve azim nisbetinde savaşlarına hız verir ve inâdını artırır.

Durum bu hale gelince, insanları akideden uzaklaştıran artık «iyi niyet» yahutta ilâhî nizamın hakikatini cehil değildir. Ortada başka sebepler ve amiller mevcuttur.

Duruma hâkim olan cahiliyyet, varlığını, menfaatlerini emel ve ihtiraslarını ve sapıklıklarını kaybetme korkusuyla —ve doğru yoldan ne kadar ayrıldığını, hevâ ve heveslerle hükmettiğini ve şehvetlere teslim olduğunu bildiği için— ilâhî nizâma karşı cephe alır. Çünkü bilir ki, bu nizam hakkaniyet ve hürriyet esaslarına dayanan prensipleriyle ve ahlâkiyetiyle, şehvetlerin önünde sed çekecek, cahiliyyetin nûfuz ve otoritesini elinden alacak ve onu bütün menfaatlerinden mahrum edecektir. Ve böylece yeryüzünde fesat kalmayacaktır.

İşte, hakiki sebep budur!

Bu sebepten dolayı cahiliyyet islâmı sevmez ve onunla savaşır.

Cahiliyyette yaşayan büyük ekseriyetler —kuvvetleri olsun veya olmasın— menfaatleri, emel ve ihtirasları olduğundan ve islâmın, kendilerini bunlardan mahrum edeceğini bildiklerinden, onu sevmezler; ondan hoşlanmazlar ve onunla harbederler.

Sanırım ki, şimdi cahiliyyetin niçin islâmı sevmediğini ve onunla amansız bir düşman sıfatıyla savaştığını anlamış bulunuyoruz.

Bu düşmanlıkta, garb şark ve müslüman olduklarını iddia eden memleketler müsavirdirler. Hepsi de

islâmı yıkmak için türlü gayretler sarfetmekte ve faaliyet birliği yapmaktadırlar.

Evvelâ Avrupadan başlayalım.

Avrupa deyince hatırlara, Avrupa'nın şarkı, garbı ve onun bir varisi hükmünde olan Amerika gelmelidir. Çünkü Amerika, okyanusların gerisine uzanan bir Avrupa koludur.

Avrupa umumiyetle dinlerin hiç birini sevmez.. Akideye karşı kendisinde bir nefret vardır. Akidenin gerçek hayata hâkim olmasını asla istemez.

Hususiyle, islâm doğduğu günden beri Avrupa onu amansız bir düşman telâkki etmiş, akıl ve hayâle gelmeyen her türlü vasıtalarla onunla savaşmış ve savaşmaktadır.

Avrupa'nın —umumiyetle— niçin dinleri sevmediğinin bazı sebeplerini zikretmiştik ve ezcümle demiştik ki: İmparator Kostantin devrinde, bu imparatorun emriyle hristiyanlık Roma İmparatorluğuna zorla kabul ettirilmişti. Hristiyanlığın semâvî akideleri, o gün mevcut olan putperestlik mefhumlarıyla mezcedilmişti. Bu putperestlerin gönüllerini kazanmak ve yeni dine girmelerini garanti etmek için yapılmıştı. Kendisine putperestliğin karışmasıyla bir muamma haline gelen dini, kilise istismar etmiye başlamış ve dinin esrarını ancak kendisinin bildiğini ileri sürmüştü.

İnsanlar hiç münakaşa etmeden bu esrarı körü körüne kabul ettikleri takdirde imanlarının sahih olacağını ilân etmiş ve Allah ile ittisal edebilmeleri için din adamlarının vasıta koşulmasını zarurî kılmıştı.

Kilise —bu sâyede— menfur bir nüfuz ve otoriteye sahip olmuş, kalbleri, düşünce ve hisleri kendisine ram etmişti. Yine bu otorite sayesinde ahaliyi haraca bağlamış ve onlara birçok ağır vergiler yüklemişti.

Daha sonra, insan fitratiyle çatışacağı aşikâr olan ruhbâniyyet ihdas edildi.

Allah'a yaklaşmak için ruhî bir tasfiye merkezleri addolunan manastırlarda her türlü fuhuş ve hayasızlığın işlendiği halk arasında yayılmağa başlayınca din adamları biraz daha gözden düşmüşlerdi. Ardından insan vicdanını hiçe sayan ve meseleyi bir maskara haline getiren (Gufran —cennet— tapuları) ortaya çıktı.

Din adıyla birçok zulüm ve su-i istimallerin yapılması ve nihayet fikir hürriyetine ve ilmî hareketlere karşı kilisenin amansız düşmanlığı ve din adıyla ilim ve fikir adamlarına olmadık işkenceler yapması, ateşlerde yakması, işi çığrından çıkarmış, halkın kiliseye karşı sarahâten cephe almasına sebep olmuştu.

İşte bu tarihlerde Avrupa'da, dinle ilim ve dinle dünya işleri arasında tefrika tohumları saçıldı. Artık Avrupa kiliseden hoşlanmaz olmuş ve ondan tedrici bir surette uzaklaşmaya başlamıştı.

Avrupa'da başlayan —temel taşı islâm medeniyeti ve islâm kültürü olan— ilmî hareketler ve doğan yeni medeniyet tamamen dinden uzak hatta din düşmanlığı esasına dayanmıştı.

Avrupa, kilise ile boğazlaşmasında haklı idi.

Fakat dine karşı amansız mücadelesinde ne mâzereti vardı?...

Her ne olursa olsun, Avrupa, kiliseden ve kilisenin dininden bilfiil hoşlanmaz olmuştu.

Aynı zamanda kendisine medeniyet ve kültür bahşeden ve onu zulmetlerden nura çıkaran İslâm dinini en büyük düşman addederek ona karşı yenisinden harpler ilân etmişti.

Demistik ki: Avrupa kiliseyi sevmemesinde haklı idi. Ama islâma karşı irtikâp ettiği ve hâlâ da etmekte olduğu cinayetlerin sebepleri nedir?

Taassup... Menfur haclı taassup...

İslâmın ihtiva ettiği faziletleri ve bugünkü medeniyetinin bu faziletler sayesinde meydana geldiğini bildiği halde, Avrupa onunla savaşıyor; peşini bırakmıyor; haksız iftiralar yapıyor ve onu lekelemek için durmadan çalışıyor. Cihana yayıyor, —Sayısız asırlardan beri— Allah ile yaptıkları misâka riayet etmeyen ve emrettiği yolda yürümeyen ve aynı zamanda yeni doğan herhangi bir dinin yolu üstünde pusu kurmayı âdet edinen Yahudiler, kilise düşmanlığı esasına dayanan Avrupa kalkınmasının, kendilerine en acı işkenceleri yapan hristiyanlığı yıkmak için bekledikleri en iyi bir fırsat olduğunu —habis zekâları sayesinde— anladılar, aradaki uçurumun derinleşmesinde büyük rol oynadılar.

Darwin, yeni nazariyeleriyle kiliseye cephe alınca siyonizm'de mücadeleye son derece hız vermiş, Marx, Freud ve Durkhaim gibi, üç büyük bilginin fikir ve nazariyelerini cihana yaymak suretiyle dinin bakî kalan mefhumlarını bozmuştur. Bir akide olarak hristiyanlığı ortadan kaldırmaya karar veren Siyonizm, tarihte bir benzerine daha raslanmayan bir gayretle ve her çeşit vasıtalarla ahlâkî ifsat etmiş; fertlerle cemâatler arasındaki manevî bağları çözmüş ve

cemiyeti temelinden yıkmak için, fuhuşun intişar etmesine bilhassa önem vermiştir.

Öbür yandan —Siyonizm— bütün cihana hâkim olmak fikriyle Şark-garb âlemlerinin siyasî organlarını avucunun içine almıştır.

Nihayet, haçlı düşman siyonizmle birleşerek islâma ve islâm âlemine var kuvvetiyle ve bütün kasvetiyle saldırmaya başlamıştır.

Haçlı Avrupa —Yahudilerin sağladıkları imkânlarla ve yaptıkları maddî yardımlarla— islâm âlemini bir sömürge haline getirmeye ve garbın nüfuzu altına almağa muvaffak olmuştur. Güttüğü gaye, hıristiyanlığı yaymak, islâmiyeti kötüleyerek ve hakikatini tahrif ederek müslümanların inançlarını sarsmak ve ahlâkı bozmaktır. Bu yolda her türlü vasıtalara başvurmuştur.

Her şeyden fazla önem verdiği faaliyet, müslüman ülkelerde garba meyyal, emirlerini infaz eden dinsiz ve milliyetsiz bir nesil yetiştirerek bu milletlerin mukadderatını onun eline teslim etmek ve onun vasıtasıyla dini ortadan kaldırmaktır.

Haçlıların ve Yahudilerin islâm âlemine yaptıkları hücumlardan ve bu yolda sarfettikleri gayret ve çevirdikleri entrikalardan burada uzun boylu bahsetmemize imkân yoktur. Bu hususta çağdaş müsteşrik —Şarkiyatçı— (Welfort)un (Çağdaş Tarihte İslâm) adlı eserinde, 104 - 113 üncü sayfalarda yazdığı şu satırlar şayanı dikkattir.

Yazar şöyle diyor: «Garb bütün askerî, ilmî, fikrî, içtimaî ve iktisadî silâhlariyle islâmı savaştırmaktadır. İslâm âleminin göbeğinde İsrail devletini inşa etmesi de bu metodlu çalışmaların bir cüz'ünü teşkil eder.»

Şu halde, Avrupa'nın islâmı durmadan savaştığı ve ona karşı olan düşmanlığı şüphe götürmeyen bir hakikattir. İşte biz bunu anlatmak istiyoruz.

Bugün islâm âlemi adı verilen dünyada ise, durum Avrupa'ya nisbetle biraz başkadır. Fakat sonunda her ikisi de —cahiliyyetlerin birbirleriyle bir noktada birleştikleri gibi— aynı noktada ve bir gayede birleşiyorlar. Evet, zahiren bazı noktalarda ayrılırlar. Çünkü, durum icaplarına ve hayat şartlarına göre hareket etmelerinin zarurî olduğunu bilirler.

İslâm, Arap yarımadasında ilk doğduğu gün nasıl garipse, bu gün de, islâm âleminde öyledir. Üstelik insanlar artık ondan hoşlanmaz olmuşlardır.

Bu fasılda islâmdan hoşlanmayan zümreleri birer birer ele alacağız ve niçin ondan hoşlanmadıklarını izah etmiye çalışacağız.

İslâm âlemi içinde hüküm süren diktatörlerden —zebanilerden— hiç biri islâmı sevmez. İslâma karşı olan düşmanlığını âlenî olsun yahut —islâm düşmanı olduğu halde— zahiren müslüman görünsün ve islâmı himaye ettiğini iddia etsin, islâmı sevmediğinde ve onu yıkmak için çalıştığında hiç şüphe yoktur. Bunun bir sebebi vardır ki, o da, islâm, insanların Allah'a yâr olmalarını ve yalnız Ona kulluk etmelerini ister; diktatörlerse bunun Allah'a değil kendilerine yapılmasını isterler.

Kısaca:

Tarihte geçen diktatörlerin akideye ve müminlere karşı takındıkları tavır aynıdır.

Şunu da ilâve etmek lâzımdır ki, islâm âleminde hüküm süren diktatörler, haçlıların ve Yahudilerin birer uşağı olmaları hasebiyle, islâmı yıkmak için kendilerine verilen emirleri —vekâleten— infaz ile memurdurlar.

İslâma düşman olan, hiç olmazsa ondan hoşlanmayan insanlar muhtelif gruplara ayrılırlar.

1 — «Aydınlar» bunlardan bir çokları, islâmı yıkmak için, haçlıların ve yahudilerin yaptıkları habis taktiklerin hülâsasıdır.

Aydınlar (!) sömürgecilerin açtıkları okul ve kollejlere muayyen bir sistem ve program dahilinde yetişen dinsiz nesildir ki, bunların islâm hakikatlerinden hiç haberleri yoktur. Buna mukabil islâma yapılan haksız iftiralar sanki birer hakikatmiş gibi— kendilerine telkin edilmiş; ve kafalarına yerleştirilmiştir. Bunlara hep dinin aleyhinde telkinler yapılmıştır.

Meselâ: «Din gericiliktir; irticadır; ilerlemeye mânidir; medenileşmenin, yükselmenin ve yenileşmenin tek çaresi dinden ayrılmaktır, din dünya işlerinden faslolanmalıdır. Fikrî, siyasî, iktisadî, içtimaî, hattâ ahlâkî mefhumlar Avrupa'dan —yani islâm düşmanları olan haçlılardan ve yahudilerden— alınmazsa, medenî bir millet haline gelmiye imkân yoktur...»

Evet aziz okuyucularım, dini ortadan kaldırmadan, ne medeniyetin, ne ilmin, ne de kuvvetin bulunamayacağı uzun yıllar bu nesile telkin edilmiştir.

Bu nesil —münevverler (!)— garb cahiliyyetinin zehirli kaynaklarından kana kana içtiler. Faideliyle faidesizi, zararlıyla zararsızı birbirinden ayırt edemez bir hale geldiler.

Bu asırdan —hayatî bir zaruret olan— ilimle, sapık ideolojileri birbirinden ayırmadan bir bütün olarak kabullenmişler. Fakat ne yazık ki asıl matlup olan ilimde hemen hemen hiçbir ilerleme kayıt edemedikleri halde, varlıklarını ve bünyelerini bir kurt gibi kemiren ve nihayet felâketlerine sebebiyet verecek olan curufu, yani, sapık ve sakat fikirleri —istisnasız— benimsemişler ve öz vatanlarında bunların hâimleri olmuşlardır.

Bu aldatılan zümre, yapılan telkinlerin tesiriyle islâmı sevmez olmuşlar ve onu yıkmak için haclıların ve yahudilerin techiz ettikleri silâhlarla ortaya atılmışlardır.

2 — «Yazarlar, san'atkârlar, romancılar, radyo, sinema ve televizyon elemanları da» hiç şüphe yok ki islâmdan hoşlanmazlar.

Toplumda ahlâkî bozmayı, hayasızlık neşretmeyi ve gençleri —kız - oğlan— bilûmum dinî ve millî an'ânelerden ve bütün manevî ve ahlâkî bağlardan tecrit ederek, tam bir serbestlikle birbirlerinin behimi arzularını tatmin etmelerini bir ticaret haline getirerek, bu âdi vasıtalarla muazzam servetler yığan bu zümrenin islâmdan hoşlanmayacağı pek tabiidir. Bu kirli ticaretin haram ve yasak olduğunu pek iyi bilirler. Islâmın, yaşadıkları ve türedikleri bu pis bataklığı kurutacağından korkarlar.

Uyuşturucu maddeler nasıl yasaksa, muhabbet tellâllığı —ırz ticareti— ne ise, bunların ticaretleri de öyledir. Sarahaten ilân etmiyorlarsa da bunun böyle olduğunu bilirler. Ve ancak cahiliyyet gölgesi altında varlıklarını, çoğalmalarını, büyük kazançlarını, yaşamakta oldukları müreffeh hayatı muhafaza edebileceklerini, islâm, yüksek ahlâkiyatıyla ve ilâhî prensipleriyle hayata hâkim olursa bütün bunlardan mah-

rum olacaklarını bildikleri için, onu sevmezler ve ondan hoşlanmazlar.

3 — Fuhuş kapılarının sonuna kadar açılmasıyla, ahlâkî inhilâl cereyanlarına kapılarak bozulan ve başkalarını da bozmağa çalışan genç kızlar —oğlanlar— islâmdan hiç hoşlanmazlar.

Düşük bir şarkı hayasız bir roman, fâcir bir dans, gizli veya açık behimi arzuları tatminden başka bir şey düşünmeyen ve hayatın bundan ibaret olduğunu zannedenlerin islâmdan hoşlanmaları mümkün müdür?

Allah'ın dininden uzak, tam bir serbestlik içinde birbirlerinin ırzına tecavüz eden ve hayvanî şehvettan başka hayatta hiçbir gayeleri olmayan bu zümre şunu iyi bilirler ki, islâm —rif'at ve nezahetiyle— onları kendi hallerine bırakmıyacak ve açılan menhiyat kapılarını yüzlerine kapayacaktır.

Ne hazindir ki, bu asırda gençlerin büyük bir ekseriyeti bu halden memnundurlar ve devam etmesi için bütün güçleriyle çalışıyorlar. Düşünmüyorlar ki, tarihe karışan bütün imparatorluklar ve memleketleri haritadan silinen milletler ahlâkî inhilâl yüzünden yıkılmışlardır.

Emperyalistlerin ve siyonistlerin yıkıcı plânlarından ve tahripkâr taktiklerinden bihaber olan gençler, sarhoşluklarında devam ediyorlar. İşte bu sebepten dolayı, islâmı sevmezler ve ondan hoşlanmazlar!...

4 — Hususiyle serbest kadın, islâmı sevmez ve ondan hoşlanmaz.

Müslüman kadının hürriyeti mes'elesi, haçlıların ve yahudilerin tam bir asırdan bu yana üzerinde hassasiyetle durdukları ve bütün imkânlarıyla seferber oldukları en tehlikeli bir mes'eledir.

(Huhiddin-i Hatib) in tercüme ettiği (İslâm âle-mine hücum) adlı kitabın 48 nci sayfasındaki şu sa-tırları okuyalım:

«Misyonerlerin mesailerinden alınan neticeler hülâsa olarak şunlardır :

A — Müslüman gençlerden bir kısmının hristiyanlı-ğı kabul etmesi.

B — Bütün müslüman sınıflarının hristiyanlık præn-siplerinden ve mefhumlarından iktibas etmele-rinin bir âdet haline gelmesi...»

Aynı kitabın 47 nci sayfasında: «Şimdiye kadar alınan neticelerin ehemmiyetsiz gibi görünme-si sebebiyle, misyonerlerin ye'se düşmemeleri gerekir. Çünkü, şu bir hakikattir ki, müslüman-lar da Avrupa ilimlerine ve kadın hürriyetine karşı kuvvetli temayüller belirmeğe başlamış-tır...»

88 - 89 ncu sayfalarda «Hristiyanlığı yaymak için 1911 de (Lekno) da toplanan misyonerler kongresinde alınan kararlardan bazıları şun-lardı: Hâli hazırdaki durumun tedkiki, hristiyan-laştırma hareketlerini ve kadının tahsil mes'e-lesini geniş sahalara yaymak için gayretlerin artırılması.

1906 da toplanan Kahire kongresinde alınan kararların infaziyle mükellef komisyonun bu hususta hazırladığı programın 7 nci maddesi şu idi:

«Müslüman kadınları içtimaî ve ruhî bakımdan yükseltmek, (yani bu bağları çözmek).

Görüldüğü gibi, müslüman kadının hürriyeti mes'-elesi misyonerlerin akdettikleri kongrelerde müzake-re edilmiş ve onlar tarafından tatbikat sahalarına konmuştur.

Evet, ehli-salip müslüman kadının hür —serbest— olmasını, yani, sokaklara düşmesini istemiş ve bu yolda uzun yıllar çalışmıştır.

Niçin? diye soracaksınız!...

Bunun cevabını —aslen yahudi olan— Amerika-lı çağdaş yazar (Morroe Berger)in (Bugünkü Arap âlemi) adlı eserinden alalım.

Bu kitap Arap âleminin gerçek durumunu ortaya koyması bakımından, bugüne kadar yazılan kitapların en doğrusu ve aynı zamanda en tehlikelidir.

Yazar adı geçen eserinde şöyle diyor:

«Cemiyette din mefhumlarından en çok uzaklaşan ve cemiyeti —bir bütün olarak— dinsizliğe götüren, tahsil gören müslüman kadındır.»

Yahudinin bu satırlarını okuduktan sonra, misyonerlerin, kongrelerde kadının tahsiline niçin hız vermenin gerekli olduğunu ilân ettiklerini pek tabîî bulmak lâzımdır.

Maksatları, islâm cemiyetlerini dinden uzaklaştırmaktı. Kadın —cahil veya tahsilli— müslüman kaldıkça, islâm akidesini ortadan kaldırmak için yapılan hamlelerde müsbet bir netice alamayacaklarını anlamışlardı.

Bu bir hakikattir. Çocuğa ilk terbiyeyi veren anne değil midir? Müslüman kadın, cahil olsa dahi, daha küçük yaşlarda iken çocukların kalblerine —tabiatıyla— imân tohumları saçacaktır. Birtakım dış âmil-lerin tesiriyle çocuklar gençlik çağlarında her ne kadar nâhoş şeyler yapsalar bile, kalblerindeki imân bir müddet sonra, elbette onları doğru yola sevk edecek ve hidayet rehberliği yapacaktır.

Bu itibarla, anne bozulmadıkça, imânı alınmadıkça, islâm âkidesini temellerinden yıkmak için sömür-gecilerin ve yahudilerin sarfettikleri gayretler boşa

gidecektir. Öyle ise, her halde anneyi, ifsat etmeli. İslâm âleminde âkidenin sarsılması ve nihayet ortadan kalkması için her şeyden önce annenin kalbinde yerleşen imân öldürülmeli.

Kadınlardan öyle bir nesil yetiştirmelidir ki, Allah'ı bilmesin. Bu gayeye ulaşmak için, garbın hazırladığı programlar dahilinde, kadına tahsil yaptırmaktan başka çare yoktur.

Daha önce erkekler üzerinde yapılan bu tecrübe beklenen neticeyi vermemişti. Zira, çocukların kalblerine imân tohumları saçan erkek değil kadındır. Binaenaleyh kadını dinsizleştirmekle istihdaf olunan gaye tahakkuk etmiş olacaktır. Ve bilfiil haclılar ve yahudiler, bütün islâm âleminde kadına geniş çapta tahsil yaptıрма hareketlerinin öncüleri olmuşlardır. Bu hareketleri destekliyen islâm devletleri işi kolaylaştırmışlerdi.

İslâm âleminde hıristiyanlığı yaymak kasdiyle hemen hemen her memlekette garblıların açtıkları kolejlerde, maarife tâbi okullarda, garplıların hazırladığı program gereğince kadınlardan dinsiz bir nesil yetiştirmek için uzun yıllar tedrisat yapılmıştır. Bu nesle hem dinsizlik, hem de dîn düşmanlığı fikirleri aşılanmıştır.

Burada şunu kaydetmek lâzımdır ki, hayata hâkim olan islâm olsa idi, kadının tahsil yapmasını yasak etmiyecekti. Çünkü, islâm peygamberi —kadın - erkek— her müslümana ilmi farz kılmıştır. Fakat islâm, hiçbir surette ne kadının ne de erkeğin dinsizlik ve din düşmanlığı esasına dayanan bir tahsil yapmalarına asla imkân vermez.

İslâm düşmanları, müslüman olsun diye değil, bilâkis, dinine düşman olsun diye kadına tahsil yaptır-
dılar. Kadın dininden ve an'ânelerinden sıyrıldıktan

sonra, islâm âleminde içtimaî, fikrî ve ahlâkî bir inkılâb daha yapmak suretiyle kadını sokağa çıkararak ifsat etmek için ikinci bir plân hazırladılar. Kadın bozulsun ki, başkalarını da bozsun.

Esef edilir ki, bu sahalarda elde ettikleri başarılar tahminlerinden daha çok oldu. Bugün okulların ve üniversitelerin yetiştirdiği bir nesil vardır ki, ders odalarında, kamplarda, fabrikalarda, ticarethanelerde, hükümet dairelerinde ve caddelerde, kız - oğlan, kadın - erkek bir arada ahlâken tamamen tereddî etmiş durumdadır.

Yazarların, romancıların, san'atkârların, gazetecilerin, sinema ve televizyon idarecilerinin meydana getirdikleri muhitin zehirli havasında yetişen ve bütün islâm ülkelerinde mevcut olan bu nesil, islâm düşmanlarının, son emelidir. Bu nesil vasıtasıyla, islâma son darbeyi vurarak bâki kalan islâm âkidesini tamamen yeryüzünden kaldırmak emelindedirler.

Yahudi yazarın; «Müslüman aydın kadın toplumu —bir bütün olarak— dinsizliğe sürüklemek için büyük kudreti haizdir» sözü, hususiyle kadına büyük güvenleri olduğunu apaçık ifade ediyor.

Evet, bu böyledir. Tahsil gören modern kadın, Allah'a inanmıyor, dine saygı göstermiyor ki, çocuklarının kalblerine imân tohumları atsin. Artık o, din-den hoşlanmadığı gibi, aynı zamanda dinin amansız bir düşmanıdır.

İşte bu şekilde, Islâmiyeti yıkmak için hristiyanlık âleminin ve siyonizmin iki asırdan bu yana giriştikleri çetin mücadele sona ermiş olacaktır. Çünkü, yetiştirdikleri dinsiz analar, artık bir daha müslüman çocuklar doğurmıyacaktır!...

Bütün bu taktiklere rağmen, tuzağa düşürülen kadın kaçmasın diye, ihtiyatlı davranan islâm düş-

manları, kadının nefsinde islâma karşı düşmanlık hisleri yaratmayı da unutmamışlardır. Aydın (!) kadınla, islâmın arasını ilelebet açmak maksadiyle, ortaya (kadının medenî hakları) mes'elesini atmışlardır.

Bu mes'elenin halli için, islâm hukukunu ortadan kaldırmaktan, yahut — zahirde daha ehven gibi görünen fakat hakikatte islâm için daha tehlikeli olan— «dinde reform» perdesi altında, islâmî prensipleri tahrif etmekten başka çıkar yol yoktur!!!...

Zikrettiğimiz zümrelerin ardında bir de halk kiteleri vardır ki, bunlardan birçokları islâmı bir âkide olarak kabul ediyorlarsa da, onun gerçek hayatta tatbik olunmasını istemezler!...

Bunlar, islâmın vicdanlarda gizli bir âkide, yahut — en çok ihtimalle — emirleri gereğince namaz, oruç gibi birtakım ibâdetler olarak kalmasına taraftardır. Bundan fazlasının lüzumsuz gönül yorgunluğuna sebep olacağı kanaatindedirler.

(Masum neş'eler — eğlenceler —) adı altında, «sinemalarda hayasız filimler, televizyonda danslar seyretmek, yahut ahlâka aykırı şarkılar dinlemekte ne mahzur vardır» derler.

Kendilerine; «Bu haramdır, şu helâldir» diye talimatlar veren dinden uzak ve tam bir serbestlik içinde yalan söylemek, gıybet etmek ve tecessüs yapmak, bunların hoşuna giden şeylerdir.

Bunlardan bazıları, caddelerde müptezel bir şekilde dolaşan ve erkeği tahrik etmekten başka hiçbir işi olmayan kadınlara bakarak zevklenmek isterler.

Her türlü ahlâk kaidelerine aykırı elbise ve tuvaletleri arzeden açık saçık kadınlardan bir kısmı da,

tahrik edici hareketleriyle, erkeğin üzerinde yaptıkları tesirin neş'esi içinde hayat sürmek isterler.

Üstelik bunların hepsi —madem ki iyi niyet sahipleridirler— söyledikleri sözlerin ve yaptıkları hareketlerin bir mahzur teşkil etmediği kanâatine sahip olarak duydukları vicdan azabından kurtulmaya çalışırlar.

Bundan dolayıdır ki, İslâmın vicdanî bir akide veya namaz ve oruçtan ibaret olarak kalmasını, yani, dünya işlerinde tatbik edilmemesini arzu ederler. Çünkü, islâm, tatbikat sahalarına konulursa yemelerine, içmelerine ve bilûmum davranışlarına müdahale edecek ve onlara bir takım islâmî vazifeler yükleyecektir.

Şu bir hakikattir ki, bu kütleler —her ne kadar aydınlar gibi, kalblerinde islâma karşı kin ve düşmanlık hisleri yoksa da— haddizatında islâmı sevmezler ve ondan hoşlanmazlar.

Bu muhtelif zümrelerin, islâma karşı durumları işte budur! Bunların menfaatleri emel ve ihtirasları sonunda bir noktada birleşir ki, o da, islâmdan hoşlanmadıklarıdır. Menfaatlerine hâris —düşkün— gruplar, —kuvvetli veya zayıf bu hislerde müsavidirler.

Bu dinin kendilerini, gayrimeşru menfaatlerden mahrum edeceğinden korktukları için ondan çekinirler.

Bugün islâm âleminde hüküm süren cahiliyyet bütün dünya cahiliyyetleriyle temas halindedir ve onlarla iş birliği yapar.

Öyle ise, hakiki müminler nerededir ve kimlerdir onlar?...

İslâm âleminin muhtelif yerlerinde dağınık, haki-kî müminler vardır ki, onlar dinin hakikatini bilir ve onu severler. Ve onun gerçekten hak ve adâlet dini, ve beşeriyetin ıstıraplarını dindirecek tek nizam olduğuna inanırlar.

Atıldıkları cihâd yolunun dikenlerle dolu olduğunu da bilirler. Bu dâva uğrunda canlarını ve mallarını seve seve fedâ ederlerken, Allahın rızasından ve vereceği ecirden başka hiç bir şey beklemesler.

Fakat, bu dağınık fertler —hakikî müminler— hâ-li hâzırda —bu nesilde— belki gayelerine erişemiyceklerdir. Çünkü birçok kütleler, küfür unsurları —değil islâmın hâkim olduğu bir cemiyet vücade getirmek— bu müminleri birer birer ortadan kaldırmak azmindedirler.

Fakat Allahın dini, insanların irâde ve iştihalarına tâbi değildir. Dinin aleyhine verdikleri hükümlerin ve aldıkları kararların, Allahın nezdinde hiç bir kıymeti yoktur.

Bugün müslüman olduklarını iddia eden ekseriyetler —görüldüğü gibi— islâmdan hoşlanmıyor ve hayat işlerinden islâmı uzaklaştırmaya çalışıyor.

Lâkin dinin vasileri ne bunlardır, ne de ötekiler.

«Göklerde ne var, yerde ne varsa hapsi Allahındır. Andolsun ki, biz sizden evvel kendilerine kitap verilenlere de, siz de «Alahtan korkun» diye tavsiye etmişizdir. Eğer tanımayıp küfrederseniz, şüphesiz ki, göklerde ne var yerde ne varsa hepsi Allahındır. Allah her şeyden müstağnidir. Asıl hamd-ü senâ da o nadır.»

«Göklerde ne var, yerde ne varsa hepsi Allahındır. Bir vekil olarak da Allah yeter.»

«Eğer, O dilerse, ey insanlar sizi giderir de — yok ederde— yerinize diğerlerini getirir. Allah buna hakkiyle kâdirdir.»

(En - Nisâ: 131 — 133)

Evet:

Bütün yeryüzünde uzaklardan bir nesil geliyor,
Allah'a dönecek!...

İNSANIN ALLAH'A DÖNÜŞÜ

Yeni cahiliyyet, bütün ceberrut ve tasallutiyle ve bütün şeytanlariyle Allahın dinini ortadan kaldıracağını veya bilfiil kaldırdığını sanıyor.

Bunda haklıdır. Zira bugün dünya haritasına bakan bir kimse ilk bakışta, dünyanın her tarafında cahiliyyet bayraklarının dalgalandığını görünce, elbette şaşacaktır. Buna mukabil, dalgalanan hiçbir islâm sancağı yoktur.

Fakat —geçen bölümde de dediğimiz gibi— Allahın dinine hükmeden insan değildir.

«Allah, emrinde hâkim ve galiptir. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler.»

(Yusuf: 21)

Cahiliyyetin islâma karşı olan bu kini, inâdı ve düşmanlığı ve onunla yaptığı savaşlar ilk ve son değildir. O, daima düşman olduğunu göstermiş, bugün nasılsa geçmişte de onunla savaşmıştır!...

Sonra?...

Din hakkında son kararını veren insanlar değil Allah olmuştur.

Cahiliyyetlerin, dinin yolu üzerinde kurduğu pusular ve çevirdiği entrikalar, onun seyrine manî olamamıştır.

Allahın verdiği son bir hükümle, yol üzerinde dikilen cahiliyyetler yıkılıyor yahut hidayete erişiyor. Ve böylece nihayet Allahın dini galib geliyor.

«Andolsun, Nuh'u kavmine peygamber gönderdik de: —Ey kavmim, dedi, Allaha kulluk edin. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Ben büyük bir günün üstünüze —gelecek— azâbından cidden korkuyorum. Kavminden ileri gelenler de şöyle dedi:

— Biz seni hiç şüphesiz apaçık bir sapıklık içinde görüyoruz. —Bunun üzerine Nuh— dedi ki:

— Ey kavmim, bende hiç bir sapıklık yoktur. Fakat ben kâinatın Rabbinden —gönderilmiş— bir peygamberim. — Size Rabbimin vahy ettiklerini tebliğ ediyorum, sizin iyiliğinizi istiyorum. Ben sizin bilmedikleriniz ve Allahdan —gelen vahy ile— biliyorum. Size o korkunç âkibeti haber vermek için, korunmanız için ve belki —o sayede— rahmete kavuşturulmanız için kendinizden bir adam vasıtasıyla Rabbinizden size bir ihtar geldi diye teaccüp mü ettiniz? — Bunun üzerine onu yalanladılar. Biz de kendisini ve beraberinde gemide bulunanları selâmete erdirdik, âyetlerimizi yalan sayanları —tûfan ile— boğduk. Çünkü onlar —kalp gözleri kör— olan —bir kavm idiler—. Âd kavmine de kardeşleri Hûdû gönderdik. O kavmine şöyle dedi: — Ey kavmim, Allaha kulluk edin. Sizin Ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Hâlâ Allahdan korkmayacak mısınız? Kavminin ileri gelenlerinden kâfir bir cemâat de: —Biz seni muhakkak bir beyinsizlik içinde görüyoruz, seni muhakkak yalancılardan sanıyoruz, dedi. —Bunun üzerine Hûd: — Ey kavmim, dedi, bende hiç bir beyinsizlik yoktur. Fakat ben âlemlerin Rabbinden —gönderilmiş— bir Peygamberim. — Size Rabbimin vahy ettiklerini tebliğ ediyorum, ben sizin emin bir hayırhâhınızım. — Size o kor-

kunç âkıbeti haber vermek için içinizden bir adam — vasıtasıyla— Rabbinizden size bir lhtâr gelmesi tuhafınıza mı gitti? Düşünün ki O, sizi Nuh kavmindan sonra hükümdârlar yaptı, size yaratılışta onlardan ziyade boy pos ve kuvvet verdi. O halde Allahın nimetlerini —unutmayıp— hatırlayın ki kurtuluşa erdirilesiniz. —Dediler: — Sen bize yalnız Allaha kulluk etmemiz, atalarımızın tapmakta olduklarını bırakmamız için mi geldin? O halde doğruculardan isen bizi tehdit etmekte olduğun şey'i —Azabı— getir bize. —Hud— dedi: — Rabbinizden üzerinize bir azâb bir gazâb hak oldu muhakkak. Kendinizin ve atalarınızın taktığınız —düzme— bir takım adlar —tanrılar— hakkında, Allah onlara hiç bir hüccet indirmemişken, benimle mücâdele mi ediyorsunuz? Artık bekleyin. Şüphesiz ben de sizinle beraber —onu— bekliyenlerdenim, — Bunun üzerine kendisini de, onunla beraber olanları da, katımızdan bir rahmet ile, kurtardık, Ayetlerimizi yalan sayıp îman etmemiş olanların ise kökünü kestik.

—Semud— kavmine de kardeşleri Sâlih'i gönderdik, dedi ki: — Ey kavmim, Allaha kulluk edin. Sizin, Ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Size Rabbinizden apaçık bir mucize gelmiştir. İşte size bir alâmet olmak üzere Allahın şu dişi devesi! Onu —kendi haline— bırakın. Allahın arzında otlasın. Ona bir fenalıkla dokunmayın. Sonra sizi acıklı bir azâb yakalar. Düşünün ki —Allah— sizi Âd'den sonra hükümdârlar yaptı. Yeryüzünde sizi yerleştirdi... Ovalarından köşkler yapıyor, dağlarından evler yontuyorsunuz. Artık —Hepiniz— Allahın lûtuflarını anın, yeryüzünde fesâdcılar olup taşkınlık yapmayın. Onun kav-

minden —iman etmeyi— kibirlerine yedirmeyen ileri gelenleri de kendilerince hor görünenlere, onların içinden iman edenlere şöyle dediler: — Siz — Sâlih'in gerçekten Rabbi katından gönderilmiş bir peygamber olduğunu biliyor musunuz? Onlar da: — Biz dediler, doğrusu onunla ne gönderildiyse ona iman edicileriz. — Yine — O kibirlenen kimseler: — Biz doğru, O sizin iman ettiğinizi inkâr ile kâfir olanlarız, dediler. —

Derken o dişi deveyi, ayaklarını keserek, öldürdüler, Rablerinin emrinden —uzaklaşp— isyan ettiler ve: — Sâlih, eğer sen gönderilmiş peygamberlerden isen bizi tehdid edip durduğun azâbı getir bize — dediler. Bunun üzerine onları şiddetli bir sarsıntı tutuverdi de yurdlarında diz üstü çöken — helâke uğrayan — kimseler oldular. O da onlardan yüz çevirdi ve —kendi kendine— şöyle dedi: — Ey kavmim, andolsun ki ben size Rabbimin elçiliğini tebliğ etmişimdir. Size hayırhahlık göstermişimdir. Fakat siz hayırhahları sevmezsiniz ki.

Lût'u —gönderdik—. Hani o, kavmine: — Sizden evvel demişti, âlemlerden hiç birinin yapmadığı haysızlığı mı yapıyorsunuz? — Çünkü siz kadınları bırakıp da şehvetle erkeklere yaşıyorsunuz. Meğer siz haddi aşan bir kavimmişsiniz. — Kavminin cevabı: — Çıkarın onları memleketinizden. Çünkü onlar fazla temizlik yapar insanlardır. Demelerinden başka —bir şey— olmadı. Bunun üzerine biz de hem onu, hem geride kalanlardan olan karısından başka bütün ehlini kurtardık. Onların üzerine bir —azâb— yağmuru yağdırdık. İşte bak günahkârların sonu nice olmuştur.

Medyen —evlâtlarına— da kardeşleri Şuaybı gönderdik. Dedi ki: — Ey kavmim, Allaha kulluk edin. Sizin ondan başka hiç bir ilâhınız yoktur. Rabbiniz-

den size apaçık bir bürhan gelmiştir. Artık kileyi, teraziyi tam tutun. İnsanların eşyasına —karşı— haksızlık etmeyin. Yeryüzünü —O, islâh edildikten sonra— fesada vermeyin. —Bana— inanıcı iseniz —Bu söylediklerim— sizin için hayırlıdır. Ve siz, Allaha iman edenleri tehdid ederek, —Onları— Allahın yolundan men'ederek, onun —o yolun— eğriliğini arayarak, öyle her câddenin başını tutup oturmayın. Düşünün ki, vaktiyle siz pek az idiniz de —Allah— sizi çoğalttı. Bakın ki, fesad çıkaranların sonu nice olmuştur. Eğer içinizden bir kısmı benimle gönderilen şey'e —hakikate— iman etmiş, bir kısmı da inanmamışsa, Allah aramızda hükmünü verinceye kadar, sebredin. O hâkimlerin en hayırlısıdır. Onun kavminde —iman etmeyi— kibirlerine yediremeyen koda-manlar şöyle dedi: — Ey Şuayb, seni ve beraberindeki iman edenleri ya muhakkak memleketimizden çıkaracağız, yahut mutlaka bizim dinimize döneceksiniz. — O: — Ya istemesek de mi? — dedi — Öyle ama— Allah bizi ondan kurtardıktan sonra yine sizin dininize dönersek Allaha karşı muhakkak yalan düzmüş, iftira etmişizdir — demekdir. Ona dönmemiz bizim için olacak şey değildir. Meğer ki, Rabbimiz olan Allah dileye. Rabbimizin ilmi her şeyi kaplamıştır. Biz ancak Allah'a güvenip dayandık. Ey Rabbimiz, bizimle kavmimizin arasında Sen hak olanı hükmet. Sen hüküm edenlerin en hayırlısısın. Onun kavminden kâfir olan ileri gelenleri —Dininizi terk ile— Şuaybe uyarsanız, andolsun ki o takdirde muhakkak en büyük zarara uğramış kimseler olacaksınız,— dedi.

Bunun üzerine onları o müthiş zelzele yakalayıverdi de yurdlarında diz üstü çöken helâke uğrayan— kimseler oldular. Şuaybı yalanlayanlar zâten — yurdlarında— oturmamışlar gibi oldular. Şuaybı yalanla-

yanlardır ki en büyük zarara uğrayanlar onlar olmuşlardır. Bunun üzerine — Şuayb — onlardan yüz çevirip— kendi kendine— dedi ki: — Andolsun ya kavimim, ben size Rabbimin gönderdiği — hükümleri— ulaştırdım, sizin iyiliğinizi istedim. Şimdi ben o kâfirler gürühuna karşı nasıl tasalanırım?

Biz hangi memlekete bir peygamber gönderdisek onun halkını —peygamberlerini tanımamaları yüzünden— yalvarıp yakarsınlar diye mutlaka fakirlikle, şiddetle, hastalıkla —sıkıp— yakaladık. Sonra bu sıkıntının yerine iyilik —selâmet, bolluk— verdik. Nihayet çoğaldılar. —Atalarımıza da— kâh böyle fakirlik, şiddet, hastalık, — kâh iyilik, genişlik dokunmuştur — dediler. Bunun üzerine biz de kendileri farkına varmadan, onları ansızın tutup yakalayiverdik.

«Eğer o memleketler halkı iman edip de —küfür ve isyandan— sakınmış olsalardı elbette üzerlerine gökten ve yerden nice bereket —hazinelerini açardık. Fakat onlar —peygamberlerini— yalanladılar da biz de kazanmakta oldukları —küfür ve isyan— yüzünden onları tutup yakaladık.

«O memleketlerin halkı, kendileri geceleyin uyurlarken» azabımızın onlara gelip çatmasından —korkmayıp— emin mi oldular... Yoksa o memleketlerin ahâlisi, kendileri güpegündüz oynarlarken, azabımızın onlara gelip çatmasından mı —korkmayıp— emin oldular. Onlar artık Allahın —kendilerini— ihmal —ettiğinden mi emin oldular? Fakat büyük zararı göze alanlar güruhundan başkası Allahın ihmalinden emin olmaz.»

(El - Arâf : 59 — 99)

İnsanlığın, Allah ile olan hikâyesi işte budur.

«Sakin o küfredenlerin yeryüzünde —bizi— âciz bırakıcı olduklarını sanma.»

(En—Nur :57)

Cahiliyyetin tuğyanı ne hadde varırsa varsın, yer yüzünde Allahı âciz bırakamayacaktır. Haktealânın âdeti —düsturu— elbette câri olacaktır. Allah— düsturu mucibince— insanları, pişman olsunlar, yalvarıp yakarsınlar diye, açlık fakirlik ve hastalıkla terbiye eder. İbret alarak nedamet etmezler, küfür ve isyanlarında devam ederlerse, Allah yine de hadlerini iyiye tebdil edir, — bu bir istidracdır, — hudutsuz nimetler verir, tâ ki, başlarına gelen felâketleri unuturlar ve derler ki: «O hâl zaten geçici idi. İşte geçti. Babalarımızın da başına gelmemiş mi idi? Biz de onlar gibi değil miyiz?»

İşte o zaman, kendileri dahi farkına varmadan, Allah onları yakalar ve helâk eder.

Biz, bugün öyle bir zamanda bulunuyoruz ki, Hakkın kesin iradesi müdahale etmek üzeredir. Dünyanın her tarafını cehalet ve fesatlariyle dolduran kâfirleri ya gâzabına çarptırarak imha edecek, veya onları hidayete eriştirecektir. Yahut ta hakkın iradesiyle bu fesadın ortasından hidayete erişen yeni bir nesil doğacaktır.

Dünya haritasına ikinci bir defa daha bakacak olursak, ilkinde görüldüğü gibi her tarafın cahiliyyet karanlıklarında bunalmadığını göreceğiz.

Uzaklarda parlayan ışıklar görülüyor. Nurlu fecirler doğmak üzeredir.

İşte ben de uzaklarda parlayan bu nurun ışığı altında bu kitabı yazdım. Yarın dünyanın her bucağın

aydınlatacak olan bu nuru zûlmetlerin ortasından doğarken — gözlerimle — gördüm ve bu kitabı yazdım.

Yerde ve göklerde gaybı kimse bilmez. Fakat biz Allahın değişmeyen âdetini —düsturunu— okuyor ve ona güveniyoruz.

Eğer beşeriyetin imhası mukadder değilse, hidayete erişeceğinden hiç şüphe etmemeliyiz.

Biz, Allah'tan beşeriyetin hidayetini ümid ediyoruz. Çünkü karanlıkların ortasında beliren ışıkları görüyoruz.

Bugün bütün dünyada, cahiliyyetin sikleti altında inleyen bedbaht beşeriyetin çektiği ıztıraplar.

Öldürücü bir işkence zindanına benziyen hayat...

Sinirleri bozan endişeler ve huzursuzluklar...

İktisadî, siyasî, içtimaî, ahlâkî ve ailevî hayatta vaki olan fesat sebebiyle yapılan zulûmler...

Bütün bunlar insanın Allah'a dönmesi için birer âmil olacaktır.

Çekilen ızdıraplar ve öldürücü işkenceler beşer takatinin fevkindedir.

Bugün cahiliyyet, Allah'a karşı inadı, yahut cüz'î menfaat ve ihtirasları sebebiyle, dayanıyor. Dayanıyor ve yaşamak istiyor. Fakat mes'ele tahammül yahut inad mes'elesi değildir artık. Çünkü bizzat insanlığın kendi varlığında tahribat ve sarsıntı başlamış, hattâ, yıkılmak üzeredir.

Bu nesil müsbet ilimler ışığı altında Allah'ı tanımaz olmuştur. Yer yüzü şeytanları onlara ilmin Allah inancı ile bağdaşamayacağını, binaenaleyh orta

çağlarda vicdanları dolduran Allah efsanesini ilmin ortadan kaldırdığını telkin etmişlerdir.

İlmî ilerlemeler, bu şeytanların elinde habisâne garazlarla en kötü bir şekilde istismar edilmiş ve ilmî sahalarda yeni ilerlemeler kaydedildikçe, beşeriyet Allah'tan biraz daha uzaklaştırılmıştır.

Fakat, vaktiyle beşeriyeti dinsizliğe sürükleyen bilginler —bu neslin öncüleri— yeniden Allah'a dönmeğe başlamışlardır.

Daha önce naklettiğimiz bazı garplı bilginlerin şahadetlerini —bazı ilâveler de yaparak— burada tekrarlamayı faideli buluyoruz.

Riyaziyat ve tabiat bilgini (JAMES JANES) şöyle diyor:

«Eski ilmin son derece kendine güveni vardı. Bunun için tabiatın seyrinde ancak bir yol takip edebileceğini takrir etmişti. Tabiatın bidayetden nihayete kadar çizilen yolda yürümesi sebepler ve neticeler —illet ve malûller— halinde ardı ardına ve birbirine bağlı olarak devam etmesi mukadderdir. «A» dan sonra «B» halinin geleceği muhakkaktır» demişti.

Yeni ilimse bu ana kadar söyleyebildiği: «A» dan sonra, «B» nin «C» nin «D» nin yahut hasredilmesi mümkün olmayan birçok başka hallerin gelmesi muhtemeldir. Şu kadar var ki, «A» dan sonra «B» nin ve «C» nin gelme ihtimali «D» den daha kuvvetlidir. Hat-tâ «A.B.C.» hallerinin birbirlerine nisbetleri bakımından ihtimal derecesini tayin ve tahdit etmek mümkündür. Fakat kesin olarak hangi halin ötekini takip edeceği bilinemez. Çünkü, ilim daima, vukua gelmesi muhtemel olan şeylerden bahseder. Kat'î olan şeylerin işi mukadderata bağlıdır. Mukadderatın hakikati ne olursa olsun...»

Almanya, (Frankfurt) üniversitesinde tabiat hocası (Russel Charles Earnest) şöyle diyor:

«Cemadât âleminde ilk hayatın nasıl zuhur ettiğini tefsir eden —yorumlayan— çeşitli nazariyeler konmuştur. Bazı araştırmalar yapanlara göre, hayat prodizinden yahut kıymetli taşlardan yahut da albuminli maddelerin büyük parçalarından meydana gelmiştir.

Belki bazı kimseler, cemâdat âlemiyle canlılar âlemi arasındaki boşluğu bu nazariyelerin doldurduğunu zannederler. Fakat bu bir hakikattir ki cansız bir maddeden canlı bir maddeyi elde etmek için şimdiye kadar yapılan sürekli çalışmalar boşa çıkmış ve hüsrana uğranılmıştır.

Üstelik Allah'ın varlığını inkâr eden her hangi bir şahsın, bunu isbat edebilmesi için elinde hiçbir delili yoktur. Şu kadar var ki, tesadüf yoluyla zerrelere ve ya parçaların bir araya gelmesi, belki yer yüzünde hayatın doğuşuna, korunmasına ve canlı hücrelerde müşahade olunduğu gibi kendi kendini yöneltmesine bir başlangıç olmuştur.

Hayatın bu şekilde zuhuru hakkında yapılan tefsiri, kabul etmekte her hangi bir şahsın mutlak hürriyeti vardır. Bu sırf onu ilgilendirir. Lâkin bu kanaatte olan şahıs, her şeyi yaratan ve idare eden Allah'ın varlığına inanan şahıslardan daha müşkül duruma kendini sokmuş olur. Çünkü Allah'ın varlığını inkâr ederek, hayatın kendi kendine zuhuruna inanç akla daha zor gelmekte ve bunu bir türlü kabul edememektedir.

Ben şuna inanmışımdır ki, canlı hücrelerden her biri o kadar karışık ve muğlaktır ki, hakikatinin bilinmesi bir hayli güçtür. Akıl ve mantık dairesinden ay-

rılmazsak yer yüzünde yaşayan milyarlarca hücreler Allah'ın sonsuz kudretine şahit olmaktadır.

İşte bundan dolayı ben Allah'ın varlığına katiiyetle inanıyorum...»

(Michigan) üniversitesinde prof. «bitkilerde veraset» mütehasssısı, (Earfing William) da şöyle diyor:

«Sayısı bilinmeyen ufacık zerrelerin nasıl meydana geldiğini, ilim tahlil etmekten âcizdir. Bu zerreler ki, bütün maddeler onlardan tekevvün ediyor. İlim —yalnız tesadüf nazariyesine dayanarak— bu zerrelerin birleşmesinden hayatın meydana geldiğini tahlille koyulursa, işin içinden çıkmasına imkân yoktur.» «Canlı yaratıklar üzerinde yıllarca tetkikler yaptım. Bu saha, hayat ilmiyle meşgûl olan sahaların en genişidir. Yaratıklar arasında kâinatta yaşayan canlılar gibi, insana dehşet veren bir şey olamaz...»

«Yol kenarlarında biten şu cılız yoncaya bakın. İnsanın icat ettiği o harikulâde âletler —makinelere— arasında bu yoncadan daha bedî ve güzel bir şeye raslıyabilir misiniz? Canlı hücrelerin vücudunu meydana getiren «Protoplâzma» adı verilen albuminli maddenin tesiriyle çalışan bu canlı makine, birleşen binlerce kimyevî maddeyi tahlil ederek hiç durmadan gece - gündüz işlemektedir.» «Bu karışık canlı makine nereden meydana gelmiştir? Allah onu yalnız bu şekilâde yaratarak bırakmamış. Fakat, ona hayat vermiş, nasıl türeyeceğini ve nev'ini nasıl koruyacağını öğretmiş. Onu diğer bitkilerden ayıran bütün hassalarını muhafaza etmesini bildirmiştir.» Canlıların nasıl türediklerini tetkik - canlılar üzerinde yapılan çalışmaların en müthişini ve Allah'ın kudretini her şeyden fazla gösterenidir.»

Aziz okuyucular! Verdiğimiz bu örneklerle iktifa ediyoruz. Bunları yalnız bir kitaptan naklettik (1)

Her ne kadar bu ilmi tasavvur ve tâbirlerde hâlâ bilimsel cahiliyyet esintileri ve tortuları varsa da bilginlerden büyük bir ekseriyet fikirleriyle Allah'a yönelmiş durumdadır.

Hergün yeni yeni şeyler duyuyoruz. 20. asrın neslini dinsizliğe dâvet eden öncüler —bilginler—, şimdi de onu tekrar Allah'a dâvet ediyorlar...

Bugün yer yüzünde hüküm süren rejimlerin yıkılmak üzere oluşu da insanı Allah'a döndürecektir.

İşte kapitalizm, dünyanın birçok ülkelerinde bir âkide ve bir nizâm olarak iflâs etmiştir. Hâlâ Amerika'da sapa sağlam ayakta duruyor gibi görünüyorsa da, diğer memleketlerde olduğu gibi orada da âkibetin ne olacağı bellidir. Yıkılmağa mahkûmdur. Bu iktisadî veya tarihî icaplar hükmü gereğince değil, Allah'ın düsturu gereğinedir. Çünkü, artık kapitalizmin fecaati son hadde varmıştır. O halde yıkılmaya mahkûmdur...

İşte komünizm, cahiliyyetin en son keşfettiği rejim. Daha genç ve dinç olmasına rağmen, onun da temelleri sarsılmış ve çökmeye başlamıştır.

(Khrochof) 1964 yılının Mart ayında yaptığı bir açıklamada şunları söyledi: «Ücretlerde mutlâk müsavat fikrinin ortadan kaldırılması zaruridir. Kollektif çifliklerden alınan mahsûl çok zayıftır. Binaenaleyh, istihsali artırmak için fertleri mükâfatlandırmaya mecburuz...»

---

(1) Doktor Demirtaş Abdülmecid'in Arapçaya çevirdiği (İlim Asrında Allah Tecelli Ediyor) adlı eser.

Bu sözlerin taşıdığı mânâ gayet açıktır. Bu doğrudan doğruya Marxizm'e ve Leninizme karşı sarîh bir küfür ve isyan bayrağını kaldırmak demektir.

Bu —Allah'ın bildiği— başka bir nizâma dönüşün bir başlangıcıdır.

Yeni cahiliyyete hâkim olan bu iki rejim —kapitalizm ve komünizm— hâldeki siyasî kuvveti bitaraf bir fikir ve âkide olarak yıkıldıkları gün boşalan yerlerini başka bir nizâmın dolduracağından hiç şüphe etmemeliyiz.

Siyasî kuvvet ve hâkimiyetin hiç bir değeri yoktur. Fikir ve âkide olarak hangi nizâm kuvvetli ise er geç siyasî kuvveti yıkacak ve hâkimiyeti eline alacaktır.

Bu yeni nizâm islâmdan başkası değildir. Zira, beşeriyet —bu asırda— kapitalizm ve komünizm gibi iki mutaassıp nizâmı tecrübe etmiş ve tecrübesinde muvaffak olamamıştır. Geriye dönülemediğine göre, tecrübe edeceği bir tek nizâm daha kalmıştır ki, o da islâmdır.

Haktealânın vasat —orta— ve mutedil diye vasıflandırdığı bu nizâm beşeriyetin en son ümididir. Allah bu nizâma, İSLÂM ve ümmetine de Müslüman demiştir.

«Allah, size daha evvel ve Kur'anda, müslüman adını, peygamber sizin üzerinize şahit olsun, siz de bütün insanlar üzerine şahitler olasınız diye, vermiştir...»

(El-Hac: 78)

«Böylece sizi —ey Muhammed ümmeti— vasat - orta bir ümmet yapmışsızdır...» (El-Bakara: 143)

Yukarıda zikrolunan hakikatler, insanın Allah'a dönmek üzere olduğunu müjdeliyen alâmetlerdir. Hele son yıllarda yeni cahiliyyetin en kuvvetli ülkesi sa-

yılan Amerika'da islâmın sür'atle intişar etmesi 20. asrın şayanı dikkat olaylarından biridir.

Asya ve Afrika kıt'alarında islâmiyetin yayılması-
nı önlemek için milyonlar sarfeden Amerika ile sanki
Allah istihza ediyor!...

Bütün garp âlemi, Yahudiler de beraber, Ameri-
ka'nın bu mesâisini madden ve mânen destekledikle-
ri halde, bütün dünyada islâmın intişarı durdurulamı-
yor .Bilâkis, Amerika'nın korktuğu kendi başına gel-
miştir. Bugün binlerce belki de milyonlarca Amerikalı
islâmiyeti kabul etmiş ve Amerika'da islâmî bir hü-
kümet kurulması için birçoklarında temayüller uyan-
mıştır.

İslâmın ezelî düşmanlariyle, Allah'ın bundan bü-
yük bir istihzası daha olabilir mi?

Haçlılar ve Yahudiler islâm âlemi içinde islâmı
asırlarca savaşmışlar ve Allah'a dâvet eden her ha-
reketi akim bırakmağa çalışmışlardır. Bir gün uyan-
masından korktukları bu tehlikeli düşmanı —islâmı
kastediyorlar— öz vatanında boğduklarını zannetti-
ler. Sevinçle ellerini oğuşurdular. Ve masalarının ba-
şında Allah'la ve Allah'ın dini ile alay etmiye başladılar.
Bir de baktılar ki islâmiyet öz vatanlarında yayı-
bir cemiyet meydana getirmek için çalışmamışlardır.
Üstelik cahiliyyetin peşine takılmışlar ve Allah'ı bira-
karak islâm düşmanlarını kendilerine dost edinmiş-
lerdir. O derece dinden uzaklaşmışlar ki hayat mef-
humlarını bile artık onlardan alıyorlar. Din işlerinde
dahi onlara müracaat ediyorlar.

Müslüman geçinen bu insanları, yarın Allah'ın
azabından hiçbir şey kurtaramıyacaktır!...

Yarın, beşeriyet Allah'ın dinine bağrını açmıya lıyor. Durdurulması imkânsız olan bir sel gibi her tarafı kuşatıyor. Şaşırdılar... Başlarına gelen bu felâket (!) karşısında ne yapacaklarını bilemez oldular!...

İslâmiyeti kabul edenlere yapılan işkenceler, verilen hapis ve hattâ ölüm cezaları ve her türlü gayri insanî muamelelere rağmen, islâmı kötölemek ve ondan nefret ettirmek maksadiyle sarfolunan gayretlere ve yapılan propagandalara rağmen, islâmın intişarını bir türlü durduramıyorlar. Durdurmak şöyle dursun hızını bile kesmiye muvaffak olamıyorlar!...

Allah, islâmı savaşıyan düşmanların hilesine karşılık onlarla alay ediyor ve onlara iyi bir ders veriyor.

«—Din düşmanları— hıyleye saptılar. Allah da onların bu hiylekârlıklarına mukabele etti. Allah bütün hiylekârları hakkiyle bilendir.»

(Al-i imran: 54)

«Onlar artık Allah'ın kendilerini ihmâl ettiğinden mi emin oldular? Fakat büyük zararı göze alanlardan başkası Allah'ın ihmâlinden emin olmaz.»

(El - Arâf: 99)

Bu gün islâm âlemi adı verilen âlemde yaşayan müslümanlar, yarın Allah'ın huzurunda sorumludurlar. Çünkü, bunlar dinleri uğrunda mücahedeyi terketmişler ve Allah'ın emrettiği gibi idealist ve olgun hazırlanırken, müslümanlar böyle zaaf, cehil, ihmâl, zillet ve meskenetlerinde devam ederlerse suçları daha da artacak ve mesuliyetleri büyüyecektir.

Müslümanlar zaaf, zillet, cehil ve uyuşukluk içinde yaşarlarken, yarın Allah'ın dini gerçekleşecektir.

Allah'ın bu dine edeceği nusrat, zillet ve meskeneti kendilerine revâ gören uyuşuk kimseler vasıta-

siyle olmayacak, fakat, yeniden yaratacağı başka kavimler bu mukaddes vazifeyi üzerlerine alacaktır.

«Eğer Allah dilerse, ey insanlar sizi giderir de, yerinize diğerlerini getirir, Allah buna hakkıyla kâdirdir...»

(En - Nisâ: 123)

Bu gün müslüman olduklarını iddia edenler, yarın islâmın sancağını kendilerinden başka, Allah'ın yarattığı kavimler elinde dalgalanırken gördükleri zaman, utanacaklar ve kendilerine yüz karasından başka hiçbir şey kalmıyacaktır.

Müslümanlar uykularından ister uyansınlar, ister uyanmasınlar; islâma karşı açılan çetin savaşlar ister durdurulsun ister daha şiddetlensin...

İnsan Allah'a dönecek!...

Sapasağlam bir imânla dönecek!...

Bugünkü küfür... beşeriyetin ıstırapları... zebânilerin sebep oldukları zûlmet nisbetinde, nur olacak!...

Zûlmetler ortasından bu nurun pırıltıları görülüyor...

Yarın Allah'ın dini doğacak...

Biz, şu kısa —mahdut— ömrümüzde ister görelim, ister yarının nesli görsün...

Allah'ın dini elbette doğacak!...

İnsan Allah'a dönecek!...

Sapasağlam bir imânla dönecek!...

«Onlar ağızlarıyla Allah'ın nurunu söndürmiye yelteniyorlar. Halbuki Allah kendi nurunu tamamlayıcıdır. Kâfirler hoş görmesede...»

(Es - Sâf: 8)

B U K İ T A P

● «YIRMINCI asır cahiliyyeti»l Kitaba verilen bu isim başlı başına büyük istifham işaretleri doğuruyor, 20. ci asır nasıl cahiliyyet olabilir? Cahiliyyet Arap yarımadasında geçen muayyen bir devir değil midir? Yahut — en çok ihtimalle — beşer tarihinde geçen bir devir? Sonra nasıl olur da cahilliyyet, ilim, kültür, medeniyet, maddî ilerleme ve 20. ci asrın fikri ve siyasi değerleriyle bağdaşabılır!...

● MÜELLİF, istifham işaretlerinin belirttiği noktayı derhâl tahsis ediyor. Şöyle ki, O, cahiliyyetin bu ana kadar kullanmakta olduğu terimleri kullanmıyor ve onlara uymuyor da, bu hususta islâmî mefhumlara ve Kur'an esaslarına uygun **yepyeni** terimler meydana koyuyor...

● MÜELLİF, terimlerini aldığı kaynağı ve takip ettiği ana hattı tahdit ettikten sonra devam ederek; «Tarihten bir yaprak» sunuyor. Ardından yeni cahiliyyet alâmetlerini, tasavvur ve davranışlarda vâki olan fesadı geniş bir şekilde izah ediyor. Onun inandığı hakikat, tasavvurda fesat olursa davranışlarda da olacağıdır. Zira davranışlar tasavvurlardan doğar.

● 20. ci asır cahiliyyetine bütün zaviyelerden bakarak beşeriyetin gerçek hayatını mufassal bir şekilde ve dikkatle arzettikten sonra, islâmdan başka çare olmadığı ve insanlığı karanlık durumdan kurtaracak olan tek nîzâmın Islâm olduğu neticesine varıyor — ve zarurî görüyor. — Fakat, birçok kütleler, unsurlar, heyet ve teşekküller, islâmın beşeriyeti kurtarmasına engel oluyorlar. İşte burada müellif, niçin Islâmdan hoşlanmadıklarını beyan ediyor...

● NİHAYET yazar, insanın tekrar Allah'a döneceğini büyük emellerle müjdeliyor ve bu hususta teminat veriyor. Çünkü, insan varlığının — fıtratı — uzun müddet Allah'tan uzak kalmasına imkân yoktur. Ve bundan dolayıdır ki, kitabın sonunda şu tesirli sesleri duyuyoruz: Sanki bu sesler emel âlemlerinin nurlu ufuklarından geliyor da, müellif onları kaleme alıyor.

«İnsan Allah'a dönecek... Sapa sağlam bir imânla dönecek... Bu günkü küfür, beşeriyetin ıztırapları zebanilerin sebep oldukları zûlmetler nisbetinde nur olacak... Zulmetler ortasından bu nurun pırıltıları görülüyor... Yarın Allah'ın dini doğacak... Biz şu kısa — mahdut — ömrümüzde ister görelim, ister yarının nesli görsün, Allah'ın dini elbette doğacak... İnsan Allah'a dönecek... Sapa sağlam bir imânla dönecek...»

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

5	.....	Takdim
11	.....	Ön Söz
21	.....	Giriş
27	.....	Tarihten Bir Yaprak
59	.....	Yeni Cahiliyyetin Alâmetleri
79	.....	Tasavvurda Fesat
135	.....	Davranışta Fesat
141	.....	Siyasette Fesat
169	.....	İktisatta Fesat
187	.....	Sosyal Hayatta Fesat
215	.....	Ahlâkta Fesat
243	.....	Kadın - Erkek Münasebetlerinde Fesat
263	.....	Her Şeyde Fesat
269	.....	İslâmdan Başka Çare Yoktur!
361	.....	Niçin İslâmdan Hoşlanmazlar?
283	.....	İnsanın Allaha Dönüşü

- Bu kitap; tarih boyunca insanın başından geçen macerayı, imanla küfür arasında geçen amansız mücadeleyi ve su anda küfrün hakimiyeti altında olduğumuzu bütün çıplaklığıyla gözler önüne sermektedir.
- Bu kitap aynı zamanda küfrün yıkılmakta olduğunu ve çok yakın bir istikbalde insanlığın İslâma teslim olacağını ikna edici delillerle ifade etmektedir.
- Nihayet bu Kitap İslâm âleminin yeniden kendini bulduğunu tescil eden bir eserdir.
- Bütün insanlar bu eseri okusunlar ve düşünsünler. Düşünsünler ki; kendilerini mahvedecek bir sonuca gitmeden evvel akıllarını başlarına toplasınlar!.